

དཀར་ཆག

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	ལེའུ་བཙུ་ལྷ་པ། ཚ་བ་མ་སྐྱོན་པ་བཙུ་པ།	༡-༡༩
༢	ལེའུ་བཙུ་རྒྱལ་པ། རྒྱལ་ཚད་བཙུ་པ།	༡༩-༣༤
༣	ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ། རྟོང་ཚད་བཙུ་པ།	༣༤-༤༠
༤	ལེའུ་བཙུ་བརྒྱུད་པ། གཤམ་ཚད་བཙུ་པ།	༤༡-༤༩
༥	ལེའུ་བཙུ་དགུ་པ། རྟོང་ཚད་བཙུ་པ།	༤༩-༥༩
༦	ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། རྟོགས་ཚད་བཙུ་པ།	༥༩-༦༩
༧	ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། འགྲམས་ཚད་བཙུ་པ།	༦༩-༧༩
༨	ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། འཕྲུགས་ཚད་བཙུ་པ།	༧༩-༨༩

ལེའི་བཙུག་ལྷན་པ་ཚ་བ་མ་སྒྲིན་པ་བཙུག་པ།

༡༡། །ལེའུ་བཙུག་ལྷན་པ་མ་སྒྲིན་ཚ་བ་བཙུག་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ་དང་། དེའི་ལན་གཞུང་དོན་
དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཙུག་པ་གསུམ་མོ། །

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ།

དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ལུས། །མ་སྒྲིན་ཚ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་རོ་
ལོ་གང་། །མ་སྒྲིན་ཚ་བའི་མིང་དུ་ཅི་ཕྱིར་བཏགས། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཙུག་པར་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དེའི་རྗེས་དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
ལུས་སོ། །མ་སྒྲིན་པའི་ཚ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་རོ་ལོ་གང་ཡིན་དང་མ་སྒྲིན་ཚ་བའི་མིང་དུ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་ནས་
བཏགས། བད་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་བཙུག་པའི་ཐབས་གང་ཡོད་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལུས་པའོ། །

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་། རྒྱུ་དང་། རོ་ལོ་དང་། མིང་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་དང་། བཙུག་པར་དང་། དོན་
བསྐྱབ་པ་དང་བརྒྱུད་དོ། །

དང་པོ་རྒྱ་བསྟན་པ།

དེ་སྐད་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །མ་སྒྲིན་ཚ་བའི་རྒྱ་ལོ་བད་རྒྱུང་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་ལུས་པའི་
དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། མ་སྒྲིན་པའི་ཚ་བའི་རྒྱ་ལོ་བད་ཀན་དང་རྒྱུང་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ། རྒྱུ་བཤད་པ།

དེ་ལ་རྒྱུ་གསུམ་རང་བཞིན་མ་སྒྲིན་དང་། །ནད་ཁམས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱོ་ནས་མ་སྒྲིན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་
གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་དང་། བད་ཁམས་གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་དང་། རྒྱུ་གྱི་སྐྱོ་ནས་མ་སྒྲིན་
པའོ། །

༡ རང་བཞིན་མ་སྒྲིན་པ་བསྟན་པ།

རང་བཞིན་རྒྱ་ཡིས་མ་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ། །དེ་རྒྱ་བད་རྒྱུང་བསྟོངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། །དཔེར་ན་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་པ་
སྐྱུན་འདྲ། །གཅིག་ལ་རྒྱུ་བྱུང་གཉིས་ཀྱང་མི་བདེ་ལྟར། །རྒྱུ་བཞི་མཁྲིས་པ་ལ་ཕོག་དེས་བསྐྱང་བས། །ཞར་
ལ་བད་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱང་མི་བདེ་འཁྲུག། །དེ་ཕྱིར་མ་སྒྲིན་ཚ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེ་ཡང་ལྷན་པར་རིམས་ལ་མི་
འབྱུང་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་རང་བཞིན་རྒྱུ་མ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྒྱ་ལ་བད་རྒྱུང་གཉིས་
བསྟོངས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རྒྱུང་དང་མཁྲིས་པ་བད་ཀན་དང་གསུམ་པ་སྐྱུན་དང་འདྲ་སྟེ་གཅིག་ལ་

རྒྱུ་ལྷན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་བདེ་བ་ལྟར་དུས་དང་གདོན་དང་ཟས་དང་སྲོད་ལམ་གྱི་རྒྱུ་བཞི་མཁྲིས་པ་ལ་
ཕོག་ནས་མཁྲིས་པ་དེས་བསྐྱང་བས་ཞར་ལ་བད་ཀའ་དང་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱང་མི་བདེ་བར་འབྱུགས་པ་དེའི་ཕྱིར་བད་
རྒྱུ་དང་བསྐྱངས་པས་མ་སློན་ཚ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལྷན་པར་དུ་རིམས་ཡིན་ཕྱིན་ལ་མ་སློན་པ་མི་
འབྱུང་བ་མེད་དོ། །

༢ བད་ཁམས་ཀྱིས་མ་སློན་པ་བསྟན་པ།

བད་ཁམས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་སོ་དང་། །གནས་དང་བད་ཁམས་ཟས་སྲོད་རྒྱུ་དབང་གིས། །བད་རྒྱུང་
ལྷན་པས་སློན་པ་དཀའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཁམས་ཀྱིས་མ་སློན་པ་ནི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅན་དང་། རུས་
དབྱར་དགུན་དང་། རང་བཞིན་བད་རྒྱུང་གི་མི་དང་། བ་སོ་ཟམ་པོ་དང་བྱིས་པ་དང་། གནས་སྲོད་སྦྱང་གུའུ་
སོགས་དང་། བད་ཁམས་བད་རྒྱུང་གས་ཚེ་བ་དང་། ཟས་བད་རྒྱུང་སྦྱང་པ་དང་། སྲོད་ལམ་བད་རྒྱུང་སྦྱང་པ་
སོགས་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚ་བ་བད་རྒྱུང་དང་ལྷན་པས་སློན་པ་དཀའ་བར་འགྱུར་དོ། །

༣ རྒྱུ་གྱིས་མ་སློན་པ་བསྟན་པ།

རྒྱུ་ནི་མ་སློན་ཚ་བ་འབྱུང་དུས་སུ། །ཟས་སྲོད་གཉེན་པོ་སྤྲས་པས་བྱེར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་གྱིས་མ་སློན་
པ་ནི་མ་སློན་ཚ་བ་བྱུང་དུས་སུ་ཟས་དང་སྲོད་ལམ་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྤྲས་པས་བད་རྒྱུང་བསྐྱེད་ལ་ཚ་བ་བྱེར་
པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། རོ་བོ་བསྟན་པ།

དེས་བསྐྱེད་མ་སློན་ཚ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །ཚ་བ་བད་རྒྱུང་བསྐྱངས་རྒྱར་བཅས་པ་ཡིས། །རྒྱུང་གིས་ཚ་བ་བྱུངས་ལ་
ལྷབ་པར་གཏོར། །བད་ཀའ་ཚ་བའི་མགོ་མནན་སྦྱར་མི་སྟེར། །ཤིང་རྫོན་མེ་སྲོན་དུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། །ཞེས་པ་
སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུ་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མ་སློན་ཚ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རོ་བོ་ནི་ཚ་བ་བད་རྒྱུང་གི་བསྐྱངས་རྒྱར་
བཅས་པས་རྒྱུང་གིས་ཚ་བ་ལུས་བྱུངས་ལ་ལྷབ་པར་གཏོར་བས་བྱེར་བད་ཀའ་གྱིས་ཚ་བའི་མགོ་མནན་ནས་ནད་
ལྷགས་གང་ཚོགས་སྦྱར་མི་སྟེར་བར་ཤིང་རྫོན་པས་མེད་སྲོན་ལ་དུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་དོ། །

བཞི་པ། མིང་གི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ།

བསྐྱངས་རྒྱུ་མ་ཕྱེད་ནད་ལྷགས་མ་ཚོགས་པས། །སྦྱོའ་ཕྱོའ་མ་ཆད་མ་སློན་ཞེས་སུ་བཞེད། །འདི་དུས་ཚ་བ་བྱུངས་
དང་དབྱེར་མེད་འདྲེས། །ནད་ལྷག་བྱུངས་ལག་འོ་མ་རྒྱུ་འདྲེས་འདྲ། །ཡུངས་ཀར་མར་བཞིན་དེ་ལུས་ལྷབ་པར་
གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་བསྐྱངས་རྒྱུ་དང་མ་ཕྱེད་པར་ནད་ལྷགས་མ་ཚོགས་པས་ཆེར་སྦྱོའ་ཕྱོའ་མ་ཆད་པའི་

ཕྱིར་མ་སློན་ཞེས་སུ་བརྗོད་ཅིང་འདི་དུས་ལ་ཚ་བ་ལུས་བྱུངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ཏེ། བད་ལྷག་དང་བྱུངས་
ལྷག་འོ་མ་དང་རྒྱ་འདྲེས་པ་འདྲ་ཡུངས་ཀར་གྱི་མར་བཞིན་ཚ་བ་དེ་ལུས་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་གནས་སོ། །

ལྷ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་རང་ཉིད་སློན་དང་སློན་ལོང་མེད། སློན་དུ་མི་འདོད་ཚ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་ལ་རང་
ཉིད་སློན་པ་དང་སློན་ལོང་མེད་པའི་ཚ་བ་དང་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཚ་བ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ།

༡ རང་ཉིད་སློན་པ་བཤད་པ།

རང་ཉིད་སློན་ལ་སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་རྒྱང་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་སློན་པའི་ཚ་བ་ལ་སྟོབས་ཆེན་དང་
སྟོབས་རྒྱང་གཉིས་སོ། །

༢ སློན་ལོང་མེད་པ་བསྟན་པ།

སློན་ལོང་མེད་ལ་གནད་དུ་བབས་པ་དང་། །སྟོར་བ་ལོག་པས་སློན་ལོང་མེད་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སློན་ལོང་
མེད་པའི་ཚ་བ་ལ་གནད་དུ་བབས་པ་དང་སྟོན་དབྱུང་བས་སྟོར་གྱི་སྟོར་བ་ལོག་པས་སློན་ལོང་མེད་པ་གཉིས་སོ། །

༣ སློན་དུ་མི་འདོད་པ་ཞར་བྱུང་བཅས་བསྟན་པ།

ཚ་བ་སློན་དུ་མི་འདོད་རྒྱུན་གསུམ་སྟེ། །རླུང་དང་བད་ཀན་རྒྱུན་གྱིས་བྱེར་བ་འོ། །དེ་ལ་མ་སློན་གཉེན་པོ་བསྟེན་
སྲས་པས། །བྱ་ཤོར་བྱེར་སྤྲིགས་རྩོགས་པ་བཞི་རུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་གསུམ་
སྟེ་རླུང་དང་བད་ཀན་དང་རྒྱུན་གྱིས་བྱེར་བ་འོ། །དེ་ལ་འང་རྒྱུན་གྱིས་བྱེར་བ་མ་སློན་པར་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྲས་
པས་བྱ་ཤོར་བ་དང་བྱེར་བ་དང་སྤྲིགས་པ་སྟེ་གལ་པ་ལྟར་དང་རྩོགས་པ་དང་བཞི་རུ་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ། ཉགས་བཤད་པ།

མ་སློན་ཉགས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཕྱིས་འབྱུང་ཁ་དམར་སློན་པའི་ཉགས་དང་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་སློན་
པའི་ཉགས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་དང་ཕྱིས་འབྱུང་རྒྱལ་ལ་ཁ་དམར་གདགས་པ་དང་སློན་པའི་ཉགས་དང་
བཞི་འོ། །

༡ སྦྱི་ཉགས་བསྟན་པ།

སྦྱི་ཉགས་ཅ་རྒྱུད་སྤ་ཞིང་གཡོ་ལ་མགྲོགས། །རྒྱ་མདོག་དམར་སེར་སྐ་ལ་རྩོག་མ་ཅན། །སྦྱེ་སྦྱེ་སྦྱེ་དུ་རྒྱུང་འབྱུམ་
དམར་ཅིམ་འབྱུང། །ལུས་དོད་མི་སྟོམས་སོད་ལ་ཤ་དོད་ཆེ། །གཡལ་མང་སྦྱིད་པ་སྦྱུར་ལ་བྱ་རྒྱུང་བྱེད། །ཁ་ཁ་
མགོ་དང་བྱིན་ཉ་ཚོགས་གཞི་ན། །ཤང་བུམ་བྱེད་ཅིང་མེ་དང་ཉི་མ་སྟེག །མི་ལམ་ཟ་བྱི་མང་ལ་སེམས་ལས་
ཆེ། །མ་སློན་ཚ་བ་ཀུན་ལ་ཉགས་དེ་འབྱུང། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་ཉགས་ནི་ཅ་རྒྱུད་སྤ་ཞིང་གཡོ་བ་ལ་མགྲོགས་པ་

དང་། རྒྱུ་མཛོད་ཀྱི་དམར་མེར་བསྐྱེད་ལ་རྩོག་མ་ཅན་དང་ལྷེ་མཛོད་སྐྱེད་ལྷེ་མཛོད་ཀྱི་འབྲུག་པ་དམར་ཅོམ་
འབྲུང་ཞིང་ལུས་ཀྱི་དྲོད་མི་སྣོམས་པར་སློད་ལ་ཤ་དྲོད་ཆེ་བ་དང་། གཡལ་མང་ཞིང་བྱ་བ་ལ་འདོད་པ་མེད་པར་
སྐྱིད་བསྐྱུར་ལ་བྱ་སྐྱུང་བྱེད་ཅིང་ཁ་ཁ་ལ་མགོ་ན་བ་དང་བྱིན་པའི་ཉེ་དང་ཚོགས་གཞི་ན་བ་དང་། ལུས་ལ་གང་
ལུས་བྱེད་ཅིང་མེ་དང་ཉི་མ་ལ་སྤྲེག་པ་སྤྲེད་གཏམ་སྤྲེད་དང་མི་ལམ་དུ་བྱ་བྱི་མང་ལ་སེམས་ལས་ཆེ་བ་སོགས་མ་སྤྲིན་
པའི་ཚ་བ་ཀུན་ལ་རྟགས་དེ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་རྟག་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་སྤྲིན་པ་དང་། སྤྲིན་ལོང་མེད་པ་དང་། སྤྲིན་དུ་མི་འདོད་པ་དང་། བཅོས་སྲས་ཀྱི་རྟགས་
བཅས་བཞི་ཡོད་དོ། །

༡ རང་ཉིད་སྤྲིན་པ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་རང་ཉིད་སྤྲིན་པའི་ཚ་བ་དེ། །ནད་ཁམས་ཁྲག་མཁྲིས་ཤས་ཆེའི་མི་རྣམས་ལ། །ཚ་བ་ཁྲག་མཁྲིས་རྩལ་
གནས་བབས་པ་ཡི། །བས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཚ་གང་མ་ལོག་པས། །ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱུང་པའི་ཚ་བ་ཡིན། །ཞག་
གསུམ་ལྔ་བདུན་དུས་ན་རང་ཉིད་སྤྲིན། །ཅ་རྒྱུ་དང་ག་མགོ་དང་ཚོགས་གཞི་ན། །གང་ལུས་དག་ལས་ནད་སྟོབས་
ཆེ་རྒྱུ་དཔག །ཅེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་རང་ཉིད་སྤྲིན་པའི་ཚ་བ་དེ་ནི་ནད་ཀྱི་ཁམས་ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་
བའི་མི་རྣམས་ལ་ཚ་བ་ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་རྩལ་ལ་གནས་ཤིང་བབས་པའི་ཚ་བ་དེ་བས་དང་སྤྱོད་ལམ་གཉིས་ཚ་བ་
དང་གང་བ་མ་ལོག་པས་རང་ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱུང་པའི་ཚ་བ་ཡིན་ཏེ་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་བར་ཞག་གསུམ། བད་
ཀན་ཤས་ཆེ་བར་ལ། །རྒྱུང་ཤས་ཆེ་བར་བདུན་གྱི་དུས་ན་ཚ་བ་རང་ཉིད་སྤྲིན་པར་གྱུར་པས་རྩ་ལ་ཚད་རྟགས་ཆེ་
རྒྱུ་། དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལ་རྩོག་མི་རྩོག དང་ག་བདེ་མི་བདེ། མགོ་དང་ཚོགས་གཞི་ན་ཚ་བ་ཆེ་རྒྱུ་། གང་ལུས་བྱེད་
ལུགས་ཆེ་རྒྱུ་དག་ལས་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུ་དཔག་དགོས་སོ། །

༡ སྤྲིན་ལོང་མེད་པ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་གནད་དུ་བབས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལོག་པས་སྤྲིན་ལོང་མེད་པ་གཉིས་སོ། །

ལེའི་བཅོ་ལྔ་པ། ཚ་བ་མ་སྤྲིན་པ་བཅོས་པ།

ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་མ་སྤྲིན་ཚ་བ་བཅོས་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ཞུས་པ་དང་། དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་
པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་སོ། །

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལྷན་པ།

དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ལྷན། །མ་སྒྲིན་ཚ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་རོ་
བོ་གང་། །མ་སྒྲིན་ཚ་བའི་མིང་དུ་ཅི་ཕྱིར་བཏགས། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཙུག་ཐབས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དེའི་རྗེས་དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
ལྷན་སོ། །མ་སྒྲིན་པའི་ཚ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་རོ་བོ་གང་ཡིན་དང་མ་སྒྲིན་ཚ་བའི་མིང་དུ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ནས་
བཏགས། བད་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་བཙུག་པའི་ཐབས་གང་ཡོད་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལྷན་པའོ། །

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་། རྒྱུ་དང་། རོ་བོ་དང་། མིང་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་དང་། བཙུག་ཐབས་དང་། དོན་
བསྟན་བ་དང་བརྒྱུད་དོ། །

དང་པོ་རྒྱ་བསྟན་པ།

དེ་སྐད་ལྷན་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །མ་སྒྲིན་ཚ་བའི་རྒྱ་ནི་བད་རྒྱུང་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་ལྷན་པའི་
དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། མ་སྒྲིན་པའི་ཚ་བའི་རྒྱ་ནི་བད་ཀན་དང་རྒྱུང་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ། རྒྱུ་བཤད་པ།

དེ་ལ་རྒྱུ་གསུམ་རང་བཞིན་མ་སྒྲིན་དང་། །ནད་ཁམས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱོ་ནས་མ་སྒྲིན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་
གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་དང་། །ནད་ཁམས་གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་དང་། རྒྱུ་གྱི་སྐྱོ་ནས་མ་སྒྲིན་
པའོ། །

༡ རང་བཞིན་མ་སྒྲིན་པ་བསྟན་པ།

རང་བཞིན་རྒྱ་ཡིས་མ་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ། །དེ་རྒྱ་བད་རྒྱུང་བསྟོངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། །དཔེར་ན་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་པ་
སྟུན་འདྲ། །གཅིག་ལ་རྒྱུ་བྱུང་གཉིས་ཀྱང་མི་བདེ་ལྟར། །རྒྱུ་བཞི་མཁྲིས་པ་ལ་ཕོག་དེས་བསྐྱང་བས། །ཞར་
ལ་བད་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱང་མི་བདེ་འབྲུག། །དེ་ཕྱིར་མ་སྒྲིན་ཚ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེ་ཡང་ལྷན་པར་རིམས་ལ་མི་
འབྱུང་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་རང་བཞིན་རྒྱུས་མ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྒྱ་ལ་བད་རྒྱུང་གཉིས་
བསྟོངས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། །དཔེར་ན་རྒྱུང་དང་མཁྲིས་པ་བད་ཀན་དང་གསུམ་པ་སྟུན་དང་འདྲ་སྟེ་གཅིག་ལ་
རྒྱུ་བྱུང་ན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་བདེ་བ་ལྟར་དུས་དང་གདོན་དང་ཟས་དང་སྟོད་ལམ་གྱི་རྒྱུ་བཞི་མཁྲིས་པ་ལ་
ཕོག་ནས་མཁྲིས་པ་དེས་བསྐྱང་བས་ཞར་ལ་བད་ཀན་དང་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱང་མི་བདེ་བར་འབྲུགས་པ་དེའི་ཕྱིར་བད་

རྒྱུ་དང་བསྐྱོངས་པས་མ་སྒྲིན་ཚ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་རིམས་ཡིན་ཕྱིན་ལ་མ་སྒྲིན་པ་མི་
འབྱུང་བ་མེད་དོ། །

༢ བད་ཁམས་ཀྱིས་མ་སྒྲིན་པ་བསྟན་པ།

བད་ཁམས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་སོ་དང་། །གནས་དང་ནད་ཁམས་ཟས་སྦྱོད་རྒྱུན་དབང་གིས། །བད་རྒྱུ་
ལྡན་པས་སྒྲིན་པ་དཀའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཁམས་ཀྱིས་མ་སྒྲིན་པ་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱན་ཅན་དང་། རྟུ་
དབྱར་དགུན་དང་། རང་བཞིན་བད་རྒྱུ་གི་མི་དང་། བ་སོ་གན་པོ་དང་བྱིས་པ་དང་། །གནས་སྦྱོད་སྦྱང་གུས་
སོགས་དང་། བད་ཁམས་བད་རྒྱུ་གས་ཚེ་བ་དང་། ཟས་བད་རྒྱུ་སྦྱོད་པ་དང་། སྦྱོད་ལམ་བད་རྒྱུ་སྦྱོད་པ་
སོགས་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚ་བ་བད་རྒྱུ་དང་ལྡན་པས་སྒྲིན་པ་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །

༣ རྒྱུན་གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་བསྟན་པ།

རྒྱུན་ནི་མ་སྒྲིན་ཚ་བ་འབྱུང་དུས་སུ། །ཟས་སྦྱོད་གཉེན་པོ་སྤྲས་པས་བྱེར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུན་གྱིས་མ་སྒྲིན་
པ་ནི་མ་སྒྲིན་ཚ་བ་བྱུང་དུས་སུ་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྤྲས་པས་བད་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལ་ཚ་བ་བྱེར་
པ་ཡིན་ཅོ། །

གསུམ་པ། རོ་བོ་བསྟན་པ།

དེས་བསྐྱེད་མ་སྒྲིན་ཚ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །ཚ་བ་བད་རྒྱུ་བསྐྱོངས་རྒྱར་བཅས་པ་ཡིས། །རྒྱུ་གིས་ཚ་བ་བྱུངས་ལ་
འབྲེལ་པར་གཏོར། །བད་ཀན་ཚ་བའི་མགོ་མནན་སྦྱར་མི་སྟེར། །ཤིང་རྫོན་མེ་སྟོན་དུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། །ཞེས་པ་
སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུན་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མ་སྒྲིན་ཚ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རོ་བོ་ནི་ཚ་བ་བད་རྒྱུ་གི་བསྐྱོངས་རྒྱར་
བཅས་པས་རྒྱུ་གིས་ཚ་བ་ལུས་བྱུངས་ལ་འབྲེལ་པར་གཏོར་བས་བྱེར་བད་ཀན་གྱིས་ཚ་བའི་མགོ་མནན་ནས་ནད་
འབྱུངས་གང་རྫོགས་སྦྱར་མི་སྟེར་བར་ཤིང་རྫོན་པས་མེད་མེད་སྟོན་ལ་དུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ། མིང་གི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།

བསྐྱོངས་རྒྱ་མ་ཕྱེད་ནད་འབྱུངས་མ་རྫོགས་པས། །སྦྱོང་འཕྲོ་མ་ཆད་མ་སྒྲིན་ཞེས་སུ་བརྗོད། །འདི་དུས་ཚ་བ་བྱུངས་
དང་དབྱེར་མེད་འདྲེས། །ནད་ཁྲག་བྱུངས་ཁྲག་འོ་མ་རྒྱ་འདྲེས་འདྲ། །ཡུངས་ཀར་མར་བཞིན་དེ་ལུས་འབྲེལ་པར་
གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་བསྐྱོངས་རྒྱ་དང་མ་ཕྱེད་པར་ནད་འབྱུངས་མ་རྫོགས་པས་ཚེར་སྦྱོང་བའི་འཕྲོ་མ་ཆད་པའི་
ཕྱིར་མ་སྒྲིན་ཞེས་སུ་བརྗོད་ཅིང་འདི་དུས་ལ་ཚ་བ་ལུས་བྱུངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ཏེ། རྒྱ་ཁྲག་དང་བྱུངས་
ཁྲག་འོ་མ་དང་རྒྱ་འདྲེས་པ་འདྲ་ཡུངས་ཀར་གྱི་མར་བཞིན་ཚ་བ་དེ་ལུས་ཀུན་ལ་འབྲེལ་པར་གནས་སོ། །

ལྷ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་རང་ཉིད་སློན་དང་སློན་ལོང་མེད། སློན་དུ་མི་འདོད་ཚ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་ལ་རང་
ཉིད་སློན་པ་དང་སློན་ལོང་མེད་པའི་ཚ་བ་དང་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཚ་བ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ།

༡ རང་ཉིད་སློན་པ་བཤད་པ།

རང་ཉིད་སློན་ལ་སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་རྒྱུད་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་སློན་པའི་ཚ་བ་ལ་སྟོབས་ཆེན་དང་
སྟོབས་རྒྱུད་གཉིས་སོ། །

༢ སློན་ལོང་མེད་པ་བསྟན་པ།

སློན་ལོང་མེད་ལ་གནད་དུ་བབས་པ་དང་། །སྦྱོར་བ་ལོག་པས་སློན་ལོང་མེད་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སློན་ལོང་
མེད་པའི་ཚ་བ་ལ་གནད་དུ་བབས་པ་དང་སློན་དཔུང་བས་སྦྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལོག་པས་སློན་ལོང་མེད་པ་གཉིས་སོ། །

༣ སློན་དུ་མི་འདོད་པ་ཞར་བྱུང་བཅས་བསྟན་པ།

ཚ་བ་སློན་དུ་མི་འདོད་རྒྱུན་གསུམ་སྟེ། །རླུང་དང་བད་ཀན་རྒྱུན་གྱིས་བྱེར་བ་ལོ། །དེ་ལ་མ་སློན་གཉེན་པོ་བསྟེན་
སྲས་པས། །བྱ་ཤོར་བྱེར་སྤྲིགས་རྩོགས་པ་བཞི་རུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་གསུམ་
སྟེ་རླུང་དང་བད་ཀན་དང་རྒྱུན་གྱིས་བྱེར་བ་ལོ། །དེ་ལ་འང་རྒྱུན་གྱིས་བྱེར་བ་མ་སློན་པར་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྲས་
པས་བྱ་ཤོར་བ་དང་བྱེར་བ་དང་སྤྲིགས་པ་སྟེ་གལ་བ་ལྟར་དང་རྩོགས་པ་དང་བཞི་རུ་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ། རྟགས་བཤད་པ།

མ་སློན་རྟགས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཕྱིས་འབྱུང་ཁ་དམར་སློན་པའི་རྟགས་དང་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་སློན་
པའི་རྟགས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་དང་ཕྱིས་འབྱུང་རྩལ་ལ་ཁ་དམར་གདགས་པ་དང་སློན་པའི་རྟགས་དང་
བཞི་ལོ། །

༡ སྦྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྦྱི་རྟགས་ཅ་རྒྱུད་སྤྲ་ཞིང་གཡོ་ལ་མགྲོགས། །ཚུ་མདོག་དམར་མེར་སྐལ་རྩོག་མ་ཅན། །སྦྱེ་སྦྱེ་སྦྱེ་དུ་རྒྱུད་འབྱུམ་
དམར་ཅོམ་འབྱུང་། །ལུས་དོད་མི་སྦྱོམས་སོད་ལ་ཤ་དོད་ཆེ། །གཡལ་མང་སྦྱིད་པ་སྦྱུར་ལ་བྱ་རྒྱུད་བྱེད། །ལ་ལ་
མགོ་དང་བྱིན་ཉེ་ཚོགས་གཞི་ན། །ཤང་ཤུམ་བྱེད་ཅིང་མེ་དང་ཉི་མ་སྟེག །མི་ལམ་བཟ་བྱི་མང་ལ་སེམས་ལས་
ཆེ། །མ་སློན་ཚ་བ་ཀུན་ལ་རྟགས་དེ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་རྟགས་ནི་ཅ་རྒྱུད་སྤྲ་ཞིང་གཡོ་བ་ལ་མགྲོགས་པ་
དང་། ཚུའི་མདོག་ནི་དམར་མེར་བསྐལ་ལ་རྩོག་མ་ཅན་དང་སྦྱེ་མདོག་སྦྱེ་བའི་སྦྱེ་དུ་རྒྱུད་གི་འབྱུམ་པ་དམར་ཅོམ་
འབྱུང་ཞིང་ལུས་ཀྱི་དོད་མི་སྦྱོམས་པར་སོད་ལ་ཤ་དོད་ཆེ་བ་དང་། །གཡལ་མང་ཞིང་བྱ་བ་ལ་འདོད་པ་མེད་པར་

སྐྱིད་བ་སྐྱུར་ལ་བྱ་སྐྱུང་བྱེད་ཅིང་ཁ་ཁ་ལ་མགོ་ན་བ་དང་བྱིན་པའི་ཉེ་དང་ཚིགས་གཞི་ན་བ་དང་། ལུས་ལ་གྲང་
ལྷུ་བྱེད་ཅིང་མེ་དང་ཉི་མ་ལ་སྟེག་པ་སྟེ་དགའ་སྐྱང་དང་མི་ལམ་དུ་བྱ་བྱི་མང་ལ་སེམས་ལས་ཆེ་བ་སོགས་མ་སྐྱིན་
པའི་ཚ་བ་ཀུན་ལ་རྟགས་དེ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་རྟག་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་སྐྱིན་པ་དང་། སྐྱིན་ལོང་མེད་པ་དང་། སྐྱིན་དུ་མི་འདོད་པ་དང་། བཙམ་སྐྱུས་ཀྱི་རྟགས་
བཅས་བཞི་ཡོད་དོ། །

༡ རང་ཉིད་སྐྱིན་པ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་རང་ཉིད་སྐྱིན་པའི་ཚ་བ་དེ། །ནད་ཁམས་ཁྲག་མཁྲིས་ཤས་ཆེད་མི་རྣམས་ལ། །ཚ་བ་ཁྲག་མཁྲིས་རྩལ་
གནས་བབས་པ་ཡི། །བས་དང་སྟོད་ལམ་ཚ་གྲང་མ་ལོག་པས། །ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱང་པའི་ཚ་བ་ཡིན། །ཞག་
གསུམ་ལྔ་བདུན་དུས་ན་རང་ཉིད་སྐྱིན། །ཚ་རྒྱུད་ག་མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་ན། །གྲང་ལྷུ་དག་ལས་ནད་སྟོབས་
ཆེ་རྒྱུད་དཔག །ཅེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་རང་ཉིད་སྐྱིན་པའི་ཚ་བ་དེ་ནི་ནད་ཀྱི་ཁམས་ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་
བའི་མི་རྣམས་ལ་ཚ་བ་ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་རྩལ་ལ་གནས་ཤིང་བབས་པའི་ཚ་བ་དེ་བས་དང་སྟོད་ལམ་གཉིས་ཚ་བ་
དང་གྲང་བ་མ་ལོག་པས་རང་ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱང་པའི་ཚ་བ་ཡིན་ཏེ་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་བར་ཞག་གསུམ། བད་
ཀན་ཤས་ཆེ་བར་ལྔ། རྒྱང་ཤས་ཆེ་བར་བདུན་གྱི་དུས་ན་ཚ་བ་རང་ཉིད་སྐྱིན་པར་གྱུར་པས་རྩ་ལ་ཚད་རྟགས་ཆེ་
རྒྱུད། དེ་བཞིན་རྩལ་སྟོག་མི་སྟོག་ དང་ག་བདེ་མི་བདེ། མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་ན་ཚ་བ་ཆེ་རྒྱུད། གྲང་ལྷུ་བྱེད་
ལུགས་ཆེ་རྒྱུད་དག་ལས་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུད་དཔག་དགོས་སོ། །

༢ སྐྱིན་ལོང་མེད་པ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་གནད་དུ་བབས་པ་དང་། སྐྱུར་བ་ལོག་པས་སྐྱིན་ལོང་མེད་པ་གཉིས་སོ། །

༡༡ གནད་དུ་བབས་པ་བསྟན་པ།

གནད་དུ་བབས་པས་སྐྱིན་ལོང་མེད་པ་ནི། །འགྲམས་འཁྲུགས་རིམས་དུག་མོད་དུ་དོན་སྟོད་བབས། །དོན་སྟོད་
འདུལ་བྱིར་སྐྱིན་དུས་སྟོད་ལོང་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གནད་དུ་བབས་པས་སྐྱིན་ལོང་མེད་པའི་ཚ་བ་ནི་
འགྲམས་སམ་འཁྲུགས་སམ་རིམས་དང་དུག་སོགས་མོད་དུ་ཞེས་འཕྲལ་དུ་དོན་སྟོད་ལ་བབས་ནས་དོན་སྟོད་
འདུལ་བའི་བྱིར་སྐྱིན་པའི་དུས་ལྷག་གི་སྟོད་ལོང་མེད་དོ། །

༡༢ ལྷོར་བ་ལོག་པས་སློན་ལོང་མེད་པ་བསྟན་པ།
ལྷོར་བ་ལོག་པས་སློན་ལོང་མེད་པ་ནི། ཚེ་བ་བད་རླུང་གཉིས་ལས་བབས་པ་ལས། ཟམས་སྤོད་ཤ་ཆང་ལྷགས་
དྲག་འདོམ་པ་ཡིས། སློན་པའི་ལོང་མེད་སློག་ལ་ལྷུར་དུ་རྒྱོད། །དེ་ཉགས་ལུས་སྟོབས་དབང་པོའི་གཟི་མདངས་
མཚོར། །ན་མ་ཐོག་ནས་བྱུག་ཆེ་ཅར་ལ་ཐེབས། །ཉལ་དང་སྟེས་དང་ཚོག་ཕྱར་འདུག་ལ་སོགས། །གང་ཡང་
བདེ་མེད་སློན་ལོང་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷོར་བ་ལོག་པས་ནད་སློན་ལོང་མེད་པ་ནི་ཚེ་བ་དེ་བད་རླུང་
གཉིས་ལ་བབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟམས་དང་སྤོད་ལམ་ཤ་ཆང་སོགས་དང་ལྷགས་དྲག་པོ་འདོམས་པས་སློན་པའི་
ལོང་མེད་པར་སློག་ལ་ལྷུར་དུ་རྒྱོད་ལོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ཉགས་སུ་ལུས་སྟོབས་དབང་པོའི་གཟི་མདངས་རྣམས་
འཚོར་ལ་ན་མ་ཐོག་དེ་ནས་བྱུག་ཆེ་ཞིང་ཅར་ལ་ཐེབས་ཏེ་འཚབ་པས་ཉལ་བ་དང་སྟེས་པ་དང་ཚོག་ཕྱར་འདུག་པ་
ལ་སོགས་གང་བྱས་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད་པ་དེ་སློན་ལོང་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །

༡༣ སློན་དུ་མི་འདོད་པ་བསྟན་པ།
དེ་ལ་ཡང་རླུང་གི་སློན་དུ་མི་འདོད་པ་དང་། ཚེ་བ་བད་ཀན་གྱིས་མ་སློན་པ། རྒྱུན་གྱིས་སློན་དུ་མི་འདོད་པ་
བཅས་གསུམ་མོ། །

༡༤ རླུང་གིས་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཉགས་བསྟན་པ།
རླུང་གིས་ཚེ་བ་སློན་དུ་མི་འདོད་ཉགས། །ཅུ་འབྲུགས་ལུས་ཀྱན་བརྟུངས་སྟམ་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད། །གཡལ་འདར་
མིག་དཔངས་མཐོ་ལ་མཆི་མ་འཇོག། །ཅེས་པ་སྟེ། རླུང་གིས་ཚེ་བ་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཉགས་ནི། ཅུ་འབྲུགས་
ཅིང་ལུས་ཀྱན་བརྟུངས་པ་སྟམ་དང་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད་ལ་གཡལ་འབྱུང་ཞིང་ལུས་འདར་བ་དང་མིག་གི་དཔངས་
མཐོ་ལ་མཆི་མ་འཇོག་གོ། །

༡༥ བད་ཀན་གྱིས་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཉགས་བསྟན་པ།
ཚེ་བ་བད་ཀན་དག་གིས་མ་སློན་ན། །ཁ་མངལ་མཆིལ་སྟབས་མངལ་ལ་ཕོ་བ་རྒྱུང་། །དང་ག་མི་བདེ་སྐྱུག་ཅིང་ལུས་
ཤོད་རྒྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་བ་བད་ཀན་དག་གིས་སློན་དུ་མི་འདོད་པའམ་མ་སློན་ན་ཁ་མངལ་བ་སྟེ་རོ་མི་ཚོར་
ཞིང་མཆིལ་མ་དང་སྟབས་མངལ་ལ་ཕོ་བ་རྒྱུང་བ་དང་བཅས་ཀྱི་དང་ག་མི་བདེ་ལ་སྐྱུག་ཅིང་ལུས་ཀྱི་ཤོད་རྒྱུང་བ་འབྱུང་
ངོ། །

༡༦ རྒྱུན་གྱིས་སློན་དུ་མི་འདོད་པ་བསྟན་པ།
རྒྱུ་གང་ཞོ་དར་གཏར་བཤལ་རྩལ་ཐང་སོགས། རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་བས་ལུས་རྩལ་ཤེད་ཉམ་རྒྱུང་། །གང་ལུས་རེས་
ཡོད་རེས་མེད་མེ་ཉི་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་གང་དང་ཞོ་དར་དར་བ་སོགས་དང་སྟོད་སྟོད་གང་རུང་གཏར་བ་

དང་བཤལ་དང་རྩལ་འདོན་པ་དང་ཐང་བཏང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བྱེད་བས་ནི་ལུས་རྩལ་ཞིང་ཤེད་ཀྱི་ཉམ་
རྒྱུ་ལ་གྲང་བྱམ་དེ་ཡང་རེས་འགའ་ཡོད་ལ་རེས་འགའ་མེད་ཅིང་མེད་དང་ཉི་མ་འདོད་དོ། །

༡། རྒྱུ་ཤས་ཆེ་བ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་རྟགས་དང་ཐལ་སྐྱོན་གཉིས་སོ། །

ཁ། རྒྱུ་ཤས་ཆེ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་རྒྱུ་ཤས་ཆེ་ན་བྱ་ཤོར་ཏེ། །བཅོས་སུ་མི་འདོད་ཚ་བ་ལམ་ནས་འཕྲོག། །རྩ་དམར་ཙ་རྩུད་ཕྱ་གྲིམས་སྟོང་
ལ་མཚོགས། །སྟོ་གསོར་གཉིད་རྒྱུ་གཡལ་མང་རུས་ཚིགས་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཤས་ཆེ་བའི་ཚ་བ་
ནི་བྱ་ཤོར་ཏེ་བཅོས་སུ་མི་འདོད་པར་ཚ་བ་ལམ་ནས་འཕྲོག་ལ། དེའི་རྟགས་རྩ་དམར་ལ་རྩ་རྩུད་ཕྱ་ཞིང་ལ་གྲིམས་
པ་གཉིད་སྟོང་ལ་མཚོགས་པ་དང་། །སྟོ་རྒྱུ་སོར་ལ་གཉིད་རྒྱུ་བ་གཡལ་མང་ཞིང་རུས་པ་དང་ཚིགས་ན་བ་
འབྱུང་ངོ། །

ཁ༢ ཐལ་སྐྱོན་བསྟན་པ།

བྱ་ཤོར་མ་སྐྱོན་སྟོངས་ཏེ་རྒྱུ་ལྟར་འཚུབ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་ཤོར་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་སྐྱོན་མ་སྐྱོན་ན་སྟོངས་ཚད་དུ་
འབྱུང་ཏེ་རྒྱུ་ལྟར་དུ་འཚུབ་པོ། །

༡༢ རྟག་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་བ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་རྟགས་དང་། ཐལ་སྐྱོན་གོ། །

ཁ། རྟག་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ།

རྟག་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་བའི་ཚ་བ་བྱེད་འབྱུར་ཏེ། །རྩ་རྩུད་ཕྱ་མཚོགས་རྩ་དམར་ཚིགས་གཞི་ན། །སྟོ་འབྱུད་རྩལ་ལ་སྟེ་
ལ་པགས་པ་བཅུ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟག་དང་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཚ་བ་བྱེད་བར་འབྱུར་ཏེ་རྟགས་སུ་རྩ་རྩུད་ཕྱ་བ་
མཚོགས་ཤིང་རྩ་དམར་བ་དང་ཚིགས་གཞི་ན་བ་དང་། །སྟོ་འབྱུད་ཅིང་རྩལ་ལ་སྟེ་ལ་ལུས་ཀྱི་པགས་པ་བཅུ་བ་
འབྱུང་ངོ། །

ཁ༢ ཐལ་སྐྱོན་བསྟན་པ།

བྱེད་ཏེ་མ་བསྐྱུས་རྩིངས་ནས་རྩི་ལྟར་ཞེན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ་མ་བསྐྱུས་ན་རྩིངས་ཚད་དུ་བྱུར་ནས་
ལུས་ལ་རྩི་ལྟར་ཞེན་པར་འབྱུང་ངོ། །

༡༣ བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་རྟགས་དང་ཐལ་སྐྱོན་གོ། །

ཁ། བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་རྟགས་བཤད་པ།

བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་མགོ་སྟོགས་ཏེ། །ཕོ་མཚོན་མཁལ་འཁོར་མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་ན། །དང་ག་མི་བདེ་འཇུ་
དཀའ་སྟོང་སྐྱགས་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་མགོ་སྟོགས་པར་འབྱུར་ཏེ་དེའི་རྟགས་ཕོ་

མཚན་དང་མཁལ་མ་རྟེན་པའི་ཁ་འཁོར་དང་མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་ན་བ་དང་། དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་བས་འཇུ་
དཀའ་ལ་སྟོང་སྐྱགས་བྱེད་དོ། །

ལ༢ ཐལ་སྐྱོན་བསྟན་པ།

སྤྲིགས་པ་མ་བསེངས་གཤམ་ནས་སྤྲིག་ལྟར་འཐིབ། །ཅེས་པ་སྟེ། སྤྲིགས་པ་དེ་མ་བསེངས་ན་གཤམ་ཚད་དུ་གྱུར་ནས་
སྤྲིག་པ་ལྟར་འཐིབས་པའོ། །

ཀ༤ རྒྱ་སེར་ཤས་ཆེ་བ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་རྟགས་དང་ཐལ་སྐྱོན་གོ། །

ལ༡ རྒྱ་སེར་ཤས་ཆེ་བའི་རྟགས་བཤད་པ།

རྒྱ་སེར་ཤས་ཆེ་ཚ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཅུ་རྒྱུད་སྤྲ་མགོགས་རྒྱ་མདོག་དམར་ལ་སྐྱུག། །སྟིང་སྐྱུག་མིག་ལྷིབས་
རྐང་བོལ་རྩུང་བཟད་གཡོ། །སྟོ་རྩུང་འདེགས་ཤིང་རོ་སྟོད་གཟེར་སྤོན་འོང། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སེར་ཤས་ཆེ་བའི་ཆ་
བཞི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་རྟགས་ཅུ་རྒྱུད་སྤྲ་མ་མགོགས་ཤིང་རྒྱ་མདོག་དམར་ལ་སྐྱུག་པ་འབྱུང་བ་དང་སྟིང་ག་
སྐྱུག་ཅིང་མིག་ལྷིབས་དང་རྐང་བོལ་རྩུང་བཟད་གཡོ་བ་སྟེ་སྐྱུངས་པ་དང་། སྟོ་རྩུང་འདེགས་པ་སྟེ་སྟོ་སྤོན་བྱ་བ་
དང་དབྱུགས་འཚིང་ཞིང་རོ་སྟོད་གཟེར་སྤོན་བྱ་འོང་དོ། །

ལ༢ ཐལ་སྐྱོན་བསྟན་པ།

རྟོགས་པ་མ་བསལ་འོར་ལྟར་རྒྱུར་རྒྱུར་འཕྱོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་དེ་མ་བསལ་ན་འོར་དུ་ལྟུང་སྟེ་རྒྱུར་འཕྱོ་
བས་རྟོགས་ཚད་དུ་འགྱུར་དོ། །

༣ ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཁ་དམར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་བབས་ཀྱི་ཁ་དམར་དང་། བད་གཞི་བཙོས་པའི་ཁ་
དམར་དོ། །

༡ རང་བཞིན་བབས་ཀྱི་ཁ་དམར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་སྟོན་དཀའ་བའི་ཁ་དམར་དང་། སྟོན་སྟེ་བའི་ཁ་དམར་
དོ། །

ཀ༡ སྟོན་དཀའ་བའི་ཁ་དམར་བསྟན་པ།

མ་སྟོན་ཚ་བ་ཕྱིས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱལ་ནི། །ནད་སྟོབས་ཆེལ་སྟོན་དཀའ་སལ་ཆེར་འཚི། །སྟོན་དཀའ་ནད་སྟོབས་རྒྱུང་
ཡང་ཡུན་དུ་སྟོང། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་སྟོན་པའི་ཚ་བ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱལ་ནི་ནད་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་སྟོན་པ་དཀའ་བ་
སལ་ཆེར་འཚི་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོན་པ་དཀའ་བ་ནད་སྟོབས་རྒྱུང་ཡང་ཡུན་དུ་སྟོང་བར་འགྱུར་དོ། །

༡༢ སྒྲིབ་སྒྲུབ་བའི་ཁ་དམར་བསྟན་པ།

སྟོབས་ཆེ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་འཆི་སྐྱེན་འཚོ་སྐྱེན་ནད། །སྟོབས་རྒྱུ་མེད་པ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཏུ་འཚོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདེ་སྟོབས་ཆེ་
ཞིང་སྒྲིབ་སྒྲུབ་བའི་འཆི་སྐྱེན་པ་དང་འཚོ་བའང་སྐྱེན་པ་སྟེ་ནད་དེ་ བཞུགས་པ་མཚོན་གསལ། བདེ་གྱི་སྟོབས་རྒྱུ་
ཞིང་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཏུ་འཚོ་བས་འགྱུར་རོ། །

༡ བདེ་གཞི་བབས་གྱི་ཁ་དམར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ཚ་བ་དང་གྲང་བའོ། །

༡༡ ཚ་བའི་ནད་གཞི་བབས་གྱི་ཁ་དམར་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་སོ་དང་། །ནད་ཁམས་ཁྲག་མཁྲིས་ཅན་ལ་ཟས་སྦྱོད་ལོག། །ཚད་སྟོབས་རྒྱུ་ན་
རང་ཤུགས་སྒྲིབ་འགྱུར་ཏེ། །སྟོབས་ལྡན་ཚ་བ་རྒྱས་པ་སེལ་ཆེར་འཚོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཡུལ་སྐྱེས་ས་དང་
དུས་སྟོན་སོས་ཚ་བ་དང་རང་བཞིན་མཁྲིས་ཤས་ཅན་ན་སོ་དང་མ་དང་ནད་གྱི་ཁམས་ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་ཅན་ལ་
ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་ལོག་པར་ཚད་པའི་སྟོབས་རྒྱུ་ན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་གྱི་སྟོབས་
ལྡན་ཞིང་ཚ་བ་རྒྱས་པ་ཞི་སེལ་ཆེར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །

༡༢ གྲང་བའི་ཁ་དམར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གྲང་བ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་བསིལ་ཤོར་བ་དང་། རྫོང་ཤོར་བའོ། །

༡༣ བསིལ་ཤོར་བ་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་བད་རྒྱུང་གྲང་བའི་ནད་གཞི་ལ། །ཟས་དང་སྒྲན་དཔྱད་སྦྱོད་ལམ་བསིལ་བསྟན་པས། །ཚ་བ་མ་སྒྲིབ་
ཡུན་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བད་རྒྱུང་གྲང་བའི་ཡུལ་དང་ཅན་བསིལ་བུ། དུས་དཔྱིད་
དབུས། རང་བཞིན་བད་རྒྱུང་གིས་བྱས་པའི་ཆེན་བྱིས་ནད་གཞི་གོང་གསལ་ཅན་ལ་ཟས་དང་སྒྲན་དཔྱད་དང་སྦྱོད་
ལམ་རྣམས་བསིལ་བསྟན་པས་ཚ་བའི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་ཏེ་མ་སྒྲིབ་ཡུན་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །

༡༤ རྫོང་ཤོར་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཤ་ཆང་དག་ཤུལ་ཉིན་གཉིད་ཤོར། །ནད་སྟོབས་རྒྱུ་ན་སྒྲིབ་སྒྲུབ་སྟེ། །སྟོབས་ཆེ་སྒྲིབ་ལོང་མེད་པའི་ཚ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཟས་ཤ་ཆང་དང་སྦྱོད་ལམ་དག་ཤུལ་དང་ཡུལ་དུས་སོགས་འདོམ་པར་ཉིན་
གཉིད་ཤོར་ཚོ། བདེ་གྱི་སྟོབས་རྒྱུ་ན་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ནད་སྟོབས་ཆེ་སྒྲིབ་པའི་ལོང་མེད་པའི་
ཚ་བར་འགྱུར་རོ། །

༡༥ སྒྲིབ་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྒྲིབ་རྟགས་ལྟེ་སྟེང་དཀར་སེར་རྒྱང་འབྱུང་མེད། །ཅ་སྟོད་རྒྱུག་ཅིང་ཅ་སྟོད་དམའ་ལ་གྲིམས། །རྒྱ་མདོ་ག་དམར་
སེར་ཀྱུ་ཡ་ཡིང་གིས་འདྲིལ། །བསིལ་འདོད་ལུས་ལ་དྲི་འབྱུང་དབང་པོ་གཡུང། །ལྗང་པར་གྲང་བུམ་ཆད་ན་སྒྲིབ་

པ་སྟེ། །འབྲུག་ཕྱེད་མེ་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་དང་འདྲ། །གསོ་བའི་དུས་ཡིན་དེ་ལས་ཐལ་མི་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་
སློན་པའི་རྟགས་ལ་སྟེ་སྟེང་གི་མདོག་དཀར་སེར་ལ་རྒྱང་གི་འབྲུམ་པ་མེད་པ་དང་། ཅུང་སྟོང་སྟོམ་པར་རྒྱག་ཅིང་
ཅ་སྟོང་དཔངས་དམའ་བ་ལ་གྲིམས་པ་དང་། རྒྱ་མདོག་དམར་སེར་ལ་ཀྱ་ཡ་དགྲིལ་དུ་ཡིང་གིས་འདྲིལ་ཞིང་།
ཟས་སྟོན་བསིལ་བའམ་གང་མོ་འདོད་ཅིང་ལུས་ལ་རྩལ་རྩི་འབྱུང་བ་དང་དབང་པོ་མགོ་མིག་ན་བ་སྣ་སྟེ་ནམས་
མོད་པ་ལས་ལོག་པ་དལ་བའམ་ངན་པས་གཡུང་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷན་པར་དུ་གང་ཤུམ་ཆད་པ་ན་སློན་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་འབྲུག་ཕྱེད་ཀྱི་མེ་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་དང་འདྲ་བར་གསོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་དུས་ལས་སློན་
པའི་ཚོགས་ཐལ་བར་མི་བྱའོ། །

བདུན་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།
བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོས་བཅོས་པའི་ཐབས་དེ་ལ་ཡང་སྦྱིད་དང་བྱེ་
བྲག་དུ་བྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

༡ སྦྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།
སྦྱིལ་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིལ་འང་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་བཅས་
གཉིས་དང་ཞར་བྱུང་སྤང་བྱ་བསྟན་པའོ། །

བཅོས་པའི་རྒྱལ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །རིམས་ཀྱི་ཚ་བ་ཆང་ལྟར་སློན་པར་བྱ། །འགྲམས་འཁྲུགས་ཚ་བ་
དག་ཟིན་ལྟ་བུར་དབྱེ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལས་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དེ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཅོས་རྒྱལ་
ཞེས་པ་ནད་དང་གཉེན་པོ་སྟོན་པའི་དམིགས་ནམས་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་མ་བསྟེན་ན་གསོ་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འོལ་ཚོད་དུ་
འགོ་བས་བཤད་རྒྱུ་དུ། ནད་ལ་གསོ་ཐབས་དཔག་ཏུ་མེད་མོད་ཀྱང་། །གསོ་རྒྱལ་མེད་ན་སྟུན་པར་མདའ་
འཕེན་འདྲ། །ཞེས་པས། །རིམས་ཀྱི་ཚ་བ་ལ་ཆང་ལྟ་བུར་སློན་པར་བྱ་བ་དང་། །འགྲམས་དང་འཁྲུགས་ཀྱི་ཚ་བ་
དག་ནད་དེ་ཟིན་ནམ་གཉེན་ལྟ་བུ་རྩུངས་ཁག་དང་ངན་ཁག་སོ་སོར་དབྱེ་སྟེ་དག་གཞོམ་གཉེན་གསོ་བ་ལྟ་བུར་
དབྱེའོ། །

༢ གཉེན་པོ་བསྟན་པ།
བཅོས་པའི་གཉེན་པོ་སྟེན་དཔུང་ཟས་སྟོན་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྟེན་དང་དཔུང་དང་ཟས་
དང་སྟོན་ལམ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།

༡༡ ལྷན་བསྟན་པ།

ལྷན་དུ་མ་རུ་བཞི་ཐང་རྫོ་འཇམ་བསྟེན། །ཚ་བ་མི་འཕེལ་བད་རླུང་ཞི་བར་བྱེད། །ལྷག་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་སྟེ་ཉེས་
འབྲས་བུ་གསུམ། །བསྟུས་འཇམ་བསྟེན་པས་ཚ་བ་དངས་སྟིགས་བྱེད། །ཡུན་དུ་སློན་དཀའ་བྱིག་པན་ཐལ་བ་
དང་། །བཟང་པོ་གསུམ་དང་སྟེ་ཉེས་བུ་ཤེལ་ཅེ། །ད་ལིས་བྱི་ཚེར་བྱེ་མ་རུས་ལུས་དབུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་དུ་
ཐོག་མར་བད་རླུང་ཤས་ཆེ་བས་ཕྱི་རླུང་ལྟར་གྱི་མ་རུ་བཞི་ཐང་རྫོ་འཇམ་པ་བསྟེན་ན་དེས་ཚ་བ་མི་འཕེལ་ཞིང་བད་
རླུང་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷག་མཁྲིས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་སྟེ་ཉེས་དང་ཨ་རུ་བ་རུ་རླུ་རུ་སྟེ་འབྲས་བུ་གསུམ་རྣམས་གྱི་བསྟུས་
ཐང་རྫོ་འཇམ་བསྟེན་པས་ཚ་བ་དང་བད་རླུང་དྲངས་སྟིགས་འབྱེད་པ་དང་། །ཡུན་དུ་སོང་ཀྱང་སློན་དཀའ་བྱིག་
པན་གྱི་ཐལ་བ་དང་། །རྗེ་ཉི་སྟག་སྟེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་པོ་གསུམ་དང་སྟེ་ཉེས་བུ་ཤེལ་ཅོད་ལིས་ཉེ་བ་ལུའི་མེ་
ཉོག་དང་བྱི་ཚེར་རྣམས་གྱི་བྱེ་མ་རུས་ལུས་དབུལ་བར་བྱོ། །

༡༢ དཔུང་བསྟན་པ།

དཔུང་དུ་པོ་བར་དུགས་བྱ་མཐིལ་བཞིར་བྱུག །ཅེས་པ་སྟེ། དཔུང་དུ་པོ་བར་རྫོད་དུགས་བྱ་ཞིང་མཐིལ་བཞིར་
མར་དཀར་བྱུག་གོ།

༡༣ ཟས་བསྟན་པ།

ཟས་སྟོད་བྱེ་ཚོད་དཔལ་ཐུག་བསྐོལ་གངས་རྒྱ། །དེ་སོགས་བརྟུད་མེད་འཇུ་སྟོ་རྫོ་འཇམ་བསྟེན། །ནང་རུབ་དུས་སུ་
རྒྱ་སྐོལ་ཚན་མོ་བརྟུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཟས་སྟོད་བྱེ་ཚོད་དེ་ཡོས་དཔལ་བ་ཆག་ཚེའི་ཐུག་པ་དང་བསྐོལ་གངས་གྱི་རྒྱ་
དེ་ལ་སོགས་པ་བརྟུད་མེད་ཅིང་འཇུ་སྟོ་བ་རྫོ་ལ་འཇམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ནང་རུབ་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱ་བསྐོལ་ཚན་མོ་འང་
བརྟུང་བར་བྱོ། །

༡༤ སྟོད་ལམ་བསྟན་པ།

སྟོད་ལམ་གོས་རྫོ་ཉི་གི་བ་མཚམས་སུ་བསྟན། །ཅེས་པ་སྟེ། སྟོད་ལམ་ནི་གོས་རྫོ་བ་ཤྲོན་ལ་ཉི་མ་དང་གི་བ་མའི་
མཚམས་སུ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན།

༡༥ ཞར་བྱུང་སྟངས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཟས་སྟོད་རྫོད་དུགས་པའི་སྟངས་བྱ་དང་། བསིལ་དུགས་པའི་སྟངས་བྱ་དང་། གཏར་བཤལ་བསིལ་
སྟན་གྱི་སྟངས་བྱ། སློན་བྱེད་མ་ཤེས་པའི་སྟོན། ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །

༡༡ ཟས་སྒྲོན་རྫོད་དྲགས་པའི་སྤང་བྱ་བ་སྟུན་པ།

དྲག་འལ་མེ་ཉིས་གཏུངས་དང་ཉིན་གཉིད་ལོག། །ཤ་ཆང་རྫོད་བཅུད་མཁྲིས་ཚད་སྐྱེད་ཕྱིར་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ།
དྲག་འལ་དང་མེ་དང་ཉི་མས་གཏུངས་པ་དང་། ཉིན་པར་གཉིད་ལོག་པ་དང་། །ཤ་ཆང་སོགས་རྫོད་བཅུད་ཀྱི་ཟས་
མཁྲིས་ཚད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱའོ། །

༡༢ བསེལ་དྲགས་པའི་སྤང་བྱ་བ་སྟུན་པ།

གྲིབ་འབྲུགས་ས་རྒྱན་བསེར་བྱ་གང་བ་དང་། །ཞོ་དར་རྒྱ་གང་རྗེན་ཟས་འཇུ་དཀའ་ནམས། །བད་རླུང་གོགས་ལ་
སོག་པས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲིབ་མར་འབྲུགས་པ་དང་ས་རྒྱན་དང་བསེར་བྱ་སོགས་གང་བས་སོག་པ་
དང་། །ཞོ་དར་དར་བ་རྒྱ་གང་རྗེན་པའི་ཟས་འཇུ་དཀའ་བ་ནམས་བད་རླུང་གི་གོགས་ལ་སོག་པས་དེ་དག་ཀྱང་
སྤང་བར་བྱའོ། །

༡༣ གཏར་བཤལ་བསེལ་སྟུན་གྱི་སྤང་བྱ་བ་སྟུན་པ།

བཤལ་གཏར་རྩལ་དབྱུང་བསེལ་ཐང་ཕྱེ་མ་ནམས། །འདྲི་དུས་མི་བསྟེན་ཚ་བ་ལམ་ནས་འཁྱོག། །ཅེས་པ་སྟེ།
བཤལ་གཏར་བ་དང་སྟོན་སྟེན་གང་ཡང་གཏར་བ་རྩལ་ཕྱིར་དབྱུང་བ་བསེལ་བའི་ཐང་དང་ཕྱེ་མ་ནམས་འདྲི་དུས་
སྟུ་མི་བསྟེན་ཞིང་བསྟེན་ན་ཚ་བ་ལམ་ནས་ཕྱིར་འཁྱོག་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༤ སློན་བྱེད་མ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་བསྟུན་པ།

དེ་ལྟར་སློན་བྱེད་སྒྲོན་བ་མི་ཤེས་པར། །ཁ་ཅིག་སློན་པ་སྟེ་ཞེས་རྫོད་སྒྲོན་བསྟེན། །ནད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་བསྐྱེད་སོག་ལ་
ངས་པར་རྒྱལ། །ཁ་ཅིག་མ་སློན་ཚ་བ་བསེལ་གྱིས་བཅོས། །ཁ་དྲག་སྐྱེལ་མའི་འགོན་པོ་བཅོམ་པ་འདྲ། །གཉེན་
པོ་གོགས་ཀྱི་སོག་ཏུ་བབས་པ་ན། །མཁྲིས་ཚད་མི་གསོད་བད་རླུང་སྐྱེད་བྱེད་པས། །གོགས་འཕེལ་བས་ནི་ཚ་བ་
ཉིད་འཕེལ་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་སློན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་བ་མི་ཤེས་པར་ཁ་ཅིག་ནི་སློན་པ་སྟེ་ཞེས་རྫོད་ཀྱི་སྒྲོན་
བ་བསྟེན་པས་དེས་ནད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་སྐྱེད་དེ་སོག་ལ་ངས་པར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། །ཁ་ཅིག་ནི་མ་སློན་པའི་ཚ་བ་
ལ་བསེལ་གྱིས་བཅོས་པས་མི་ཁ་དྲག་ཅན་གྱིས་སྐྱེལ་མ་བྱས་པའི་འགོན་པོ་བཅོམ་པ་ན་མ་ཚོམས་པར་སྐྱེལ་མ་དེ་
འང་དག་རྩུ་ལྡང་བ་དང་འདྲ་སྟེ་གཉེན་པོ་བསེལ་གྱིང་དེ་གོགས་བད་རླུང་གི་སོག་ཏུ་བབས་པས་ན་མཁྲིས་ཚད་མི་
གསོད་ཅིང་བད་རླུང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེས་ན་གོགས་བད་རླུང་འཕེལ་བས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་སྐྱེད་ཡང་འཕེལ་བར་
བྱེད་རོ། །

༡༥ ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

དེ་ཕྱིར་སློབ་བྱེད་བསེལ་བྱོད་སྟོམས་བསྟེན་ན། །ཕྱི་ནས་མི་སྐྱེ་སྐྱེས་འབྱེད་ཅིང་སེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་
སློབ་བྱེད་གཙོ་བོ་བཟུང་བའི་བསེལ་བྱོད་སྟོམས་པ་བསྟེན་ན་ཕྱི་ནས་ཚ་བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་འབྱེད་ཅིང་སེལ་
བར་བྱེད་དོ། །

༡ བྱེད་བྱུང་གི་བཙོན་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། རང་ཉིད་སློབ་པ་དང་། སློབ་ལོང་མེད་པ། སློབ་དུ་མི་འདོད་པ། བཙོན་སྐྱེས་པ་ལོ། །

༡ རང་ཉིད་སློབ་པ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་སྟོབས་ཆེན་དང་། སྟོབས་རྒྱུང་གཉིས་སོ། །

༡༡ སྟོབས་ཆེན་བསྟན་པ།

བྱེད་བྱུང་རང་ཉིད་སློབ་པའི་ཚ་བ་ལ། །སྟོབས་ཆེ་སློབ་བྱེད་གཉེན་པོ་རྒྱལ་བཞིན་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་བྱུང་
རང་ཉིད་སློབ་པའི་ཚ་བ་ལ་ནད་སྟོབས་ཆེན་སློབ་བྱེད་དང་སློབ་ནས་གསོད་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
དགོས་པ་དང་།

༡༢ སྟོབས་རྒྱུང་བསྟན་པ།

སྟོབས་རྒྱུང་ནད་ལ་ཚ་བ་བྱ་ལྟར་སྐྱུར། །འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཉིག་ཏུ་ཡི་ག་དུར། །བ་ལེ་ཀ་དང་ལྷན་ལྟེ་ཉེས་
བསྐྱོལ། །ཕུལ་བྱེད་ཅེ་འཇམ་བཏང་ལ་བྱོ་སར་བསྟེན། །སློབ་ལུ་ལུས་རྩལ་གྱུར་ནས་གདོང་པ་བྱིབས། །རྩལ་ཐོན་
བལ་དང་བྱེས་བྱིས་རྒྱུང་གཞོན་བཏང་། །གལ་ཏེ་ཐོན་དཀའ་སྟེ་ལྷན་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལྷན་བྱ། །ལ་ཅིག་སློབ་མ་ལུ་བར་
གདོང་པ་བྱིབས། །སློབ་ལུས་མ་ཐོན་ནད་པའི་སྐྱུག་སྐྱེན་ཟད། །རྩལ་མེད་ནད་འཇུགས་ཉེས་པ་བྱིར་ལ་ཆེ། །དེ་
ལྟར་རྩལ་འདོན་ཀུན་ལ་ཞེས་པར་གྱིས། །དེ་བཞིན་ཉི་མ་གསུམ་དུ་རྩལ་བཏོན་ལ། །དེ་རྗེས་སྐྱེ་རྒྱ་རྗེ་ལྷན་གདོང་
གསུམ། །རིམ་པས་ཉི་མ་གསུམ་དུ་ལུས་ལ་བྱ། །དེ་ནས་གི་མི་བསེལ་གསུམ་བྱེ་མ་བསྟེན། །དེ་ཡིས་ཚ་བ་ལམ་
ནས་སྐྱོག་པར་ངེས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབས་རྒྱུང་གི་ནད་ལ་ཚ་བ་བྱ་ལྟར་སྐྱུར་བ་གོང་བཤད་ལྟར་དགོས་ཏེ་གང་
ཞེན་ལ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་རྒྱ་གར་ཉིག་ཏུ་ཡི་ག་དུར་བ་ལེ་ཀ་དང་ལྷན་ལྟེ་ཉེས་
ནམས་ལ་བྱ་སྐྱུར་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པ་བསྐྱོལ་བ་སྐྱུལ་བྱེད་ཅེས་བྱོད་ཅེ་འཇམ་དུས་བཞིར་བཏང་ལ་བྱོ་སར་བསྟེན་
ཞིང་སློབ་ལུ་ལུས་རྩལ་བར་གྱུར་ནས་གདོང་པ་འདྲི་བྱིབ་ཅིང་རྩལ་ཐོན་པ་དང་བལ་དང་བྱེས་བྱིས་ལ་རྒྱུང་གཞོན་
པའི་ཤ་གསར་གྱི་སྐྱུག་པ་བཏང་། །གལ་ཏེ་རྩལ་ཐོན་དཀའ་ན་སྟེ་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལྷན་བྱ། །ལ་ཅིག་ནི་སློབ་མ་ལུ་
བར་ནད་པའི་གདོང་པ་བྱིབས་པས་སློབ་ལུས་མ་ཐོན་པའི་གོང་ནས་ནད་པའི་སྐྱུག་སྐྱེན་ཟད་དེ་རྩལ་མེད་པར་ནད་
དེ་འཇུགས་པས་ཉེས་པ་བྱིར་ལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གྱི་རྩལ་འདོན་པ་འདིར་མ་ཟད་ཀུན་ལ་ཞེས་པར་གྱིས་

ཞེས་གདམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྩལ་བཏོན་ལ་དེ་རྗེས་སུ་སྐར་ཆུ་ནང་མ་དང་པོ་རྗེ་ཏུ་
ཞེས་རྗེ་མ་རྒྱུད་བ་གང་གཉིས་པར་དོ། གསུམ་པར་གསུམ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་གྱིས་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལུས་
ལ་བུན་ཞིང་། དེ་ནས་གི་མིང་དང་རྩལ་གང་གྲུར་ཀྲུམ་ལི་ཤི་སྟེ་བསེལ་གསུམ་གྱི་ཕྱེ་མ་བསྟན་པས་དེས་ཚ་བ་སྐར་མི་
རྒྱས་པར་སྟེ་འཕྲོ་ལམ་ནས་བརྒྱོག་པར་ངེས་སོ། །

༢ སློན་ལོང་མེད་པ་བཤད་པ།

སློན་ལོང་མེད་པའི་ཚ་བ་བཅོས་པ་ནི། །བད་རླུང་དུས་སུ་སློན་བྱེད་ཐང་བསྟེན་ཞིང་། །མཁྲིས་པའི་དུས་སུ་
བསེལ་གྱི་གཉེན་པོས་བསད། །སློན་དུས་བསྐྱུགས་ན་ལ་འདའ་སྟོག་འཕྲོག་འགྱུར། །དེ་བས་བྱེད་ཞིང་རྟོགས་ལ་
མི་བཟོ་བར། །ནད་དང་སྐྱེད་དཔུང་སྟོག་ལ་ཐོབ་ཤ་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སློན་པའི་ལོང་མེད་པའི་ཚ་བ་བཅོས་པ་ནི་
སྟོན་དང་ཐོ་རངས་བད་རླུང་གི་དུས་སུ་སློན་བྱེད་ཀྱི་ཐང་མ་རུ་བཞི་པ་སོགས་བསྟེན་ཞིང་ཉིན་མཚན་གྱི་གྲུང་མཁྲིས་
པའི་དུས་སུ་བསེལ་སྟེན་གྱི་གཉེན་པོས་བསད་དགོས་ཤིང་། སློན་པའི་དུས་ཀྱི་བར་ལ་བསྐྱུགས་ན་ཚ་བ་ལ་འདས་
ཏེ་ནད་པའི་སྟོག་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ། དེ་བས་ན་བྱེད་ཞིང་རྟོགས་པ་ལ་མི་བཟོ་བར་ནད་དང་སྐྱེད་དཔུང་གཉིས་
སྟོག་ལ་ཐོབ་ཤ་བྱ་དགོས་སོ། །

༣ སློན་དུ་མི་འདོད་པ་བསྟན་པ། དེ་ལ་བད་ཀན་དང་། རླུང་། འབྲེས་པ་བཅས་ཀྱི་སློན་དུ་མི་འདོད་པ་གསུམ་
སོ། །

༡༧ བད་ཀན་གྱིས་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བད་ཀན་མ་སློན་སེ་འབྲུ་རྒྱུ་རུར། །སྐྱ་སྐྱ་ཕུ་ཤེལ་ཅེ་ཡི་བསྐྱས་ཐང་བཏང་། །ཡང་ན་སེ་འབྲུ་རྒྱུ་རུ་བྱི་ཚོར་
བ། །ཡང་ན་རྒྱུ་ཚ་གསུམ་པའི་བསྐྱས་ཐང་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཀན་གྱིས་མ་སློན་པ་ལ་སེ་འབྲུ་དང་རྒྱུ་རུ་
ར་དང་སྐྱ་སྐྱ་དང་ཕུ་ཤེལ་ཅེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱས་ཐང་ཕྱོ་འཇམ་བཏང་བའམ་ཡང་ན་སེ་འབྲུ་དང་རྒྱུ་རུ་དང་བྱི་ཚོར་
བའམ་ཡང་ན་བྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་ཚ་གསུམ་པའི་བསྐྱས་ཐང་གཏང་བར་བྱའོ། །

༡༨ རླུང་གིས་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

རླུང་གིས་མ་སློན་སྟེ་འབྲུ་བྱུར་རྟིང་ཐང་། །ཡང་ན་རུས་བཅུད་གསུམ་གྱི་བསྐྱས་ཐང་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རླུང་
གིས་ཚད་པ་མ་སློན་ན་སྟེ་འབྲུ་དང་བྱུར་རྟིང་གི་ཐང་ངམ་ཡང་ན་སྟེ་ལོང་སོག་ཡུ་མཇུག་གྲུ་རྒྱུད་སྟེ་རུས་བཅུད་
གསུམ་གྱི་བསྐྱས་པའི་ཐང་བཏང་བས་སློན་ནོ། །

༡༣ རྒྱུ་ལྱིས་སློན་དུ་མི་འདོད་པའི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

རྒྱུ་ལྱིས་བྱེད་ན་བུ་ལ་ཆད་སྐྱར་བྱིན། །ལྷོ་མོ་ལྷོ་མོ་མཚན་ཆུ་ཡིས་བྲན། །ཕྱི་དེ་ནང་པར་དཔྱི་དཔྱད་མན་
ཆད་ལ། །དེ་ཡི་ཕྱི་དེ་ནང་པར་ལུས་ཀྱན་བྲན། །དེ་ནས་འབྲས་བུ་གསུམ་ཏིག་ཏའི་བསྐྱེད་ཀྱང་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ།
རྒྱུ་ལྱིས་བྱེད་ན་བུ་ལ་ཆད་སྐྱར་བ་བྱིན་ཞིང་། །ལག་པའི་ལྷོ་མོ་དང་ཀར་བའི་ལྷོ་མོ་མཚན་ཆུ་ལྷོ་མོ་
པ་དང་། །ཉི་མ་དེའི་ཕྱི་མ་འཕམ་དེའི་ནང་པར་དཔྱི་དང་དཔྱད་པ་མན་ཆད་ལ་བྲན། །དེ་བཞིན་ཉི་མ་དེའི་ཕྱི་མ་དེའི་
ནང་པར་ལུས་ཀྱན་ལ་བྲན་ཞིང་། །དེ་ནས་ཨ་བར་སྐྱར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་རྒྱ་གར་ཏིག་ཏའི་བསྐྱེད་པའི་གྲང་
ཐང་བསྟེན་དགོས་སོ། །

༤ བཙུག་ལྷོ་མོ་ལ་བསྟན་པ། །དེ་ལ་འང་མ་སློན་བྱ་ཤོར་དང་། །མ་སློན་བྱེད་བ་དང་། །མ་སློན་མགོ་སྟོན་པ་དང་།
མ་སློན་རྟོགས་པའི་བཙུག་ཐབས་བཙས་བཞིནོ། །

༡༧ མ་སློན་བྱ་ཤོར་གྱི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

བཙུག་ལྷོ་མོ་མ་སློན་ཚ་བ་བྱ་ཤོར་ན། །སྟེ་ལོང་ཐང་བཏང་མཐིལ་བཞི་རྒྱུང་གསང་བྱུག། །ཞོལ་བྱར་ན་འཕག་གཟེར་
སར་དུགས་ཀྱིས་བདུག། །མ་རུ་བཞི་ཡི་བསྐྱེད་ཐང་ཚན་མོ་བསྟེན། །ཤ་གསར་མར་གསར་ཡོས་ཆད་བྱ་ཤོར་
སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། །བཙུག་ལྷོ་མོ་མ་སློན་པའི་ཚ་བ་བྱ་ཤོར་ན། །སྟེ་ལོང་གི་ཐང་བཏང་ལ་ཀར་ལག་གི་
མཐིལ་བཞི་དང་རྒྱུང་གསང་ལ་མར་གསར་བྱུག། །ཞོལ་བྱར་ན་འཕག་གཟེར་གང་བྱུང་སར་རས་སྐྱེམ་ཅན་སོགས་
དུགས་ཀྱིས་བདུགས་པ་དང་། །རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟར་གྱིས་མ་རུ་བཞིའི་བསྐྱེད་ཐང་ཚན་མོ་བསྟེན། །ཤ་གསར་དང་
མར་གསར་ཡོས་ཆད་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་ཤོར་སྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༨ མ་སློན་བྱེད་པའི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་སློན་བྱེད་ལ་སྟེ་ལོང་རུས་ཐང་བཏང་། །དེ་ནས་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཀྱང་བྲན། །དེ་རྗེས་བཟང་པོ་དུག་
གི་ཕྱེ་མ་སྐྱར། །བཙུག་འཕྲོ་ཆད་ནས་ཨ་རུ་ལྷོ་མོ་ཕྱི་འཇམ་བཤལ་བཏང་བས་འཚོ། །ལ་བས་བསེལ་བཅུད་བསྟེན་
པས་བྱེད་བ་སྟེ། །ཅེས་པ་སྟེ། །མ་སློན་པར་ཚ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྟེ་ལོང་པའི་རུས་ཐང་བཏང་ཞིང་དེ་ནས་ཨ་རུ་བ་རུ་
སྐྱེ་རུ་སྟེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཀྱང་ཐང་བྲན་པ་དང་། །དེ་རྗེས་ལ་རུ་གང་གུར་ཀྱུ་ལི་གི་རྩི་ཏི་སྟུག་སྟེལ་
ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་པོ་དུག་གི་ཕྱེ་མ་སྐྱར་བས་ལུས་བཙུག་པའི་འཕྲོ་ཆད་ནས། །ཨ་རུ་མཚུ་སྐྱེད་དང་ལྷོ་མོ་ཕྱི་འཇམ་
བཤལ་བཏང་བས་འཚོ། །ལ་བས་བསེལ་བ་དང་བཅུད་བསྟེན་པས་བྱེད་བ་སྟེ་དེ་དོ། །

༡༣ མ་སྐྱོན་མགོ་སྒྲིགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་སྐྱོན་མགོ་སྒྲིགས་མེ་འབྲུ་བཞི་པ་སྦྱར། །སྟེ་ཡོང་སྐྱ་བསྐྱེགས་ཐང་བཏང་འཇམ་བཤལ་བྱ། །བརྟུང་མེད་ཅིང་འཇམ་ཟས་བསྐྱེན་མགོ་སྒྲིགས་མེད། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་སྐྱོན་ཚེ་བའི་མགོ་སྒྲིགས་པ་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མེ་འབྲུ་བཞི་པ་སྦྱར་ཞེད་སྟེ་ཡོང་དང་སྐྱ་སྦྱ་བསྐྱེགས་པའི་ཐང་བཏང་ལ་གོང་གི་འཇམ་བཤལ་བྱ་བ་དང་། བརྟུང་མེད་ཅིང་ཅིང་འཇམ་གྱི་ཟས་བསྐྱེན་ནས་མགོ་སྒྲིགས་པ་མེད་ཅོ། །

༡༤ མ་སྐྱོན་རྩོགས་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མ་སྐྱོན་རྩོགས་ལ་སྟེ་རྟེས་པི་པི་ཡིད། །འབྲས་གསུམ་ཐང་བཏང་རྩ་བུང་སྦྱོད་ཀ་གཏར། །དེ་ནས་ཚན་དན་གི་ཐང་གུར་གསུམ། །ཚད་སྟོབས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་གསུམ་བཤལ་གྱི་སྦྱོས་དཀར་སོ་མ་ར་ཇ་བྲག་ཞུན་ཕྱེ། །ཐུན་སྦྱངས་ཡུན་བསྐྱེད་སེང་སྟེང་ཐང་གིས་དབུལ། །བཤལ་བཏང་རྗེས་ལ་མེས་བཅད་རྩོགས་པ་བསལ། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་སྐྱོན་པའི་ཚེ་བ་རྩོགས་པ་ལ་སྟེ་རྟེས་དང་པི་པི་ཡིད་ཨ་བར་སྦྱར་ཏེ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཐང་བཏང་རྩ་བུང་དང་སྦྱོད་ཀ་གཏིས་གང་འོས་གཏར་ལ། དེ་ནས་ཚན་དན་པོ་དང་གི་ཐོང་དང་གུར་གསུམ་ཚད་པའི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ཏེ་ཨ་བར་སྦྱར་གྱི་རྩ་གསུམ་ཐང་ལ་མཚན་བྱ་འགར་དེ་འབྲས་བུ་གསུམ་མིན་ར་ཞེས་པས་ཤུ་དགོ་ཏུ་སོགས་སོགས་ཆགས་ཀྱི་རྩ་ལ་བཞེད་ཀྱང་དེ་ནི་འབྲུལ་པར་འབྲུམས་ཞེས་མི་འཐད་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་སྟེང་བཤལ་གྱི་སྦྱོས་དཀར་སོ་མ་རྩ་ཇ་དང་། བྲག་ཞུན་ནམས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་བུན་བསྦྱང་ཞེས་བུན་རྒྱུད་ཏེ་གཏོང་རྟག་ཙམ་ཡུན་བསྐྱེད་ཏེ་སེང་སྟེང་གི་ཐང་གིས་དབུལ་ཞེད། འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྦྱར་གསུམ་དང་ཡུམ་ཙམ་སྦྱོན་བྱ་སྦྱོས་དཀར་སོགས་བརྒྱུད་སྦྱར་བའི་བཤལ་བཏང་རྗེས་ལ་རྩོགས་པ་དང་པོ་བརྩུ་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་མེ་མཉམ་གསང་ནམས་ལ་མེས་བཅད་དེ་རྩོགས་པ་བསལ་བར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ། དོན་བསྟན་བཤུབ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་མ་སྐྱོན་པ་ཡི་ཚེ་བ་དེ། །ཚེ་བ་གུན་གྱི་སྦྱོན་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཁྱད་པར་རིམས་ལ་མ་སྐྱོན་ཤས་ཆེར་འབྱུང་། །མ་སྐྱོན་རྟགས་དང་གང་ལྟན་སྐྱོན་བྱ་གཅེས། །དུས་ཚོད་སྐྱོན་རྟགས་མ་ཤར་བར་དུ་བཅོས། །སྐྱོན་ལེགས་ཚེ་བ་ཚོམས་སྦྱ་འཚོ་བ་སྦྱེན། །བཅོས་ཉེས་གཤེད་རྩོགས་སྦྱོངས་རྩོགས་འགྱུར་བ། །དེས་ན་འདི་དུས་བཅོས་ཀ་གཟབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤུད་པའི་མ་སྐྱོན་པའི་ཚེ་བ་དེ་ནི་ཚེ་བ་གུན་གྱི་སྦྱོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་རིམས་ཀྱི་རིགས་ལ་མ་སྐྱོན་པ་ཤས་ཆེ་བར་འབྱུང་བས་མ་སྐྱོན་པའི་རྟགས་དང་གང་ལྟན་པ་དེ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པའི་ཐང་དང་སྦྱོད་ལམ་བྱ་བ་གཅེས་དུས་ཚོད་ནི་སྐྱོན་པའི་རྟགས་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བཅོས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱོན་མགོ་སྒྲིགས་ཤིང་ལེགས་ན་ཚེ་བ་དེ་ཚོམས་པ་སྦྱ་ལ་འཚོ་བ་ཡང་སྦྱེན། །བཅོས་ཉེས་པའི་

གཤམ་པ་དང་རྩིངས་པ་རྒྱས་པ་སྟོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེས་ན་མ་སྤྲིན་པའི་ཚ་བ་འདྲིའི་དུས་སུ་བཅོས་ཀ་
རྣམས་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟེང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཚ་བ་མ་སྤྲིན་པ་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་
པའོ།། །།

ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། རྒྱས་པའི་ཚ་བ་བཅོས་པ།

༄༅། །རྒྱས་ཚད་གསོ་བའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།
དེའི་ལན་གཞུང་དོན་བསྟན་པ། ལེའུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ།

དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ལུས། །ཚ་བ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་
རྒྱུན་རོ་བོ་གང་། །ཚ་བ་རྒྱས་པའི་མིང་དུ་ཅི་ལྟར་བཏགས། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་བཤད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་སྐར་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་
འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཚ་བ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་རོ་བོ་གང་འདྲ་ཡིན་དང་། ཚ་བ་རྒྱས་པ་ཞེས་པའི་མིང་
དུ་དགོས་པ་ཅི་ལྟར་བཏགས་དང་ནད་དེའི་དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་གསལ་པོར་
བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལུས་པའོ། །

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་རོ་བོ་མིང་དབྱེ་བ་རྟགས་བཅོས་སོས་པའི་མཚན་ཉིད་
བཅས་བརྒྱད་དོ། །

དང་པོ། རྒྱ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །རྒྱས་ཚད་རྒྱ་ལོ་གཞོན་བྱེད་མཁྲིས་པ་སྟེ། །རོ་བོ་ཚ་ཞིང་རྣོ་ལ་བྲི་མ་
མནམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། དེ་ཡང་རྒྱས་ཚད་ཀྱི་རྒྱ་ལོ་གཞོན་བྱེད་ཉེས་
པ་བད་མཁྲིས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཞེ་སྤང་གིས་བསྐྱེད་པས་མཁྲིས་པ་འཕེལ་ནས་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ནད་ཡིན་
ལ། དེ་མཚན་ཉིད་བདུན་ལྔ་ལྔ་གྱི་ནང་ནས་རོ་བོ་ཞི་ལུས་པ་ཚ་ཞིང་རྣོ་ལ་བྲི་མ་མནམ་པ་གསུམ་རབ་མཚོག་དུ་
འཕེལ་བའོ། །

གཉིས་པ། རྒྱུན་བསྟན་པ།

དེ་ལ་རྒྱས་རྒྱུན་རང་བཞིན་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱས་དང་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་པ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་གཞིའི་
མཁུས་པ་རོ་བོ་ཚ་ཚོ་བྱི་མནམ་པའི་ཆ་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱས་
པའི་རྒྱུན་རང་བཞིན་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་པ་གསུམ་མོ། །

༡ རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱས་པ་བསྟན་པ།

རང་བཞིན་མ་མོ་མཁུང་འགྲོ་འཁྲུགས་པ་དང་། །སྟོན་དཔྱིད་ཚ་སྟོའི་ཡུལ་དུས་འཛོམས་པ་དང་། །ཤ་ཆང་ལ་
སོགས་ཟས་སྟོམ་བྱོད་བརྟུང་བྲག་སྟོན་ལམ་དྲག་ཤུལ་རྒྱུན་གྱིས་འཁྲུགས་པ་ལས། །ཚ་བ་རྗོད་བྱེད་མེ་བྱོད་ཐང་ལ་
ལྷགས། །ལུས་བྱུངས་ལྷག་དང་བྱི་མ་རྩལ་ལ་རྒྱས། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱས་པ་ནི་མ་མོ་དང་མཁུང་
འགྲོ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཁྲུགས་པ་དང་། རྒྱས་སྟོན་དཔྱིད་ཅེས་པའི་ཚ་སྟོའི་ཡུལ་སྐྱམ་ས་ཚ་གཏུང་སོགས་
དང་དུས་འཛོམས་པ་དང་། ཤ་དང་ཆང་ལ་སོགས་པའི་ཟས་སྟོམ་བྱོད་བརྟུང་བསྟེན་བྲགས་པ་དང་། སྟོན་ལམ་
དྲག་ཤུལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འཁྲུགས་པ་ལས་རོ་བོ་མཚན་ཉིད་ལུས་བྱུངས་སྟེག་ཅིང་འཁྲུལ་པའི་ཚ་བ་ལས་གྱུར་པས་རྗོ་
བ་དང་བྱོ་བའི་མེ་བྱོད་ཐང་ཚད་ལས་ལྷག་སྟེ་དེ་ལུས་ཀྱི་བྱུངས་དང་ལྷག་དང་བྱི་མ་རྩལ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་ལོ། །

༢ རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་རྒྱུན་བསྟན་པ།

རྒྱས་ནི་སྟོན་དང་ཚ་བའི་སྐྱང་ལ་བབས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ནི་བད་གཞི་དང་ཚ་བའི་སྐྱང་ལ་
བབས་པ་ལོ། །

༣ རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་པ་བསྟན་པ།

རྒྱུན་ནི་མ་སྟོན་ཚ་བ་ཡུལ་དུས་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་པ་ནི་མ་སྟོན་པའི་ཚ་བ་ལ་ཡུལ་སྐྱམ་ས་ཚ་
གཏུང་དང་། རྒྱས་སྟོན་དཔྱིད་དེ་ཚ་བ་ཆེ་བའི་དུས་སོ། །

གསུམ་པ། རོ་བོ་བསྟན་པ།

རང་བཞིན་ན་སོ་གནས་དང་ནད་ཁམས་རྣམས། །མཁུས་པར་འདོམ་ལ་བས་སྟོན་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ།
རང་བཞིན་མཁུས་པའི་མི་ན་སོ་དར་མ་གནས་མཁུས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བད་གྱི་ཁམས་རྣམས་
མཁུས་པར་འདོམ་པ་ལ་བས་སྟོན་ལོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །

བཞི་པ། མིང་ངམ་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ།

ནད་སློན་ལྷགས་རྫོགས་རྒྱུ་པའི་ཚ་བ་དེས། །ལུས་རྒྱུངས་སྲེག་པར་བྱེད་ཕྱིར་རྒྱས་ཞེས་བྲ། །དཔེར་ན་ཤིང་སྐམ་
མེ་ཡི་ཕུང་པོ་འདྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་བད་རྒྱུང་གི་སྲོགས་དང་བཤམ་བས་ནད་སློན་ཞིང་ཚ་བའི་རང་སྟོབས་ཀྱི་
ལྷགས་རྫོགས་ཤིང་བསྐྱོངས་ལྷ་མེད་པ་རྒྱུ་པའི་ཚ་བ་དེས་ལུས་ཀྱི་རྒྱུངས་མེ་ལྟ་བུས་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་
ཞེས་བྲ་སྟེ། དཔེར་ན་ལུས་རྒྱུངས་ཤིང་སྐམ་པོ་ཚད་པ་མེའི་ཕུང་པོ་དང་འཕྲད་པ་འདྲའོ། །

ལྷ་པ། དཔྱེ་བ་བསྟན་པ།

དཔྱེ་བ་རིགས་དང་སྟོབས་དང་བབས་སྐྱོས་དཔྱེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དཔྱེ་བ་ནི་ནད་ཀྱི་རིགས་དང་སྟོབས་དང་
བབས་པའི་སྐྱོ་ནས་དཔྱེ་བ་གསུམ་ལས།

༡ རིགས་དཔྱེ་བ་སྟན་པ།

རིགས་ཀྱིས་དཔྱེ་ན་རིམས་རྒྱས་འཁྲུགས་རྒྱས་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱིས་དཔྱེ་ན་རིམས་རྒྱས་པ་དང་
འཁྲུགས་རྒྱས་པ་གཉིས་དང་།

༢ སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱེ་བ་བསྟན་པ།

སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱེ་ན་སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་རྒྱུང་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱེ་བ་ན་སྟོབས་ཆེན་དང་སྟོབས་
རྒྱུང་གཉིས་སོ། །

༣ བབས་སྐྱོའི་དཔྱེ་བ་བསྟན་པ།

བབས་སྐྱོས་དཔྱེ་ན་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །བྱེ་བྲག་སྦྱིང་སྦོག་སྦོ་མཆིན་མཆེར་མཁལ་རྟུག །ཕོ་བ་མཁྲིས་པ་
བརྒྱད་ལ་རྒྱས་པ་འོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བབས་པའི་སྐྱོ་ནས་དཔྱེ་ན་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་གཉིས་ལས་སྦྱིང་བཤད་པ་
ལྷགས་ཀྱིས་རྫོགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་སྦྱིང་དང་སྦོག་རྩ་དང་སྦོ་བ་དང་མཆིན་པ་དང་མཆེར་པ་དང་མཁལ་མ་དང་
རྟུག །ཕོ་བ་དང་མཁྲིས་པ་བཅས་བརྒྱད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ། །

རྟུག་པ། རྟགས་བཤད་པ།

རྒྱས་པའི་རྟགས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱས་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཡང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་བྱེ་
བ་ལས།

༡ སྦྱི་རྟགས་བཤད་པ། དེ་ལ་འང་འཁྲུགས་དང་། རིམས་དང་། སྟོབས་ཆེ་རྒྱུང་གི་རྟགས་ཉེ་གསུམ་སོ། །

༡ འཁྲུགས་རྟགས་བཤད་པ།

སྦྱི་རྟགས་རྩ་ནི་སྦོམ་ལ་རྟུག་པ་དང་། །འབྱུར་འདྲིལ་མཁྲུང་གི་མས་སྦུར་ལ་མཚོགས་པར་འཕམ། །རྒྱ་མདོག་
དམར་སེར་བྱི་མནམ་རྒྱངས་པ་ཆེ། །ལྷན་པ་དམར་སེར་དུད་ཁ་མང་དུ་ལྷ། །དབྱགས་སྤུང་གཟེར་རྟུག་ཁ་སྐམ་སོ་

བྱེད་ཆགས། །ལུས་སྤྱི་དང་ག་མི་བདེ་སྐྱོམ་དད་ཆེ། །སྤྱིང་ལ་བསེལ་འདོད་ལུས་ལ་རྩལ་དྲི་མནས། །ཞེས་པ་སྟེ།
སྤྱི་རྟགས་ཅ་ནི་སྐྱོམ་ལ་དྲག་པ་དང་འབྱུང་ལ་འདྲིལ་ཞིང་མཁྲུང་ལ་གྱིམས་པ་དང་རླུང་ལ་མཚོགས་པར་འཕར་
ཞིང་རྩལ་མདོག་དམར་སེར་ལ་དྲི་མ་མནས་ཞིང་རྩལ་པ་ཆེ་བ་དང་ལུད་པའི་མདོག་དམར་སེར་དང་དུད་ཁ་མང་དུ་
ལུ་ལ་དབུགས་སྤུང་བ་དང་གཟེར་དྲག་ལ་ཁ་སྐྱམ་ཞིང་སོ་དྲེག་ཆགས་པ་དང་། །ལུས་བྱིངས་སྤྱི་ལ་དང་ག་མི་བདེ་
ཞིང་ཁ་སྐྱོམ་དད་ཆེ་བ་དང་སྤྱིང་ལ་གང་མོ་དང་བསེལ་པོའི་རིགས་འདོད་ཅིང་ལུས་ལ་རྩལ་བའི་དྲི་མནས་པ་དང་།

༡ རྒྱད་པར་རིམས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ།

རྒྱད་པར་རིམས་རྒྱས་མགོ་ན་ཟ་བྱི་མང། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱད་པར་དུ་རིམས་རྒྱས་པ་ན་མགོ་ན་ལ་ཟ་བྱི་མང་བ་
འབྱུང་ངོ། །

༢ སྟོབས་ཆེ་རྒྱུང་གི་རྟགས།

སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་རྒྱུང་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་དཔག །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོབས་ཆེན་དང་སྟོབས་རྒྱུང་ནི་ཅ་རྩལ་
སོགས་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་དཔག་གོ། །

༣ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བཤད་པ།

བྱེ་བྲག་སྤྱིང་ལ་ཚ་བ་རྒྱས་པ་ནི། །ཚོས་ལྡན་དུན་པ་མི་གསལ་གོས་ལ་སྤང། །ལྷེ་སྐམ་གཞུང་ནག་གཉིད་དང་
སྐྱོམ་དད་ཆེ། །དང་ག་འགག་ལ་ལུ་མའི་སྤྱིང་དུ་གཟེར། །སྟོག་རྩར་བབས་པས་ལུས་འདེབས་ཤེས་པ་
འབྱུལ། །གོས་ཀྱི་རྩལ་སེལ་མིག་དམར་གནས་ལ་བལྟ། །སྟོ་ལ་རྒྱས་ན་དབུགས་སྤུང་བྲང་རྒྱབ་གཟེར། །མགོ་
འཁོར་དབུགས་རམ་སྐད་འགག་སྟོ་སྤྱིང་རྒྱུང། །མཚན་མོ་ཉལ་ཁར་སྟོ་མང་ཁ་གདོང་སྤངས། །མཚན་པར་རྒྱས་
ན་མིག་དམར་ལུད་པ་སེར། །ཅིབ་ལོགས་གཡས་ཀྱི་སྤྱིང་དང་མཚན་དྲི་གཟེར། །མཚར་རྒྱས་ཁོང་སྟོ་གཡོན་ཀྱི་
ཅིབ་ལོགས་གཟེར། །དབུགས་ཤོད་ལྷེ་སྐྱེ་མཚུ་ནག་ལུས་ལོ་སྤངས། །རྒྱང་ལག་སྤྱིད་ཅིང་རྟེན་པ་ཆག་སྐྱམ་
བྱེད། །མཁལ་རྒྱས་རྒྱ་སྤྱི་རྒྱང་བཤལ་མཁལ་རྟེན་གཟེར། །རྒྱ་དམར་ཚ་རྒྱངས་མགོ་འཕྲོམ་རྣ་བ་འོན། །ལོ་བར་
རྒྱས་ན་སྤང་བབས་ན་ཞིང་སྐྱུག །ལང་ངོ་གཉིས་ཀ་ན་ལ་ལྟག་མིག་བལྟ། །མཁྱིས་པར་རྒྱས་ན་ཁ་ལ་མིག་རྒྱ་
སེར། །དང་ག་འགག་ལ་མཁྱིས་པ་སྐྱུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱིང་ལ་ཚ་བ་རྒྱས་པ་ནི་རོ་བའི་
ཚོས་པ་ལྟར་ལྡན་ལ་དུན་པ་མི་གསལ་ཞིང་རང་གི་གོས་ལ་འབྲད་པ་དང་འཕྲོགས་པ་ལྟར་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། །ལྷེ་
སྐམ་ཞིང་གཞུང་ནག་ལ་གཉིད་དང་ཁ་སྐྱོམ་དད་ཆེ་བ་དང་བསེལ་གྱི་དང་ག་འགགས་ལ་ལུ་མའི་སྤྱིང་དུ་གཟེར་
འབྱུང་ངོ། །སྟོག་རྩར་བབས་པས་ན་ལུས་ཡང་དུ་འདེབས་ཤིང་ཤེས་པ་འབྱུལ་བ་དང་། །གོས་ཀྱི་རྩལ་སེལ་ཞིང་
མིག་དམར་པོ་གནས་ལ་ལྟོ། །སྟོ་ལ་རྒྱས་ན་དབུགས་སྤུང་ཞིང་བྲང་རྒྱབ་གཟེར་བ་དང་། །མགོ་འཁོར་ལ་

དབུགས་ཇམ་ཞིང་སྐད་འགག་ཅིང་སློ་སླིང་བརྒྱུང་བ་དང་། མཚན་མོ་གཉིད་ཉལ་ཁར་སློ་མང་ཞིང་ཁ་དང་གདོང་
སྐྱངས་སོ། །མཚིན་པར་རྒྱས་པ་ན་མིག་དམར་ལ་ལུད་པ་མེད་བ་དང་། ཕྱི་ལོགས་གཡས་ཀྱི་སློང་དང་མཚིན་དྲི་
གཉིས་གཟེར་ཞིང་ནའོ། །མཚེར་པར་རྒྱས་ན་ཁོང་པ་སློ་ལ་གཡོན་གྱི་ཕྱི་ལོགས་གཟེར་ཞིང་ན་བ་དང་།
དབུགས་ཁ་ཚོད་ཅིང་ལྷེ་མདོག་སྐྱེ་ལ་མཚུ་ནག་ཅིང་ཕུས་མོ་སྐྱངས་པ་དང་། ཀྱང་ལག་ན་མས་སླིད་ཅིང་ཀེད་པ་
ཆག་པ་སྐྱམ་བྱེད་དོ། །མཁལ་མར་རྒྱས་ན་རྒྱ་སླི་ཞིང་ཀྱང་པ་བཤལ་ལ་མཁལ་ཀེད་གཟེར་བ་དང་རྒྱ་མདོག་དམར་
ཞིང་དྲོད་ཚ་ལ་རྒྱངས་པ་ཆེ་མགོ་པོ་འཕྲོམ་ཞིང་ན་བ་འོན་འོ། །པོ་བར་རྒྱས་ན་མ་ལྷུ་གྲང་ཐབས་ན་ཞིང་སྐྱུག་པ་
འབྱུང་བ་དང་ཟས་སློད་གང་བ་དང་དོ་བ་གཉིས་ཀས་ན་ལ་རྒྱབ་ལྷག་པའི་ཕྱོགས་ལ་མིག་བལྟའོ། །མཁྲིས་པར་
རྒྱས་ན་ཁ་ཁ་ལ་མིག་དང་རྒྱ་གཉིས་མེར་བ་དང་ཟས་ཀྱི་དང་ག་འགགས་ལ་མཁྲིས་པ་སྐྱུག་པར་འགྱུར་རོ། །

བདུན་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སླི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་སླི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་བྱེ་
བ་གཉིས་ལས།

༡ སླིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སླི་ལ་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སླི་ལ་འང་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་
པའོ། །

༡ བཅོས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྟོབས་ཆེན་ཅི་ལྟར་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་། སྟོབས་རྒྱུང་ཅི་ལྟར་བཅོས་པའི་རྒྱལ། སླི་བྱེ་བྲག་ཅི་ལྟར་
བཅོས་པའི་རྒྱལ་འོ། །

༡༡ སྟོབས་ཆེན་བཅོས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ།

བཅོས་རྒྱལ་སྟོབས་ཆེན་དར་དྲག་ཐོག་བབས་བསད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་བཅོས་པའི་རྒྱལ་ནི་ཚ་བ་སྟོབས་
ཆེན་ལ་གཉེན་པོ་ཡང་དར་དྲག་ཅེས་སྟོབས་ཆེ་ལ་རྣོ་བས་ཐོག་བབས་སུ་བསད་དགོས་ཤིང་།

༡༢ སྟོབས་རྒྱུང་གི་བཅོས་རྒྱལ་བསྟན་པ།

སྟོབས་རྒྱུང་ཚ་བ་འཇམ་ལ་ཞི་བས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབས་རྒྱུང་གི་ཚ་བ་ནི་གཉེན་པོ་འཇམ་ལ་ཞི་བའི་སློ་
ནས་བཅོས་དགོས་ཏེ།

༡༣ སྤྱི་ལྷན་པུ་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ།
དང་པོར་རྒྱུ་ལེ་ལྷན་པུ་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ། །ཐ་མ་ཚུ་བ་བཅད་པའི་ཚུལ་དུ་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་
ཐང་གིས་ཚད་པའི་རྒྱུ་ལེ་ལྷན་པུ་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པུ་གསོད་ཐང་དང་བསེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་མས་ལོ་མ་བྲབ་པ་དང་། ཐ་མ་
སྤྱོད་དང་དཔུད་ཀྱིས་ཚུ་བ་བཅད་པའི་ཚུལ་དུ་བཅོས་དགོས་པ་ཡིན།

༡ གཉེན་པོས་བཅོས་པ།
གཉེན་པོ་སྤྲོད་དུད་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོས་བཅོས་པ་ལ་སྤྲོད་དང་དུད་དང་ཟས་
དང་སྤྱོད་ལམ་བཞིའོ། །

༡༡ གཉེན་པོ་སྤྲོད་བསྟན་པ།
སྤྲོད་ཀྱིས་བཅོས་པ་ཞི་དང་སྤྱོད་བ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲོད་ཀྱིས་བཅོས་པ་ལ་ཞི་དང་སྤྱོད་བ་གཉིས་སོ། །

༡༢ ཞི་བྱེད་སྤྲོད་བསྟན་པ།
ཞི་བྱེད་སྤྲོད་ལ་ཐང་དང་ཕྱི་ཕྱོད་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་ལ་ཐང་དང་ཕྱི་ཕྱོད་གཉིས་ཡིན་ཏེ།

༡༣ གཉེན་པོ་ཐང་བསྟན་པ།
ཐང་ལ་དབྱེ་བའི་ཐང་དང་བསད་ཐང་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐང་དེ་ལ་ཡང་ནད་རྒྱུས་དབྱེ་བའི་ཐང་དང་བསད་
ཐང་གཉིས་སོ། །

༢༡ དབྱེ་ཐང་བསྟན་པ།
དབྱེ་ཐང་ཏིག་ཏ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ། །བ་ཤ་ཀ་ཡི་བསྐྱོལ་གངས་ནད་ཁག་འབྱེད། །དེ་ལྟར་དབྱེ་ཐང་མེད་པར་ཁག་
གཏར་བས། །རྒྱུས་ཁག་ནད་ལ་ཤོར་ཏེ་ཉེས་པ་ཆེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་ཐང་ནི་ཏིག་ཏ་སྟེ་ཉེས་དང་སྤྱོད་ལ་དང་བ་
ཤ་ཀ་རྣམས་བསྐྱོལ་གང་གིས་ནད་ཁག་རྣམས་འབྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཀྱི་དབྱེ་ཐང་མེད་པར་ཁག་ལ་གཏར་
གའི་རིགས་བྱས་ན་ལུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཁག་རྣམས་ནད་ལ་ཤོར་ཏེ་ཉེས་པ་ཆེ་བས་དབྱེ་ཐང་གཅེས་པར་བྱ་ལ།

༢༢ བསད་ཐང་བསྟན་པ།
དེ་ལ་ཡང་སྟོབས་དང་སྤྱོད་པའི་བསད་ཐང་དང་། །ནད་གཞི་དང་སྤྱོད་པའི་བསད་ཐང་རོ། །

༣༡ སྟོབས་དང་སྤྱོད་པའི་བསད་ཐང་བསྟན་པ།
བསད་ཐང་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་ལེ་ཀ། །དེ་གསུམ་གཞིར་བཞག་ཚ་བ་རབ་འབྲིང་གིས། །ཉོང་ལེན་ཏིག་ཏ་བ་ཤ་ཀ་
སྤྱོད་ལ། །བསྐྱོལ་གངས་ཁུ་བ་རྒྱས་ཚད་འཛོམས་པའི་མཚོག། །ཅེས་པ་སྟེ། བསད་ཐང་ལ་སྟེ་ཉེས་དང་སྤྱོད་ལ་
དང་བ་ལེ་ཀ་དེ་གསུམ་པོ་འགྲུར་མེད་གཞིར་བཞག་པའི་ཚ་བ་རབ་འབྲིང་གིས་རབ་ལ་ཉོང་ལེན། །འབྲིང་ལ་ཏིག་

ད། ཐ་མར་བ་ཤ་ཀ་སྐྱར་བ་དེ་རྒྱ་བསྐྱོལ་ནས་གང་པ་ཞག་མ་ལོན་པའི་གང་ཐང་ཁྲ་བས་རྒྱས་པའི་ཚད་པ་འཛོམས་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ། རད་གཞི་དང་སྐྱར་བའི་བསད་ཐང་བསྟན་པ།

ཡང་ན་སྐྱེ་ཉེས་བྱི་ཚེར་འབྲས་བུ་གསུམ། ཉིག་ཏུ་ཉོང་ལེན་ཐོང་ང་དཀར་པོ་དང་། རྒྱ་སྐྱེགས་བ་ཤ་ཀ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ། ལམ་ལུ་སྐྱར་ར་གསུམ་ལྷུང་ལ། ལག་དྲུང་ཀུན་ལ་བསྐྱེས་པའི་བསྐྱོལ་གངས་ཐང་། རྒྱུང་མཁྲིས་ཁྲག་དང་བད་ཀན་ཚ་བ་འཛོམས། ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ན་རྒྱུང་ཤས་ཆེན་སྐྱེ་ཉེས་དང་བྱི་ཚེར་དང་ཨ་བར་སྐྱར་ཉེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེན་ཉིག་ཏུ་དང་ཉོང་ལེན་དང་ཐོང་ང་དཀར་པོ་དང་། ཁྲག་ཤས་ཆེན་རྒྱ་སྐྱེགས་དང་བ་ཤ་ཀ་དང་ཨ་བར་སྐྱར་ཉེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། བད་ཀན་ཤས་ཆེན་ལུ་སྐྱར་དང་། ཨ་བར་སྐྱར་ཉེ་ར་གསུམ་ལྷུང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ག་དུར། སྐྱོར་སྟེ་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་བསྐྱེས་པའི་བསྐྱོལ་གང་ཐང་དུ་བཏང་བས་གོང་མ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་ཁྲག་དང་བད་ཀན་སོགས་ཀྱི་ཚ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །

ག། གཉེན་པོ་བྱེ་མ་བསྟན་པ།

བྱེ་མས་བསད་པ་ཚ་བ་སྟོབས་རྒྱས་ལ། ལག་བྱར་རྒྱལ་སྟོན་གསུམ་བདུན་དགུ་པ་སྐྱར། ཚ་བ་འབྲིང་ལ་གི་མང་ཚན་དན་བརྒྱད། ཚ་བ་ཐ་མ་རྩ་གང་བརྒྱད་པ་དང་། ལྷུང་ཀུམ་བདུན་དང་ཐང་ཆེན་བདུན་པ་སྐྱར། ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་མས་བསད་པ་ནི་ཚ་བ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱས་པ་ལ་ག་བྱར་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོ་རྩ་གང་དམག་མི་ལྟ་བུ་འབྲུགས་ལ་ཚན་དཀར་པོ་རིམས་ལ་ཐོང་དཀར་གང་རིགས་རེ་དང་བཅས་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་གྲུང་ཀུམ་ཉོང་ལེན་བ་ཤ་ཀ་ཉིག་ཏུ་བསྟན་པའི་བདུན་པ་དང་། ཡང་ན་ག་བྱར་བྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བརྒྱད་ལ་བསྟན་པའི་དགུ་པ་སྐྱར་བ་དང་། ཚ་བ་འབྲིང་ལ་གི་མི་བསེལ་རྩ་གྲུང་ལི་གསུམ་ཚན་དཀར་པོ་སྐྱེ་ཐོང་དཀར་ཨ་རུ་བཅས་པའི་བརྒྱད་པ་འཇམ། ཡང་ན་ཚན་དཀར་པོ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསེལ་གསུམ་ག་དྲུང་ལྷུང་ལ་ཉིག་ཏུ་ཤིང་མངར་དང་བཅས་བརྒྱད་པ་དང་། ཚ་བ་ཐ་མ་རྩ་གང་གྲུང་ཀུམ་སྐྱེལ་བྲག་ལུང་ཉིག་ཏུ་ཨ་རུ་མཚལ་པི་ལིང་རྣམས་ཉེ་བརྒྱད་པ་དང་། ལྷུང་ཀུམ་རྩ་གང་བ་ལེ་ཀ་ལྷུང་ལ་བ་རུ་ར་མཚལ་ཉིག་ཏུ་སྟེ་བདུན་པ་དང་ཐང་ཆེན་ཉིག་ཏུ་ལྷུང་གསེར་མེ་ག་དུར་སྐྱེ་རུ་ཉོང་ལེན་བ་ཤ་ཀ་སྟེ་བདུན་པ་རྣམས་ལ་ཀ་ར་དང་སྐྱར་རོ། །

ཉ། སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་བསྟན་པ།

སྐྱོང་བ་ཚ་བ་སྟོན་དང་སྟོན་དུ་སྐྱུང་། ལམ་ཆེན་མཁྲིས་ལ་བབས་བཙོས་སྐྱེད་རྒྱུང་བ་དང་། རྩ་ཤེད་མ་ཤོར་ལུས་བྱངས་བབང་བ་ལ། ཨ་རུ་མཚལ་སྐྱུང་ལུས་རྩ་གསེར་མེ་ཉིག་ ཉོང་ལེན་བ་རྒྱུང་བསྐྱོལ་ཉེ་གངས་པ་

བཏང་། །སྐྱུག་ན་བསྐྱུང་ཞིང་ཕིགས་ནས་ལྷག་གིས་བསྐྱུལ། །རྗེས་ལ་རྒྱ་གྲོག་འབྲས་དང་ཞོ་ཡིས་བཅད། །ནད་
དངོས་འདོན་བྱེད་གསོ་དཔུང་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱུང་བ་ཚ་བ་སྤྲིན་པ་དང་སྟོན་ཏུ་སྐྱུང་བ་དང་། མཚན་
མཁྲིས་ལ་བབས་བ་དང་བཙོས་པའི་སྐྱེད་རྒྱུད་བ་ལ་རྩའི་ཤེད་མ་ཤོར་ཞིང་ལུས་རྒྱུངས་བཟང་བ་ལ་འདུག་ན་ཨ་རུ་
མཚུ་སྐྱུང་དང་ལྷུ་མ་རྩ་དང་གསེར་མེ་ཏོག་ཉོང་ལེན་རྣམས་བ་རྒྱུར་བསྐོལ་ཏེ་གང་པ་བཏང་ལ། ཡར་སྐྱུགས་ན་ཕྱི་
རྒྱུད་ལྟར་བསྐྱུང་ཞིང་ཕིགས་ནས་བསྐོལ་གང་སོགས་ལྷག་གིས་བསྐྱུལ་ཞིང་རྗེས་ལ་རྒྱ་གྲོག་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་
བསྐོལ་གང་ལ་རྩམ་པ་བཏབ་པ་དང་འབྲས་ལྷག་དང་ཞོ་ཡིས་བཅད་ཅིང་ནད་དངོས་སུ་འདོན་པར་བྱེད་པས་གསོ་
དཔུང་གི་གཙོ་བོ་ལྷ་བྱུང་ཡིན་ནོ། །

༡༢ གཉེན་པོ་དཔུང་བསྟན་པ།

དཔུང་གིས་བཙོས་པ་གཏར་རྩལ་རྒྱ་ཏུ་གས་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུང་གིས་བཙོས་པ་ནི་སྟོན་སྟེན་གར་བབས་
གཏར་བ་དང་རྩལ་འདོན་པ་དང་རྒྱ་དང་ཏུ་གས་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས།

ལ༡ གཉེན་པོ་གཏར་ག་བསྟན་པ།

སྟན་གིས་མ་ཚོམས་གཏར་གིས་དབྱུང་བ་སྟེ། །གང་རྒྱས་རྩ་དང་གང་བབས་རྩ་ལ་གཏར། །སྟོན་འགོ་དངོས་གཞི་
ཕྱི་རྗེས་སྤྱི་དང་མཐུན། །འགྲམས་འཁྲུགས་ཁྲག་དང་རྩ་དང་དོན་ལ་ལྷག། །དེ་ཕྱིར་གསོ་དཔུང་གཙོ་བོ་གཏར་བ་
ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟན་གི་རིགས་གིས་མ་ཚོམས་ན་གཏར་གིས་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་རྒྱས་པའི་རྩ་
དང་དོན་སྟོན་སོགས་གང་ལ་བབས་པའི་རྩ་ལ་གཏར་དགོས་ཀྱི་དམིགས། འཕྲུལ་གི་ལྷེ་མིག་ཏུ། སྟོན་གི་ནད་ལ་
ཅེ་རྒྱུད་ཏུ་ག་འགོ་གཏར། །སྟེན་གི་ནད་ལ་རྩ་བོ་ཆེ་ཉིད་དང་། །ལོང་རྩ་བྱིན་གཞུག་སོགས་ལ་གཏར་བར་
བྱ། །བར་གི་ནད་ལ་སྟོན་ཀ་རུ་སྐྱུང་གཏར། །རྒྱབ་གི་ནད་ལ་སྐྱུང་རྩ་ཏུ་ག་འགོ་གཏར། །མའུན་གི་ནད་ལ་སྟོན་ཀ་
རུ་སྐྱུང་གཏར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་གཏར་གི་སྟོན་འགོ་དང་དངོས་གཞི་ཕྱི་རྗེས་བཅད་གསུམ་ཕྱི་རྒྱུད་
གཏར་བ་སྤྱི་དང་མཐུན་ཞིང་འགྲམས་དང་འཁྲུགས་ཀྱི་ཁྲག་དན་རྩའི་ནད་དང་དོན་ལྷ་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་
ཕྱིར་གསོ་དཔུང་ཀུན་གི་གཙོ་བོར་གཏར་བ་ལོ་ན་ཤིས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལ༢ རྩལ་དབྱུང་བ་བསྟན་པ།

ཚ་བ་བསྐྱུར་འདོན་བྱེད་རྩལ་ཏུ་དབྱུང་། །ར་དཀར་ར་རྩེ་གཡས་གཞོབ་བལ་ཚི་སྐྱུར། །འཇམ་བསྐོས་ལུས་པོ་
ཀུན་ལ་ལྷབ་པར་བྱུག། །དེ་སྐམས་རྗེས་ལ་ག་བྱར་རྒྱལ་སྟོན་གསུམ། །ཤ་བལ་ལུ་བས་འཕྲུལ་བཏང་བ་སྐྱུར་
འདོན། །ཡང་ན་ཨ་རུ་རྩ་ཉི་བྱི་ཚོར་ཐང་། །འོ་འཇམ་བཏང་ལ་རྩལ་དབྱུང་བལ་བྱེས་ཕྱི། །དལ་བྱུག་འོ་འཇམ་
བཏང་ཞིང་རྒྱུད་ལ་མནན། །རིམས་ནི་མཁྲིས་ཚད་རྩལ་གནས་བསྐྱུར་ལྷག། །གཏར་བ་མི་བཟང་དཔུང་མཚོག་

རྩལ་དུ་དབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་བ་སྤྱར་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་རྩལ་དུ་དབྱུང་བ་ནི་ར་དཀར་པོའི་རྩ་ཅེ་གཡས་པ་
བསྐྱེགས་པའི་གཞེབ་དང་ལུག་ཐོང་པའི་བལ་ཚི་སྤྱར་བ་ཡིད་འཇམ་བསྐོས་ལ་ལུས་པོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་བྱུག་ཅིང་།
དེ་སྐྱམ་པའི་རྗེས་ལ་ག་བྱར་རྒྱལ་པོ་ཅུ་གང་གློན་པོ་ཚུན་དཀར་པོ་བཅས་གསུམ་དང་ལུག་ཤ་པ་སྟེ་རྗེ་ག་ཅན་གྱི་
རྗེ་ག་པའི་བལ་གྱི་ཁྱ་བས་སུལ་ཏེ་བཏང་བས་བ་སྤྱར་འདོན། ཡང་ན་ཨ་རུ་ར་དང་རྩ་ཏི་དང་བྱི་ཚེར་གྱི་ཐང་ཏྲོ་ལ་
འཇམ་པ་བཏང་ལ་རྩལ་དབྱུང་ཞིང་བལ་དང་ཕྱེས་ཕྱི་བ་དང་ཡོས་བྲལ་པའི་བྱུག་པ་ཏྲོ་འཇམ་པ་བཏང་ཞིང་ཅུམ་
དུད་སོགས་ཀྱིས་རྒྱང་ཁ་མནན་ནོ། །རིམས་ནི་མཁྲིས་ཚད་རྩལ་ལ་གནས་པ་བ་སྤྱར་སྟགས་པ་ཡིན་པས་གཏར་བ་
མི་བཟང་བས་དེ་ལ་དབྱུང་གི་མཚོག་རྩལ་དུ་དབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་༣ རྩ་བྱུག་བསྟན་པ།

རྩ་བྱུག་སྐར་རྩལ་ཉི་མ་ཁ་ཏྲོས་ལ། །སྤང་ལེབ་ཐོག་ཏུ་གཅེར་བུ་ཚོག་སྤྱར་འདུག །སྤལ་བྱེད་ཁོང་བཏང་ལུས་ཀུན་
ཁ་རྩལ་བྲན། །མི་དངང་བ་ཡི་རྩ་རྩུན་རྩུགས་ཚད་རྒྱག །དེ་ཡིས་ཚ་བའི་རྒྱངས་འདོན་ཚད་མགོ་གཙོག །ཅེས་པ་
སྟེ། རྩ་བྱུག་ནི་སྐར་རྩལ་ཉི་མ་ཁ་ཏྲོས་པ་ལ་ནད་པ་སྤང་ལེབ་ཐོག་ཏུ་གཅེར་བུ་ཚོག་སྤྱར་འདུག་སྟེ་རྩུལ་བྱེད་ཚ་
བ་ཁོངས་སུ་མི་འཚོར་ཕྱིར་ཁོང་དུ་བཏང་ལ་ལུས་ཀུན་ཁ་རྩལ་བྲན་ཞིང་དེའི་རྗེས་ལ་མི་དངངས་ཚམ་པའི་རྩ་རྩུན་
ནད་པས་ནས་རྩུགས་ཀྱི་ཚད་བར་རྒྱག་ཅིང་དེས་ཚ་བའི་རྒྱངས་འདོན་ལ་ཚད་པའི་མགོ་གཙོག་གོ། །

ཁ་༤ དུགས་བསྟན་པ།

དུགས་ཀྱིས་བཙོས་པ་གཟེར་སྟེང་རྩ་རྩོད་དང་། །ཚོན་ལུགས་བྱང་མ་བསིལ་བའི་སྟོ་སྤྲ་འམ། །མཚན་དང་གྱི་སྟེ་ཞོ་
སྤྱར་གང་མོ་ཡིས། །ཡང་ཡང་གསོར་ཏེ་བདུགས་པས་འཕྲལ་བྱུག་གཙོག །ཅེས་པ་སྟེ། དུགས་ཀྱིས་བཙོས་པ་ནི་
གཟེར་གང་བྱུང་སྟེང་རྩ་རྩོད་དང་ཚོན་ལུགས་བྱང་མ་སྟེ་བྱེར་བ་ཞེན་པ་དང་རོ་ལུས་བསིལ་བའི་སྟོ་སྤྲ་སྤྲ་ཚོགས་པ་
འམ། ཡང་ན་ཚན་རིགས་གསུམ་དང་གྱི་སྟེ་དཀར་པོ་ཞོ་དང་སྤྱར་བའི་གང་མོས་ཡང་ཡང་དུ་གསོར་བ་སྟེ་བརྗེས་
ནས་བདུགས་པས་འཕྲལ་གྱི་བྱུག་གཙོག་གོ། །

ཀ་༣ གཉེན་པོ་ཟས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་བསྟན་བྱ་དང་། །སྤང་བྱའོ། །

ཁ་༥ བསྟན་བྱའི་ཟས་བསྟན་པ།

ཟས་ཀྱིས་བཙོས་པ་འབྲས་དང་ཆག་ཚོད་དང་། །རྩ་ཁྱར་ཁྱར་ཚོད་བ་ཡི་ཞོ་དར་གསར། །གངས་རྩ་བ་ཚ་མེད་པའི་
རྩ་བསིལ་བཏང་། །ཐོ་བ་ཞན་ན་དེ་ཡང་བསྐོས་གངས་ཤིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཟས་ཀྱིས་བཙོས་པ་ལ་འབྲས་དང་
ནས་སྟོན་གྱི་ཆག་ཚོད་དང་། རྩ་ཁྱར་མ་དང་ཁྱར་མང་གི་ཚོད་མ་བའི་ཞོ་དར་དར་བ་གསར་པ་དང་གངས་རྩ་དང་བ་
ཚ་མེད་པའི་རྩ་བསིལ་བཏང་ཞིང་ཐོ་བ་ཞན་པ་ན་དེ་ཡང་བསྐོས་ནས་གངས་པ་ཤིས་ཤིང་ལེགས་སོ། །

ལ༢ སྤང་བྱའི་ཟས་བསྟན་པ།

ལན་ཚེ་གཅེན་སྒྲོག་པ་ཚེ་བའི་སྒོ། །གནག་ལུག་ཞོ་དར་ཚོད་བཅུད་དུག་འབྲས་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ལན་ཚེ་དང་གཅེན་སྒྲོག་པ་སོགས་རོ་ལུས་ཚེ་བའི་སྒོ་དང་གནག་ལུག་གི་ཞོ་དར་དར་བ་དང་ཚོད་བཅུད་རྣམས་དུག་དང་འབྲས་སྤང་རོ། །

༡༤ གཉེན་པོ་སྒྲིད་ལམ་བསྟན་པ།

སྒྲིད་ལམ་བསེར་བུ་གྲིབ་མ་རྒྱལ་ཡི་འགྲམ། །ཞེ་ཏུ་གསེང་ས་གཙང་ལྷོ་འོད་བསིལ་གནས་འདུག །ལུས་དང་ཡིད་གསུམ་ཞི་དལ་དེས་པར་བྱ། །མེ་ཚན་ཉི་ཚན་ལུད་སྟེང་ཉིན་གཉིད་དང་། །འགྲོ་འདུག་ལྡང་ཉལ་ལུས་དག་ཚོལ་བ་སྤང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲིད་ལམ་ནི་བསིལ་བུ་སྟེ་རྒྱུང་ཕོག་པ་དང་གྲིབ་མ་དང་རྒྱའི་འགྲམ་དང་ཞེ་ཏུ་གསེང་སྟེ་ན་ལ་ས་གཙང་མ་དང་ལྷོ་བའི་འོད་སོགས་བསིལ་བའི་གནས་ལ་འདུག་ཅིང་། ལུས་དང་དག་ཡིད་གསུམ་ག་ཞི་ཞིང་དལ་ལ་དེས་པར་བྱ་ཞིང་། མེ་ཚན་མོར་བསྟོ་བ་དང་ཉི་མ་ཚན་མོ་དང་ལུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིད་པ་དང་ཉིན་པར་གཉིད་ཉལ་བ་དང་འགྲོ་འདུག་བྱེད་པ་དང་ལྡང་ཉལ་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་དག་གི་ཚོལ་བ་བྱེད་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟན་དཔྱད་ཟས་སྒྲིད་བཞི་འདི་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་ལ་འགའ་རེ་བཤད་རྒྱུད་དུ་ཐོག་མར་སྒྲིད་ལམ། དེ་ནས་ཟས་སྟན་དཔྱད་རིམ་པར་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ལེ་ཏུ་འགའ་རེར་གོ་རིམ་ལོག་པ་དང་འགའ་བའི་དོགས་པ་ཤར་ན་བཤད་རྒྱུད་སྒྲིབ་བཏང་དང་འདིར་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ཚེན་ནད་ལ་སྟན་དཔྱད་ཟས་སྒྲིད་བཞི། །སྟོབས་རྒྱུང་ནད་ལ་སྒྲིད་ལམ་ཟས་སྟན་དཔྱད། །སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

བྱེ་བྲག་གི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་བཙོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ངེས་པ། སོ་སོའི་ལག་ལེན། དོན་བསྟུ་བའོ། །

༡ བཙོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ངེས་པ་བསྟན་པ།

དེ་ནས་རྒྱས་ཚད་བྱེ་བྲག་བཙོས་པ་ལ། །ཐང་གཏར་འགམ་བྱེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་རྒྱས་ཚད་བྱེ་བྲག་དུ་བཙོས་པ་ལ་ཐོག་མར་ཐང་གིས་དབྱེ། བར་དུ་སྒྲིད་སྟེང་གང་ཉེར་གཏར་གས་བྲངས། ཐ་མར་འགམ་བྱེ་ཞེས་སྟེང་གིས་བསད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།

༢ སོ་སོའི་ལག་ལེན་བསྟན་པ།

སྟིང་ཚད་སྒྲུ་དུའི་ཐང་བཏར་སྟིང་རྩ་གཏར། །ག་བྱར་བདུན་དགུ་ཚན་དན་བརྒྱད་པ་སྟུར། །སྟོག་རྩར་ཤོར་ན་ཐང་གཏར་སྟིང་བཞིན་བཙོས། །བྱེ་མ་ཨ་གར་ནག་པོ་དགུ་སྟོར་བྱ། །སྟི་བའི་གཙུག་དང་རྩར་མཐེལ་གཏར་ལ་བསྟེག །གཞུག་རྒྱུང་ལྡ་བདུན་ག་བྱར་སྟོར་བ་བྱ། །རྟུག་གི་བྲན་པ་གསལ་ན་སྟབ་པའི་རྟུགས། །སྟོ་འཁྲུགས་བ་

ལེའི་ཐང་བཏང་སློ་ཙ་གཏར། ཤིང་མངར་བརྒྱན་དང་ཅུ་གང་བདུན་དགུར་སྦྱར། མཚིན་ཚད་བ་ཤེའི་ཐང་བཏང་
 རུ་ཐུང་གཏར། བྱེ་མ་གུར་ཀུམ་བདུན་དང་དགུ་པ་སྦྱར། མཚེར་པའི་ཚ་བ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཐང་། མཚེར་ཙ་
 གཏར་ཞིང་སྤྱག་སླེལ་བདུན་པ་སྦྱར། མཁལ་ཚད་གུར་ཀུམ་ཐང་བཏང་བྱིན་ལོང་གཏར། རྒྱག་ཚེར་བདུན་པ་
 ཙན་དན་དགུ་པ་སྦྱར། ཤོ་བའི་ཚ་བ་བྱི་ཚེར་ཐང་བཏང་ལ། སློད་ཀ་གཏར་ཞིང་བྲག་ལུན་བདུན་པ་
 སྦྱར། མཁལ་ཚད་ཏིག་ཏའི་ཐང་བཏང་མཁལ་ཙ་གཏར། བྱེ་མ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་བདུན་པ་སྦྱར། ཞེས་པ་སྟེ།
 སློང་ཚད་ལ་སྦྱར་བ་ཤ་ཀ་ཙན་དཀར་པོ་གུར་ཀུམ་སོགས་སྦྱར་བའི་ཐང་བཏང་ལ་དེ་རྗེས་སློང་ཙ་གཏར་ཞེས་པ་
 ཙན་ཚུང་ཐོང་ཙ་སྟེ་ཙ་གཏར་བར་བཤད་ཀྱང་སློད་ཀ་གཏར་བས་འབྲུག་པ་དང་། ག་བུར་ཅུ་གང་གུར་ཀུམ་ལྷུང་ལ་
 ཏིག་ཏུ་ཉོང་ལེན་ཨ་ག་ཙན་བདུན་པ་དང་། ཡང་ན་ཙན་དཀར་དམར་གཉིས་ཨ་ག་ཙན་ཅུ་གང་ཏིག་ཏུ་ལྷུང་ལ་སྦྱར་
 ཙན་ལེའ་ཙན་ཙན་ཏེ་དགུ་པ་དང་། ཡང་ན་ཙན་དཀར་པོ་དང་ཏིག་ཏུ་བ་ལེ་ཀ་བོང་དཀར་ཀ་ཀོ་ལ་ཨ་ཙན་ལྷ་ག་
 གོ་སར་ཙན་སྟེ་བརྒྱན་པ་རྣམས་ལ་ཀ་ར་སྦྱར་རོ། སློག་ཙར་ཤོར་ན་ཐང་དང་ཤོང་ལྷར་སློད་ཀ་གཏར་བ་སོགས་
 སློང་བཞིན་བཙོས་པ་དང་། བྱེ་མ་ཨ་གར་ནག་པོ་དང་ཙན་དཀར་དམར་རྩི་ལི་ཤི་སློང་ཞོ་ཤ་གུར་ཀུམ་ལྷ་ག་
 གོ་སར་ཙན་ཀ་ར་བཙས་དགུ་སྦྱོར་བྱ་ཞིང་སྦྱི་བོའི་གཙུག་སྦྱ་འཁྲིལ་དང་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཙན་གཉིས་གཏར་ལ་
 བསྟེན་ཅིང་ལུག་གི་གཞུག་གུ་རྒྱང་ལྷའམ་བདུན་གང་རིགས་ཀྱི་བསྐྱེས་ལྷུར་ག་བུར་རྒྱལ་སློན་གོང་བཤད་ལྷར་
 སྦྱོར་བ་བྱས་པས་རྒྱག་གི་ཞིང་སེམས་དཔུན་པ་གསལ་ན་རྒྱབ་པའི་ཏུགས་སོ། སློའ་འབྲུགས་པ་ལ་བ་ལེ་སློ་ལོ་བ་ཤ་
 ཙན་དཀར་པོ་རྒྱ་གར་ཏིག་ཏུ་བཙས་པའི་ཐང་བཏང་ཞིང་སློ་ཙ་ཐུག་འགོ་གཏར་ལ། ཤིང་མངར་དང་ཅུ་གང་
 གུར་ཀུམ་རྩི་ཀ་ཀོ་ལ་རྒྱན་འབྲུམ་ཏིག་ཏུ་ལྷུང་ལ་རྣམས་ཏེ་བརྒྱན་དང་། ཅུ་གང་དང་གུར་ཀུམ་རྩི་ལི་ཤི་སྤྱག་
 སླེལ་བོང་དཀར་ཏིག་ཏུ་རྣམས་ཏེ་བདུན་པ་དང་། ཨ་ཙན་གོ་སར་བསྐྱེན་པས་དགུ་པར་ཀ་ར་སྦྱར་བ་གང་འོས་
 བསྟེན་ནོ། མཚིན་ཚད་ལ་བ་ཤ་དང་བ་ལེ་ཀ་གུར་ཀུམ་རྒྱ་གར་ཏིག་ཏུ་བཙས་པའི་ཐང་བཏང་། རུ་ཐུང་གལས་
 གཏར་ཞིང་བྱེ་མ་གུར་ཀུམ་དང་ཅུ་གང་སྤྱག་སླེལ་ཀ་ཀོ་ལ་བ་ལེ་ཀ་གསེར་མེ་ཏོག་ཏུ་སོགས་བདུན་དང་། དེ་སྟེང་
 ཉོང་ལེན་དུག་ཉུང་བསྐྱེན་པའི་དགུ་པ་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བ་གང་འོས་བསྟེན་ནོ། མཚེར་པའི་ཚ་བ་ལ་གསེར་གྱི་མེ་
 ཏོག་དང་ཙན་དཀར་པོ་ལི་ཤི་བཙས་པའི་ཐང་བཏང་ལ་མཚེར་ཙ་རྩི་ལུག་རྒྱབ་ཙན་གཏར་ཞིང་སྤྱག་
 སླེལ་དང་ཀ་ཀོ་ལ་ལི་ཤི་གུར་ཀུམ་ཏིག་ཏུ་སླེ་ཉེས་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་བདུན་པ་ཀ་ར་སྦྱར་བ་དང་། མཁལ་ཚད་ལ་
 གུར་ཀུམ་བྲག་ལུན་སྤྱག་སླེལ་སོགས་ཀྱི་ཐང་བཏང་ལ་བྱིན་གཞུག་དང་ལོང་ཙན་གཏར་ཞིང་། རྒྱག་ཚེར་དང་སྤྱིག་
 སྤྱིན་སྤྱག་སླེལ་ཉི་དགའ་སྟེ་ལྷམ་པ་ཨ་ཙན་ཏིག་ཏུ་གུར་ཀུམ་བཙས་བདུན་པ་དང་། ཙན་དཀར་པོ་སྦྱ་ཙན་གུམ་
 ཏིག་ཏུ་བྲག་ལུན་བོང་དཀར་སྤྱག་སླེལ་ཨ་ཙན་མཁལ་མ་ཞོ་ཤ་བཙས་དགུ་པ་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བ་གང་འོས་བཏང་

ངོ། །པོ་བའི་ཚ་བ་ལ་བྱི་ཚོར་ཉིག་ཏུ་སྐྱུ་རུ་སྐྱར་སྐྱུ་ལ་བཅས་པའི་ཐང་བཏང་ལ། ལྗོད་ཀ་གཏར་ཞིང་བྲག་ལུན་
ཡ་རུ་སྐྱུག་སྒྲེལ་གྱུར་གྱུམ་སྐྱ་སྐྱང་དུག་ཉུང་དོམ་མཁྲིས་བཅས་བདུན་པ་ཀ་ར་དང་སྐྱར་རོ། །མཁྲིས་ཚད་ལ་ཉིག་
ཏུ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་བ་ཤ་ཀ་བཅས་པའི་ཐང་བཏང་ལ་མཁྲིས་རྩ་གསེར་མདུང་དང་གཤམ་རིངས་གཏར་ཞིང་
ཕྱེ་མ་ལ་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་དང་། ཉིག་ཏུ་དུག་ཉུང་གྱུར་གྱུམ་སྐྱར་པ་དོམ་མཁྲིས་བ་ཤ་ཀ་དང་བཅས་བདུན་པ་ཀ་
ར་དང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

༣ དོན་བསྐྱབ་བསྐྱན་པ།

སྐྱི་བཙུག་གོང་ལ་སྒོ་སྤོང་བརྟགས་མདེ་ཁར་གདགས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱི་བཙུག་གོང་ལ་སྒོ་སྤོང་བརྟགས་ནས་གང་ལ་
གང་འཚམས་མདེ་ཁར་གདགས་སོ། །

བརྒྱད་པ། སོས་པའི་མཚན་མ་ཞར་བྱུང་རི་ཐང་མཚམས་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ།
དེ་ལ་ཡང་སོས་པའི་ཚད་སྐྱི་དང་། ལྷ་འབྲུགས་ཀྱི་འཕྲང་བསྟན་པ་དང་གཉིས་སོ། །

༡ སོས་པའི་ཚད་སྐྱིར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་བཙུག་པས་སོས་པའི་མཚན་མ་ནི། །རྩ་བྱིང་ཁར་ཐོན་ཕྱ་བ་སྒོ་མ་དུ་སོང་། །དྲག་པ་དལ་ལ་གྲིམས་པ་སྒྲོད་
པ་དང་། །སྒོངས་པ་མཁྲང་ལ་སྐྱུན་པ་རིང་དུ་སོང་། །རྒྱ་མདོག་དངས་ལ་རི་རྒྱུང་གྱུ་ཡ་སྐབ། །བྲུག་ཚོགས་སྤིང་
རྩ་སེང་ལ་བས་རོ་རྟེད། །དབྲུགས་བདེ་ཉིན་གཉིད་རྒྱུང་ལ་ལུབ་གཉིད་ཆེ། །བྱ་བའི་ལས་ལ་སྒོ་སེམས་འཇུག་པར་
འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བཙུག་པས་ནད་པ་སོས་པའི་མཚན་མ་ནི་འདི་ལྟར་དུ་འབྱུང་སྟེ། སྒོན་ལ་རྩ་བྱིང་
བ་ཡོད་ན་ཁར་ཐོན་པ་དང་ཕྱ་བ་ཡོད་ན་སྒོ་མ་དུ་སོང་བ་དང་། དྲག་པ་ཡོད་ན་དལ་དུ་སོང་ལ་གྲིམས་པ་ཡིན་ན་
སྒྲོད་པ་དང་སྒོངས་པ་ཡིན་ན་མཁྲང་ལ་སྐྱུན་པ་ཡིན་ན་རིང་དུ་སོང་བ་དང་རྒྱ་མདོག་དགར་སེར་དངས་ལ་རི་རྒྱུང་
ཞིང་གྱུ་ཡ་སྐབ་པ་དང་ནད་ཀྱི་བྲུག་ཚོགས་ཤིང་སྤིང་གི་རྩ་སེང་བ་སྟེ་ཁམས་དངས་པ་ལ་བས་ལ་རོ་རྟེད་པ་དང་།
དབྲུགས་བདེ་ཞིང་ཉིན་པར་གཉིད་རྒྱུང་ལ་ལུབ་གཉིད་ཆེ་བ་དང་གང་བྱེད་པའི་བྱ་བའི་ལས་ལ་ལུས་དང་སེམས་
འཇུག་པར་འདོད་པ་འབྱུང་ངོ། །

༢ ལྷ་འབྲུགས་ཀྱི་འཕྲང་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་བཙུག་པས་ལྷ་འབྲུགས་ས་མཚམས་ནི། །དབྲུར་མཐའ་དགུན་བཞིན་རྒྱས་རྗེས་སྒོངས་པར་འགྱུར། །དེ་
ཕྱིར་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་གསོ་ཐབས་བསྟན། །མི་རིགས་གནས་དང་ནད་ཁམས་རྐྱེན་དབང་གིས། །རྒྱུང་མཁྲིས་
བད་ཀན་ལྷ་འབྲུགས་ནས་པ་གསུམ། །རྒྱུང་གི་ལྷ་འབྲུགས་སྐྱུན་ནས་བསྐྱབ་དང་། །མཁྲིས་པའི་ལྷ་འབྲུགས་
འཕྲང་ལ་བསྐྱུག་པ་དང་། །བད་ཀན་ལྷ་འབྲུགས་ཕྱི་རྗེས་བཅད་པ་གསུམ། །རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ལེའུར་ཤེས་པར་

བུ། །ཚེ་རྗེས་མ་ལོག་ཟས་སྤྱོད་མཐའ་རྩ་གདོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བཙུག་པའི་རྗེས་ཀྱི་
ལུ་འབྲུགས་སམ་ས་མཚམས་ནི་དབྱར་གྱི་ཐ་མར་དགུན་ཀ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཚ་བ་རྒྱས་པའི་རྗེས་ལ་སྤོངས་པར་
འགྱུར་བས་དེ་ཕྱིར་ཚ་བ་ཟད་ངེས་པའི་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་གསོ་ཐབས་བསྟན་པ་ནི་མི་རིགས་དང་གནས་དང་ནད་
ཀྱི་ཁམས་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་གྱི་ལུ་འབྲུགས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུང་གི་ལུ་
འབྲུགས་ཐོར་བུའི་རྒྱུང་ལ་ཟས་ཀྱི་ཁ་གྲུབ་ལ་སྤྱན་ནས་བསྟུ་བ་དང་། མཁྲིས་པའི་ལུ་འབྲུགས་ཚ་བ་ཟད་པའི་དུས་
ལས་མི་ཕྱི་བར་འཕྲང་ལ་བསྐྱུག་པ་དང་། བད་ཀན་ལུ་འབྲུགས་ཚ་བ་ཟད་ངེས་པའི་ཕྱི་རྗེས་བཅད་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་
པ་དེ་ཡང་བཤད་གྲུབ་པའི་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་ལེའུར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །ཚ་བའི་རྗེས་མ་ལོག་ན་ཟས་དང་
སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ནད་མཚུག་མཐའ་རྩ་གདོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རྒྱས་པའི་ཚ་བ་བཙུག་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དུག་
པའོ། །།

ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། སྤོངས་པའི་ཚ་བ་བཙུག་པ།

༄༅། །སྤོངས་ཚད་བཙུག་པ་ལ་ལུས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །

བསྐྱུབ་པར་ལུས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་དང་སྤོངས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དང་སྤོངས་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ལུས། །ཚ་བ་སྤོངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་
རོ་བོ་གང་། །སྤོངས་པའི་མིང་དུ་ཅི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ལགས། །དབྱེ་བ་ཏགས་དང་བཙུག་ཐབས་བཤད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་ཡང་དང་སྤོངས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དང་སྤོངས་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་སྦྱར་
ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཚ་བ་སྤོངས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་རོ་བོ་གང་ཡིན་དང་། སྤོངས་པའི་ཚ་བའི་མིང་དུ་
དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ལགས་ཤིང་། དེའི་དབྱེ་བ་དང་ཏགས་དང་བཙུག་པའི་ཐབས་རྣམས་གསལ་པོར་
བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལུས་པའོ། །

དེའི་ལན་བསྟན་པ།

དེ་སྐད་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་
དེའི་ལན་ལ་ཡང་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེལ་ཡང་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དང་། རོ་བོ་དང་། མིང་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་དང་། བཅོས་ཐབས་བཅས་བདུན་
ལོ། །

དང་པོ། རྒྱ་བསྟན་པ།

སྟོངས་པའི་ཚ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོངས་པའི་ཚ་བ་ཞེས་པ་འདིའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

གཉིས་པ། རྒྱ་བསྟན་པ།

སྟེད་བྱེད་རྒྱ་གསུམ་རང་བཞིན་སྟོངས་པ་དང་། རྒྱ་གྲིས་སྟོངས་དང་གནས་ཀྱིས་སྟོངས་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
དེ་ཉིད་སྟེད་བྱེད་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་དེ་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོངས་པ་དང་རྒྱ་གྲིས་སྟོངས་ཞེས་དང་གནས་ཀྱིས་སྟོངས་
པའོ། །

༡ རང་བཞིན་གྲིས་སྟོངས་པ།

རང་བཞིན་སྟོངས་པ་རྒྱ་རིམས་སྟོངས་འབྲུགས་གཉིས། །ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་སོ་ནད་ཁམས་གནས། །རྒྱ་
རྒྱ་འདོམ་པས་རིམས་སུ་འབྲུགས་འབྱུང་བས། །དང་པོ་རང་གནས་ཚ་བ་རྒྱ་འབྱུང་བཅས། །ཞེས་པ་སྟེ།
རང་བཞིན་སྟོངས་པ་ལ་རྒྱ་རིམས་དང་སྟོངས་འབྲུགས་གཉིས་ནི་ཡུལ་བསེལ་དང་ཅན་གྲང་བ་དང་། དུས་
དབྱུང་དགུལ། རང་བཞིན་རྒྱ་གི་མི་ཤ་སྐམ་མདོག་སྟོ་སོགས་ན་སོ་རྒྱ་པོ་ནད་ཁམས་རྒྱ་ནད་ན་བ་གནས་ས་
དབྱེ་རྟེན། རྒྱ་གི་རྒྱ་དང་འདོམས་པས་རིམ་གྲིས་འགོས་པའི་ནད་དམ་འབྲུགས་འབྱུང་བས། དང་པོ་རང་
གནས་ཀྱི་ཚ་བ་རྒྱ་གི་འབྱུང་བྱེད་དང་བཅས་པ་དེལ་ཚ་བ་རྒྱ་ཞོན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

༢ རྒྱ་གྲིས་སྟོངས་པ།

རྒྱ་གྲིས་སྟོངས་པ་རྒྱ་ཤས་ཆེ་བ་ཡི། །ཚ་བ་བསེལ་ཐང་བྱེ་མ་རྩུབ་མོ་དང་། །གཏར་བཤལ་རྩལ་དང་བས་སྟོམ་
ཡེན་ལ་གཏད། །ཚད་གཉའ་ཚོགས་ནས་རྒྱ་སྟེས་ཚད་གཞུག་འབྱུང། །ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱ་གྲིས་སྟོངས་པ་ནི་རྒྱ་
རིམས་ལ་བསེལ་སྟོར་ཐལ་བ་དང་ཚ་བ་གཞན་ལའང་རྒྱ་མ་བྱེ་བར་བསེལ་སྟོར་ཐལ་བས་དེ་ཐང་བཞུལ་བ་
སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཁམས་རྒྱ་ཤས་ཆེ་བའི་མི་ལ་ཚ་བ་བྱུང་བར་བསེལ་བའི་ཐང་དང་བྱེ་མ་རྩུབ་མོ་དང་།
སྟོད་སྟོད་ཀྱི་རིགས་གཏར་བ་དང་བཤལ་དང་རྩལ་དབྱུང་བ་དང་། བས་སྟོམ་མེད་པར་ཡེན་ལ་གཏད་པ་སོགས་
ཀྱིས་ཚད་པའི་གཉའ་ཚོགས་ནས་སྟོར་རྒྱ་སྟེས་ཏེ་ཚད་པའི་གཞུག་འབྱུང་དོ། །

༣ གནས་ཀྱིས་སྟོངས་པ།

གནས་ཀྱིས་སྟོངས་པ་སློག་ཅུང་རྒྱུ་གནས་བབས། །གནས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚ་བ་རྒྱུ་གིས་འབྱུང། །ཅེས་པ་སྟེ།
འབབས་གནས་ཀྱིས་སྟོངས་པ་ནི་སློག་ཅུང་གི་གནས་སུ་བབས་ན་ཚ་བ་ཡིན་ཡང་གནས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚ་བ་དེ་
ཡང་རྒྱུ་གིས་འབྱུང་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ། རོ་བོ་བསྟན་པ།

རྒྱུ་དེས་རྒྱུ་ཚད་འབབས་པའི་ནད་ཏུ་འགྱུར། །རྒྱུ་གིས་ཚ་བ་བྱས་ཀྱིན་ཚད་རྟགས་འཕེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
རྒྱུར་བཤད་པའི་རྒྱུ་དེས་རྒྱུ་དང་ཚད་པ་འབབས་པའི་ནད་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་གིས་ཚ་བ་དེ་བྱས་ཀྱིན་ཚད་པའི་
རྟགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་དོ། །

བཞི་པ། མིང་ངམ་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ།

རྒྱུ་ཉིད་གང་བས་ཚད་རྟགས་འགལ་ཞེ་ན། །སྟོངས་པའི་ཚ་བ་མགར་གྱི་སོ་མལ་འདྲ། །སྤྱད་པ་གང་ཡང་མེ་ཡི་
གྲོགས་སུ་འགྱུར། །འབྱུང་བྱེད་མ་བཅད་ཚ་བ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ། །དེ་ཕྱིར་སྟོངས་པའི་ཚ་བ་ཞེས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་གང་བས་ཚད་རྟགས་ཡོད་པ་འགལ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། སྟོངས་པའི་ཚ་བ་ནི་དཔེ་
མགར་གྱི་མེ་སོ་བཞག་པའི་ཐབ་ཀྱི་མལ་དང་འདྲ་སྟེ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུའི་བསིལ་སྤྱོད་གང་ཡང་ཚ་བ་མེའི་གྲོགས་སུ་
འགྱུར་བ་ལྟར་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་མ་བཅད་ན་ཚ་བ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་འབྱུང་
བྱེད་རྒྱུ་དེ་མཐོན་པས་ཚ་བ་སྤར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གསལ་ཚོད་ཏུ་སྟོངས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་སྟོངས་
པའི་ཚ་བ་ཞེས་སུ་བརྗོད་པའོ། །

ལྔ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་དེ་བྱེད་ན་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སྦྱིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

སྦྱི་ལ་ཚ་བ་སྟོངས་དང་ཅུ་སྟོངས་དང་། །རྒྱུ་སྟོངས་ཞེས་བྲ་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྦྱི་ལ་ཡང་ཚ་
བ་སྟོངས་པ་དང་ཅུ་སྟོངས་པ་དང་། རྒྱུ་སྟོངས་པ་ཞེས་བྲ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་བཤད་དོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་རིམས་སྟོངས་འག་སྟོངས་མཁྲིས་པ་སྟོངས། །བད་ཀན་ཚུ་མེར་སློ་སྦྱིང་སྟོངས་པ་དུག །ཅེས་པ་སྟེ། བྱེ་
བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་རིམས་སྟོངས་པ་དང་། འག་སྟོངས་པ་དང་མཁྲིས་པ་སྟོངས་པ་དང་། བད་ཀན་སྟོངས་པ་དང་། ཚུ་
མེར་སྟོངས་པ་དང་སློ་སྦྱིང་སྟོངས་པ་སྟེ་དུག་གོ། །

དུག་པ། ཉུག་པ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ཉུག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ཉུག་པ་གཉིས་ལོ། །

༡ སྤྱི་ཉུག་པ་བཤད་པ། དེ་ལ་ཡང་ཚ་བ་སྟོངས་པ། ཅ་སྟོངས་པ། ལྷུང་སྟོངས་པའི་ཉུག་པ་དང་བཅས་ནམ་པ་གསུམ་ལོ། །

༡ ཚ་བ་སྟོངས་པ་བཤད་པ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་ཉུག་པ་བསྟན་པ། གོམས་པས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ་དང་གསུམ་ལོ། །

༡༡ རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།

དེ་ཉུག་པ་དང་པོ་ཚ་བ་སྟོངས་པ་ནི། །ཀཉའ་ཚོགས་ཚད་གཞུག་རྒྱུ་གིས་འབྲུད་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་དོས་འཛིན་པའི་ཉུག་པ་ལ་དང་པོ་ཚ་བ་སྟོངས་པ་ནི། ཚད་པའི་ནད་གཉའ་ཚོགས་ནས་ཚད་གཞུག་རྒྱུ་གིས་འབྲུད་པ་ཡིན་ཏེ།

༡༢ དངོས་ཉུག་པ་བཤད་པ།

རྒྱ་མཚན་གྱི་དམར་ཞིང་དང་ས་ལ་ལྷུ་བ་ཆེ། །ཅ་རྒྱུད་སྟོང་ལ་ཅ་སྟོང་རྒྱུག་པ་དང་། །དབུགས་ཐུང་རམ་པ་མོད་ལ་ཕྱི་ཚད་ཆེ། །མིག་སྤྱིན་དམར་ཞིང་ཕྱེ་ནི་དམར་སྐམ་རྩུབ། །ཀུའེ་འཕོ་སྐོམ་དད་ཆེ་ལ་མིག་ཅ་གྲང་། །སྤྱུ་བྱག་ཉར་ལ་གཉིད་རྒྱུང་སྐབས་སུ་དངངས། །བ་སྤྱུ་ལངས་ནས་རྒྱུང་གསང་མནན་ན་ན། །སྐབས་སུ་གཏམ་ལ་ཙོ་འཁྲུལ་བག་རེ་འོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཉུག་པ་སུ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དམར་ཞིང་དང་ས་ལ་ལྷུ་བ་ཆེ་བ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ནི་སྟོངས་ལ་ཅའི་སྟོང་རྒྱག་པ་དང་། དབུགས་ཐུང་ཞིང་རམ་པ་མོད་ལ་ལྷུ་བ་ཀྱི་ཕྱི་ཚད་ཆེ་བ་དང་མིག་གི་སྤྱིན་པ་དམར་ཞིང་ཕྱེ་ནི་དམར་སྐམ་ལ་རྩུབ་པ་དང་གཟེར་འཕོ་ཞིང་འསྐོམ་དད་ཆེ་ལ་མིག་གི་ཅ་གྲང་བ་དང་། སྤྱུ་བྱག་ཉར་ལ་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀར་གཉིད་རྒྱུང་ཞིང་སྐབས་སུ་དངངས་པ་དང་ལྷུ་བ་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལངས་ལ་རྒྱུང་གསང་ཚོགས་པ་དང་པོ་དུག་བདུན་དཀར་ནག་མཚམས་སོགས་མནན་ན་ན་བ་དང་། སྐབས་སུ་གཏམ་ལ་ཙོ་འཁྲུལ་ཞེས་ལབ་པ་ཕལ་ཆེར་བྲན་པས་ཟིན་ལ་རེས་འགའ་ཙམ་འཁྲུལ་གཏམ་འབྲུང་བའི་མིང་སྟེ་བག་ཙམ་རེ་འོང་ངོ་། །

༡༣ གོམས་པས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ་བསྟན་པ།

འདི་ནི་ལྷར་སྤྲང་རྒྱུང་གི་ཚ་བ་སྟེ། །བསལ་གཏར་དེད་ན་གཤིན་རྗེའི་ལག་ཏུ་གཏོད། །ཉུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གསུར་བྱུག་རུས་ཐང་སད། །ཕྱེ་སྟོན་རམ་པ་བདེ་ལ་སྐོམ་དད་རྒྱུང་། །ཀཉའ་ཚོད་བདེ་པོ་གསལ་སོགས་ཚད་ཉུག་པ་ལ། །མཁས་པས་དེ་ལ་སོམ་ཉི་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལྷར་སྤྲང་ཙམ་གྱི་རྒྱུང་གི་ཚ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བསལ་སྤྲང་དང་སྟོན་སྤྲང་གང་ རུང་གཏར་བ་སོགས་ཀྱིས་དེད་ན་གཤིན་རྗེའི་ལག་ཏུ་གཏོད་དོ། །དེ་ཡང་ཉུག་པ་

ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱུང་ན་གསུམ་དུད་དང་མར་ནག་སོགས་མཐིལ་བཞིར་བྱུག་ཅིང་རུས་ཐང་གི་རླུང་སད་མདའ་བཏང་
བས་ལྷེ་རྫོན་ཞིང་རྩམ་པ་བདེ་ལ་ཁ་སྐྱོམ་དད་རླུང་བ་དང་། མཚན་གཉིད་ཆེ་ལ་དབང་པོ་གསལ་བ་སོགས་ཚད་
པའི་རྟགས་རྣམས་ལུབ་ན་མཁས་པས་དེ་ལ་ཚད་པ་སྟོངས་པ་ཡིན་པར་ཐག་གཅོད་པ་ལས་སོམ་ཉི་མི་བྱའོ། །

༡ ཚ་སྟོངས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ།

སྟོག་རྩམ་ཚ་བ་བབས་པའི་ཚ་སྟོངས་རྟགས། །རྩ་རྒྱ་གོང་འབྲ་མིག་དམར་གནམ་དུ་བཟླ། །ཕུས་འདེབས་ཤེས་པ་
འཁྲུལ་ལ་གོས་རྩལ་སེལ། །གཉིད་མེད་ཤེས་པ་ཡང་ཞིང་འབྲོས་རྩལ་སྟོན། །སྐབས་སུ་འདར་ལ་དུང་གི་མི་ལ་
འཛིན། །སོ་འབབ་སོ་འཆའ་སྤང་བ་ལོག་པར་མཐོང་། །སྟིང་སྟོག་གནས་སུ་རླུང་ཁྲག་འབབ་པ་སྟེ། །རྟགས་
རྣམས་ཚང་ན་མི་འཚོ་སྤང་བར་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། །སྟོག་པའི་རྩམ་ཚ་བ་བབས་པའི་ཚ་སྟོངས་ཀྱི་རྟགས་ལ་རྩ་
རྩལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འབྲ་ལ་མིག་དམར་ཞིང་གནམ་དུ་བཟླ་བ་དང་ཕུས་ཡང་དུ་འདེབས་ཤིང་ཤེས་པ་འཁྲུལ་
ལ་གོས་ཀྱི་རྩལ་སེལ་བ་དང་གཉིད་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཡང་ཞིང་འབྲོས་པའི་རྩལ་སྟོན་པ་དང་སྐབས་སུ་ཕུས་འདར་ལ་
རང་གི་དུང་གི་མི་ལ་འཛིན་པ་དང་སོ་འབབ་པ་དང་སོ་འཆའ་བ་གིད་པ་ལྟར་དང་སྤང་བ་ལོག་པར་མཐོང་བ་དེ་
རྣམས་ནི་སྟིང་དང་སྟོག་རྩལ་གནས་སུ་རླུང་དང་ཁྲག་འབབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྟགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚང་ན་མི་
འཚོ་བས་འཚོ་འཆི་ཁ་དམར་དབང་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་སྤང་བར་བཤད་དོ། །

༢ རླུང་སྟོངས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ།

ཚད་གཞུག་རླུང་དུ་ལོག་པའི་རླུང་སྟོངས་རྟགས། །གཡལ་མང་རླུང་གསང་ན་ཞིང་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད། །གཉིད་མེད་
ཤེས་པ་འབྲུལ་ལ་ཞེ་ས་མཁས། །རྟོང་འདོད་མིག་དཔངས་མཐོ་ལ་སྐྱའི་འདབ་འདར། །གཉིད་གི་དབང་པོ་མ་འཁྲུལ་
ཆལ་ཚོལ་སྐྱ། །སྟེ་སྟེང་དམར་རྩལ་རྩ་རྒྱའི་ཚ་བ་མེད། །ཉ་ཅང་ཐལ་ན་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། །ཅེས་པ་སྟེ།
ཚད་པའི་གཞུག་རླུང་དུ་ལོག་པའི་རླུང་སྟོངས་ཀྱི་རྟགས་གཡལ་མང་ལ་ཚོགས་པ་དང་པོ་དུག་བདུན་དཀར་ནག་
མཚམས་སོགས་རླུང་གསང་ན་ཞིང་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད་པ་དང་ཉིན་དང་མཚན་གཉིད་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་འབྲུལ་ལ་ཞེ་ས་
མཁས་ཤིང་རྒྱུ་རྒྱུ་འདོད་ཅིང་མིག་ནི་དཔངས་མཐོ་ལ་སྐྱའི་འདབ་རྣམས་འདར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་གཉིད་གི་
དབང་པོ་མ་འཁྲུལ་གྱང་ལབ་ཆལ་ཚོལ་མང་དུ་སྐྱ་བ་དང་། །སྟེ་སྟེང་མདོག་དམར་ལ་རྩལ་ཅིང་རྩ་རྒྱའི་ཚ་བ་མེད་
པར་དེ་ཉ་ཅང་གི་ཐལ་ན་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའང་ཡོད་དོ། །

༣ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བཤད་པ།

བྱེ་བྲག་རིམས་སྟོངས་རྒྱང་ལག་རེངས་ཤིང་ན། །ཁ་སྐྱ་གཉིད་མེད་སྐྱའི་འདར་གདོང་དབལ་སྐྱ། །ཁྲག་སྟོངས་ཁ་སྐྱ་
གཉིད་ཆེ་དང་ག་འགག། །མཁའ་སྟོངས་གཉིད་མེད་ཁ་སྐྱ་མིག་ལྷེ་སེར། །བད་སྟོང་རྩལ་ཆེ་གཉིད་དུས་བྱ་བྱི་

མང། །རྒྱ་མེར་སྤྲོངས་པ་མིག་གིས་ཟ་བྱི་མཐོང། །གཉིད་མེད་དབང་པོ་འཇུག་ཞིང་སྤྱོད་ཚུལ་སྟོན། །སློབ་སྦྱོང་
 སྤྲོངས་པ་གཉིད་དང་བྱུག་གཟེར་རྒྱུང། །ལུས་རེངས་སོ་འཐམས་བླ་འཚོལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་རྩ་
 རིམས་ཀྱིས་སྤྲོངས་པ་ནི་རྒྱུ་ལག་རེངས་ཤིང་ན་བ་དང། །ཁ་སྐྱ་བས་ཟས་ཇི་སྟེད་འདོད་ཅིང་ཉིན་མཚན་གཉིས་
 ཀར་གཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱ་རྣམས་འདར་ཞིང་གཏོང་པའི་དབུ་ཉེ་མདོག་སྐྱ་སིང་བའོ། །བྲག་གིས་སྤྲོངས་པ་ནི་ཁ་
 གོང་ལྟར་སྐྱ་ཞིང་གཉིད་ཆེ་ལ་ཟས་ཀྱི་དང་ག་འགགས་པ་དང། །མཁྲིས་པས་སྤྲོངས་པ་ནི་གཉིད་མེད་ཅིང་གོང་
 བཞིན་ཁ་སྐྱ་ལ་མིག་དང་སྟེ་མེར་འོ། །བད་ཀན་གྱིས་སྤྲོངས་པ་ནི་རྩལ་ཆེ་ལ་གཉིད་ལོག་དུས་ཟ་བྱི་མང་བ་དང།
 རྒྱ་མེར་གྱིས་སྤྲོངས་པ་ནི་མིག་གིས་ཟ་བྱི་མང་དུ་མཐོང་ཞིང་གཉིད་མེད་ལ་དབང་པོ་རྣམས་འཇུག་ཞིང་སྤྱོད་བའི་
 ཚུལ་སྟོན་འོ། །སློབ་དང་སྦྱོང་སྤྲོངས་པ་ནི་གཉིད་དང་བྱུག་གཟེར་རྒྱུང་ལ་ལུས་རེངས་ཤིང་སོ་འཐམས་ལ་གཉིད་
 དུས་བླ་འཚོལ་བྱེད་པའོ། །

བདུན་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།
 སྤྲོངས་ཚད་བཅོས་པ་སྦྱིད་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྲོངས་ཚད་རྣམས་བཅོས་པར་སྦྱི་
 དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སོ། །

༡ སྦྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།
 སྦྱི་ལ་བཅོས་པའི་ཚུལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་ལ་བཅོས་པའི་ཚུལ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་གཉིས་སོ། །
 ༡ བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནང་ནས་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་
 ཏེ། ཚ་སྤྲོངས་དང། ཅ་སྤྲོངས། རླུང་སྤྲོངས་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་ལོ། །
 ༡༡ ཚ་སྤྲོངས་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ།

ཚ་སྤྲོངས་ཁ་དྲག་དཔུང་པ་གཉེན་ཚུལ་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་སྤྲོངས་པ་ལ་དཔེར་ན་མི་ཁ་དྲག་ཅན་གཉིས་
 ཟུག་ན་དཔུང་པ་གཉེན་པོ་སྟེ་དྲག་པོའི་ཚུལ་དུ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བཅོས་དགོས་ཀྱང་རླུང་ཚད་གཉིས་ལ་ཚ་བ་བཅོས་
 པ་རླུང་གི་གཉེན་པོ་དཔུང་གཡར་བའོ་ཞེས་པའང་ལ་ལར་ཡོད་རུང་གཞུང་དོན་བཤད་མ་ཐག་པ་གོང་ལྟར་འོ། །

༡༢ ཅ་སྤྲོངས་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ།
 ཅ་སྤྲོངས་འཕྲང་ཁ་སོ་པས་བཅད་པའི་ཚུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་སྤྲོངས་ནི་དག་འོང་བའི་འཕྲང་ཁ་སོ་པ་ལྟ་བུས་
 བཅད་པའི་ཚུལ་དུ་རླུང་གི་འགོ་ལམ་གང་ཡིན་མེ་བཅོས་བཅད་པའོ། །

༡༣ རྒྱུང་སྤོངས་ཀྱི་བཙོངས་ཚུལ་བསྟན་པ།

རྒྱུང་སྤོངས་སྟོན་པ་མལ་འཇུག་ཚུལ་དུ་འོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུང་སྤོངས་པ་ལ་སྟོན་པ་རང་མལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དུ་
རྒྱུང་ཞི་བར་བྱའོ། །

༡༤ གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཚ་སྤོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཚ་སྤོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ། རྒྱུང་སྤོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་
པ་གསུམ་མོ། །

༡༥ ཚ་སྤོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

གཉེན་པོ་སྟོན་དཔུང་བས་སྟོན་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྟོན་དང་དཔུང་དང་བས་དང་སྟོན་ལམ་རྣམ་
པ་བཞི་འོ། །

༡༦ གཉེན་པོ་སྟོན་བསྟན་པ།

ཚ་བ་སྤོངས་ལ་གཞུག་རྒྱུ་རུས་པ་ལ། །ཆང་བེ་ཕྱེད་དུ་སྟུམ་གཉིས་བསྟུས་ཁུ་སྟུ། །ག་བྱར་ཅུ་གང་ག་ར་བཏབ་ལ་
བཏང་། །སྟོན་ལུ་རྟུལ་འདོན་ལ་རྟུལ་རྗེས་རྒྱུ་སྟུ་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ནས་ཐོང་ཚོར་བལ་ཚི་རུས་ཁུར་བཙོང་། །འིན་པན་གིང་
ཀུན་བྱར་སྟུར་རྒྱུང་དུས་བཏང་། །ཡང་ན་བེག་པན་ཐོང་བ་ལ་ག་སྟུ། །རྩོ་ཉི་ཅུ་རྩོ་སྟུ་དཀར་བྱར་རམ་
སྟུར། །དགོངས་དང་ཐོ་རངས་རུས་ཁུས་འཕུལ་ལ་བཏང་། །རྒྱུང་དང་ཚོད་པ་དུས་གཅིག་འཛོམས་པར་
བྱེད། །ཚན་དན་བསིལ་གསུམ་ལུ་རྟུལ་སྟེ་ཉེས་དང་། །སེ་འབྱུ་པི་པི་ལིང་དང་བེག་པན་ཐོང་། །བྱར་དཀར་སྟུར་
བ་དགུང་གཉིས་རུས་ཁུས་དབུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་སྤོངས་པ་ལ་ལུག་ཐོང་ཚོར་གི་གཞུག་རྒྱུ་གི་རུས་པ་ལ་
ཆང་བེ་ཕྱེད་དུ་སྟུམ་གཉིས་ཚམ་བསྟུས་པའི་ཁུ་བ་རུ་ག་བྱར་དང་ཅུ་གང་དང་ག་ར་རྣམས་བཏབ་ལ་བཏང་། །སྟོན་
ལུ་རྟུལ་དུ་རྟུལ་འདོན་ལ་རྟུལ་གི་རྗེས་སྟུ་རྒྱུང་གི་སྟུ་སྟོན་པ་ལོང་བཤད་ལྟར་དང་། དེ་ནས་ལུག་ཐོང་ཚོར་གི་བལ་
ཚི་རུས་པའི་ཁུ་བར་བཙོང་ལ་བེག་པན་ཐོང་བཤད་དང་གིང་ཀུན་དང་བྱར་རམ་སྟུར་བ་དགོངས་དང་ཐོ་རངས་རྒྱུང་
གི་དུས་སྟུ་བཏང་། །ཡང་ན་བེག་པན་ཐོང་བཤད་ཐལ་བ་དང་ལ་ག་སྟུ་ལོ་རྩོ་ཉི་དང་རྩོ་ཉི་དང་སྟོས་དཀར་དང་
བྱར་རམ་རྣམས་སྟུར་བ་དགོངས་དང་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སྟུ་རུས་ཁུས་འཕུལ་ལ་བཏང་བས་རྒྱུང་དང་ཚོད་པ་གཉིས་དུས་
གཅིག་ཏུ་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཚན་དན་པོ་ཅུ་གང་གུར་ཀུམ་ལི་གི་སྟེ་བསིལ་གསུམ་ལུ་རྟུལ་དང་སྟེ་ཉེས་དང་
སེ་འབྱུ་དང་པི་པི་ལིང་དང་བེག་པན་ཐོང་བཤད་ཐལ་བ་བྱར་དཀར་རྣམས་སྟུར་བ་ཉིན་དང་མཚན་གི་གུང་གཉིས་
རུས་ཁུས་དབུལ་བར་བྱའོ། །

ལ༢ གཉེན་པོ་དབྱེད་བསྟན་པ།

དབྱེད་དུ་དགོངས་ཀ་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཚེགས་པ་དུག་བདུན་ཡན་སྟོང་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་། བཞེད་སར་འབའ་ཆ་
རུས་རྙིང་འོལ་སྐྱོམ་མམ། འཁར་གོང་སྤོན་ཅན་ཆང་བུན་བསྐྱོས་པས་བདུག། ཚེས་པ་སྟེ། དབྱེད་དུ་རུས་
དགོངས་ཀ་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་ཚེགས་པ་དུག་པ་དང་བདུན་པ་དང་ཡན་སྟོང་རྣམས་མེས་བསྐྱེད་། ཅིང་གཟེར་གང་
བྱུང་གི་སར་འབའ་ཆ་དང་རུས་རྙིང་དང་འབྲུ་མར་དང་ཚི་མར་ལ་བཟོས་པའི་འོལ་སྐྱོམ་མམ་བྱེ་མར་དང་། འཁར་
གོང་སྤོན་ཅན་ལ་ཆང་བུན་པ་དེ་མེར་བསྐྱོས་པས་བདུག་དགོས་སོ། །

ལ༣ གཉེན་པོ་ཟས་བསྟན་པ།

ལ་ཟས་ལུག་གཉེན་ཅན་རུབ་དང་། ལ་ཡང་རི་དྲགས་གསལ་ཉིན་དཀྱུང་བཏང་། སྐྱོམ་དུ་སྟེ་ཉེས་བྱར་རྙིང་
བསྐྱུས་པ་འཇམ། བཞེད་འཇམ་འོ་མ་བསྐྱོལ་གངས་བྱར་དཀར་བཏང་། མཁས་པའི་རིག་པས་དབྱེད་ཅིང་ཉམས་
སྦྱར་བསྟེན། ཞེས་པ་སྟེ། ལ་ཟས་ལུག་གཉེན་ཅན་ཉེན་ཅི་ལུག་གཉེན་ཅན་དུ་བཅོས་པར་བཞེད་པ་ཡང་ཡོད་ན་འང་སྦྱང་
སྦྱུང་ཡིན་པ་ནངས་རུབ་དང་། ལ་ཡང་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་གསལ་ཉིན་གུང་ལ་བཏང་། སྐྱོམ་དུ་སྟེ་ཉེས་དང་བྱར་
རམ་རྙིང་པ་བསྐྱུས་པ་འཇམ། ཆང་གསལ་འཇམ་དང་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་གང་དུ་བཅུག་པར་བྱར་དཀར་བཏང་བ་
སོགས་མཁས་པའི་རིག་པས་དབྱེད་ཅིང་ནད་པའི་ཉམས་དང་སྦྱར་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

ལ༤ གཉེན་པོ་སྟོན་ལམ་བསྟན་པ།

སྟོན་ལམ་སེར་བྱ་ལ་གཡེར་མི་སྟེན་གཏམ། དྲག་ཤུལ་ཅ་ཅོ་འདུ་འཛི་སྦྱངས་བྱས་ལ། ཡིད་འོང་གོགས་བསྟེན་
འོ་བའི་གནས་སུ་བསྟེན། ཚེས་པ་སྟེ། སྟོན་ལམ་དུ་རྒྱུང་བསེར་བྱ་དང་ལ་གཡེར་བ་སྟེ་ལབ་མང་སྦྱོར་བ་དང་མི་
སྟེན་པའི་གཏམ་སོས་པ། དྲག་ཤུལ་གྱི་ལས་དང་ཅ་ཅོ་མང་པོ་འདུ་འཛི་སྦྱོང་གཡེར་བ་སྦྱང་བར་བྱས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་
བའི་གོགས་བསྟེན་ཞིང་འོ་བའི་གནས་སུ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། །

ལ༥ ལོག་གཞོན་བསྟན་པ།

བཙོན་ཀ་མི་ལེན་ཆ་བཙོན་འཕེལ་ན། ཟས་ཀྱི་སྦྱ་སྦྱང་བསིལ་གྱིས་ཆ་བ་གསལ། ཚེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཙོན་
ཀ་མི་ལེན་པར་ཆ་བཙོན་འཕེལ་བར་གྱུར་ན་ཟས་གསལ་བཅུད་ཀྱིས་སྦྱང་གི་སྦྱ་སྦྱང་ལ་སྦྱོར་བསིལ་གྱིས་ཆ་བ་
གསལ་དཔར་བྱའོ། །

ཀ༢ ཚ་སྟོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ།

ཚ་སྟོངས་ཆ་བ་བསིལ་གཏར་མི་གསོད་པས། འདྲ་པོར་སྦྱི་གཙུག་དུག་པ་མཐེབ་སྟིང་བསྟོ། ཞུགས་བཞི་སྦྱོར་
བྱར་དཀར་རུས་ལྷས་དབྱེད། མ་བུབ་སྦྱང་སྐོ་བདུན་པ་དཀར་ནག་མཚམས། སྦྱ་བ་ལྷས་བསྐྱེད་འཕྲང་སྦྱོམ་

འབྲོས་སྒོ་འགོགས། །ག་བྱར་ཙན་དན་རྩྭ་ཉི་མེད་ཞོ་ཤ། །ཅུ་གང་རྒྱ་ག་གོ་སར་ཀར་སྐྱར། །དགུང་གཉིས་བཏང་
རྩེས་སྐྱང་སྐྱམ་རུས་རྩིང་བདུག། །ཆང་བཙོས་ལུས་ཀུན་རྩིལ་ལ་རྩལ་མང་གདོན། །དེ་རྩེས་གོང་བཞིན་ཅ་འཕྲང་
བསྐྱམ་པ་གཅེས། །ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་གོང་མ་རི་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་སྦྱོངས་ཀྱི་ཚ་བ་བསེལ་དང་སྦྱོད་
སྦྱང་གང་དུ་གཏར་བས་མི་གསོད་པས་དང་པོར་སྤྱི་གཙུག་དང་ཚོགས་པ་དུག་པ་རྐང་ལག་བཞིའི་མཐེབ་སྤྱིང་ཞེས་
མཐེབ་ཆེན་མདུན་ནི་ལེ་བསྟོན་བ་དང་། ཨ་གར་དང་རྩྭ་ཉི་མེད་དཀར་ལྷུང་ལ་བཅས་བཞི་སྦྱོར་དང་བྱར་དཀར་སྐྱར་
བ་རུས་ལུས་དབུལ། དེས་ཀྱང་མ་ཐུབ་ན་སྦྱང་སྒོ་ཚོགས་པ་བདུན་པ་དཀར་ནག་མཚམས་སྐྱ་བ་ལྲས་བསྐྱེགས་
པས་འཕྲང་བསྐྱམ་ཞིང་འབྲོས་པའི་སྒོ་འགོགས། །ག་བྱར་དང་ཙན་དན་པོ་དང་རྩྭ་ཉི་མེད་ཞོ་ཤ་ཅུ་གང་
དང་རྒྱ་ག་གོ་སར་ཀར་རྣམས་སྐྱར་བ་བཤད་མ་ཐག་པའི་གྲུང་གཉིས་ལ་བཏང་བའི་རྩེས་སྐྱང་སྐྱམ་དང་རུས་རྩིང་
བདུག་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཆང་དུ་བཙོས་པས་ལུས་ཀུན་རྩིལ་ལ་རྩལ་མང་དུ་གདོན་ཅིང་དེའི་རྩེས་གོང་བཞིན་སྦྱང་
སྒོ་བདུན་པ་དཀར་ནག་མཚམས་རྣམས་ཀྱི་ཅ་འཕྲང་བསྐྱམ་པ་གཅེས་ཤིང་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་གཉིས་གོང་མ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། །

ཀཱ། རྩང་སྦྱོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

རྩང་སྦྱོངས་ཚ་བ་རྩང་དུ་སྟོག་འགྱུར་བས། །ཟས་སྒོམ་ཆང་འཇམ་བྱར་དཀར་ལུག་ཤ་དང་། །འདོན་གྱི་སྦྱོར་
བ་བྱས་ཉེ་ནངས་རུབ་བཏང་། །མ་ལོན་ལོ་ཤ་མར་རྩིང་ཤ་ཆེན་སྐྱེགས། །རྩང་གསང་བསྐྱེ་ལོས་སམ་སྐྱ་
ལུས་བདུག། །ཤིང་ཀུན་སྐྱ་དང་རྩྭ་ཉི་མེད་ཚ། །བིག་པན་སྟེ་ཉེས་བྱ་རམ་རུས་ལུས་དབུལ། །དུག་བདུན་དང་
པོ་སྦྱང་སྒོ་མེ་ཡིས་མནན། །མི་དང་མི་ལ་བ་སྦྱང་ལུང་བསྐྱེལ་ལ་བཞག། །ཅེས་པ་སྟེ། རྩང་སྦྱོངས་པའི་ཚ་བ་
རྩང་དུ་སྟོག་པར་འགྱུར་བས་ཟས་སྒོམ་ཆང་འཇམ་པོ་དང་བྱར་དཀར་དང་ལུག་ཤ་དང་། །འདོན་སྦྱོར་ནི་ཕྱག་
རྟེན་མར་མར་ཙག་བཅད་ལ་སྟེ་བཏབ་ཤ་ལྷུ་དང་འོ་མ་ལ་བཙོས་སྒོག་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚྭ་བཏབ་ལ་བཏང་བས་མན་པ་
བྱ་རམ་སྐྱ་བཏབ་ལ་བཙོ་ཞེས་དང་། །རྩར་མཁར་བའི་རྒྱུད་སྐྱམ་ནང་མར། །མར་ཙག་བཅད་པར་སྟེ་གདབ་ཤ་
ལྷུ་དང་འོ་མ་ཆང་བཙོས་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚྭ་བཏབ་པ་བཏང་། །ཡང་ན་ཆང་དང་བྱ་རམ་ལ་སྐྱ་བཏབ་བཙོས་པ་བཏང་
ཞེས་སོགས་བཤད་ནའང་འདོན་ལ་དཀར་འདོན་དམར་འདོན་སྐྱར་འདོན་སྒོག་འདོན་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་
པའི་དཀར་འདོན་ནི་མར་ཙག་བཅད་པར་སྟེ་གདབ་པའི་འོ་མ་སྒོམ་མམ་སྟེ་མར་དེ་ལ་སྐྱ་དང་རྒྱུ་ཚྭ་བཏབ།
དམར་འདོན་ནི་ལུག་ལོ་གཅིག་སོང་བ་པོ་ཐོང་པ་མོ་ཚོར་མོ་དེའི་ཤ་ལྷུ། །སྐྱར་འདོན་ནི་ཆང་གི་རྒྱ་ལུགས་པའི་
སྐྱམ་ལ་བཙོར་བའི་ཉེ་ལྷུང་བྱས་པ་ལ་མར་རྩིང་བྱ་རམ་སྐྱ་རྣམས་བཏབ་པ་ཚོས་པར་བཙོས། །སྒོག་འདོན་ནི་
སྒོག་སྐྱ་ཚོས་པར་བཙོ་ལ་བསྐྱར་མར་དང་རུས་ལུ་རྒྱུ་ཚོའི་སྟེ་བཏབ་ལ་བཙོ་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་གང་རུང་བྱས་

ཉེན་ཅུབ་བཏང་དེས་མ་ལོན་ན་ལོ་ལོན་པའི་ཤམར་རྙིང་པ་དང་ཤ་ཆེན་རྣམས་སྐྱུག་ཅིང་བསྐྱེས་པ་དང་།
རྒྱང་གསང་རྣམས་ལ་བསྐྱུ་མཉེ་བྱ་ཞིང་ཡོས་སམ་ས་བཟང་སོ་མ་བཏང་བའི་ཕ་གྲུ་ལ་སྤྲུའེས་པས་བདུག་
ཅིང་། ཤིང་ཀྲུན་དང་སྐྱ་དང་རྩ་ཉི་དང་ལ་རུ་ཚྭ་བེག་པན་གོང་བཤད་ལྟར་དང་སྤྲེ་ཉེས་དང་བྱ་རམ་རྣམས་རུས་
ལྷས་དབུལ་ལ་ཚོགས་པ་དུག་པ་བདུན་པ་ཨན་སྟོང་དང་པོ་སྤྲད་སྟོ་རྣམས་མེས་མནན་ཞིང་མི་དང་གཏམ་གྱི་
རིགས་མི་ལབ་པར་ལུན་ལྷང་དུ་བསྐྱེལ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་བཙོས་པ་རིམས་སྟོངས་གཏར་ག་སྤང་། །ལུག་ཤ་ཆང་འཇམ་བསྐྱུ་མཉེས་གཉིད་ཀྱིས་བཙོས། །བིག་
པན་སྤྲེ་ཉེས་ཀར་རུས་ལྷས་དབུལ། །ལྷག་སྟོངས་ཆང་དང་ཉིན་གཉིད་མེ་བཙོའ་སྤང་། །བྱུག་པ་ཤ་གསར་
འཇམ་ཐང་གཏར་བར་བྱ། །མཁྲིས་པ་སྟོངས་ན་ཤ་ཆང་མཚོག་རྒྱ་གཞོད། །བསྐྱུ་མཉེ་འཇམ་ཐང་བཏང་ཞིང་
གཉིད་མི་བསྐྱུང་། །བད་ཀན་སྟོངས་ན་མར་དང་གཏར་ག་སྤང་། །རྒྱ་སྟོལ་ཤ་གསར་བཏང་ཞིང་བསྐྱུ་མཉེ་
བྱ། །འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐང་བཏང་རྩལ་མི་ཕྱི། །རྒྱ་སེར་སྟོངས་ན་མར་ནག་སྤང་བར་བྱ། །ཤ་ཆང་རྙིང་པ་
བཏང་ཞིང་གཉིད་མི་བསྐྱུང་། །འབྲས་གསུམ་མར་སྐྱར་ལྷ་བདུན་མེ་ཡིས་བསྟོ། །སྟོ་རྙིང་སྟོངས་ན་བསིལ་
ཐང་གཏར་ག་སྤང་། །རུས་ཐང་ཤ་གསར་བསྐྱུ་མཉེ་ཆང་འཇམ་བཏང་། །སྤྲི་ལ་བྱེ་བྲག་བཙོས་པའི་མདེ་ལར་
གདགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཙོས་པ་ནི་རིམས་སྟོངས་ལ་སྟོད་སྤྲད་གར་ཡང་
གཏར་ག་སྤང་ཞིང་ལུག་ཤ་དང་ཆང་འཇམ་པོ་བཏང་བ་དང་བསྐྱུ་མཉེ་བྱ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པ་བཙོས་ཀྱིས་
བཙོས་པ་དང་། གོང་བཤད་ཀྱི་བིག་པན་དང་སྤྲེ་ཉེས་དང་ཀར་བཙོས་པ་རུས་ལྷས་དབུལ་ལོ། །ལྷག་གིས་
སྟོངས་པ་ལ་ཆང་དང་ཉིན་མོ་གཉིད་ཉལ་བ་དང་མེ་བཙོའ་བྱ་བ་རྣམས་སྤང་ཞིང་བྱུག་པ་བྱ་བ་དང་ཤ་གསར་པ་
དང་འཇམ་ཐང་ནི་ཉིག་ཉ་ཉོང་ལེན་སྐྱུ་རུ་བ་ཤ་ཀ་མཛོ་མོ་རྣམས་གཏར་བར་བྱ། །མཁྲིས་པས་སྟོངས་པ་ན་ཤ་
དང་ཆང་སོགས་མཚོག་རྒྱ་གཞོད་པས་སྤང་བ་དང་བསྐྱུ་མཉེ་བྱ་ཞིང་ཉིག་ཉ་ཀྱི་སྤྲེ་དཀར་པོ་བོང་དཀར་གསེར་
གྱི་མེ་ཉོག་རྒྱག་ཉུང་ག་རྒྱར་བ་ལེ་ཀ་ཨ་རུ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ་ཐང་བཏང་ཞིང་གཉིད་མི་བསྐྱུང་། །བད་ཀན་གྱིས་
སྟོངས་ན་མར་དང་སྟོད་སྤྲད་གར་རྒྱ་ཡང་གཏར་གའི་རིགས་སྤང་ཞིང་རྒྱ་བསྟོལ་དང་ཤ་གསར་པ་བཏང་ཞིང་
བསྐྱུ་མཉེ་བར་བྱ་བ་དང་ཨ་རུ་བ་རུ་སྐྱུ་རུ་སྟེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཐང་བཏང་ལ་རྩལ་མི་ཕྱི། །རྒྱ་སེར་གྱིས་
སྟོངས་པ་ན་མར་ནག་སྤྲེ་སྐྱུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཤ་དང་ཆང་རྙིང་པ་བཏང་ཞིང་གཉིད་ཉལ་བཙུག་སྟེ་མི་
བསྐྱུང་བ་དང་། ཨ་རུ་བ་རུ་སྐྱུ་རུ་སྟེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྤྲན་མར་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྐྱར་ལ་ཚོགས་པ་ལྷ་པ་དང་
བདུན་པ་མེས་བསྟོའོ། །སྟོ་བ་དང་རྙིང་སྟོངས་ན་བསིལ་སྟོར། ཐང་དང་གར་རྒྱ་འང་གཏར་གའི་རིགས་

སོགས་སྤང་ཞིང་། སྲེ་ལོང་སོགས་ཀྱི་རུས་ཐང་དང་ཤ་གསར་པ་དང་བསྐྱུ་མཉེ་བྱ་བ་དང་ཆང་འཇམ་པོ་སོགས་
བཏང་། སྤྱི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཙོས་པའི་ཐབས་དེ་ནམས་གང་བབས་སུ་མདའ་བཀང་ནས་འཕེན་པའི་ཕྱི་མདེ་
ལ་བསྐྱུར་བ་ལྟར་མདེ་ལར་གདགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལེ་ལུ་འི་མཚན་བསྟན་པ།
བཏུད་ཚི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་སྟོངས་པའི་ཚ་བ་བཙོས་པའི་ལེ་ལུ་སྟེ་
བཅུ་བཏུན་པའོ།། ||

ལེ་ལུ་བཙོ་བརྒྱད་པ། གཤམ་པའི་ཚ་བ་བཙོས་པ།
༡༡། །གཤམ་ཚད་གསོ་བའི་ལེ་ལུ་འི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ལུས་ཤིང་ལན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།
གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེ་ལུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་བཙོས་གསུམ་མོ། །
ལུས་ཤིང་ལན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར།
དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ལུས། །ཚ་བ་གཤམ་པའི་རྒྱ་རྒྱེད་དོ་
བོ་གང་། །གཤམ་པའི་ཚ་བའི་མིང་དུ་ཅི་ཕྱིར་བཏགས། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཙོས་ཐབས་བཤད་ཏུ་གསོལ། །དེ་
སྐད་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱར་
ཡང་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཚ་བ་འདི་ལ་གཤམ་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེད་དང་དོ་བོ་དེ་གང་
ལགས། གཤམ་པ་ཞེས་པའི་ཚ་བའི་མིང་དུ་དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་ནས་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་
བཙོས་པའི་ཐབས་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་བཤད་ཏུ་གསོལ་ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ།
དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།
དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་རྒྱེད་དོ་བོ་མིང་གི་རྒྱ་མཚན། དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཙོས་ཐབས་བཙོས་ནང་གསེས་བཏུན་ཡོད་དོ། །
དང་པོ་རྒྱ་བསྟན་པ།
གཤམ་པའི་ཚ་བའི་རྒྱ་ལོ་གང་རྒྱང་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་མེ་ལྷ་བུའི་དོ་བོ་ལ་ཕྱི་ནས་ཐལ་བ་གང་མོ་གཡོགས་
ནས་སྦྱས་པ་ལྟར་གང་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་མགོ་བྱིབས་ནས་བག་ལ་ཉལ་བའི་གཤམ་པའི་ཚ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་ལོ་གང་བ་
དང་རྒྱང་གཉིས་ཡིན།
གཉིས་པ། རྒྱེད་བསྟན་པ།

དེལ་རྒྱུན་གསུམ་རང་བཞིན་གཤམ་པ་དང་། །གནས་ཀྱིས་གཤམ་དང་རྒྱུན་གྱིས་གཤམ་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེལ་
འབྱུང་བའི་རྒྱུན་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གཤམ་པ་དང་། །གནས་པོ་མཁལ་མོགས་ལ་གཤམ་པ་དང་། །རྒྱུན་མི་མཁལ་
པའི་རིགས་ཀྱིས་གཤམ་པའོ། །

༡ རང་བཞིན་གྱིས་གཤམ་པ་བསྟན་པ།

ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་ཚོད་ནད་ཁམས་རྣམས། །ཁང་རྒྱུང་ཅན་ལ་ཚ་བ་ཕྱན་བྱ་བྱུང་། །དང་པོ་རང་གནས་བད་
རྒྱུང་འོག་ཏུ་གཤམ། །དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་གཤམ་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གཤམ་པ་ནི་
ཡུལ་དང་ཅན། །དུས་དབྱར་དགུན། །རང་བཞིན་རྒྱུང་ཤས་ཅན། །ན་ཚོད་ཀྱི་པོ་ནད་ཁམས་རྒྱུང་རྣམས་ཏེ་ཁང་
རྒྱུང་ཅན་གྱི་ནད་པ་ལ་ཚ་བ་ཕྱན་བྱ་བྱུང་བར་དང་པོ་རང་གནས་སུ་བད་རྒྱུང་གི་འོག་ཏུ་གཤམ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་རང་
བཞིན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་གཤམ་ཅེས་བྱ་བ་དང་།

༢ གནས་ཀྱིས་གཤམ་པ་བསྟན་པ།

གནས་ཀྱིས་གཤམ་པ་པོ་མཁལ་སྟོང་དང་གསུམ། །ཚ་བ་ཞུགས་ཀྱང་ཁང་རྒྱུང་གནས་ཡིན་པས། །ཚ་བ་གཉིང་གཤམ་
སྤྱི་ཉགས་ཁང་རྒྱུང་སྟོན། །ཞེས་པ་སྟེ། གནས་ཀྱིས་གཤམ་པ་དང་རྒྱུན་གྱིས་གཤམ་པ་གཉིས་ལས་གནས་ནི་པོ་བ་དང་
མཁལ་མ་དང་སྟོང་དང་གསུམ་ལ་ཚ་བའི་ནད་ཞུགས་ཀྱང་ཁང་རྒྱུང་གི་གནས་ཡིན་པས་ཚ་བ་གཉིང་དུ་གཤམ་སྟེ་སྤྱི་
ཉགས་ཁང་རྒྱུང་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

༣ རྒྱུན་གྱིས་གཤམ་པ་བསྟན་པ།

རྒྱུན་གྱིས་གཤམ་པ་མ་སྟོན་བཅོས་སྤྲས་དང་། །བད་ཀའ་རི་ཐང་མཚམས་སུ་བཅུད་སྤྲས་པས། །ཁང་བའི་འོག་ཏུ་
ཚ་བ་གཤམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུན་གྱིས་གཤམ་པ་ནི་མ་སྟོན་པར་བཅོས་སྤྲས་པ་དང་བད་ཀའ་རི་ཐང་
མཚམས་སུ་བསྟོན་པ་སྟེ་བཅུད་སྤྲས་པས་གོང་དུ་བཞད་པ་ལྟར་ཁང་བའི་འོག་ཏུ་ཚ་བ་སྤྲས་པའི་མེ་ལྟར་གཤམ་པ་
ཡིན་ཅོ། །

གསུམ་པ། གཤམ་ཚད་ཀྱི་འོ་བོ་བསྟན་པ།

གཤམ་པའི་ཚ་བ་སྤྲས་པའི་མེ་དང་འབྲ། །ཁང་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ཚ་བའི་འགོ་བྱིབས་པས། །བད་རྒྱུང་འོག་ཏུ་ཚད་
ཉགས་བག་ལ་ཉལ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་པའི་ཚ་བའི་འོ་བོ་ནི་ཐལ་བའི་ནད་དུ་སྤྲས་པའི་མེ་དང་འབྲ་སྟེ། ཁང་བ་
དང་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ཚ་བའི་འགོ་བྱིབས་པས་བད་རྒྱུང་གི་འོག་ཏུ་ཚད་པའི་ཉགས་བག་ལ་ཉལ་བའོ། །

བཞི་པ། མིང་གི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།

སྤྱི་གྲང་ནང་ན་ཚ་བས་གཤམ་ཅེས་བྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་པའི་ཚ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་གྲང་བ་དང་ནང་ཚ་བས་གཤམ་པས་གཤམ་ཅེས་བྲའོ། །

ལྔ་པ། གཤམ་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་ནམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

སྤྱི་ལ་ཚ་སྟོབས་ཅན་དང་གྲང་སྟོབས་ཅན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དེ་ལ་ཡང་ཚ་བའི་སྟོབས་ཅན་དང་གྲང་བའི་སྟོབས་ཅན་གཉིས་སོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་སྤྱིང་ལ་ཚ་བ་གཤམ་པ་དང་། །མོ་བར་གཤམ་དང་མཁལ་མར་གཤམ་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གནས་སྤྱིང་ལ་ཚ་བ་གཤམ་པ་དང་དེ་བཞིན་མོ་བར་གཤམ་པ་དང་མཁལ་མར་གཤམ་པའོ། །

དྲུག་པ། བརྟག་ཐབས་བསྟན་པ།

བརྟག་ཐབས་བཞི་སྟེ་རྟགས་ལ་ནད་ཅོས་བརྒྱུད། །ཅ་རྒྱུས་མཚང་འབྲུ་གཏར་གྱིས་སྤྲུགས་བཙལ་ཏེ། །ཟས་དང་སྤྲོད་གྱིས་མགོ་ཕྱར་བལྟ་བར་བྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྟག་པའི་ཐབས་ཅ་རྒྱུ་གཏར་ཟས་སྤྲོད་ནམ་པ་བཞི་པོ་སྟེ་དེའི་སྟོན་རྟགས་ལ་ནད་ཀྱི་ཅོས་བརྒྱུད་དགོས་ཤིང་བཞི་པོ་ནི་ཅ་རྒྱུས་མཚང་འབྲུ་བ་དང་གཏར་གྱི་སྟོན་སྤྲོད་གཤམ་རིགས་སྤྲུགས་བཙལ་ཏེ་བརྟག་པ་དང་། །ཟས་དང་སྤྲོད་ཀྱི་རྟོགས་བསྟན་པས་མགོ་ཕྱར་བལྟ་བར་བྲའོ། །

༡ རྟགས་གྱིས་ཅོས་བརྒྱུད་བ་བསྟན་པ།

རྟགས་གྱིས་ཅོས་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟགས་གྱིས་ཅོས་བརྒྱུད་བ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས།

༡ སྤྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

སྤྱི་ལ་ཚ་སྟོབས་ཅན་དང་གྲང་སྟོབས་ཅན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལ་ཚ་བའི་སྟོབས་ཅན་དང་གྲང་བའི་སྟོབས་ཅན་གཉིས་སོ། །

༡། ཚ་སྟོབས་ཚན་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

ཚ་སྟོབས་ཚན་དེ་ཙ་དཔངས་དམའ་ལ་གྱིམས། །རྒྱ་མདོག་དམར་ལ་ལྟོག་དཀའ་ཤེས་པ་ལྟེ། །དོ་སྦྱོམ་གཉིད་
ལོག་རྗེས་ལ་ལ་ལྟེ་སྐྱེ། །ལ་ལ་དང་ག་མི་བདེ་སྐབས་སུ་རྩལ། །ལུས་སྦྱི་མིག་དམར་མགོ་སྦྱི་སྦྱ་ལག་
འཛག་ །རྩལ་གཉིད་རྒྱུ་ལ་ཉིན་གཉིད་ཆེ་བ་དང་། །མེ་ཉིས་ཕོག་ན་ཁམས་སྦྱི་གྱེན་ལ་དལ། །བསིལ་དྲགས་དོས་
དྲགས་གཉིས་ཀ་གཞོད་པར་ཚོར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སྟོབས་ཚན་དེ་ནི་རྩལ་དཔངས་དམའ་ལ་གྱིམས་པ་དང་།
རྩལ་མདོག་ནི་དམར་ལ་ལྟོག་པར་དཀའ་ཞིང་ཤེས་པ་ལྟེ་བ་དང་དོ་སྦྱོམ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པའི་རྗེས་ལ་ལ་ལྟེ་སྐྱེ་པ་
དང་ལ་ལ་ཞིང་དང་ག་མི་བདེ་ལ་སྐབས་སུ་རྩལ་ཕན་བྱ་འབྱུང་བ་དང་ལུས་བྱིངས་སྦྱི་ལ་མིག་དམར་ཞིང་མགོ་ཡང་
སྦྱི་ལ་སྦྱ་ལག་འཛག་ཅིང་རྩལ་མོ་གཉིད་རྒྱུ་ལ་ཉིན་པར་གཉིད་ཆེ་བ་དང་། མེ་དང་ཉི་མས་ཕོག་ན་ཁམས་སྦྱི་ཞིང་
གྱེན་ལ་གྱིན་ན་དལ་བ་དང་། བསིལ་དྲགས་པ་དང་དོས་དྲགས་པ་གཉིས་ཀ་གཞོད་པར་ཚོར་དོ། །

༡༢། གང་སྟོབས་ཚན་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

གང་སྟོབས་ཚན་དེ་ཙ་རྒྱུད་བྱིང་ལ་བུལ། །རྒྱ་སྟོ་སྟོག་རྩལ་མི་འདོད་གདོང་པ་སྐྱ། །ལུས་སྦྱིང་དང་ག་མི་བདེ་སྦྱ་རྒྱུ་
འཛག་ །ཤེས་པ་བྱིང་ལ་བས་སྦྱོད་དོ་ན་འཕྲོད། །ཅེས་པ་སྟེ། གང་བའི་སྟོབས་ཚན་དེ་ཙ་རྒྱུད་བྱིང་པ་ལ་བུལ་བ་
སྟེ་སྦྱོད་པ་དང་རྒྱ་མདོག་སྟོ་ལ་སྟོག་རྩལ་མི་འདོད་ཅིང་གདོང་པ་སྐྱ་ལ་ལུས་སྦྱིང་བ་དང་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་སྦྱ་རྒྱུ་
འཛག་ཅིང་ཤེས་པ་བྱིང་ལ་བས་དང་སྦྱོད་ལམ་དོ་ན་འཕྲོད་དོ། །

༡༣། བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་གནས་སྡིང་ལ་ཚ་བ་གལ་པའི་རྟགས་དང་། ཕོ་བ་དང་། མཁའ་མར་གལ་པའི་རྟགས་ཏེ་གསུམ་མོ། །

༡༤། སྡིང་ལ་ཚ་བ་གལ་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་སྡིང་ལ་གལ་ན་སེན་མོ་དཀར། །སྟོད་ལ་གཉིད་ཡེར་ཉིན་མོ་གྲིབ་མ་སྟེག་ །བྲང་རྒྱལ་གདོང་པ་སྟོན་ཐོར་
རྒྱུན་མི་ཆད། །ཆང་འབྱུངས་རྗེས་ལ་དྲན་པ་མི་གསལ་འཕྲོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་རྩེ་བའི་སྡིང་ལ་གལ་པ་ན་
རྒྱུ་ལག་གི་སེན་མོ་རྣམས་དཀར་བ་དང་། སྟོད་ལ་གཉིད་ཡེར་ཞིང་ཉིན་མོ་གྲིབ་མ་ལ་སྟེག་ཅིང་བྲང་དང་རྒྱལ་
དང་གདོང་པ་ལ་སྟོན་ཐོར་རམ་གྱི་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཆང་འབྱུངས་པའི་རྗེས་ལ་དྲན་པ་མི་གསལ་བར་
སེམས་འཕྲོད། །

༡༥། ཕོ་བར་ཚ་བ་གལ་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

ཕོ་བར་གལ་ན་ཚ་གང་གཉིས་ཀ་གཞོད། །ལྷད་པར་དོད་དྲགས་ཕུར་པ་བཙུགས་ལྟར་ན། །གསར་གཤི་འཕྲོད་
བས་སྐྱོམ་དོ་འཇམ་པན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕོ་བར་གལ་པ་ན་ཚ་བ་དང་གང་བ་གཉིས་ཀ་གཞོད་ཅིང་ལྷད་པར་དུ་དོད་

ཚ་དྲགས་པ་ན་ཕུར་པ་བཅུགས་པ་ལྟར་ན་བ་དང་། གསར་པའི་ཤ་མི་འཕྲོད་ཅིང་བས་དང་སྐྱོམ་ངོ་འཇམ་པ་ན་
སྟུང་བུད་དོ། །

༧༣ མཁལ་མར་ཚ་བ་གལ་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

མཁལ་མར་གལ་ན་བཞགས་ཚུ་ཁྲག་རྩ་འབྱུང་། ཚང་འབྱུངས་འགོ་འདུག་ཇེས་ལ་རྟེན་པ་སྟེ། མཁལ་ཚ་གར་ཁྲིད་
ས་ནས་གཟེར་རམ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། མཁལ་མར་གལ་ན་བཞགས་པའི་ཚུ་ཐོག་མར་ཁྲག་རྩ་ཡོད་པ་དང་དེ་ནས་
རྟག་འབྱུང་། ཚང་འབྱུངས་པ་དང་འགོ་འདུག་བྱས་པའི་ཇེས་ལ་རྟེན་པ་སྟེ། ཞིང་མཁལ་ཚ་གར་ཁྲིད་དེ་གང་ཡོད་
ཀྱིས་ནས་གཟེར་རམ་ནའོ། །

༧༤ ཚ་རྩའི་སྐོ་ནས་མཚང་འབྲུ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ནད་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ན། ཚ་དང་རྩ་ཡི་སྐོ་ནས་མཚང་འབྲུ་སྟེ། ཚ་རྩུད་མ་དེས་ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་
རུང་། ལྟེན་ན་རུང་བཟད་གི་མས་ལ་མཁུང་བར་འོང་། ཚུ་མདོག་མ་དེས་ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་ཀྱང་། རྒྱངས་པ་
སངས་བྱལ་ཀྱི་ཡ་ལིང་གི་འོང་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྲུང་ཡང་ནད་ཀྱི་རྟགས་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཞིང་གདེངས་མ་
ལེལ་ན་ཚ་དང་རྩའི་སྐོ་ནས་མཚང་འབྲུ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཚ་རྩུད་དེ་མ་དེས་པ་ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་རུང་
གཞིགས་ཏེ་བརྟགས་ན་གཏིང་ན་རུང་བཟད་ཅིག་གི་མས་པ་ལ་མཁུང་བར་འོང་། ཚུ་མདོག་ནི་མ་དེས་པར་ཇི་ལྟར་འདུག་
ཀྱང་རྒྱངས་པ་སངས་པ་བྱལ་བ་སྟེ་འགོར་ལ་ཀྱི་ཡ་ལིང་གིས་འོང་ངོ་། །

༧༥ གཏར་གྱིས་སྤྲགས་འཚོལ་བ་བསྟན་པ།

དེས་མ་རྟོགས་ན་གཏར་གྱིས་སྤྲགས་འཚོལ་ཏེ། སྦྱིང་ལ་གལ་ན་སྣོད་ག་གཏར་བས་གསལ། རོ་བར་གལ་ན་རུ་
བྱང་གཏར་བས་ཤེས། མཁལ་མར་གལ་ན་བྱིན་གཞུག་གཏར་བས་གསལ། ལྷུས་སྦྱིར་གལ་ན་གསུམ་ག་གཏར་
བར་བྱའོ། རྟག་མཁུངས་སྤྲགས་གཡའ་ཆགས་ན་གལ་པར་དེས། ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་ན་གཏར་
གྱིས་སྤྲགས་འཚོལ་དགོས་ཏེ་གང་ཞེ་ན་སྦྱིང་ལ་གལ་ན་སྣོད་ག་གཏར་བས་ཡིན་མིན་གསལ་བར་ཤེས་ཤིང་། དེ་
བཞིན་སོ་བར་གལ་ན་རུ་བྱང་གཏར་བས་ཤེས་པ་དང་། མཁལ་མར་གལ་ན་ཡང་བྱིན་གཞུག་གཏར་བས་གསལ་
ཞིང་། ལྷུས་སྦྱིར་གལ་ན་གོང་རུ་བཤད་པའི་ཚ་གསུམ་ག་གཏར་བར་བྱའོ། ལྟེན་ཁྲག་དེ་ལ་ཡང་རྟག་གམ་
མཁུངས་པ་དང་སྤྲགས་ཀྱི་གཡའ་ཆགས་ན་གལ་པར་དེས་སོ། །

༧༦ བས་སྐྱོན་གྱིས་མགོ་ཕུར་བལྟ་བ་བསྟན་པ།

དེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་བས་སྐྱོན་མགོ་ཕུར་བལྟ། ཞེས་པ་སྟེ། ད་རུང་དེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཚོ་བས་དང་སྐྱོན་གྱིས་མགོ་
ཕུར་བལྟ་དགོས་ཏེ།

༡ ཟས་གྱིས་མགོ་སྤར་བཤུ་བ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་ཟས་ཤོད་བཅུད་ཚྭ་གས་གཅིག་བསྟེན། བོག་མར་གྲང་བ་བཞི་བས་བདེར་མངོན་ཞིང། བར་དུ་ཕན་
དང་གཞོན་པ་གང་ཡང་མེད། མཇུག་ཏུ་གཏིང་ཚད་སྟེབ་ནས་གཞོན་པར་ཚོར། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ལ་ལ་ཟས་
ཤོད་དང་བཅུད་ཅི་རིགས་ཚྭ་གས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་པས་ཐོག་མར་བད་རླུང་གི་གྲང་བ་བཞི་བས་བདེ་བར་མངོན་ཞིང།
བར་དུ་ཕན་པ་དང་གཞོན་པ་གང་ཡང་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་བྱེད་ཅིང་མཇུག་ཏུ་གཏིང་གི་ཚད་པར་སྟེབས་ནས་
གཞོན་པར་ཚོར་བས་ཤེས་ལོ། །

༢ སྟན་གྱིས་མགོ་སྤར་བཤུ་བ་བསྟན་པ།

དེ་རྗེས་སྟན་གྱིས་མགོ་སྤར་བཤུ་བ་ལོ། སྦྱི་རུ་གའ་ན་ཅུ་གང་བདེ་བྱེད་སྦྱར། བཤུ་བཞི་བས་བད་རླུང་མགོ་
སྤར་བཤུ། བྱུར་ཀུམ་ཅུ་གང་ལྷུན་ལ་ཚ་བ་འཛོམས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་ལ་སྟན་གྱིས་མགོ་སྤར་བཤུ་བ་ལ་ལོ་
སྦྱི་རུ་གའ་བ་ན་སྦྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅུ་གང་བདེ་བྱེད་ཆེན་ལོ་སྦྱར་བ་དེ་དང་སེ་ལྷུང་བཞི་བས་བད་རླུང་གི་མགོ་སྤར་དེ་བཤུ།
བྱུར་ཀུམ་དང་ཅུ་གང་དང་ལྷུན་ལ་གྱིས་ཚ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །

༣ བྱུར་པར་གྱི་སྟོན་ནས་མགོ་སྤར་བཤུ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་དཔེའི་སྟོན་ནས་ནད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཤོད་པ་དང། རོན་དང་སྦྱར་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་པ། རྟགས་དང་
སྦྱར་ནས་ཤེས་ཤེས་བསྟེན་པ་དང་གསུམ་ལོ། །

༤ དཔེའི་སྟོན་ནས་དམིགས་རྣམ་བཤོད་པ།

བྱུར་པར་སྦྱ་ལྷིད་ནང་ཡན་སྦྱགས་འཚོལ་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱུར་པར་གྱི་མགོ་སྤར་བཤུ་བ་ལོ། དཔེར་
ན་དངོས་པོ་ཞིག་སྦྱས་པའམ་བརྟུས་པའམ་གའ་ནས་འཚོལ་བ་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྦྱ་ལྷིད་པའི་ལམ་རྒྱས་མཁན་དང་
ནང་ཡན་པ་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་པའམ་ནང་མི་རྒྱས་ཡོད་པ་དང། སྦྱགས་སུ་འཚོལ་མཁན་གསུམ་འཛོམས་ན་གང་
ཡང་རྟེན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་གསུམ་དང་སྦྱར་དགོས་ཏེ།

༥ རོན་དང་སྦྱར་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་པ།

རང་གནས་སྦྱ་ལྷིད་བཟང་པོ་གསུམ་པོ་ལ། རང་ཡན་ཀུན་ལ་ཕི་ཕི་ལིང་གིས་བྱེད། སྦྱགས་འཚོལ་གཙོ་བོ་ཚན་
དན་གི་མང་དང། བྱུར་ཀུམ་གསུམ་ལ་འཁོར་གྱིས་ལ་སྦྱར་བ། སྦྱིང་ལ་རུ་རྟ་སྟོས་དཀར་ཨ་ག་རྩ། མཁལ་
མར་བྲག་ལུན་སྦྱ་ཅི་ཨ་རུ་ར། བོ་བར་བོང་དཀར་པོ་ལི་ག་རུ་ར། བྲག་ལུན་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཀ་ར་
སྦྱར། སྦྱན་བརྒྱུངས་རྒྱ་ཚན་འཕུལ་ཏེ་བྱིད་ལ་བཏང། ཞེས་པ་སྟེ། རང་གནས་སུ་སྦྱ་ལྷིད་བཟང་པོ་སྦྱིང་ལ་རྩ་
མཁལ་མར་སྦྱག་སྟེ། བོ་བར་ཀ་ཀོ་ལ་གསུམ་པོ་ལ་བྱེད། དེ་སྦྱིན་ནང་ཡན་པ་སྟེ་གནས་ཀུན་ལ་ཕི་ཕི་ལིང་གིས་

བྱེད། སྤྱགས་འཚོལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཙན་ལྷན་དཀར་པོ་གི་མི་ཤིང་གྲུར་ཀྱམ་གསུམ་ལ་འཁོར་གྱི་ལ་བསྐྱར་བ། སྤིང་ལ་རུ་
ཉ་དང་སྤོས་དཀར་དང་ཨ་ག་རུ། མཁལ་མར་བྲག་ལུན་དང་སྤྲ་ཙི་དང་ཨ་རུ་ར། མོ་བར་བོང་དཀར་པོ་དང་ལི་
ག་རུར་བྲག་ལུན་དང་གསེར་གྱི་མེ་རྟོག་སོགས་བསྐྱན་པ་དང་ཀ་ར་དཀར་པོ་སྐྱར་བ་བྱུན་བསྐྱུངས་པ་སྟེ་རྒྱུང་བུ་
བཏང་བ་ཡང་ཡང་རྒྱ་ཚན་གྱིས་སྤུལ་ཏེ་བྲིད་ལ་བཏང་ངོ། །

ལ། ཉགས་དང་སྐྱར་ནས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱན་པ།

དང་པོ་བད་རླུང་ལ་ཕོག་མི་འཕྲོད་འདྲ། །བར་དུ་ཡང་བ་ཐལ་ནས་གཞོད་པ་མེད། །ཐ་མ་ཚ་བར་སྤེབས་ནས་ཕན་
པར་ཚོར། །དེ་དག་གསུམ་འགྲུར་སྐྱན་གྱི་མན་ངག་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོར་བད་རླུང་ལ་ཕོག་པའི་མི་འཕྲོད་
པ་འདྲ་བ་དང་། བར་དུ་ཡང་བ་ཐལ་ནས་ཕན་པ་དང་གཞོད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་། ཐ་མ་ལ་ཚ་བར་སྤེབ་
ནས་ཕན་པར་ཚོར་བས་དེ་དག་གསུམ་འགྲུར་ནི་སྐྱན་གྱི་མན་ངག་ཡིན་ལོ། །

བདུན་པ། བཅོས་ཐབས་བསྐྱན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་ཐབས་དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་
གཉིས་ལས།

༡ སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྐྱན་པ།

སྤྱི་ལ་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལ་འང་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་སོ། །

༡ བཅོས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱན་པ།

བཅོས་རྒྱལ་དང་པོ་རྒྱུན་ཚེན་སྤྱགས་སུ་གཞུག། །བར་དུ་དུང་ཁུ་རྒྱ་རྒྱར་དབྱེ་བ་དང་། །ཐ་མ་མེ་ལྷག་རྒྱ་ཡིས་
བསད་རྒྱལ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གལ་ཚད་ཀྱི་བཅོས་རྒྱལ་ནི་དང་པོར་རྒྱུན་ཚེན་མཛོད་སྤྱགས་སུ་གཞུག་
པའམ་བཞག་པས་ཆས་དབྱེ་བསལ་བྱས་ནས་ནང་དུ་ཟ་འོས་པ་ཟ། ཕྱི་རུ་འདོན་འོས་འདོན་པ་ལྟར་འདིར་གཉེན་
པོ་བསེལ་འཇམ་བསྟེན་པས་ཚ་བ་འོང་དུ་གསོད་ཕྱིར་འཕུལ་ནད་ཁྲག་འབྱེད་དོ། །བར་དུ་དུ་བ་འབྱེམས་པ་ལ་
དུད་པའི་ཁུང་དང་རྒྱ་རྒྱར་རམ་སྟེ་ཁུང་དབྱེ་བས་འདོན་པ་ལྟར་གཏར་བཤལ་གྱིས་དབྱུང་བ་དང་། ཐ་མར་མེ་ལྷག་
ཕ་མོ་རྒྱས་བཞན་ནས་གསོད་པ་ལྟར་བསེལ་སྐྱོན་བསྐྱེད་བ་སྟེ་ནད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་པའི་བཅོས་རྒྱལ་དང་
གསུམ་སོ། །

༢ གཉེན་པོ་བསྐྱན་པ།

གཉེན་པོ་སྐྱན་དཔུང་བས་དང་སྤྱོད་ལམ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྐྱན་དང་དཔུང་དང་བས་དང་སྤྱོད་ལམ་སྟེ་
བཞི་ལོ། །

ཀ། དང་པོ་དབྱེ་བས་ད་འཕུལ་བའི་ཟས་སྐྱོད་ལམ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཚ་བ་ཁོང་དུ་གསོད་ཅིང་ཕྱིར་འཕུལ་
ལྷག་ངན་འབྱེད་པར་སྐྱོད་དང་ཟས་དང་སྐྱོད་ལམ་གྱི་སྐོ་ནས་བཅོས་དགོས་པ་ལ།

ཁ། གཉེན་པོ་སྐྱོད་ཀྱིས་བཅོས་པ་བསྟན་པ།

སྐྱོད་ཀྱིས་བཅོས་པ་ཐང་དང་ཕྱེ་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོད་ཀྱིས་བཅོས་པ་ལའང་ཐང་དང་ཕྱེ་མ་གཉིས་སོ། །

ག། གཉེན་པོ་ཐང་གི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

ཐང་སྐྱོར་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་བ་ལེ་ཀ། །ལྷུང་ལ་སྟེ་ཉེས་ཉིག་ཏུ་བོང་ང་དཀར། །ག་དུར་བ་ཤ་ཀ་ཡི་བསྐྱུས་
ཟངས་བཏང། །ཚ་བ་ཁོང་གསོད་ཕྱིར་འཕུལ་ལྷག་ངན་འབྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཐང་སྐྱོར་ལ་ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་
བུ་གསུམ་དང་བ་ལེ་ཀ། །ལྷུང་ལ་དང་། །སྟེ་ཉེས་དང་། །ཉིག་ཏུ་བོང་དཀར། །ག་དུར་དང་བ་ཤ་ཀ་བཅས་པའི་
གདུས་ཟངས་གི་ཐང་བཏང་བས་ཚ་བ་ཁོང་དུ་སོང་བ་གསོད་ཅིང་ཕྱིར་འཕུལ་བ་དང་ལྷག་ངན་རྣམས་འབྱེད་དོ། །

ག། གཉེན་པོ་ཕྱེ་མའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

དེ་རྗེས་ཕྱེ་མ་ག་བྱར་ཨ་ག་རྩ། །བསིལ་གསུམ་ཉིག་ཏུ་བོང་ང་ཡི་ག་དུར། །ཀ་ར་དཀར་པོའི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ལ་
བཏང། །གི་མང་ཚན་དན་བསིལ་གསུམ་ཨ་རུར། །སྐྱ་ཅི་བོང་ང་དཀར་པོ་ཀ་ར་སྐྱར། །གུར་ཀུམ་ཅུ་གང་ཉིག་ཏུ་
ཨ་རུར། །བྲག་ལྷན་ལྷུང་ལ་མཚོ་ཚོགས་བ་ལེ་ཀ། །ཀ་ར་སྐྱར་བ་ཚ་བ་རབ་འབྲིང་ཐ། །སྟིང་མཁལ་པོ་བ་གནས་
དང་སྐྱར་ཏེ་བསྟེན། །ཡང་ན་གོང་གི་ནང་ཡན་བཞག་པ་ཡི། །སྐྱ་ལྷིད་སྐྱགས་འཚོལ་སྐྱར་བས་ཚ་བ་
འཕུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་ལ་ཚ་བ་རབ་དང་སྟིང་ལ་བབས་ན་ཕྱེ་མ་ག་བྱར་དང་ཨ་ག་རུ་ཅུ་གང་གུར་ཀུམ་ཡི་
ཤི་སྟེ་བསིལ་གསུམ་ཉིག་ཏུ་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་ཡི་ག་དུར་རྣམས་ཀ་ར་དཀར་པོའི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ལ་བཏང། །ཚ་བ་
འབྲིང་དང་མཁལ་མར་བབས་པ་ལ་གི་མིང་ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། །ཅུ་གུར་སྐྱག་སྟེ་བསིལ་གསུམ་དང་ཨ་
རུར་སྐྱ་ཅི་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར། །ཚ་བ་ཐ་མ་དང་པོ་བར་བབས་ན་གུར་ཀུམ་དང་ཅུ་གང་
དང་ཉིག་ཏུ་ཨ་རུར། །བྲག་ལྷན་ལྷུང་ལ་དང་སྐྱོ་མཚོའི་ཚོགས་དང་བ་ལེ་ཀ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བ་རྣམས་རིམ་
པར་ཚ་བ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་སོགས་དང་སྟིང་དང་མཁལ་མ་པོ་བ་བཅས་གནས་པ་དང་སྐྱར་ཏེ་བསྟེན། །ཡང་ན་གོང་
གི་ནང་ཡན་པོ་ལིང་བཞག་པའི་སྐྱ་ལྷིད་རྩ་སྐྱག་ཀ་སྟེ་བཟང་པོ་གསུམ་དང་སྐྱགས་འཚོལ་བ་སོགས་སྐྱར་བས་ཚ་
བ་ཕྱིར་འཕུལ་བར་བྱེད་དོ། །

ཁ། གཉེན་པོ་ཟས་སྐྱོད་བསྟན་པ།

ཁ་ཟས་འབྲས་དང་བ་ལང་ཤ་གསར་དང་། །ཆག་ཚོ་མར་གསར་ཞོ་དཀྱགས་མཁལ་པས་སྐྱར། །སྐྱོད་ལམ་
བསིལ་ནས་དལ་འདུག་གཉིད་མི་ལོག། །དེ་ཡིས་ཚ་བ་ཁོང་ནས་ཕྱིར་འཕུལ་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཁ་ཟས་ལ་འབྲས་

དང་བ་ལང་གི་ཤ་གསར་པ་དང་ཆག་ཚེ་དང་མར་གསར་ཞེ་སྐྱེ་དཀྱུགས་པ་རྣམས་མཁས་པས་ཚད་པ་དང་ལུས་
སྟོབས་སྐྱེ་རོ། །སྟོན་ལམ་ནི་བསེལ་བའི་གནས་སྐྱེ་དལ་བར་འདུག་པ་དང་གཉིད་མི་ལོག་ལ། དེས་ཚ་བ་ཁོང་པ་
ནས་ཕྱིར་འཕུལ་བར་བྱེད་དོ། །ཉེ་ཞེས་པ་ཚིག་འདེན་བྱེད་དོ། །

༡༣ བར་དུ་དབྱུང་བ་དབྱུད་དང་ལས་བསྟན་པ།

གོག་ཚང་བཞིག་འདྲ་ཕྱི་ཚད་སྐྱེས་པ་ན། །དབྱུད་དུ་གང་རྒྱས་ཅ་གཏར་བཤལ་གྱིས་སྐྱེད། །རུས་བབས་བདུད་ཅི་
ལྷ་ཡི་རྒྱངས་ལུམས་བྲ། །ཤ་དང་ལྷགས་ལ་བབ་ན་རུལ་དུ་དབྱུང། །མཁལ་མ་ནང་ཅར་བབས་ན་ཅ་ནས་
སྐྱེད། །དེ་དག་ཚ་བ་རང་སར་དབྱུང་བ་སྟེ། །དུ་བ་འཁྱིམས་ལ་རྒྱ་སྐར་འབྱེད་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
བྱས་པས་གོག་ཚང་བཞིག་པ་དང་འདྲ་བར་ཕྱི་རུ་ཚད་པ་སྐྱེས་པ་མངོན་ཚུལ་ཆེར་སོང་ན་བར་གྱི་དབྱུད་དུ་སྟོན་
སྐྱེད་སོགས་གང་རྒྱས་པའི་ཅ་གཏར་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་དེད་དཔོན་གྱི་སྟེང་ག་བུར་ཅ་རྣམས་གི་མི་བསྟན་པས་བཤལ་གྱིས་
སྐྱེད་བ་དང་རུས་པར་བབས་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟར་གྱི་བདུད་ཅི་ལྷའི་རྒྱངས་ལུམས་བྲ། །ཤ་དང་ལྷགས་པ་ལ་བབས་པ་
ན་གོང་བཤལ་ལྟར་རུལ་དུ་དབྱུང། །མཁལ་མ་དང་ནང་ཅར་བབས་ན་ཅ་སྐྱོང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ཅ་ལམ་ནས་སྐྱེད་
དགོས་ཤིང་དེ་དག་རྣམས་ཚ་བ་རང་སར་དབྱུང་བ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཁང་པར་དུ་བ་འཁྱིམས་པ་ལ་རྒྱ་སྐར་ཉེ་སྟེ་ཁྱང་
ལྷ་བུའི་མཐོངས་ཀ་འབྱེད་པ་ཅི་བཞིན་ལོ། །

༡༣ ཐ་མ་ཉམས་པ་སྟེལ་ནས་བཅོས་པ།

ཐ་མར་ཚད་གཞུག་མ་ཐོན་རོ་མ་ལས། །རྐྱེན་དང་ཕྱད་ན་མེ་ལྷག་སྐྱེ་བ་འདྲ། །དེ་ཕྱིར་གི་མི་ཅོན་དན་བསེལ་
གསུམ་དང། །ཤིང་མངར་རྒྱན་འབྲུམ་རྫོག་ཏི་པི་པི་ལིང། །སེ་འབྲུ་ཤིང་ཚ་ཀ་ར་སྐྱེར་བ་ཡིས། །པོ་བའི་མེ་གསོ་ཚ་
བའི་ལྷག་མ་འདོན། །བལ་ཚེའི་རྒྱ་ལུམས་ཉིག་ཉའི་སྐྱེན་མར་སྐྱེར། །ཚད་ལྷག་མེད་པའི་ཉམས་ཐོབ་ཁ་ཟས་
སྟོན། །དེ་རྗེས་བྱེ་བྲག་གང་བབས་གསང་ཁ་བསྐྱེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མར་ཚད་པའི་གཞུག་མ་ཐོན་པར་རོ་མ་
ལུས་པ་ལ་ཟས་སྟོན་སོགས་རྐྱེན་དང་འཕྲད་པ་ན་མེ་ལྷག་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱད་པ་འདྲ་སྟེ་སྐྱེད་ཅིག་ལ་ཆེར་མཆེད་པས་
དེའི་ཕྱིར་ན་གི་མི་ཅོན་དང་ཅ་རྣམས་དཀྱུག་པོ་དང་། ཅུ་གང་གུར་ཀུམ་ལི་གི་སྟེ་བསེལ་གསུམ་དང་ཤིང་མངར་དང་རྒྱན་
འབྲུམ་དང་རྫོག་ཏི་དང་པི་པི་ལིང་དང་སེ་འབྲུ་དང་ཤིང་ཚ་དང་ཀ་ར་རྣམས་སྐྱེར་བས་པོ་བའི་མེ་དྲོད་གསོ་ལ་གོང་གི་
བསེལ་སྐྱེན་རྣམས་གྱིས་ཚ་བའི་ལྷག་མ་འདོན། །ལྷག་ཐོང་ཚེར་གྱི་བལ་ཚེའི་རྒྱ་ལུམས་བྲས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཉིག་ཉའི་
སྐྱེན་མར་གོང་མ་ལྟར་སྐྱེར། །ཟས་སྟོན་གྱིས་མི་ལྷང་ཞིང་ཚད་པའི་ལྷག་མེད་པའི་ཉམས་ཐོབ་ནས་ཁ་ཟས་རྣམས་
ཐོག་མར་ཆ་ཡིས་སྟོན། །དེའི་རྗེས་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་དོན་སྟོན་གང་ལ་བབས་པ་སོ་སོར་རྒྱས་པ་རང་རང་གཤམ་དུ་
འཆད་པ་བཞིན་གྱི་གསང་ཁ་བསྐྱེལ་པར་བྱའོ། །

༢ གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་སྡིང་དང་པོ་བ་མཁལ་མ་ལ་བབས་པ་བཅོས་པ་གསུམ་དང་། རྗེས་སྡོད་ཀྱིས་བཅད་པ་དང་བཞིའོ། །

༡ སྡིང་ལ་ཚ་བ་གལ་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་སྡིང་ལ་ཚ་བ་གལ་པ་ལ། །ག་བྱར་ཚན་དན་དཀར་དམར་ཨ་ག་རྩ། །བསིལ་གསུམ་རྫོ་ཉི་ཞོ་ཤ་གོ་སར་
དང་། །ཨ་རུར་དང་ཀར་སྐྱར་ལ་བཏང་། །ཚད་སྟོབས་རྒྱང་ན་ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། ། །ལྷུའལ་རྒྱ་ག་གོ་
སར་ཨ་རུར། །རྫོ་ཉི་སྐྱུ་རུ་ཀར་སྐྱར་ལ་བཏང་། །ཅེ་རྒྱང་སྟོད་ཀ་སྐྱེ་ཙ་ཐོད་ཙ་གཏར། །ཚ་བ་འཚོམས་ནས་རུ་
དབྱག་རྩག་བདུན་བསྐྱེ། །ལ་ཟས་སྤྱིས་ན་སྡིང་རྒྱང་འཇུག་པས་ན། །སྐྱུ་རུ་ཟས་སྟོད་འབྲས་གསུམ་སྐྱན་མར་
སྐྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། །བྱེ་བྲག་ཉུ་སྡིང་ལ་ཚ་བ་གལ་པ་ལ་ག་བྱར་དང་། །ཚན་དན་དཀར་དམར་གཉིས་ཨ་ག་རུ་རྩ་གྱར་
ལི་ཤི་སྟེ་བསིལ་གསུམ་རྫོ་ཉི་སྡིང་ཞོ་ཤ་གོ་སར་དང་། །ཨ་རུར་དང་ཀར་རྣམས་སྐྱར་ལ་བཏང་། །དེ་ཡང་ཚད་པའི་
སྟོབས་རྒྱང་ན་ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་ལྷུའལ་དང་ན་ག་གོ་སར་ཨ་རུར་རྫོ་ཉི་དང་སྐྱུ་རུར་ཀར་རྣམས་སྐྱར་ལ་བཏང་
བ་དང་རྗེས་ལ་ཅེ་རྒྱང་སྟོད་ཀ་སྐྱེ་ཙ་ཐོད་ཙ་རྣམས་གཏར་ཞིང་ཚ་བ་ཚོམས་ནས་རུ་དབྱག་དང་ཚོགས་པ་རྩག་པ་
བདུན་པ་བསྐྱེ། །ཅིང་ལ་ཟས་སྟོད་པ་འབྱིས་ན་སྡིང་རྒྱང་འཇུག་པས་ན་སྐྱུ་རུ་ཟས་རིམ་གྱིས་སྟོད་ལ་ཨ་བར་སྐྱར་ཉེ་
འབྲས་གསུམ་གྱི་སྐྱན་མར་སྤི་རྒྱད་ལྟར་སྐྱར་པོ། །

༢ པོ་བར་ཚ་བ་གལ་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

པོ་བར་གལ་ན་སེ་འབྲུ་ལྡ་པ་འཇམ། །ད་ལིས་བདུན་པས་པོ་བའི་གཞི་བབྱང་ལ། །ཤར་ཀུམ་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་དུག་
མོ་ཉུང་། །བྲག་ལྷན་དོམ་མཁྲིས་ག་དུར་བ་ལེ་ཀ། །ཀར་སྐྱར་བ་དགྲུང་གཉིས་བསྐྱོལ་གངས་དབུལ། །ཡང་ན་
བདེ་བྱེད་ཚེན་པོ་དུས་བཞིར་བསྟེན། །རུ་བྱང་སྟོད་ཀ་གཏར་ལ་ཐང་ལྷུས་བྲ། །ལ་ཟས་ལྡེའུ་རྗེས་ལ་པོ་གསང་
བསྐྱེ། །ཅེས་པ་སྟེ། །པོ་བར་གལ་ན་སྤི་རྒྱད་ཀྱི་ཤར་ཀུམ་བསྐྱན་པའི་སེ་འབྲུ་ལྡ་པ་འཇམ་ད་ལིས་བདུན་པ་གང་
རིགས་གྱིས་པོ་བའི་གཞི་བབྱང་ལ་ཤར་ཀུམ་དང་། །གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་དང་། །དུག་མོ་ཉུང་བྲག་ལྷན་དང་། །དོམ་
མཁྲིས་དང་། །ག་དུར་བ་ལེ་ཀ་རྣམས་ཀར་དང་སྐྱར་བ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཤར་གཉིས་ལ་རྒྱ་བསྐྱོལ་ནས་གངས་པ་
ཞག་མ་ལོན་པས་དབུལ། །ཡང་ན་སྤི་རྒྱད་ཀྱི་རུ་གང་བདེ་བྱེད་ཚེན་པོ་ནམ་ཉིན་གྱི་བྱེད་གཉིས་དང་དགོངས་ཞོགས་
ཉེ་དུས་བཞིར་བསྟེན། །རུ་བྱང་སྟོད་ཀ་གཏར་ལ་རྒྱ་རྒྱང་ཙ་བ་བསྐྱེས་པར་དུར་བྱེད་པི་ལིང་ལ་ཚར་བཏབ་པའི་ཐང་
ལྷུས་བྲ་བ་དང་། །ལ་ཟས་ལྡེའུ་སྟེ་བསིལ་སྡོད་སྟེལ་ནས་བཏང་ཞིང་རྗེས་ལ་པོ་གསང་རྒྱབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་བཅུ་གཉིས་
པ་དང་མདུན་གྱི་པོ་གསང་དགྲུ་ཀ་བསྐྱེ། །པར་བྱའོ། །

३ མཁལ་མར་གབ་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

མཁལ་མར་གབ་ན་དམར་པོ་བཞི་ཐང་བཏང་། །ཕྱེ་མ་ཚན་དན་གུར་ཀུམ་སུག་སྒྲེལ་དང་། །དྲིག་ཏ་བྲག་ལུན་
ལྷག་ཚེར་ཨ་རུ་ར། །ཡང་ན་ཚན་དན་སྒྲ་ཚི་ཨ་རུ་ར། །སུག་སྒྲེལ་ཡི་ཤི་གུར་ཀུམ་དྲིག་ཏ་དང་། །འཇམ་འབྲས་ཀ་
ར་སྐྱར་བཏང་བྱིན་ལོང་གཏར། །གཟེར་ས་སྐྱ་རིལ་བྱི་རྒྱར་བཅོས་པས་བདུག །རྗེས་ལ་སྐྱང་ཆང་པོང་ཤས་མཁལ་
བྱངས་གསོ། །ཅུ་བ་ལྷ་སྐྱར་ཚིགས་པ་བཅུ་བཞི་བསྟེག །ཅེས་པ་སྟེ། མཁལ་མར་གབ་ན་ཚོས་བཅོད་འབྲིལ་ག་
ལུན་ཏེ་དམར་པོ་བཞི་ཐང་བཏང་ཞིང་ཕྱེ་མ་ཚན་དཀར་པོ་དང་གུར་ཀུམ་དང་སུག་སྒྲེལ་དང་དྲིག་ཏ་དང་བྲག་
ལུན་དང་ལྷག་ཚེར་ཨ་རུ་རའམ། ཡང་ན་ཚན་དན་པོ་དང་། སྒྲ་ཚི་དང་། ཨ་རུ་ར། སུག་སྒྲེལ་དང་། ཡི་ཤི་
དང་། གུར་ཀུམ་དང་། དྲིག་ཏ་དང་། འཇམ་འབྲས་དང་། ཀ་ར་རྣམས་སྐྱར་བ་བཏང་ལ་བྱིན་གཞུག་དང་ལོང་
ཅུ་གཏར་ཞིང་གཟེར་གང་བྱུང་གི་སར་སྐྱ་རིལ་བྱི་རྒྱར་བཅོས་པས་བདུགས་པ་དང་རྗེས་ལ་སྐྱང་ཆང་དང་པོང་བྲུའི་
ཤས་མཁལ་མའི་ བྱངས་གསོ་ཞིང་བྱི་རྒྱད་ལྟར་གྱི་ཅུ་བ་ལྷ་འི་སྐྱར་མར་སྐྱར་ལ་རྒྱབ་གྱི་ཚིགས་པ་བཅུ་བཞི་པ་
བསྟེག་པར་བྱའོ། །

༤ རྗེས་ངོད་ཀྱིས་བཅོས་པར་གདམས་པ།

དེ་ལྟར་གབ་པའི་ཚ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཚ་རྗེས་ངོད་ཀྱིས་མ་བཅོས་གང་བར་ལྟོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་གབ་པའི་ཚ་བ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཚ་བའི་རྗེས་ངོད་ཀྱིས་མ་བཅོས་ན་གང་བར་
ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཚི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་གབ་པའི་ཚ་བ་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅོ་
བརྒྱད་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། ཚ་བ་རྟིངས་པ་བཅོས་པ།

༡༡། རྟིངས་ཚད་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། བསྐྱབ་པར་ལུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །

བསྐྱབ་པར་ལུས་པ།

དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ལུས། རྟིངས་པའི་ཚ་བའི་རྒྱ་
རྒྱུ་རོ་བོ་གང་། །ཚ་བ་རྟིངས་པའི་མིང་དུ་ཅི་ཕྱིར་བཏགས། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་བཤད་དུ་
གསོལ། །དེ་སྐད་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མ་འདད་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་

ཤེས་ལ་དང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། རྙིངས་པའི་ཚ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་དང་དོ་བོ་
ནམས་གང་ལགས་ཤིང་། ཚ་བ་རྙིངས་པ་ཞེས་པའི་མིང་དུ་དགོས་བ་ཅི་ཕྱིར་ནས་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་
དང་ཏྲགས་དང་བཙུགས་ཐབས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་པོར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་སྐད་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་
གསུངས་པ།

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ལ་རྙིངས་ཚད་ཀྱི་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་། རོ་བོ་དང་། མིང་གི་རྒྱ་མཚན་དང་། དབྱེ་བ་དང་།
ཏྲགས་དང་། བཙུགས་ཐབས་བཅས་བཅུ་གཞི། །

དང་པོ། རྒྱ་བསྟན་པ།

རྙིངས་ཚད་རྒྱ་ལོ་ལྷ་ལོན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་སྟེ། རྙིངས་ཚད་ཀྱི་རྒྱ་ལོ་དང་ལྷ་བ་ལོན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་ལྷ་
གཅིག་པུ་དུས་ཀྱིས་རྙིངས་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། རྒྱུ་བསྟན་པ།

དེ་རྒྱུ་རང་བཞིན་རྙིངས་དང་རྒྱུ་གྱིས་རྙིངས། སྦྱོར་བ་དམན་པས་རྙིངས་པ་ནམ་པ་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ལ་སྦྱོང་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྙིངས་པ་དང་རྒྱུ་གྱིས་རྙིངས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དམན་ལྷག་ལོག་པ་
སྟེ་དམན་པས་རྙིངས་པ་དང་ནམ་པ་གསུམ་སོ། །

༡ རང་བཞིན་གྱིས་རྙིངས་པ་བསྟན་པ།

རང་བཞིན་རྙིངས་པ་བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་དུག ལོ་དང་ལྷ་བར་བྱངས་དང་ཡེ་ནས་འབྲེས། ཞེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་
གྱིས་རྙིངས་པ་བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་དང་། དུག་ལོ་དང་ལྷ་བར་བྱངས་དང་ཡེ་གདོད་མ་ནས་དབྱེར་མེད་འབྲེས་
པའོ། །

༢ རྒྱུ་གྱིས་རྙིངས་པ་བསྟན་པ།

རྒྱུ་གྱིས་རྙིངས་པ་ཚ་བ་སྐྱེད་བྱ་ལ། ལམ་སྦྱོད་མ་བསྐྱེད་ཕྱོགས་མེད་བཏང་བ་ཡིས། རྒྱ་རྒྱུང་བ་ཡིས་རྒྱས་
པར་མ་རུས་ཀྱང་། ལམ་སྦྱོད་རྒྱུ་གྱིས་ཚ་བ་ཞིར་མ་སྟེར། ལམ་སྦྱོད་མཁྱེས་ཤེས་ཆེ་ལ་བཙུགས་སྐྱེས་སམ། ཞེས་
པ་སྟེ། རྒྱུ་གྱིས་རྙིངས་པ་ནད་ཚ་བ་སྐྱེད་བྱ་ཚམ་ལ་ལམ་དང་སྦྱོད་ལམ་མ་བསྐྱེད་པར་ནད་མེད་བཞིན་ཕྱོགས་
མེད་དུ་བཏང་བས་དེ་རྒྱ་རྒྱུང་བས་ཆེར་རྒྱས་པར་མ་རུས་ཀྱང་ལམ་སྦྱོད་ལམ་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་ཚ་བ་དེ་ཞིར་མ་སྟེར་
བ་དང་ཡང་ན་ནད་མ་སྦྱོད་པ་དང་མཁྱེས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་བཙུགས་སྐྱེས་པ་འམ་གཉེན་པོས་མ་ལོན་པའོ། །

༣ ལྷོར་བ་དམན་པས་རྙིངས་པ་བསྟན་པ།

ལྷོར་བ་དམན་པ་རིམས་རྒྱང་ཆམ་འབྲུགས་སམ། །འགྲམས་རྒྱང་གཉེན་པོས་མ་ལོན་ཡུན་དུ་ལས། །ཞེས་པ་སྟེ།
ལྷོར་བ་དམན་པས་རྙིངས་པ་ནི་རིམས་རྒྱང་དུ་དང་ཆམ་པ་འབྲུགས་སམ་འགྲམས་རྒྱང་བ་སྟོན་གྱི་གཉེན་པོས་མ་
ལོན་པར་ཡུན་དུ་ལུས་པ་ནམས་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ། རོ་བོ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་རྒྱུན་དེས་ལོ་དང་ཟླ་བ་སྟེ། །ནད་དེ་བྱུངས་སུ་འདྲེས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིས། །ལྷུགས་ལ་བཙའ་མ་རས་ལ་སྦྱུམ་
ཞེན་ནམ། །ཤིང་ལ་སྣ་རྩི་བཏང་འདྲ་གཏིང་གདོན་དཀའ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུན་དེས་ལོ་དང་ཟླ་
བ་རུ་ནད་དེ་ལུས་གྱི་བྱུངས་སུ་འདྲེས་ཤིང་ ཞེན་པས་དཔེར་ན་ལྷུགས་ལ་བཙའ་ཞུགས་པའམ་རས་ལ་སྦྱུམ་ཞེན་
ནམ་དེ་བཞིན་ཤིང་ལ་སྣ་རྩི་བཏང་བ་དང་འདྲ་བར་གཏིང་ནས་འདོན་པ་དཀའ་བ་ཡིན།

བཞི་པ། མིང་གི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།

ཡུན་རིང་ལོན་ཕྱིར་ཚ་བ་རྙིངས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་ཕྱིར་ཚ་བ་རྙིངས་པ་ཞེས་སུ་
བྱའོ། །

ལྷ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

རྙིངས་ཚད་དབྱེ་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྙིངས་པའི་ཚད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་
བ་གཉིས་སོ། །

༡ སྦྱིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་འང་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །

༡ དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

སྦྱི་ལ་རྙིངས་ཚད་རྒྱང་ལྡན་རྒྱང་མེད་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་ལ་ཡང་རྙིངས་ཚད་རྒྱང་དང་ལྡན་པ་དང་རྒྱང་མེད་
པ་གཉིས་སོ། །

༢ དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།

རྒྱང་མེད་ལྷོར་དམན་རྒྱུན་གྱིས་རྙིངས་ལས་བྱུང་། །རྒྱང་ལྡན་མ་སྟོན་རྒྱང་ཤས་ཆེ་བ་ལ། །བཙེས་པ་སྦྱས་པས་ནད་
ལ་བྱ་ཤོར་ཏེ། །གཅིག་བཙེས་གཅིག་སྦྱེས་ཚ་བ་མ་གསོད་པས། །རྒྱང་ཚད་འཐབ་ཅིང་ཡུན་དུ་ལས་པ་
འམ། །རྒྱང་གི་རི་ཐང་མཚམས་སུ་བཅུད་སྦྱས་པས། །ཚད་གཞུག་ལས་པ་རྒྱང་དང་བསྐྱོངས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
པ་སྟེ། རྒྱང་མེད་པའི་ཚ་བ་རྒྱང་པ་དེ་ནི་ལྷོར་བ་དམན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྙིངས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། ། རྒྱང་ལྡན་ནི་མ་

སློན་པ་རྒྱུད་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ལ་བཙོས་བྱེད་པ་སྲས་པས་ནད་དེ་ལ་བྱ་ཤོར་ཏེ་ནད་གཅིག་བཙོས་པས་གཅིག་སླེས་ཏེ་ཚ་
བ་མ་གསོད་པས་རྒྱུད་ཚད་གཉིས་འབབ་ཅིང་ཡུན་དུ་ལུས་པའམ། རྒྱུད་གི་རི་བབ་གི་མཚམས་སུ་བས་སོགས་
བརྟུན་གཏོང་སྲས་པས་ཚད་པའི་གཞུག་ལུས་པ་རྒྱུད་དང་བསྐྱོངས་པ་ལས་བྱུང་ངོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་དབྱེ་བ་ཤར་རྒྱས་ལྷགས་ལ་གསལ། །ཅ་རུ་རྒྱ་ཞིང་རུས་ལ་ཞེན་པ་འོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་ནི་
ཤར་རྒྱས་པ་དང་པགས་ལ་གསལ་པ་དང་། ཅ་རུ་རྒྱ་ཞིང་རུས་པ་ལ་ཞེན་པ་འོ། །

དུག་པ། ཉགས་བསྟན་པ།

ཉགས་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཉགས་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་
པ་ལས།

༡ སྦྱིའི་ཉགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་མེད་ཀྱི་ཉགས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་ཉགས་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡ རྒྱུད་མེད་ཀྱི་ཉགས་བསྟན་པ།

སྦྱི་ཡི་ཉགས་ལ་རྙིངས་ཚད་རྒྱུད་མེད་དེ། །ཅ་རྒྱུད་ཕྱ་གྲིམས་རྒྱ་དམར་རྒྱངས་ཡུན་རིང་། །གདོང་སྦྱུམ་ལ་འབྱུར་
ཀན་སྦྱུགས་སྐྱམ་ལ་གྱོང་། །མིག་ཅུ་དམར་ལ་ཚག་ཅིང་མཆི་མ་འཇོག། །ཤ་མདོག་སྦོ་ལ་སྐྱམ་ཞིང་དྲེག་རྒྱུང་
ཆགས། ། །འགྲུལ་ན་སྦོ་སྦྱིང་འཕར་ལ་རོ་སྦོད་ཚ། །ཡན་ལག་བཞི་དང་རོ་སྦྱད་ཕྱི་ལ་སྦྱིད། །སྦྱིང་ལ་གང་མོ་
འདོད་ཅིང་བསེལ་གྱི་བ་སྦྱེག། །ཉིན་དགུང་སྦོད་ལ་ན་ཞིང་རྩལ་ལ་སྦྱི། །གཉིད་ཆེ་བྱོད་བག་རྗེས་ལ་ལྷང་ཞིང་
ན། །ཚ་བ་གཞན་བས་དང་ག་བག་ཅམ་བདེ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིའི་ཉགས་ལ་རྙིང་ཚད་རྒྱུད་མེད་པ་དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཕྱ་
ལ་གྲིམས་ཤིང་རྒྱ་དམར་ལ་རྒྱངས་པ་ཡུན་རིང་བ་དང་། གདོང་པ་སྦྱུམ་ལ་འབྱུར་ཞིང་ཀན་ཀྱི་སྦྱུགས་སྐྱམས་པ་
ལ་གྱོང་བ་དང་མིག་གི་ཅུ་དམར་ལ་ཚག་ཅིང་མཆི་མ་མང་དུ་འཇོག་པ་དང་ཤ་མདོག་སྦོ་ལ་སྐྱམ་ཞིང་དྲེག་པ་རྒྱུང་
རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་འགྲུལ་བསྦྱོད་བྱས་ན་སྦོ་སྦྱིང་འཕར་ལ་རོ་སྦོད་ཚ་ཞིང་ཡན་ལག་བཞི་དང་རོ་སྦྱད་རྣམས་ཕྱི་ལ་
སྦྱིད་པ་དང་བསེལ་སྦྱེག་སྦྱིང་ལ་གང་མོ་འདོད་ཅིང་བསེལ་བའི་གྱི་བ་མ་སྦྱེག་པ་དང་། །ཉིན་གུང་དང་སྦོད་ཀྱི་
དུས་ལ་ན་ཞིང་རྩལ་ལ་སྦྱི་བ་སྦྱེ་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དང་གཉིད་ཆེ་ཞིང་བྱོད་བག་ཅམ་སོག་པའི་རྗེས་ལ་ལྷང་ཞིང་ན་ལ།
ཚ་བ་གཞན་པ་ལས་དང་ག་བག་ཅམ་གྱིས་བདེ་འོ། །

༢ རྒྱུང་ལྡན་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

རྒྱུང་ལྡན་དེ་འདྲ་བྱུང་པར་ལུས་ཤེད་རྒྱུང་། །སྐབས་སུ་ལུས་སེར་ཁྱེར་ཞིང་བ་སྐྱུ་བཅེ། །དོན་མེད་རྒྱུ་ལོང་གཟེར་
འགྲམ་རུས་ཚིགས་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུང་ལྡན་གྱི་རྟགས་ནི་བྱིངས་ཤོང་གི་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་བྱུང་པར་ལུས་ཀྱི་
ཤེད་རྒྱུང་ཞིང་སྐབས་སུ་ལུས་སེར་ཁྱེར་བ་ཞེས་གང་ཤུམ་བྱེད་ཅིང་བ་སྐྱུ་བཅེ་བ་དང་དོན་མེད་རྒྱུ་ལོང་
ཞིང་གཟེར་འགྲམ་ལ་རུས་ཚིགས་རྣམས་ནའོ། །

༣ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་ཤ་ལ་རྒྱས་ན་ལོལ་བྱར་སྐྱངས། །དམར་སྐྱ་བཙོང་ན་ན་ལ་རྟག་རྒྱ་འཇོག། །ལྷགས་ལ་གམ་ན་བཅེ་ཞིང་ཚ་
བར་བྱེད། །རྩར་རྒྱ་ནག་པོར་གསལ་ལ་རྩ་ཐོག་སྐྱངས། །རུས་ཞེན་ལོལ་བྱར་ན་ཞིང་སོ་མདངས་ཉམས། །སྲོ་
སྐམས་ཚིགས་པ་གཡོ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འཁྲུམས། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དུ་ཤ་ལ་རྒྱས་པ་ན་ལོལ་བྱར་སྐྱངས་ཤིང་
དམར་ལ་སྐྱ་བ་བཙོང་ན་ན་ལ་རྟག་དང་རྒྱ་འཇོག་ཅིང་པགས་པ་ལ་གམ་ན་ལུས་བཅེ་ཞིང་ཚ་བེར་བྱེད་
དོ། །རྩར་རྒྱ་ནག་པོ་དོག་ནག་པོར་གསལ་ལ་གང་རྒྱ་པའི་རྩ་དེའི་ཐོག་སྐྱངས་པ་དང་། རུས་ལ་ཞེན་ན་ལོལ་
བྱར་ན་ཞིང་སོ་མདངས་ཀྱང་ཉམས་པ་དང་ཤ་སྲོལ་སྐམས་པ་ཚིགས་པ་གཡོ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འཁྲུམས་པ་འབྱུང་ངོ། །

བདུན་པ། བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཙོས་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱིད་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་བཙོས་པའི་ཐབས་དེ་ལ་ནད་སྦྱིད་བྱེ་བྲག་
དུ་བྱེ་བ་གཉིས་ལས།

༡ སྦྱིའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྦྱིལ་བཙོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་འོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིལ་བཙོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །

༡ བཙོས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ།

བཙོས་རྒྱལ་དང་པོ་གྱོང་པོ་ལྷན་གྱིས་སྤང་། །བར་དུ་ཐལ་ཚན་རྒྱ་ཡིས་བྲན་པར་བྱ། །ཐ་མར་དུག་གི་སྤོང་པོ་རྩད་
ནས་གདོན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ནད་ཀྱི་གནས་ལ་ལྷོས་པའི་ཇི་ལྟར་བཙོས་པའི་རྒྱལ་ནི་དང་པོ་ཚད་པ་ལུས་ལ་
ཞེན་འདྲིལ་གྱིས་ལུས་སྐམས་ཤིང་གོ་སྐམ་ལྟར་གྱོང་པོར་གྱུར་པ་ལ་ཐང་སྤོན་གྱི་ལྷན་གྱིས་སྤངས་པ་ལྟར་བཙོས་པ་
བར་དུ་འདུས་ཤིང་ན། ཟུངས་བྱེད་ནས་ཚ་བ་རྒྱུང་པར་སོང་བ་ཐལ་ཚན་ལྟ་བུ་ལ་གཉེན་པོ་བསེལ་བའི་རྒྱལ་བྲན་
པ་ལྟར་བཙོས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐ་མར་ཚ་བའི་རྩབས་སམ་ས་བོན་ལུས་པ་དུག་གི་སྤོང་པོ་ལྟར་གནས་པ་ལ་བསྐྱོད་
སྤོང་སྤང་ཞིང་སྤོན་དཔུང་གིས་མཐར་བསྐྱལ་བ། དུག་གི་རྩ་སྤོང་རྩད་ནས་གདོན་པ་ལྟར་བཙོས་པ་དང་གསུམ་
མོ། །

༢ གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡། ཀུན་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

གཉེན་པོ་སྦྲོན་དཔུང་ཟས་དང་སྦྱོང་ལམ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྦྲོན་དང་དཔུང་དང་ཟས་དང་སྦྱོང་ལམ་བཞི་ལོ། །

༡༢ གཉེན་པོ་བཞི་པོ་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། ཚད་རྙིངས་གམས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟན་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོ་དངོས་དང་། ཐ་མ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་བཅས་གསུམ་སོ། །

༡༣ ཚད་རྙིངས་གམས་པ་ལ་གཉེན་པོ་བསྟན་ཚུལ།

ཚ་རྒྱལ་ལུས་སྤྱིར་གམ་ཞིང་ཞེན་པ་དེ། །བསྐྱེད་ཅིང་ནད་ཁྲག་ལུས་རྒྱུངས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་གསུམ་དང་
ཉིག་ཏ་སྟེ་ཉེས་གཉིས། །བསྐྱོལ་གངས་ཡུན་དུ་བསྐྱེདས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤངས། །རྒྱལ་ཚད་ལུས་ཡང་ཁམས་དངས་
དང་ག་བདེ། །ཁ་ཟེར་བ་ཞི་འམ་འདུས་ན་གང་བབས་ཅུ། །མང་དུ་རྒྱངས་ཐོན་ཁ་དབྱེ་ཉུང་དུ་འདོན། །ཞེས་པ་སྟེ།
ཚ་བ་རྒྱལ་པོ་ལུས་སྤྱིར་གམ་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་བསྐྱེད་ཅིང་ནད་ཁྲག་དང་ལུས་ཀྱི་རྒྱུངས་ཁྲག་སོགས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཨ་
བར་སྐྱུར་ཉེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཉིག་ཏ་དང་སྟེ་ཉེས་གཉིས་རྣམས་བསྐྱོལ་ནས་གང་པ་ཡུན་དུ་
བསྐྱེདས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤངས་པས་རྒྱལ་ཚད་ཅིང་ལུས་ཡང་ལ་ཁམས་དངས་ཤིང་དང་ག་བདེ་བ་དང་གཟེར་བ་ཞི་
བའམ་འདུས་པ་ན་གང་བབས་པའི་རྩ་དེ་མང་དུ་རྒྱངས་ཐོན་ཅམ་ཁ་དབྱེ་ལ་ཁྲག་ཉུང་དུ་འདོན་དགོས།

༡༤ གཉེན་པོ་བསྟན་པ། དེ་ལ་དངོས་དང་། ལོག་གཞོན་གཉིས་སོ། །

༡༥ གཉེན་པོ་དངོས་བསྟན་པ།

དེ་རྗེས་ཉིག་ཏ་ཉོང་ལེན་འབྲས་བུ་གསུམ། །སྤང་ཅི་བསྐྱོལ་གངས་ཚ་བ་རོལ་དུ་གསོད། །ཕྱོམ་ག་བྱུར་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་
པ། །འབྲས་བུ་གསུམ་མམ་སེང་སྟེང་ཐང་གིས་དབུལ། །དེ་རྗེས་ཨ་རུ་བར་སྐྱུར་ལྷུ་ཅ་དང་། །རུར་བྱིད་བ་རྒྱར་
སྤངས་ལ་སྤང་གིས་བསྐྱུར། །ལྷོ་སྟོང་བཏང་བས་ངེས་མེད་རྒྱུན་དུ་འབྱུ། །འད་དང་ལུས་ཤིང་སྐྱར་ལ་དུས་བབས་
བཅད། །ཚད་ཞེན་རྩད་ནས་འབྱིན་པའི་དཔུང་མཚོག་ཡིན། །དེ་ནས་གི་མང་ཅན་དན་བསེལ་གསུམ་
དང་། །ལྷུ་ལྟེ་སྟེ་ཉེས་བྲག་ལུན་ཀ་ར་སྐྱར། །རྒྱ་དང་ལྷན་ལ་ཉིག་ཏའི་སྦྲོན་མར་ཤིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་
སུ་ཉིག་ཏ་དང་ཉོང་ལེན་དང་བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་སྤང་ཅི་རྣམས་བསྐྱོལ་གང་གིས་ཚ་བ་རྣམས་
རོལ་དུ་གསོད་དོ། །ཕྱོམ་ཞི་བྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ག་བྱུར་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་མམ་ཡང་ན་སེང་
སྟེང་ཐང་གིས་དབུལ། དེ་རྗེས་ཨ་རུ་མཚུ་སྐྱར་དོག་བདུན་དང་བ་རུར་གཅིག་དང་སྐྱུ་རུར་གཉིས་ལྷུ་ཅ་དུས་

སྤྱ་བརྟམ་ཨ་རུ་གཉིས་དང་མཉམ་པ་དང་དུར་བྱིད་རིལ་མ་ཚམ་རྣམས་ལྷམ་ལྷམ་བརྟམ་པ་བ་དམར་མེར་གྱི་ཚུ་
བྲེ་གང་ཚམ་དུ་སྤངས་ལ་གཏོང་དུས་སྤྱང་གིས་རོ་ བསྐྱར་ཚམ་བྱས་ལ་སྟོ་སྟོང་དུ་བཏང་བས་ངེས་པ་མེད་པར་
རྒྱལ་དུ་འབྱུང་ལ་འབྱུས་དྲགས་ན་སྤོན་དམན་ཞལ་ན་སྤོན་བསྐྱེད་གྲང་གས་ཆེ་ན་པི་པི་ལིང་ཕྱན་བྱ་བསྐྱེད། དམར་
མེར་བྱི་ཆེར་འབྱུ་ན་ནད་དང་ལུས་ཀྱི་ཤེད་གཉིས་སྤྱར་ལ་བས་མཛོག་འབྱུ་ཞིང་བྱི་མ་སངས་པར་སྤྱངས། དེ་ནས་
དུས་སྤྱ་བབས་པས་འབྲས་བུ་ཆག་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་བཅད་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཚད་པ་ལུས་ལ་ཞེན་པ་རྩད་ནས་ཕྱིར་
འབྱེན་པའི་དཔུང་གི་མཚོག་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རླུང་མེད་པའི་ཚད་ལྷག་ལ་གི་ཤིང་ཚུན་དཀར་པོ་དང་
ཅུ་གྲར་ལི་སྟེ་བསིལ་གསུམ་དང་། ལྷུང་ལ་དང་། སྟེ་ཕྱིས་དང་། བྲག་ལྷན་དང་། ཀར་རྣམས་སྤྱར་ཞིང་རླུང་དང་
ལྷན་པ་ལ་ཉིག་ཉའི་སྤོན་མར་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་གྱི་གོང་ མ་གཉིས་སོ། །

ག༢ ལོག་གཞོན་བསྐྱེད་པ། དེ་ལ་ཡང་ཚ་བ་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དང་། བས་སྟོན་སྟོན་བསྐྱེན་ཚུལ་དང་
རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

ང༡ ཚ་བ་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་བརྗོད་པ།

དེ་ལྟར་བཅོས་ཀྱང་ཚ་བ་སྤྱར་འཕེལ་ན། །སྟོངས་ཚད་འབྱུང་བས་བས་ཀྱིས་རླུང་སྤྱ་སྤྱེན། །དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ལུས་
རླུངས་ཚ་བར་ལོག། །ཅིས་ཀྱང་མ་ཚོགས་ལ་ཆེན་འདའ་བར་འབྱུར། །དེས་ན་ཚ་བ་རྣམ་གསུམ་བརྟག་པ་
གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བཅོས་ཀྱང་ཚ་བ་སྤྱར་འཕེལ་ན་ཚ་བ་རླུང་ལྷན་སྟོངས་པའི་ཚད་པ་འབྱུང་བས་
བས་ཤོད་བརྟུན་བསིལ་འཇམ་གྱིས་རླུང་སྤྱ་སྤྱེན་ནོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་ལུས་རླུངས་བདུན་ཀ་ཚ་བར་ལོག་པ་ཡིན་
པས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཚོགས་ཉེ་ཚ་བ་ལ་ཆེ་ན་འདའ་བར་འབྱུར་བས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བསིལ་གྱིས་བཅོས་དགོས་
པ་རྒྱས་ཚད་དམ་མཁྲིས་ཚད་རླུང་སྤྱ་སྤྱེན་དགོས་པ་སྟོངས་ཚད་དམ་རླུང་ཚད་ཅིས་ཀྱང་མི་ཚོགས་པ་ཚ་བ་ལ་
འདས་པའམ་རླུངས་བཟད་པའི་ཚ་བ་སྟེ་ཚ་བ་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་གཅེས་ཉེ་མ་བརྟགས་ན་མཁྲིས་
ཚད་རླུང་ཚད་ནོར་ནས་གཉེན་པོ་ལོག་དེ་གཉིས་དང་རླུངས་ཚད་ནོར་ནས་འཚོ་འཆི་མི་ཕྱེད་དོ། །

ང༢ བས་སྟོན་སྟོན་བསྐྱེན་ཚུལ།

ཁ་བས་རི་དྲགས་བ་ལང་གི་གསར་དང་། །བ་རའི་ཞོ་དར་མར་གསར་ཆག་ཆེ་བཏང་། །ལོས་ཆང་སྟོ་ལོས་
བསིངས་པ་རིག་པས་སྤྱར། །སྟོན་ལམ་མེ་ཉི་ལུས་ངག་རྩལ་བ་སྤྱང། །བསིལ་སར་ཉིན་གཉིད་མི་ལོག་དལ་བར་
བསྤྱད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཁ་བས་ནི་རི་དྲགས་དང་བ་ལང་གི་གསར་པ་དང་བ་རའི་ཞོ་དར་དར་བ་མར་གསར་དང་
ཆག་ཆེ་རྣམས་བཏང་ཞིང་ལོས་ཆང་སྟོ་ལོའི་ལུ་བས་བསྐྱེདས་པ་གང་རིགས་རིག་པས་སྤྱར་ཉེ་བཏང་བ་དང་སྟོན་

ལམ་ནི་མེ་ཉི་དང་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཚོལ་བར་བྱེད་བ་སྤང་ཞིང་བསེལ་བའི་སར་ཉིན་བར་གཉིད་མི་ལོག་པར་དལ་
བར་བསྐྱད་དགོས་སོ། །

ལ་༣ གནས་སྐབས་ཐ་མ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བཅོས་རྗེས་ཚད་ལྷག་མེད་པར་བདའ། །རྩུང་བཟད་ལུས་ཀྱང་ཉུང་མའི་མ་དང་འབྲ། །དེ་ཕྱིར་བས་སྦྱོད་ལྷ་
བའི་བར་དུ་བསྐྱམ། །ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷ་སྦྱར་ཞིང་ཚུ་ལྷག་བཟ། །སྦྱོད་མར་སྦྱོར་བ་ནང་མ་འགའ་བཏང་ལ། །རྩལ་
དབྱུང་ཚ་བ་རྩུང་བཟད་ལུས་མི་སྲིད། །དེ་ནས་བས་དང་སྦྱོད་ལམ་ཆ་ཡིས་སྦོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བཅོས་
བའི་རྗེས་ལ་ཚད་པའི་ལྷག་མ་མེད་པར་བདའ་དགོས་ཏེ་གང་ཞེ་ན་ལྷག་རྩུང་བཟད་ཅམ་ལུས་ཀྱང་ཉུང་མའི་མ་རྩུང་
བཟད་ཞེག་ལས་མེད་ཀྱང་མཚེད་ནས་འགོ་བའི་མ་དང་འབྲ་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་བས་དང་སྦྱོད་ལམ་གཉིས་སྦྱོད་པའི་བར་དུ་
བསྐྱམ། །ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ག་བུར་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷ་སྦྱར་ཞིང་ལུས་ལ་ཚུ་ལྷག་གིས་བཟན་པ་དང་སྦྱོད་མར་ནི་མོན་སྦྱོད་མར་
པོའི་ལོ་མ་སྟེ་སྤྱད་དཀར་སྟབ་སེང་ཨ་བར་སྦྱར་ཏེ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ན་མ་འགའ་ཞེས་ལྷ་བདུན་ཅམ་བཏང་
ལ་རྩལ་དབྱུང་ནི་སྦྱེའུ་རྒྱངས་དུགས་ཀྱིས་རྩལ་དབྱུང་བས་ཚ་བ་རྩུང་བཟད་ཅམ་ཡང་ལུས་མི་སྲིད་པས་དེ་ནས་ཚ་བ་
མེད་པེས་གྱི་ཞག་བཟུ་ཅམ་ནས་བས་དང་སྦྱོད་ལམ་ཆ་ཡིས་སྦོད་པར་བྱའོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་བསྟེན་པ།

བྱེ་བྲག་གི་ལྷགས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷ་སྦྱར། །མཚིན་ཙུས་གཙོ་བུས་ཙུ་ལ་མང་དུ་དབྱེ། །རྩལ་དབྱུང་ཚུ་ལྷག་རྒྱུན་སྦྱོར་
བསྐྱམས་པ་ཡིན། །ཙུ་རྒྱུ་ན་ཙན་དན་བཟུ་གཅིག་སྦྱར། །གང་རྒྱས་ཙུ་གཏར་སྦྱོད་རྒྱུང་ཙུ་སྦྱོངས་བྱ། །རུས་ལ་
ཞེན་ན་ཤིང་སྦྱ་བརྒྱད་པ་སྦྱོར། །རུས་རྙིང་བདུད་ཙུ་ལྷ་ཡི་རྒྱངས་ལུམས་བྱ། །མཁལ་ཙུ་གཏར་ཞིང་རྒྱུན་སྦྱོངས་
ཤིས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གི་ལྷགས་ལ་རྒྱས་ན་ག་བུར་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟར་
སྦྱར་ཞིང་མཚིན་ཙུ་རྒྱུང་དང་མཚེར་ཙུ་ཏྲ་མཐུར་གྱིས་གཙོ་བུས་ནས་ཙུ་ལ་མང་དུ་དབྱེ་བ་དང་གོང་བཞིན་རྩལ་
དབྱུང་ལ་ཚུ་ལྷག་དང་། །ཨ་རུ་མཚུ་རིང་བ་སྦྱར་ལུམ་ཙུ་དུར་བྱིད་སྦོས་དཀར་རྣམས་པ་རྒྱར་བསྐྱམས་པའི་རྒྱུན་སྦྱོར་
སོགས་བསྐྱམས་པ་ཡིན། །ཙུ་རྒྱུ་ན་ཙན་དན་དཀར་དམར་གཉིས་དང་རྩུ་གུར་ལི་སྟེ་བསེལ་གསུམ་ལི་ག་དུར་དོམ་
མཁེས་ལྷུང་ལ་སོ་མ་རྫ་རྩ་མཚལ་ཉོང་ལེན་རྣམས་ཏེ་བཟུ་གཅིག་གུར་དང་སྦྱར་ལ་སྦོད་སྦྱོད་དོན་སྦོད་སོགས་གང་
རྒྱས་གྱི་ཙུ་ལ་གཏར་བས་སྦྱོད་རྒྱུང་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་ཙུ་སྦྱོང་བྱ་ཞིང་རུས་ལ་ཞེན་ན་ཤིང་སྦྱ་ཙན་དན་དཀར་དམར་
གཉིས་སེང་ལྷེང་སྦྱར་པ་དེ་མ་དུ་རུ་སྦྱག་ཤུན་དུ་བཞེད་པའང་ཉ་ཅང་འགལ་བ་ཨེ་ཡིན་མ་ཤེས་རུང་སྦྱག་ཤད་སྦྱི་
ལུར་རུ་ཏྲ་རྣམས་ཏེ་བརྒྱད་པ་གུར་དང་སྦྱོར་བ་དང་རུས་པ་རྙིང་པ་དང་ཤུག་པ་བ་ལུ་མཁལ་པ་འོམ་བུ་མཚེ་སྟེ་

བདུད་ཅི་ལྷའི་རྒྱངས་ལུམས་བྱ་ལ་མཁལ་ཙ་བྱིན་གཞུག་གཏང་ཞིང་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་སྦྱོང་ཡང་ཤེས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།
བདུད་ཅི་སྟེང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཚ་བ་རྟོངས་པ་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དགུ་
པའོ།། །།

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། ཚ་བ་རྟོགས་པ་བཅོས་པ།
༄༅། །རྟོགས་ཚད་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཤིང་ལན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་དོན་དང་། དེའི་
ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །
ལུས་ཤིང་ལན་གྱི་མཚམས་སྦྱར་བ།
དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་རྟོག་ལུས། །ཚ་བ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་
རོ་བོ་གང་། །རྟོགས་པའི་ཚ་བ་མིང་དུ་ཅི་ཕྱིར་བཏགས། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་
རྟོག་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མཁལ་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ།
དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་རྟོག་ཅེས་ལུས་སོ། །ཚ་བ་རྟོགས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་རོ་བོ་རྣམས་གང་
ལགས་ཤིང་། །རྟོགས་པ་ཞེས་པའི་ཚ་བའི་མིང་དུ་དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་ནས་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་
རྟགས་དང་བཅོས་པའི་ཐབས་སོགས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་རྟོག་ཅེས་
ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ།
དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།
དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་། །རྒྱུན་ །རོ་བོ། །མིང་གི་རྒྱ་མཚན། །དབྱེ་བ། །རྟགས། །བཅོས་ཐབས་བཅས་བདུན་འོ། །
དང་པོ། །རྒྱ་བསྟན་པ།
ཚ་བ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་སེར་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་རྒྱ་སེར་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་རྒྱ་གཤམ་དུ་
འཆད་པ་ལྟར་དེ་ལ་ ཚ་བ་བབས་པ་ཡིན་འོ། །
གཉིས་པ། །རྒྱུན་བསྟན་པ།
རྒྱུན་ནི་རང་བཞིན་རྟོགས་དང་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུན་ནི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྒྱུན་
གྱིས་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་སོ། །

༡ རང་བཞིན་གྱིས་རྟོགས་པ།

རང་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་བའི་རྣམས། །བཅོས་རྗེས་ནད་གཞིའི་ཐོག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་བའི་རྣམས་བཅོས་པའི་རྗེས་ལ་ནད་གཞིའི་ཐོག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལོ། །

༢ རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ།

རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་བཅོས་སྤྲུལ་ཁ་ཐལ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་མ་སློན་པར་བཅོས་སྤྲུལ་པ་དང་བད་ཀན་གྱི་རི་ཐང་མཚམས་སུ་ཁ་ཐལ་བ་གཉིས་ལས།

༡ བཅོས་སྤྲུལ་བ་བསྟན་པ།

བཅོས་སྤྲུལ་མ་སློན་ཚ་བའི་རིགས་གང་ཡང་། །སློན་དཔུང་བས་སྦྱོད་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྤྲུལ་པས། །བད་ཀན་སྦྱོར་ཉེ་ལོ་བའི་མེ་རྩོད་ཤོད། །རླུང་ནད་སྦྱོར་པས་ཚ་བ་རྩ་མིག་བྱེད། །རླུང་གིས་ཁྲག་གཡོས་རྒྱ་མཚོ་སྦྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་སྤྲུལ་པས་མ་སློན་པའི་ཚ་བའི་རིགས་གང་ཡང་སློན་དང་དཔུང་དང་བས་དང་སྦྱོད་ལས་གྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྤྲུལ་པས་བད་ཀན་སྦྱོར་ཉེ་དེས་པོ་བའི་མེ་རྩོད་ཤོད་ལ་རླུང་ནད་སྦྱོར་པས་ཚ་བ་རྩ་མིག་ཏུ་བྱེད་ཞིང་རླུང་གིས་ཁྲག་གཡོས་པས་རྒྱ་མཚོ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ལོ། །

༢ ཁ་ཐལ་བ་བསྟན་པ།

ཁ་ཐལ་བ་ནི་བད་ཀན་རི་ཐང་མཚམས། །བསིལ་དྲགས་པོ་བའི་མེ་ཤི་གང་རྒྱུར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཁ་ཐལ་བ་ནི་བད་ཀན་རི་ཐང་མཚམས་སུ་བསིལ་བསྟེན་དྲགས་པས་དྲངས་མ་གནས་སུ་མ་སློན་པར་པོ་བའི་མེ་ཤི་སྟེ་གང་རྒྱུར་འགྱུར་ལོ། །

གསུམ་པ། རྟོགས་ཚད་གྱི་རོ་བོ་བསྟན་པ།

རོ་བོ་རླུང་ཁྲག་རྒྱ་མཚོ་འདུས་པའི་ནད། །རྩ་མིག་རྟོགས་སམ་བྱེ་ཆབ་གཡོས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ནི་རླུང་ཁྲག་རྒྱ་མཚོ་འདུས་པའི་ནད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྩལ་དང་འདྲེས་རྒྱལ་ནི་དཔེར་ན་རྩ་མིག་རྟོགས་པའམ་བྱེ་མ་དང་ཆབ་སྟེ་རྒྱ་དང་རྩལ་དུ་གཡོས་པ་བཞིན་ལོ། །

བཞི་པ། མིང་གི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།

བཅོས་ཉེས་རྟོགས་ཕྱིར་རྟོགས་ཚད་མིང་དུ་བཏགས། །འཇུག་སློ་དུག་ལྷགས་ལྷུས་ཀུན་ལྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཅོས་ཉེས་ན་ནད་དང་ལྷུས་རྩལ་མཉམ་པོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཚད་གྱི་མིང་དུ་བཏགས་པ་དེ་ནི་འཇུག་སློ་རྣམ་པ་དུག་ལ་ལྷགས་ནས་ལྷུས་ཀུན་དུ་ལྱབ་པར་བྱེད་ལོ། །

ལྔ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་དབྱེ་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱི་དེ་བྱེ་བ་བསྟན་པ།

སྤྱི་ལ་ཚ་བས་རྩོགས་དང་གང་རྩོགས་གཉིས། །རྩུ་རྩེན་དག་གིས་ནད་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་ལ་
ཡང་ཚ་བས་རྩོགས་པ་དང་གང་བས་རྩོགས་པ་གཉིས་རྩུ་རྩེན་ཚ་གང་དག་གིས་ནད་འབྱུང་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཚ་བ་
རྒྱུ་བ་གང་བ་ཡིན་ལོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་སྐྱགས་ལ་གམ་དང་ཤ་ལ་རྒྱས། །ཚ་རུ་འགྲིམས་དང་རུས་ལ་ཞེན་པ་དང་། །དོན་ལ་བབས་དང་སྟོད་ཏུ་
སྦྱང་བ་དུག །ཅེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་ལས་ལ་གམས་པ་དང་ཤ་ལ་རྒྱས་པ་དང་ཚ་རུ་འགྲིམས་པ་དང་
རུས་ལ་ཞེན་པ་དང་དོན་ལ་བབས་པ་དང་སྟོད་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་དུག་གོ། །

དུག་པ། རྒྱགས་བསྟན་པ།

རྒྱགས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་པའི་རྒྱགས་ལ་འང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱི་རྒྱགས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ཚ་རྩོགས་ཀྱི་རྒྱགས་དང་། གང་རྩོགས་ཀྱི་རྒྱགས་གཉིས་སོ། །

༡ ཚ་རྩོགས་ཀྱི་རྒྱགས་བསྟན་པ།

སྤྱི་རྒྱགས་ཚ་རྩོགས་རྒྱ་དམར་རྒྱ་བཤལ་འདྲ། །ཚ་རྒྱུད་ཕྱ་ལ་མཚུགས་ཤིང་གཉིང་ན་རྒྱུག །གདོང་པ་སེར་སྟོས་ལྟེ་
སྟོལ་སེན་བཀྲ་འཛོར། །འགྲུལ་ན་རམ་པ་རྟོད་ལ་སྟོ་སྟིང་འཕར། །ཤེད་རྒྱུད་རྩལ་ལ་སྟོ་ལ་ལ་སྟེ་སྐྱམ། །གཉིང་
ཆེ་སྟོ་མང་མིག་སྦྱིབས་རྒྱུ་ལ་ཤོ་ལ་གཡོ། །ལུས་པོ་ཅེ་ཞིང་རོ་སྟོད་གཟེར་ཕན་འོང། །ནད་སྟོབས་ཆེན་དོན་ལ་རྣག་
རྒྱ་གསོག །འབྲུ་པར་རྩལ་བ་ཅེ་སྟེ་ལྷ་ལྷག་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་རྒྱགས་ལ་ཚ་རྩོགས་ནི་རྒྱ་དམར་པོ་རྒྱ་
ཚོས་བཤལ་བ་དང་འདྲ་བའི་མདོག་དང་། ཚ་རྒྱུད་ནི་ཕྱ་ལ་མཚུགས་ཤིང་གཉིང་ན་རྒྱུག་པ་དང་། གདོང་པ་
སེར་ལ་ཞིང་སྟོས་ལ་སྟེ་སྟོལ་དང་སེན་མོའི་བཀྲ་སྐྱེ་སྟེ་འཛོར་ཞིང་ལུས་འགྲུལ་སྟེ་ན་དུགས་རམ་པ་
དང་རྟོད་ལ་སྟོ་སྟིང་གཉིས་འཕར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཤེད་རྒྱུད་ཞིང་རྩལ་ལ་སྟོ་བ་སྟེ་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་འོང་ལ་ལ་དང་
སྟེ་སྐྱམ་པ་དང་ཉིན་དང་མཚན་གཉིས་ཀར་གཉིད་ཆེ་ལ་སྟོ་མང་ཞིང་མིག་སྦྱིབས་དང་རྒྱུ་ལ་ཤོ་ལ་གཡོ་བ་དང་
ལུས་པོ་བྱིངས་བ་ཅེ་ཞིང་རོ་སྟོད་ལ་གཟེར་ཕན་འོང། དེ་ཡང་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་དོན་ལ་རྣག་དང་རྒྱ་གསོག་ཅིང་
འབྲུ་པར་དུ་རྩལ་བ་སྦྱི་བ་ཅེ་ཞིང་སྟེ་ལྷ་ལྷག་གཡོ་བ་ཡིན།

༢ བྱང་རྩོགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

བྱང་རྩོགས་ཅུ་རྒྱུད་སྤྱོད་ལ་མཚོན་པ། རྒྱ་མདོ་ག་དམར་སེར་རྩོག་ཅིང་གདོང་པ་སྒོ། བྱང་དང་གསུམ་པ་
དར་གདོང་རྒྱང་ལོ་གཡོ། ལྷོ་དང་རྩི་ལྷ་ལུས་རྩལ་རམ་པ་རྟོན། ལོ་བ་རྒྱུང་ལ་ཁ་ཟས་འཇུ་སྟོབས་
རྒྱུང་། ལྷོ་སྟོབས་ཆེན་ཅུ་རྒྱུད་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་བས་རྩོགས་པ་ནི་ཅུ་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་ལ་
མཚོན་པ་དང་རྒྱུ་མདོ་ག་དམར་སེར་ལ་རྩོག་ཅིང་གདོང་པ་སྒོ་བ་དང་། བྱང་དང་གསུམ་པ་སྟེ་ལོ་བ་དང་དར་
གདོང་དང་རྒྱང་ལོ་སོགས་གཡོ་ཤིང་ལྷོ་དང་སོ་རྩི་ལྷ་ལུས་རྩལ་ཞིང་རམ་པ་རྟོན་པ་དང་ལོ་བ་རྒྱུང་ལ་ཁ་
ཟས་འཇུ་བའི་སྟོབས་རྒྱུང་ཞིང་ལྷོ་ལྷོ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཆ་རྒྱུད་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

༣ རྩེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་ཤ་པགས་ལ་བབས་པའི་རྟགས་དང་། ལྷོ་དོན་སྟོན་ལ་བབས་པའི་
རྟགས་གཉིས་སོ། །

༡ ཕྱི་ཤ་པགས་ལ་བབས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

རྩེ་བྲག་ལྷགས་གམས་སྐྱ་དང་བ་སྐྱ་འབྱི། ལ་འཕྲུག་རྒྱ་རྒྱ་མེད་དཔལ་ལྷོ་ཐོར་ཡོང་། ལྷ་རྒྱལ་ལོ་བ་སྐྱར་ན་ཞིང་
འབར་འབྱར་སྐྱངས། དམར་སྐབ་བརྟོལ་ན་རྟག་ལྷག་རྒྱ་སེར་འཛུགས། རྩེ་འགྲིམས་ཅུ་རྒྱུས་ནག་པོར་གསལ་བ་
དང་། རྩེ་འཕྲུག་ཅུ་སྟེང་སྐྱངས་ཤིང་ཡན་ལག་སྟོན། རྩེ་ལ་ཞེན་ལྷ་སྐྱམ་སྟོ་ལ་ལོ་བ་སྐྱར་ན། ལྷོ་དང་སྐྱངས་
ཚིགས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྟོན་པ་འཕྲུམས། ལོ་དང་སེན་མོའི་བཀྲ་ག་འཚོར་སྐྱ་སྟོག་འགོ། ཞེས་པ་སྟེ། རྩེ་བྲག་ཏུ་
པགས་ལ་གམས་ན་སྐྱ་དང་བ་སྐྱ་འབྱི་བ་དང་ལ་འཕྲུག་རྩེ་ཅིང་རྒྱ་རྒྱ་སྐྱར་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་མེད་པལ་ལྷོ་ཐོར་
ཡོད་པ་དང་ལྷ་ལ་རྒྱལ་ན་ལོ་བ་སྐྱར་ཏུ་ན་ཞིང་ལུས་ལ་འབར་འབྱར་སྐྱངས་པ་འོང་། དམར་ལ་སྐབ་པར་བརྟོལ་ན་
རྟག་དང་ལྷག་དང་རྒྱ་སེར་རྟམས་འཛུགས་ལོ། རྩེ་འགྲིམས་ན་ཅུ་རྒྱུས་ལ་མདོ་ག་ནག་པོར་གསལ་བ་དང་། ཅུ་
འཕྲུག་ཅིང་རྩེ་སྟེང་སྐྱངས་ཤིང་ཡན་ལག་རྟམས་སྟོན་པ་འབྱུང་། རྩེ་ལ་ཞེན་ལྷ་སྐྱམ་ཞིང་མདོ་ག་སྟོ་ལ་ལོ་བ་
སྐྱར་ན་བ་དང་གདོང་པ་སྐྱངས་ལ་རྒྱང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྟོན་པ་འཕྲུམས་པ་དང་སོ་དང་སེན་
མོའི་བཀྲ་ག་འཚོར་ཞིང་མདོ་ག་སྐྱ་སྟོག་འགོའོ། །

༢ ལྷོ་དོན་སྟོན་ལ་བབས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྟོར་བབས་དཔུགས་ལྷོ་སྐྱར་འཛོར་བྱང་རྒྱབ་གཟེར། ལོ་ག་མཚུ་ལོ་སྐྱངས་དཔུགས་རྟོན་རྟག་ལྷག་ལྷ། ལྷོ་
བབས་འཐིབས་ལྷོ་སྐྱར་ལྷོ་སྐྱར་གང་མོ་འདོད། ལམ་ཚིན་བབས་མིག་སེར་ལུས་ལྷོ་དང་ག་འགག། ལྷོ་སྐྱར་རྩི་ལ་
དཀར་ལུས་སྐྱི་སེར་པོར་འགོ། ལམ་ཚིན་བབས་གཡོན་གཟེར་མཚུ་སྐྱངས་སྟོན་པ་མང་། ལམ་ལལ་བབས་རྟོན་པ་ན་
ཞིང་རོ་སྐྱར་ལྷོ། ལྷོ་དུ་སྐྱར་ན་དང་ག་འགགས་པ་དང་། ལམ་ལྷོ་སྐྱར་ལྷོ་ལ་འགག་གམ་འཚོར་ཞིང་

འགྲུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མྱོ་བར་བབས་ན་དབྱུགས་ཐུང་ཞིང་སྐད་འཛེར་ལ་བྲང་དང་རྒྱབ་གཉིས་གཟེར། མིག་དང་
མཚུ་དང་རྐང་པའི་པོལ་སྐྱངས་ལ་དབྱུགས་ཚོད་ཅིང་རྣལ་དང་ཐུག་ལུའོ། །སྤིང་ལ་བབས་ན་ཡིད་སྣང་དུ་འབྲིབས་
བ་དང་ཚྱོས་ཤིང་དྲན་པ་ཉམས་ལ་བསེལ་བ་དང་གང་མོ་འདོད། །མཚིན་པར་བབས་ན་མིག་སེར་ལ་ལུས་ལྷི་ཞིང་
དང་ག་འགག་ཅིང་ལྷེ་སྲོ་བཀྲ་སེའི་རྙིང་དཀར་ལ་ལུས་པོ་སྤྱི་སེར་པོར་འགྲོའོ། །མཚེར་པར་བབས་ན་ཚྱོགས་
གཡོན་གཟེར་ཞིང་ཁའི་མཚུ་སྐྱངས་ལ་སྤྱིད་པ་མང་བ་དང་། མཁལ་མར་བབས་ན་རྐྱེད་པ་ན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་རོ་སྤྲད་
སྤྱིའོ། །སྤོད་དུ་སྤྱང་བ་ན་དང་ག་འགགས་པ་དང་འཁྲུ་བ་དང་སྐྱུག་པ་བྱེད་ཅིང་དྲི་མ་འགག་གམ་ཡང་ན་འཚོང་
ཞིང་འགྲུང་སྟེ་ན་ལྷང་ལྷང་འབྱུང་བ་བཅས་ཀྱི་རྟགས་འོང་རོ། །

བདུན་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

གསོ་བའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གསོ་བའི་ཐབས་ལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་གཉིས་
སོ། །

༡ སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྤྱི་ལ་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྤྱི་དེ་ལ་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་
ཡོད་ཅེས་པའོ། །

༡ བཅོས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ།

བཅོས་རྒྱལ་དང་པོ་རྒྱན་ཚེན་བྱེ་མ་སྐྱམ། །བར་དུ་རྒྱ་པོ་རྐ་རུ་དང་བ་དང་། །ཐ་མ་དག་པོ་གཉེན་དུ་བརྒྱུམས་པས་
བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་རྒྱལ་ནི་དང་པོ་རྒྱ་སེར་རང་སར་སྐྱམ་པའམ། རྒྱན་ཚེན་པོའི་རིགས་བྱེ་མས་
སྐྱམ་པ་ལྟར་དང་བར་དུ་གཏར་སྦྱོང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་པོ་ །ཡུར་བའི་རྐ་རུ་དངས་བ་དང་། ཐ་མར་རྒྱ་སེར་ལུས་
རྒྱངས་སུ་གྱུར་པ་དག་པོ་གཉེན་དུ་བརྒྱུམས་པ་ལྟ་བུར་བཅོས་པའོ། །

༢ གཉེན་པོ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡༡ གཉེན་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

གཉེན་པོ་སྤོན་དབྱེད་བས་དང་སྤོད་ལམ་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྤོན་དང་དབྱེད་དང་བས་དང་སྤོད་ལམ་
བཞི་ཡོད་པ་ལས།

༡༢ བཅོས་ཐབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ཚ་རྙོགས་དང་། གང་རྙོགས། ཚ་གང་ཐུན་མོང་གི་བཅོས་
ཐབས་དང་གསུམ་སོ། །

༡༣ ཚ་རྙོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་སྐྱེམས་པ་དང་སྤྱང་བའོ། །

ག༡ རྟོགས་སྐྱོན་བསྟན་པ།

དང་པོ་ཚ་རྟོགས་ཚུ་མེད་རྟོགས་པའི་སྐྱོན། ལྷན་ཐང་གསུམ་གྱིས་བྱེད་བ་བསྐྱུས་བྱས་ནས། ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་རུས་ཐང་
འཕུལ་བཏང་བས། ཚ་བ་འདུས་ཤིང་རྒྱང་ལ་སྟོམས་པར་བྱེད། །དེ་ནས་ཙན་དན་དཀར་དམར་འབྲས་བུ་
གསུམ། །བཀ་ལྷན་སྟོན་དཀར་སོ་མ་ར་རྩ་དང་། །བསིལ་གསུམ་པི་པི་ལིང་དང་ཀ་ར་སྐྱུར། །སེང་ལྷེང་ལྷ་བས་
འཕུལ་བས་ཚུ་མེད་རྟོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཚ་རྟོགས་ཀྱི་ཚུ་མེད་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ནི་ཚ་བ་སྤྱིའི་བཙེམ་སྤྱི་བཤད་
པའི་སྐྱེད་ཐང་གསུམ་གྱིས་བྱེད་བ་ནམས་བསྐྱུས་ཏེ་འདུས་པར་བྱས་ནས་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ག་བུར་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་རུས་པའི་
ཐང་གིས་ཕུལ་ལ་བཏང་བས་ཚ་བ་བྱེད་བ་འདུས་ཤིང་རྒྱང་ལ་སྟོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཙན་དན་དཀར་དམར་
དང་ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་བཀ་ལྷན་དང་སྟོན་དཀར་སོ་མ་ར་རྩ་དང་ཙུ་གུར་ལི་ཤི་སྟེ་བསིལ་གསུམ་
པི་པི་ལིང་དང་ཀ་ར་ནམས་སྐྱུར་བ་སེང་ལྷེང་བསྐྱུས་ཀྱངས་ཀྱི་ལྷ་བས་ཕུལ་ལ་བཏང་བས་ཚུ་མེད་རྟོགས་མོ། །

ག༢ ལྷན་བ་བསྟན་པ།

དེ་རྗེས་གང་རྒྱས་ཙ་ལ་མང་དུ་དབྱེ། །འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་སྦྱོངས་དག་པར་སྐྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་ལ་
སྟོན་སྐྱོད་དོན་སྟོན་གང་རྒྱས་ཀྱི་ཙ་ལ་མང་དུ་དབྱེ་ལ་བཀ་ལྷན་བར་འདོན་ནོ། །ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་
དང་ལྷུམ་ཙ་རུར་བྱིད་སོ་མ་ར་སྟོན་དཀར་ཐལ་ཀ་རྩི་རྗེ་སྟེ་ཚུ་མེད་སྐྱོན་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་སྦྱོང་དག་པར་སྐྱུར་བར་
བྱའོ། །

ཁ༢ གང་རྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

གང་རྟོགས་དང་པོ་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་འམ། །རྩ་གང་བདེ་བྱེད་རྒྱང་རུས་སོ་བ་བཟུང། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་རྟོགས་ལ་
དང་པོ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གུར་ཀུམ་བསྐྱུན་པའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་འམ་རྩ་གང་བདེ་བྱེད་རྒྱང་རུས་སོ་བའི་གཞི་གཟུང་དགོས་
ཤིང་།

ག༢ རྒྱུང་རྟོགས་བསྟན་པ།

དེ་རྗེས་ཐང་གིས་བསྐྱུས་ལ་རྒྱུན་སྦྱོངས་བྱ། །བཟང་དུག་ཚུ་མེད་སྐྱོན་གསུམ་འབྲས་བུ་གསུམ། །ཤ་རུ་རུར་ཐོད་
འགོན་བུ་ཚྭ་གསུམ་ཐལ། །སེ་འབྲུ་ལྷ་དང་ལྷག་སྟོན་ཚུ་མེད་རྟོགས། །ནད་སྟོབས་ཚེན་དམ་རྒྱུའི་རྒྱུངས་རྟོགས་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་ལ་ཚ་བ་སྤྱིར་བཤད་པའི་བསྐྱུ་བའི་ཐང་གིས་བསྐྱུས་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་སྦྱོང་གོང་
ལྷར་བྱ། །རྩ་གང་གུར་ཀུམ་རྩི་ལི་ཤི་སྤྱུག་སྟེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་པོ་དུག་དང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུ་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་
གསུམ་ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཤ་རུ་དང་རུར་ནད་གི་ཐོད་པ་འགོན་བུ་ཚྭ་རྒྱུའི་ཚྭ་ལ་རུ་ཚྭ་སྟེ་ཚྭ་གསུམ་

བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་ནམས་སྐྱུར་བ་དོར་གྲ་བསྐྱེད་པས་སེའབྱུ་ལྷ་པ་དང་ལྷག་སྟོན་གྱིས་ཚུ་སེར་སྐྱེམ། དེ་ཡང་
ནད་གྱི་སྟོབས་ཆེན་དུ་ཚུའི་སྐབས་ལྷ་པ་གྱི་སྟོན་དང་སྐྱེམ་གང་དགོས་བྱའོ། །

ལ༣ ཚ་གང་ཐུན་མོང་དུ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

ཐ་མར་ཚུ་སེར་ཚད་ལྷག་བྱངས་སུ་སྐྱུར། །དེ་ཡི་སྟོར་བ་སྐྱང་ཆང་རྒྱུ་གམ། །གཟེ་མ་སྟོ་ལོ་འབྲས་བུ་
གསུམ་གྱི་ཆང་། །ཚུ་སེར་རྒྱང་མཁུམ་བད་ཀའ་གཞི་དང་བསྟན། །འབའ་སམ་སྐྱེན་མར་སྐྱང་དང་སྐྱུར་ལ་
བསྟན། །དེ་ཡིས་ཚུ་སེར་ལྷག་དན་བྱངས་ལྷག་དུ། །དདུལ་ལ་གསེར་འགྱུར་ཅི་ཞིན་སྐྱུར་བར་བྱེད། །ཟས་དང་
སྟོན་ལམ་རྟིངས་ཚད་རི་བཞིན་འོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མར་ཚུ་སེར་དང་ཚད་པའི་ལྷག་མ་བྱངས་སུ་བསྐྱུར་དགོས།
དེའི་སྟོར་བ་ཚུ་སེར་ལ་སྟེ་རྒྱུད་གྱི་སྐྱང་ཆང་རྒྱུ་གམ་རྒྱང་ལ་གཟེ་མའི་ཆང་མཁུམ་པར་སྟོ་ལོ་བད་ཀའ་ལ་ཨ་
བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཆང་ལ་སོགས་པ་དེ་ནམས་ཚུ་སེར་དང་རྒྱང་དང་མཁུམ་པ་བད་ཀའ་ནམས་གྱི་
ནད་གཞི་དང་བསྟན་པ་དང་སྟེ་རྒྱུད་གྱི་འབའ་སམ་སྐྱེན་མར་སྐྱང་དང་སྐྱུར་ལ་བསྟན་པས་དེས་ཚུ་སེར་གྱི་ལྷག་
དན་བྱངས་ལྷག་དུ་དདུལ་ལ་གསེར་འགྱུར་ཅི་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཟས་དང་སྟོན་ལམ་འི་རྟིངས་
ཚད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་འོ། །

༥ བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་སྟེ་ཤ་པགས་ལ་བབས་པའི་བཅོས་ཐབས་དང་། ནད་དོན་སྟོན་ལ་བབས་པའི་བཅོས་ཐབས་གཉིས་
སོ། །

༦ ཕྱི་ཤ་པགས་ལ་བབས་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་ཤ་སྐྱགས་གཉིས་ལ་བབས་པ་ལ། །མཚིན་མཚེར་རྩ་གཏར་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་སྟོངས་བྱ། །ཚུ་ལྷག་བདེག་
ཅིང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྐྱུར། །བ་སྐྱུའི་སྐྱི་ལྷུས་རྩལ་འདོན་མཚོག་དུ་བསྐྱགས། །ཅན་དན་ཚུ་སེར་སྐྱེན་གཉིས་བ་རྒྱ་
བྱུག །རྩར་བབས་སྟེ་རྩ་གཏར་ལ་ནད་རྩ་སྐྱུར། །ཅན་དན་བརྩུ་པས་རྩ་ཡི་ཚ་བ་སྐྱེམ། །རུས་ཞེན་མི་རུས་བདུད་
ཅིའི་རྒྱངས་ལུམས་བྱ། །རྒྱུན་སྟོངས་སྐྱི་ལྷུས་མཁུམ་རྩ་གཏར་བ་དང་། །ཤིང་སྐྱ་བརྒྱུད་པས་རུས་པའི་ཚད་པ་
སྐྱེམ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཤ་དང་པགས་པ་གཉིས་ལ་བབས་པ་ལ་མཚིན་པའི་རུ་བྱང་དང་མཚེར་པའི་སྟོན་ལག་
རྒྱུ་རྩ་གཏར་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་སྟོང་གོང་བཤད་ལྷན་བྱ་བ་དང་ཚུ་ལྷག་ཐེངས་འགའ་བདེག་ཅིང་སྟེ་རྒྱུད་གྱི་ག་
བུར་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྐྱུར་བ་དང་བ་སྐྱུའི་སྐྱི་ལྷུས་ཀྱི་རྩལ་འདོན་ནི་ལྷག་གི་གཞུག་རྒྱུ་གསུམ་བརྒྱངས་ཏེ་ཆང་བྲེ་གང་ལ་
བཏབ་པ་སྐྱུལ་དོར་བསྐྱུས་པའི་དངས་མར་བ་ཞོ་སྐྱུལ་གང་རྒྱགས་ལ་སྐྱུལ་གང་དུ་བསྐྱུས་པར་རྒྱ་ཚུ་དང་ལ་རུ་ཚུ་ཞོ་
རེ་བུ་རམ་ཞོ་སྟོན་རྩ་ཏི་ཞོ་གང་བཏབ་པ་སྟོ་སྟོང་བཏབ་ལ་གོས་གྱིས་བྱིབས་ནས་རྩལ་འདོན་པ་མཚོག་དུ་བསྐྱགས་

བ་དང་ཚུན་དཀར་པོ་དང་ཚུ་མེར་གྱི་སྐྱེན་སྐྱོས་དཀར་མོ་མ་རྒྱ་ཇ་གཉིས་བ་ཚུ་དང་བཅས་བྱུག་གོ། རྩར་བབས་
 བ་ཕྱི་ཚ་སྟོད་དུ་རུ་བྱུང་སྐད་ལ་བྱིན་གཞུག་ལོང་ཚ་རྣམས་གང་བབས་གཏར་ལ་ནང་ཚ་ཕྱི་རྒྱུད་ཚ་སྐྱོངས་ལྟར་སྐྱུང་
 བ་དང་ཚུན་དཀར་དམར་ག་དུར་དོམ་མཁྲིས་སོ་མ་རྒྱ་ཇ་ལུ་གང་ལི་ཤི་ལྷུ་ལ་མཚེལ་ཉོང་ལེན་རྣམས་ཏེ་བཅུ་པ་
 ཀར་དང་སྐྱུར་བས་ཚུའི་ཚ་བ་རྣམས་སྐྱེམ་མོ། ། རུས་ལ་ཞེན་ན་མི་རུས་དང་བ་ལུ་མཁལ་པ་ལྷག་པ་མཚེལ་ལོམ་བུ་
 རྩེ་བདུད་ཚི་ལྷ་སྟོད་ཚེན་པོར་བསྐོལ་བའི་ལར་ཤིང་གཡབ་ཚན་བཏང་བའི་གསེང་དུ་རྒྱངས་འོང་ཐབས་བྱས་ཏེ་གདན་
 གསེང་ཚན་གཏིང་བའི་ལར་ནད་པ་བསྐྱུལ་གོས་ཚོན་པོས་བྱིབས་ལ་རུལ་བཏོན་པའི་རྒྱངས་ལུམས་བྱ་རྒྱུན་སྐྱོངས་
 དང་བ་སྐྱུའི་སྐྱི་བྱས་གོང་ལྟར་བྱས་ལ་མཁལ་མའི་ཚ་བྱིན་གཞུག་གཏར་བ་དང་། གོང་དུ་རྩིངས་ཚད་རུས་པ་ཞེན་
 བར་བཤད་པའི་ཤིང་སྐྱེན་སྐྱུ་བརྒྱུད་པས་རུས་པའི་ཚད་པ་སྐྱེམ་མོ། །

༡ ནང་དོན་སྟོད་ལ་བབས་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

སྐོར་བབས་ཚན་དན་གི་མང་ཨ་ག་རྩ། རྩུ་གང་གུར་གུམ་ཤིང་མངར་རྒྱན་འབྲུམ་དང་། སྐོ་ལོ་སྐང་རྒྱན་འབྲུ་སྐྱ་
 ཀར་སྐྱུར། རྣག་མང་སྐར་བུ་པ་ལྷུས་གྱེན་དུ་བྲངས། རྩེས་ལ་ཉི་ཤུ་ཚ་ལུས་རྣག་ཚད་སྐྱེམ། རྩེ་བཙམས་ནས་
 དམར་གསུམ་ལྟེ་གྱ་སྐྱུར། སྐྱིང་བབས་ཨ་ག་རུ་དང་ཚན་དན་དཀར། རྩུ་ཉི་ཤུ་གང་གུར་གུམ་ལི་ཤི་དང་། རྩོ་
 ཤ་སྐྱུ་རུ་དང་ཀར་སྐྱུར། རྩེ་རྩེས་གཏར་ལ་ཞོ་ཤི་སྐྱེན་མར་སྐྱུར། རྩུ་ཀར་ནག་མཚམས་དང་དུག་པས་ནད་
 རྩེས་བཅད། རྩེ་ཚིན་བབས་བྲག་ལུན་གུར་གུམ་བདུན་པ་སྐྱུར། རྩུ་བྱུང་སྟོད་ཀ་གཏར་ཞིང་འཇམ་ལུས་
 བྱ། རྩེ་ཚིན་བབས་གུར་གུམ་སེ་འབྲུ་ལྷག་པ་སྐྱུར། རྩེས་ལ་ཕོ་གསང་ཚིགས་པ་བཅུ་གཅིག་བསྐྱེམ། རྩེ་ལལ་
 བབས་གུར་གུམ་བདུན་དང་བྲག་ལུན་བརྒྱུད། རྩེས་ལ་ཕོ་གསང་ཚིགས་པ་བཅུ་གཅིག་བསྐྱེམ། རྩུང་ཚང་རྒྱང་
 ལྷག་བཤུལ་ཤས་མཁལ་རྒྱངས་གསོ། རྩོད་རྒྱང་བཤུལ་བྱ་རྩུ་གང་བདེ་བྱེད་སྐྱུར། རྩེ་བཙམས་གུར་གུམ་གསེར་
 མེ་ཏོག་ རྩོམ་མཁྲིས་ཏིག་ཏེ་བྲག་ལུན་ཨ་རུར། རྩུ་སྐྱུང་ཀར་སྐྱུར་བས་སྟོད་ཚད་སེལ། རྩེས་གསུངས་
 མོ། རྩེས་པ་སྐྱེ། སྐོ་བར་བབས་ན་ཚུན་དཀར་པོ་དང་གི་ཕྱི་ཨ་ག་རུ་དང་རྩུ་གང་དང་གུར་གུམ་དང་ཤིང་མངར་
 དང་རྒྱན་འབྲུམ་དང་སྐོ་ལོ་དང་སྐང་རྒྱན་དང་འབྲུ་སྐྱ་ཏར་ཀར་རྣམས་སྐྱུར་བ་དང་རྣག་མང་ན་སྐར་བུ་པ་ལྷུ་སྐྱེ་
 ལྟར་བུ་པི་པི་ལིང་ཤིང་ཚ་རུ་རྩུ་སྐྱུ་རུ་དང་ལྷ་སྐྱུང་དང་སྐྱུར་བས་གྱེན་དུ་བྲངས་ཤིང་རྩེས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ག་བུར་ཉི་
 ཤུ་ཚ་ལུས་རྣག་ཚད་སྐྱེམ་ཞིང་ཚ་བ་ཚེམས་ནས་བཅོད་དང་འབྲི་མོག་རྒྱ་ཚོས་ཏེ་དམར་གསུམ་རུ་གུར་ལི་སྐྱེ་
 བསེལ་གསུམ་དང་འདམ་བུ་ཀར་ཤིང་མངར་ཀར་སྐྱུང་དང་མར་གསང་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་གྱ་སྐྱུར་དོ། རྩེང་ལ་བབས་
 བ་ཨ་ག་རུ་དང་ཚུན་དཀར་པོ་དང་རྩུ་ཉི་ཤུ་དང་རྩུ་གང་དང་གུར་གུམ་དང་ལི་ཤི་དང་སྐྱིང་ཞོ་ཤི་དང་སྐྱུ་རུ་དང་ཀར་
 ར་རྣམས་སྐྱུར་ཞིང་དེ་རྩེས་ལ་སྟོད་ཀ་གཏར་ལ་སྐྱིང་ཞོ་ཤི་ཚུན་དཀར་དམར་གཉིས་ཨ་རུ་ར་གུར་གུམ་སྐོས་

དཀར་ཀར་བཅས་པའི་སྐྱོན་མར་སྐྱར་ལ་དཀར་ནག་མཚམས་དང་ཚིགས་པ་དྲུག་པར་སྐྱ་མེས་བསྐྱེགས་ལ་ནད་
རྗེས་བཅད་ཅིང་། མཚན་པར་བབས་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྲག་ལུན་དགུ་པ་དང་ལྷོན་པའི་སྐྱོར་བ་མཚན་ཚད་སེལ་བའི་
གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ་སྐྱར་ལ་རུ་བྱང་དང་སྣོད་ཀ་གཏར་ཞིང་བྲག་ལུན་གྲུར་ཀུམ་གཉིས་གང་རུང་སྟེང་དུར་བྱིད་
བསྐྱོན་པའི་འཇམ་ལྷུས་བྱ་བ་དང་། མཚར་པར་བབས་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ་དང་སེལ་བྱུ་བཞི་པར་
གྲུར་ཀུམ་བསྐྱོན་པའི་ལྗེ་པ་ལྟག་པ་སྤྱད་དེ་བཏང་བ་དང་། རྗེས་ལ་སོ་གསང་ཚིགས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་
གཅིག་པ་བསྐྱེགས་མཁལ་བབས་གྲུར་ཀུམ་ཉིག་ཉ་སྐྱུ་རུ་འཇམ་འབྲས་སྐྱ་ཚི་ལྷག་ཚེར་ཅན་བཅས་བདུན་པ་དང་
བྲག་ལུན་ཉིག་ཉ་སྐྱ་ཚི་སྐྱོན་དཀར་སོ་མ་ར་གྲུར་ཀུམ་ལྷག་ཚེར་སྤང་ཚི་རྣམས་ཉེ་བརྒྱུད་པར་ཀར་དང་སྐྱར། རྗེས་
ལ་བྱིན་གཞུག་གཏར་ལ་ཚིགས་པ་བཅུ་བཞི་པ་དང་དེ་ནས་ཚོན་གང་དང་སྐྱོན་གང་གཡས་གཡོན་དུ་གཞལ་བ་ཅ་
ནག་དང་བཅུ་བཞི་པ་བསྐྱེགས་ཅིང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་སྤང་ཚང་རྒྱུད་པ་ལྷག་པ་དང་ཉ་རྒྱུད་པོང་བུ་སོགས་བཤུལ་ཤས་
མཁལ་བྱངས་གསོའོ། །སྣོད་དུ་སྐྱུང་ན་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ལས་ལྗེ་ལྟར་གཙོ་བོའི་སྟེང་ལ་བསྐྱར་བའི་བཤུལ་བྱ་བ་དང་ཅུ་
གང་བདེ་བྱེད་ཆེ་བ་སྐྱར། ཚ་བ་ཆེན་གྲུར་ཀུམ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་དོ་མམའི་སྤང་དང་ཉིག་ཉ་བྲག་ལུན་དང་ཨ་རུ་
ར་སྐྱ་སྤང་དང་ཀར་རྣམས་སྐྱར་བས་སྣོད་ཚད་སེལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྐྱོན་པ།

བདུད་ཚི་སྣོད་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཚ་བ་རྣོགས་པ་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ལུ་
པའོ། །།

ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། འགྲམས་ཀྱི་ཚ་བ་བཅོས་པ།

༄༅། །འགྲམས་ཚད་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། བསྐྱབ་པར་ལུས་ཤིང་ལན་གྱིས་མཚམས་སྐྱར་བ་
དང་། དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྐྱོན་པ་བཅས་གསུམ་སོ། །

བསྐྱབ་པར་ལུས་ཤིང་ལན་གྱིས་མཚམས་སྐྱར་བ།

དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ལུས། །འགྲམས་ཀྱི་ཚ་བའི་རྒྱ་
རྒྱུན་དོ་བོ་གང་། །འགྲམས་ཀྱི་ཚ་བའི་མིང་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཅོས་བབས་བཤད་དུ་
གསོལ། །དེ་སྐད་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ། དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་སྐྱར་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །འགྲམས་ཀྱི་ཚ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་

དང་རོ་བོ་གང་ལགས། འགྲམས་ཀྱི་ཚ་བའི་མིང་དུ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་རྟགས་
 དང་བཙོས་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་རྟོག་དུ་ལུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ།
 དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།
 དེ་ལ་ཡང་འགྲམས་ཚད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དང་། རོ་བོ། མིང་། དབྱེ་བ། རྟགས། བཙོས་ཐབས་བཅས་བདུན་གྱི་
 ལྟོ་ནས་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ། རྒྱ་བསྟན་པ།
 འགྲམས་ཚད་རྒྱ་ནི་ནད་དང་ལུས་བྱུངས་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། འགྲམས་ཀྱི་ཚད་པའི་རྒྱ་ནི་ནད་དང་ལུས་བྱུངས་ལ་
 འགྲམས་པའི་རྒྱ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དེའོ། །
 གཉིས་པ། རྒྱ་བསྟན་པ།
 དེ་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དྲག་ཤུལ་གྱིས། །བང་མཚོངས་རྩལ་དང་པ་བོང་འདེགས་པ་དང་། །མི་ཐེག་ཁྱུར་དང་གཞུ་
 ལྷན་བཀའ་བ་དང་། །ས་སྲན་བཞོས་དང་གཡང་ལྷུང་རྟ་ཡིས་བརྟུངས། །ཐིབས་འོག་ཚུད་དང་དོ་དབྱུག་བརྟུངས་
 པ་ཡིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྒྱ་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དྲག་ཤུལ་གྱི་རིགས་བང་དང་མཚོང་སོགས་རྩལ་དང་པ་བོང་
 འདེག་པ་དང་མི་ཐེག་པ་ཁྱུར་བ་དང་གཞུ་ལྷན་ལོ་བཀའ་བ་དང་། །ས་སྲན་བཞོས་པ་དང་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་དང་
 རྟ་བརྟུངས་པ་དང་གཡང་པ་དང་ཐོག་སོགས་ཀྱི་ཐིབས་འོག་དུ་ཚུད་པ་དང་། །དོ་དབྱུག་པས་བརྟུངས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་འགྲམས་ཚད་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །
 གསུམ་པ། རོ་བོ་བསྟན་པ།
 ལུས་བྱུངས་འགྲམས་པས་ཁྲག་འབྲུགས་མཁྲིས་ཚད་བསྟངས། །ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་བྱུངས་རྣམས་འགྲམས་པས་
 ཁྲག་འབྲུགས་ནས་མཁྲིས་ཚད་བསྟངས་བའོ། །
 བཞི་པ། མིང་བསྟན་པ།
 དེ་ཕྱིར་འགྲམས་ཀྱི་ཚ་བ་ཞེས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་པ་ལུས་ལ་བྱེར་ཞིང་འགྲམས་པའི་ཕྱིར་
 འགྲམས་ཀྱི་ཚ་བ་ཞེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན།
 ལྷ་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།
 དབྱེ་བ་ནང་གི་དོན་སྟོན་འགྲམས་པ་དང་། །ཕྱི་ཡི་ཡུལ་བཞི་འགྲམས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ་ལ་ནང་གི་དོན་སྟོན་དུག་འགྲམས་པ་དང་། །ཕྱི་ཡི་ཡུལ་བཞི་འགྲམས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡ བླ་འོན་སྟོན་འགྲམས་པ།

དང་པོ་དོན་ལྡན་སྟོན་དྲུག་འགྲམས་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་དོན་སྟོན་མཚན་མཁའ་མཆོར་ལ། །སྟོན་པོ་
ལོང་མཁའི་པ་རྒྱུ་མ་སྐྱང་པ་བསམ་སེ་སྟེ་དྲུག་འགྲམས་པ་དང་།

༢ ཕྱི་ཡུལ་བཞིའི་འགྲམས་པ།

ཡུལ་ནི་ཤ་རུས་ཚ་དང་ཚུ་རྒྱས་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་ཡུལ་ནི་ཤ་དང་རུས་དང་། ཚ་དང་། ཚུ་བ་རྒྱས་པ་གཅིག་
ཏུ་བགྲངས་པས་བཞི་ཞེས་དེ་ཡང་ཤ་ལ་ཤ་དང་རུས་མ་དང་ཉེ་ཤ་གཉིས། རུས་ལ་ཚོགས་ཀྱང་མགོ་སྐབས་ཏེ་བཞི།
ཚར་མགོ་དང་བྱང་ལོག་ཡན་ལག་དང་གསུམ་ཚུ་རྒྱས་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་ དེ་སྟེང་ལ་དོན་ལྡན་སྟོན་དྲུག་སྟེ་ཉེར་
གཉིས་སུ་འདྲེན་པའང་སྤང་དོ། །

དྲུག་པ། ཉུགས་བསྟན་པ།

འགྲམས་པའི་ཉུགས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ལྟར་དེ་དག་ནམས་འགྲམས་པའི་ཉུགས་ལ་སྦྱི་
དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

༡ སྦྱིའི་ཉུགས་བསྟན་པ།

སྦྱིར་ཉུགས་གང་འགྲམས་ན་ཞིང་གཟེར་བྱུག་ལྡང་། །ཚ་ནི་ཕྱ་ལ་གིམས་ཏེ་ཚུ་དམར་དྲུགས། །གཤོང་སྐྱམ་རྩམ་
འདེགས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དཀའ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིར་ཉུགས་ནི་གང་འགྲམས་པ་ན་ནིང་གཟེར་བྱུག་ལྡང་བ་དང་ཚ་
ནི་ཕྱ་ལ་གིམས་པ་སྟེ་ཚུ་དམར་ལ་དྲུགས་པ་དང་གཤོང་སྐྱམ་ཞིང་དབྱུགས་རྩམ་འདེགས་ལ་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དཀའོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་ཉུགས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་སྦྱིང་འགྲམས་ལ་སྐྱུགས་འགྲུལ་ན་འཕོག །དྲན་པ་མི་གསལ་གཉིད་ལོག་སད་ཚོ་དངངས། །བྱ་མཚན་
སོགས་དབྲག་གཟེར་ལ་མིག་ཚ་ཉར། །སློག་ཚར་འགྲམས་ན་མིག་ཉར་ཕུ་ཡིས་འདེབས། །དྲན་པ་མི་གསལ་
བྱུག་ཆེ་ས་ལ་འབྲད། །སློབ་འགྲམས་རོ་རྒྱབ་སྦྱི་ཞིང་ཉལ་མི་ཤེས། །སྐྱ་འབྲུད་དབྱུགས་མི་བདེ་ལ་གེ་བ་བྱ། །སློབ་ཕུ་
མི་ཤེས་ཐལ་གོང་མནན་སྟམ་བྱེད། །བྲང་དང་རྒྱབ་ཏུ་གཟེར་ལ་དབྱེ་དགྲ་དཀའ། །ལུད་པ་འགོགས་དཀའ་ལྷག་
དང་ནག་ཏུ་ལྷ། །མཚན་འགྲམས་ཚིབ་སྐྱང་མཚན་སྤར་གཟེར་ཞིང་ན། །ལུད་པ་ལྷག་ཏུ་ལུ་ཞིང་སྐྱ་ལྷག་
འཇོག །སློབ་སྦྱིང་མི་བདེ་སྟོན་རྒྱངས་དབྱུགས་ཀྱིས་འདེག །མིག་སྦྱིན་དམར་ལ་མི་གསལ་པོ་བ་སྐྱང། །མཚན་
དྲིར་འགྲམས་ན་ཤ་སྟོར་སྟོན་རྒྱངས། །སློབ་སོར་འགྲུལ་ན་སྦྱིང་རྒྱང་འགོ་མི་རུས། །ལུས་པོ་གྱོང་ལ་ཉུང་བསྐྱེགས་
གཙུས་པ་འདྲ། །མིག་དམར་མཚན་དྲི་འཁོར་ལ་ཚེ་རྒྱང་རྒྱངས། །མཚར་འགྲམས་པོ་སྟོན་སྟོན་ཞིང་གཡོན་དོས་
གཟེར། །གཤོང་པ་རྩོ་པོ་སྟོན་འཕྲོག་སྐབས་སུ་འབྲུ། །གཡོན་དོས་ཚིབ་སྐྱང་ཚིབ་སྐྱར་གཟེར་ཞིང་འཕྲིག །མཁའ་

འགྲམས་མཚང་ར་མི་ཐེག་དགེ་དགུ་དཀའ། །མཁལ་ཁྱེ་ས་དཔྱི་མིག་བརྒྱ་སྐད་ལྷན། །འབྲས་བུ་སྐྱངས་ཤིང་
 སྤི་རྒྱ་ལྷན་ཏུ་འཛུགས། །པོ་བར་འགྲམས་ན་སྟེག་པ་དྲག་པོ་འོང། །པོ་སྟོད་སྟོ་འཁྱུག་ཟམ་སྟོམ་ཅི་ཐོས་སྐྱུག། །སྐྱང་
 ཐབས་པོ་བ་བསྐྱངས་ནས་ཉལ་མི་ཤེས། །འོང་འགྲམས་འོང་ཕུགས་གཟེར་སྐྱང་སྟོ་འཁྱུག་མང། །སྟོ་འདེག་རོ་
 སྟོད་གང་ཞིང་གང་སྟམ་བྱེད། །དབུགས་ངན་རྗེས་ལ་ཕྱི་ས་མི་བྱབ་འཚོར། །རྒྱ་མར་འགྲམས་ན་ཚ་འབྲབ་འཁྲིལ་
 སྟམ་བྱེད། །སྟེ་སར་ལྷུང་སྟམ་རྒྱ་སྟོམ་རྒྱ་སྐྱང་ལྷང། །མཁྲིས་འགྲམས་མིག་སེར་ཤ་སྟོ་མགོ་པོ་སྟེ། །མཚིན་པ་
 སྐྱངས་སྟམ་མཁལ་མ་མཚིན་དྲི་ན། །རོ་སྟོད་གང་སྟམ་རྒྱ་དམར་སྐྱང་ཐབས་འོང། །སྐྱང་པར་འགྲམས་ན་རྒྱ་
 ཞབས་མཁལ་ཁྱེ་ན། །རྒྱ་ལ་སྟེ་ཞིང་སྟེ་ས་ཚ་འབྲབ་བྱེད། །བསམ་སེར་འགྲམས་ན་དཔྱི་མིག་བརྒྱ་སྐྱལ་ན། །ཉ་
 ཤ་ཤ་སྟམ་བྱེད་ཅིང་ལང་མི་ཤེས། །རྐང་པ་བཤལ་སྟོད་མཚང་ར་འབྲེལ་མཚམས་ན། །སྐབས་སུ་དྲི་རྒྱ་སྟོམ་པ་
 སྟམ་དུ་བྱེད། །ཕྱི་ཡི་ཤ་འགྲམས་ཉ་དང་ཤ་གཞན་གཉིས། །ཉ་འགྲམས་ཉ་སྐྱ་སྐྱངས་ཤིང་བྱ་བ་ཉམས། །ཤ་
 གཞན་རྩངས་སྟམ་བྱེད་ཅིང་ན་དམར་སྐྱངས། །རུས་ལ་ཚིགས་རྐང་མགོ་སྐབས་ཕྱི་མ་བཞི། །ཚིགས་འགྲམས་
 འགྱུལ་དཀའ་བྲུག་ཆེ་གོང་འོག་སྐྱངས། །རྐང་འགྲམས་འགྱུལ་དཀའ་གཉིང་ནས་ལྷང་ལྷང་བྱེད། །སྐབས་
 འགྲམས་དྲན་པ་མི་གསལ་སྐྱུག་ཅིང་འཁྱོམ། །ཕྱི་མར་འགྲམས་ན་བྲུག་ཆེ་མནན་མི་བཟོད། །རྩ་ལ་མགོ་དང་
 བྱང་འོག་ཡན་ལག་གསུམ། །མགོ་ཡི་རྩ་འགྲམས་རྩ་རྒྱུད་ཡིད་ཅིང་ན། །རྩ་སྟེང་སྐྱངས་ཤིང་རྩ་འབྲུམ་འབྲུང་བ་
 ཡིན། །བྱང་འོག་རྩ་འགྲམས་སྟོ་ལུ་གང་འགྲམས་གཟེར། །ཚ་བ་སྟེ་ཞིང་སྐྱངས་རྗེས་ནག་ཏུ་འཁྱུར། །ཡན་ལག་
 རྩ་འགྲམས་རྩ་ཡི་རྒྱུད་ཀྱན་སྐྱངས། །དམར་ཞིང་ཚ་འཁྱུག་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་བྱ་བ་དཀའ། །རྒྱ་རྒྱས་འགྲམས་པ་དགེ་
 དགུ་མི་ཤེས་སྐྱངས། །རྒྱ་བ་རྒྱབ་ཡིན་རྒྱས་པ་མཛུགས་ན་གནས། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྟིང་ལ་གམ་ལ་ཆེ་ལ་
 སྐྱུགས་ཤིང་ལུས་འགྱུལ་ན་སེམས་འཕོག་པ་དང་དྲན་པ་མི་གསལ་ཞིང་གཉིད་འོག་ནས་སད་པའི་ཆེ་དངངས་པ་
 དང་རུ་མའི་དབྲག་དང་མཚན་འོག་དང་སོག་པའི་དབྲག་གཟེར་ལ་མིག་རྩ་རྩར་བ་དང་སོག་རྩར་འགྲམས་པ་ན་
 མིག་རྩར་ལ་ཕུས་འདེབས་པ་དང་དྲན་པ་མི་གསལ་ཞིང་བྲུག་ཆེ་ལ་ལག་པས་ས་ལ་འབྲད་དོ། །སྟོ་འགྲམས་ནི་རོ་
 རྒྱབ་སྟེ་ཞིང་སྟམ་དམས་ན་ཉལ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་སྟེ་འབྲུད་ཅིང་དབུགས་མི་བདེ་ལ་གོ་བའི་ནང་ནས་ལྷ་ཞེས་སྟེ་
 འོང་བ་དང་། །སྟོ་ལུ་མི་ཤེས་པར་དཔུང་པ་དང་འཛིང་པའི་བར་ཐལ་གོང་མནན་པ་སྟམ་བྱེད་པ་དང་བྲང་རྒྱབ་ཏུ་
 གཟེར་འབྲུང་ལ་དགེ་དགུ་དཀའ་བ་དང་ལུད་པ་དེའང་འཕོག་པ་དཀའ་ལ་ཁྲག་དང་ནག་ཏུ་ལུའོ། །མཚིན་
 འགྲམས་ནི་ཕྱི་མའི་སྐྱང་དང་མཚིན་པའི་སྐྱར་གཟེར་ཞིང་ན་བ་དང་ལུད་པ་ཁྲག་ཏུ་ལུ་ཞིང་སྐབས་སུ་སྟམ་ནས་
 ཁྲག་འཛུགས་ཅིང་སྟོ་སྟིང་མི་བདེ་ལ་སྟོད་བརྒྱུངས་ཤིང་དབུགས་ཀྱིས་འདེག་པ་སྟེ་རྩ་ཆེར་འབྲུང་བ་དང་མིག་སྟིན་
 དམར་ལ་མི་གསལ་ཞིང་པོ་བསྐྱངས་པ་ལྟར་སྐྱང་བ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚིན་དྲིར་འགྲམས་པ་ན་ཤ་སྟོ་ལ་རོ་

སྟོན་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་དུང་ལྟ་བུ་ལྟོ་སོར་ཞིང་ལུས་འགྲུལ་ན་སྟོང་བརྟུང་ལ་འགོ་མི་རུས་པ་དང་ལུས་པོ་གྲོང་ལ་ཉུང་མ་
བསྐྱེད་མཁུ་ནས་གཙུག་པ་འདྲ་བ་དང་མིག་དམར་ཞིང་མཆིན་དྲི་འཁོར་ལ་སྐྱེའི་ཚེ་རྒྱུང་བརྒྱུང་ས་པ་ལྟར་འོང་།
མཆིར་པ་འགྲམས་ན་པོ་སྟོན་སྟོ་ཞིང་གཞོགས་གཡོན་ངོས་གཟེར་བ་དང་གདོང་པ་མདོག་གྲོ་བོ་ལ་པོ་བ་སྟོ་འཁྲོག་
བྱེད་ཅིང་སྐབས་སྐབས་སུ་འཁྲུ་བ་དང་གཡོན་ངོས་ཀྱི་ཚིབ་སྐྱེད་དང་ཚིབ་སྐྱེད་གཟེར་ཞིང་ཤ་སྐྱེད་འཕྲིག་
གོ། མཁུལ་མར་འགྲམས་ན་ཚང་ར་མི་ཐེག་ཅིང་ལུས་དབྱེད་ལྷ་དཀའ་བ་དང་མཁུལ་ཁྲུང་དང་སྟེ་ས་ཞེས་བརྟུ་
དང་གོད་རྒྱུང་མཚམས་སྟེ་ཁྲུག་གམ་སྟེ་ས་དང་དུའི་མིག་དང་བརྟུ་ཤའི་སྐྱེད་སོགས་ཟུག་ཅིང་གཟེར་བ་དང་རྟོག་
པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཤིང་དྲི་རྒྱ་ཁྲུ་འཇག་གོ། སོ་བར་འགྲམས་པ་ན་སྟེ་ག་པ་སོགས་དྲག་པོ་འོང་ཞིང་པོ་སྟོན་
སྟོ་འཁྲུག་བྱེད་ཅིང་ཟས་དང་སྐྱོན་རྣམས་ཅི་ཟོས་ཀྱང་སྐྱེད་ལ་སྐྱེད་ཐབས་སུ་ལྡང་ལ་པོ་བ་བསྐྱེད་ས་ནས་ཉལ་
བའང་མི་ཤེས་སོ། འཁོར་ལ་འགྲམས་ན་ལོང་སྐྱེད་ཉེ་སྟེ་བ་ནས་གཡུ་གཡོན་དུ་ཚོན་དོ་གཞུག་བར་གཟེར་ཞིང་
སྐྱེད་ལ་སྟོ་འཁྲོག་མང་བ་དང་སྟོ་འདེགས་ལ་རོ་སྟོན་གང་ཞིང་གང་སྟེ་མ་བྱེད་པ་དང་། དཔུགས་དམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཕྱི་
ས་སྟེ་དྲི་ཆེན་མི་ཐུབ་པར་འཚོར་དོ། རྒྱུ་མར་འགྲམས་པ་ན་ཚང་འབྲབ་དང་རྒྱུ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྟེ་བྱེད་ཅིང་སྟེ་ས་
བཤད་མ་ཐག་པར་རྒྱུ་མ་ལྡང་སོང་སྟེ་མ་པ་དང་དྲི་རྒྱ་བསྐྱེད་ལ་རྒྱུ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཐབས་ལྡང་དོ། ། མཁྲིས་པར་
འགྲམས་ན་མིག་སེར་ལ་ཤ་མདོག་སྟོ་ཞིང་མགོ་བོ་ཕྱི་བ་དང་མཆིན་པ་སྐྱེད་ས་སྟེ་མ་པ་དང་མཁུལ་མ་དང་
མཆིན་དྲི་རྣམས་ན་བ་དང་རོ་སྟོན་རྣམས་གང་སྟེ་མ་བྱེད་ལ་རྒྱུ་དམར་ཞིང་སྐྱེད་ཐབས་སུ་འོང་། སྐྱེད་པར་འགྲམས་
པ་ན་རྒྱུ་ཞབས་དང་མཁུལ་ཁྲུང་རྣམས་ན་ལ་རྒྱུ་ལ་སྟེ་བ་སྟེ་ཡང་དུ་འཚག་དགོས་ཤིང་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟེ་ས་ལ་
ཚང་འབྲབ་བྱེད་དོ། བསམ་སེའུར་འགྲམས་པ་ན་དུའི་མིག་དང་བརྟུ་ཤའི་སྐྱེད་རྣམས་ན་བ་དང་དུའི་རྒྱུ་ལྱི་སྟེ་ཤ་
ཆད་སོང་སྟེ་མ་པ་བྱེད་ཅིང་ལང་མི་ཤེས་པ་དང་རྒྱུ་པ་བཤུལ་ལ་སྟོན་ཅིང་རྒྱུ་པ་དང་ཚང་རའི་འབྲེལ་བའི་
མཚམས་དུའི་མིག་སྐྱོར་སོགས་ན་བ་དང་སྐབས་སུ་དྲི་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་མ་དུ་བྱེད་དོ། ཕྱིའི་ཤ་འགྲམས་པ་ལ་ཉུ་
དང་ཤ་གཞན་གཉིས་ལས་ཉུ་འགྲམས་ཉུ་སྐྱེད་ཤིང་ཉུ་དེས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཉུ་མས་པ་དང་། ཤ་གཞན་རྣམས་
འགྲམས་པ་ནི་བརྟུང་ས་སོང་སྟེ་མ་པ་བྱེད་ཅིང་ན་ལ་མདོག་དམར་པོར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། རྒྱུ་པར་འགྲམས་པ་
ལ་ཚིགས་དང་རྒྱུ་དང་མགོ་སྐྱེད་དང་ཚིབ་མ་བཞི་ལས་ཚིགས་པ་འགྲམས་ན་འགྲུལ་དཀའ་ལ་རྒྱུ་ཆེ་ཞིང་
ཚིགས་པ་དེའི་གོང་འོག་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་འགྲམས་ན་འགྲུལ་པ་དཀའ་ལ་གཉིང་ནས་ལྷང་ལྷང་བྱེད་པ་
དང་། མགོའི་སྐྱེད་རྣམས་འགྲམས་ན་དྲན་པ་མི་གསལ་ཞིང་སྐྱེད་ཅིང་འཁྲོམ་མོ། ཚིབ་མར་འགྲམས་པ་ན་
རྒྱུ་ཆེ་མནན་ན་མི་བཟོད་དོ། རྒྱུ་འགྲམས་པ་ལ་མགོ་དང་བྱང་འོག་དང་ཡན་ལག་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་མགོའི་
རྒྱུ་འགྲམས་ན་རྒྱུ་ཞིད་ཅིང་ན་བ་དང་རྒྱུ་སྟེ་དུ་སྐྱེད་ཤིང་རྒྱུ་སྟེ་དུ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་འབྲུང་བ་ཡིན། བྱང་

ལོག་གི་རྩར་འགྲམས་ན་སློ་ལུ་བའི་དུས་སུ་གང་འགྲམས་པ་དེ་གཟེར་ལ་ཚ་བ་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱངས་པའི་རྗེས་ལ་ནག་ཏུ་
འགྱུར་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྩར་འགྲམས་ན་ཅའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་སྐྱངས་པའི་མདོག་དམར་ཞིང་ཚ་ལ་འཇུག་ཅིང་
བརྒྱུད་བསྐྱམ་གྱི་བྱ་བའི་རིགས་དཀའོ། །ཚུ་རྒྱས་འགྲམས་པ་ན་དགེ་དགུ་མི་ཤེས་པར་སྐྱངས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་
ཡང་རྒྱ་བ་ཤས་ཆེ་བ་ལུས་དང་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་དེ་བཞིན་མཐུན་ན་གནས་པར་
བཞེད་ཅིང་། རེས་ལྟན་དུའང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །

བདུན་པ། བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཙེས་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཙེས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་
གཉིས་ལས།

༡ སྦྱིའི་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་བཞིའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བཙེས་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

༡ སྦྱོར་དཔུང་བས་སྦྱོད་བཞིའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

སྦྱི་ལ་བཙེས་ཐབས་སྦྱོར་དཔུང་བས་སྦྱོད་བཞི། །དང་པོ་ཐང་སྦྱོར་ཉོང་ལེན་བ་ཤ་ཀ། །སྤང་ཅི་གི་ལྷེ་རྣམ་པར་
བཙོད་དང་དུག །ཚ་བའི་སྦྱོབས་སྦྱར་གཉིས་བཞི་དུག་བསྐྱེབས་ལ། །བསྐྱེས་གངས་ཁུ་བས་འགྲམས་ཚད་
འཛོམས་པར་བྱེད། །ཡང་ན་སྦྱོར་པ་མཆོ་ལྷུ་མ་སང་ལྷེང་བཙོད། །བསྐྱེས་གང་འགྲམས་ཚད་ཀྱན་ལ་བདུད་ཅི་
འདྲ། །བྱེ་མ་ཚ་བ་རབ་འབྲིང་བྱེ་བྲག་གིས། །ག་བྱར་ཚན་དན་གྱུར་ཀྱུ་གཙོ་བོ་ལ། །དོམ་མཁྲིས་ག་དུར་རྣམ་
པར་ཨ་རུར། །ཨ་བྲག་སྟབ་སང་ག་ར་དུག་འགྱུར་སྦྱར། །རྗེས་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་དམར་པོ་གསུམ། །སང་
ལྷེང་རྩ་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །གང་འཕོད་སྦྱོར་མར་སྦྱར་བས་བྱི་རྗེས་བཙད། །དཔུང་དུ་གཏར་བཤལ་དུགས་
ལུམས་མས་བཏར་དང་། །རྒྱ་ལྷུག་བྱི་ནང་འགྲམས་ལ་མཁའ་པས་སྦྱར། །ཁ་བས་སྦྱོད་ལམ་བསེལ་ཞིང་དལ་
བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་ལ་བཙེས་པའི་ཐབས་ནི་སྦྱོར་དང་དཔུང་དང་བས་སྦྱོད་ལམ་བཞིའི་དང་པོ་ཐང་སྦྱོར་
ལ་ཉོང་ལེན་དང་བ་ཤ་ཀ་སྤང་ཅི་དོ་བོ་དང་གི་ལྷེ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་ཉེ་ལུ་གུ་ཤིང་བཙོད་དང་དུག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་
ཚ་བའི་སྦྱོབས་དང་སྦྱར་ཞིང་། རྒྱུད་ལ་ཤོང་མ་ཉོང་ལེན་བ་ཤ་ཀ་གཉིས། འབྲིང་ལ་དེ་སྦྱོང་སྤང་ཅི་དང་གི་ལྷེ་
སྟེ་བཞི། ཐ་མར་དུག་ཀ་བསྐྱེབས་ལ་དེའི་བསྐྱེས་གང་གི་ཁུ་བས་འགྲམས་ཀྱི་ཚད་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། ཡང་ན་
སྦྱོར་པ་དང་མཆོ་ལྷུ་མ་དང་སང་ལྷེང་དང་བཙོད་དང་བཙེས་བསྐྱེས་གང་གི་ཐང་བསྐྱེན་ན་འགྲམས་ཚད་ཀྱན་ལ་
བདུད་ཅི་དང་འདྲོ། །བྱེ་མ་ལ་ཚ་བ་རབ་འབྲིང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་ལ་ག་བྱར་དང་འབྲིང་ཚན་དཀར་པོ་ཐ་མ་
ལ་གྱུར་ཀྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྲས་ལ་དོམ་མཁྲིས་དང་ག་དུར་དང་རྣམ་པར་ཉེ་ལུ་གུ་ཤིང་ཨ་རུར་ཨ་བྲག་

གཟེར་འཛོམས་དང་སྟབ་སང་དང་ཀ་ར་ནམས་གཙོ་བོ་སྟེ་དྲུག་འགྱུར་གྱི་མང་བ་སྐྱུར། དེའི་རྗེས་ལ་ཨ་བར་སྐྱུར་
ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཚོས་བཙོད་འབྲི་མོག་སྟེ་དམར་པོ་གསུམ་སང་ལྗོང་དགུ་པ་དང་བདུན་པ་ཙུ་བ་ལྔ་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གང་འཕྲོད་ཀྱི་སྐྱེན་མར་སྐྱུར་བ་བསྟེན་པས་ཕྱི་རྗེས་བཙད། དཔུང་དུ་དོན་ལྡན་གཏར་བ་
གང་བབས་དང་། རྫོད་དྲུག་ལ་བཤལ་ཙུ་ལ་དུགས། ཤ་རུས་ལ་ལུམས་བྱུང་པར་རྒྱ་ལོང་གཉིས་སྟེར་དུ་མས་
བཏང་དང་། ཚོགས་པ་ལ་ཚུ་ལྷག་སོགས་ཕྱི་ནང་དུ་འགྲམས་ལ་མཁས་པའི་རིགས་པས་སྐྱུར་བ་དང་ཁ་བས་དང་
སྟོད་ལམ་བསལ་ཞིང་དལ་བར་བྱའོ། །

༢ དམིགས་བསལ་གྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ།

རྟམ་བདེབས་གཡང་དུ་སྐྱུང་དང་ཐིབས་འོག་རྒྱུད། །བྱང་ལོག་འགྲམས་ནས་ཚ་བ་རྒྱས་པ་ལ། །ག་བྱར་བདུན་
དང་དགུ་པ་སྐྱུར་བར་བྱ། །རྩལ་དབྱུང་གང་རྒྱས་ཙུ་གཏར་བཤལ་གྱིས་སྐྱུང། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟམ་བདེབས་པ་དང་
གཡང་དུ་སྐྱུང་བ་དང་ཐིབས་འོག་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ལོག་འགྲམས་ནས་ཚ་བ་རྒྱས་པ་ལ་ག་བྱར་བདུན་པ་
དང་དགུ་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟར་སྐྱུར་བར་བྱ་ཞིང་རྩལ་དབྱུང་ལ་སྟོད་སྟེང་གང་རྒྱས་པའི་ཙུ་དེ་གཏར་བ་དང་གཞན་
ཡང་དཔྱད་དུར་བྱིད་མཚལ་པི་པི་ལིང་རྒྱ་ཚྭ་རྒྱུ་ཚྭ་ཨ་རུ་ར་བཙའ་སྐྱ་ནམས་སྐྱུར་བའི་བཤལ་གྱིས་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །

༣ བྱེ་བྲག་གི་བཙོས་བཤལ་པ།

དེ་ལ་ཡང་ནང་གི་འགྲམས་བཙོས་དང་། ཕྱིའི་འགྲམས་བཙོས་གཉིས་སོ། །

༡ ནང་གི་འགྲམས་བཙོས་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་བཙོས་པ་སྟེང་འགྲམས་གཙོ་བོ་བཞི། །ཨ་གར་དགུ་དང་རྩ་ཏི་རྩུར་ནིས་སྐྱུར། །སྟིང་ཙུ་ཀུན་གཏར་དབེན་
གནས་མི་བསྐྱལ་བསྐྱལ། །བསལ་བསྟེན་ཆང་སྤང་རྗེས་ལ་དྲུག་བདུན་བསྟེན། །སྟོག་ཙུ་འགྲམས་པའི་བཙོས་
ཐབས་སྟིང་དང་འབྲ། །བྱང་པར་སྐྱི་གཙུག་རྒྱུ་མཐིལ་གཏར་ལ་བསྟེན། །སྟོ་འགྲམས་ག་དུར་གསུམ་པའི་ཐང་
བཏང་ལ། །ག་བྱར་གསུམ་དགུ་ཙུ་གང་ལྔ་པ་སྐྱུར། །ཚ་བའི་ཤུགས་སྐྱུར་གཏར་གྱིས་བྲུག་གཟེར་བཙག། །རྟམ་
ཏུ་ལུ་ན་སྟེན་བྱའི་ལྷན་པ་བཏང། །བ་རའི་འོ་མ་དོན་མོ་སྟོ་སྟོང་ལྷན། །ཚ་བ་བྱི་ནས་སྟོ་ལོའི་བསེངས་ཆང་
དང་། །རྩུ་གང་ལྟེ་གུ་སྐྱུར་ལ་ཚད་རོ་བཙག། །རྗེས་ལ་བཞི་ལྔ་བྱང་སྐྱས་ཆེ་རྒྱུང་བསྟེན། །མཚིན་འགྲམས་ཐོག་
མར་ག་བྱར་དགུ་པ་སྐྱུར། །རྗེས་ལ་གུར་ཀུམ་གཡུ་རྟིང་ཉིང་སག་ཀུར། །ར་མར་སྐྱུར་བསྟོལ་རྒྱངས་ཡལ་ལོང་དུ་
བཏང། །རྩེ་རྒྱུང་དུ་བྱང་མཁྲིས་ཙུ་རིམ་པས་གཏར། །དེ་རྗེས་དགུ་པ་མཚིན་པའི་བྱར་གསང་བསྟེན། །མཚིན་ཏི་
བདེ་བཞིན་རྗེས་ལ་ཙུ་སྟོས་སྐྱུངས། །རྩིབ་བཞིའི་སྟེང་དང་བརྒྱུད་པ་ཁ་གསུམ་བསྟེན། །འབྲས་བུའི་སྐྱེན་མར་སྤང་
ཙུ་བྱར་ལྟན། །མཚེར་འགྲམས་བབང་དྲུག་གིང་ཚ་མོན་ཆར། །ག་དུར་དོང་ག་པི་པི་ལིང་དང་ནི། །ཀ་ར་

སྐྱུ་འགྲུ་རྒྱ་སྐོལ་འཕུལ་ལ་བཏང་། སློན་ལག་རྒྱབ་ཅ་རྟ་མཐུར་གཉིས་ལ་གཏར། །དེ་ནས་རྒྱམ་ཚ་ཚ་ལ་སྒྲེ་
སྒྲེ་ཚ། །ཀར་མར་སྐྱར་ཕོ་མཚེར་གསང་ལ་བསྐྱེག། །མཁའ་འགྲམས་དང་ཕོ་ཚན་དན་བདུན་པ་སྐྱར། །བར་དུ་
ཞོ་ཤེའི་བྱེ་མ་བྱིན་ལོང་གཏར། །ཐ་མ་ཤུག་པ་མར་སྐྱར་དུགས་ལུམས་བྱ། །རྗེས་ལ་ཟས་སྐོལ་རྩོད་བསྐྱེན་མཁལ་
གསང་བསྐྱེག། །ཕོ་བར་འགྲམས་ན་སྐྱར་ཚོར་ཚིག་སྐྱུགས་བྱ། །མཚེར་འགྲམས་འོལ་སེ་སོ་ཚ་འོ་སྐྱར་
བཏང་། །རྒྱམ་ཚ་ཚ་ལ་ལ་ཕུག་ས་བོན་དང་། །ཚོང་ཞི་ཚ་གསུམ་སྐྱར་ལ་རིལ་བུ་སྐྱར། །རུ་ཐུང་སྒོད་ཀ་གུང་སློན་
བར་ཅ་གཏར། །རྗེས་ལ་ཕོ་གསང་མདུན་རྒྱབ་རིམ་པས་བསྐོ། །ལོང་འགྲམས་ཤིང་ཀུན་ཁ་རུ་ཚ་དང་ནི། །ཡི་ཕི་
ཡིང་གི་བསྐོལ་གངས་ཐང་དུ་བཏང་། །ཡང་ན་ལ་ཕུག་ས་བོན་ཁ་རུ་ཚ། །ཤིང་ཚ་བུར་མ་ཚང་ངམ་བྱེ་མ་
སྐྱར། །ལོང་ཅ་གཏར་ཞིང་གུར་ཀུམ་བཤལ་གྱིས་སྐྱར། །སྐབས་སུ་འདེན་བྱ་རྗེས་ལ་ལོང་གསང་བསྐྱེག། །རྒྱ་
མར་འགྲམས་ན་གུར་ཀུམ་བཤལ་གྱིས་སྐྱར། །ལོང་ཅ་རྒྱ་མའི་ཅ་གཏར་རེང་བུ་བྱ། །ཚ་དུགས་བྱ་ཞིང་རྗེས་ལ་
བཅུ་བདུན་བསྐོ། །མཁའི་འགྲམས་ཉིག་ཉེ་ཐང་བཏང་མཁའི་བྱེ་སྐྱར། །མཁའི་ཅ་ཀུན་གཏར་པ་ཉོ་ལ་ཡིས་
སྐྱར། །རྗེས་ལ་ཚིགས་པ་བཅུ་པ་བསྐྱེག་པར་བྱ། །སྐང་པར་འགྲམས་ན་མཁལ་མའི་བཅོས་དང་འདྲ། །སྐབས་
སུ་རྒྱ་སྐོལ་བསྐྱེན་ཞིང་བཅོ་བརྒྱད་བསྐྱེག། །དཀྱིལ་འགྲམས་མཁལ་མའི་བཅོས་འདྲ་བྱིན་ཀྲོག་གཏར། །བུ་
འཇམ་བཏང་ཞིང་བཅུ་གསུམ་དེའི་སྐྱེང་བསྐྱེག། །ཅེས་པ་སྟེ། །བྱེ་བྲག་བཅོས་པའི་སྐྱེང་འགྲམ་གྱི་གཙོ་བོ་བཞི་ནི་ག་
བུར་ཚན་དཀར་ཕོ་གུར་ཀུམ་གི་ཕྱོ་བཅས་བཞི་དང་། །ཨ་གར་དགུ་ནི་འཕུལ་གྱི་སྐྱེ་མིག་ཏུ་ཨ་གར་དང་ཚན་
དཀར་དམར་རྩོད་ཡི་ཤི་བསེ་རུ་སྐྱེང་ཞོ་ཤེ་ལ་ཏུ་ར་རྒྱ་ག་གེ་སར་ཉེ་དགུ་དང་རྩོད་ཅུར་ནིས་ནི་འོག་ཏུ་འཕྲུགས་
སྐབས། །རྩོད་བདུན་པ་བསྐྱེབས་པས་སྐྱེང་འཕྲུགས་སེལ། །ཞེས་པ་དེ་སྐྱར་ལ་སྐྱེང་ཅ་ཀུན་ཉེ་གསལ་ཚེ་སྒོད་ཀ་
སྒྲེ་ཅ་ཅེ་རྒྱང་སོགས་ལ་གཏར་ཞིང་དབེན་པའི་གནས་སུ་མི་བསྐྱུལ་བར་བསྐྱེལ་བ་དང་། །ལ་ཟས་བསིལ་སྐྱོར་
བསྐྱེན་ཞིང་ཚང་སྐངས་ཉེ་རྗེས་ལ་ཚིགས་པ་དུག་པ་དང་བདུན་པ་བསྐྱེག་གོ། །སྐོག་ཅ་འགྲམས་པའི་བཅོས་ཐབས་
གང་དགོས་སྐྱེང་དང་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་དགོས་ཀྱང་ལྱང་པར་དུ་སྐྱེ་གཙུག་དང་རྒྱང་མཐིལ་གཏར་ལ་བསྐྱེག་
གོ། །སྐོ་འགྲམས་ལ་ག་དུར་བ་ལེ་ཀ་སྐོ་ལོ་དཀར་ཕོ་བཅས་གསུམ་པོའི་ཐང་བཏང་ལ་ག་བུར་ཅུ་གང་ཚན་དཀར་
ཕོ་སྟེ་གསུམ་དང་བྱི་རྒྱུད་གྱི་དགུ་པའམ་ག་བུར་བསིལ་ཅུ་གུར་ལི་གསུམ་སྐྱེ་ཅི་སྐང་སྐོས་རྒྱན་འབྲུམ་ཤིང་མངར་ལི་
ག་དུར་ཀར་སྟེ་དགུ་པ་གང་འོས་དང་ཅུ་གང་ལྟ་པ་སྐོ་འཕྲུགས་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱར། །ཚ་བའི་ཤུགས་དང་
སྐྱར་བར་བ་ལ་ཅེ་རྒྱང་འབྲིང་ལ་སྐོ་ཅ་དུག་འགོ་ཐ་མ་སྐྱོར་གོང་གཏར་གྱིས་རྒྱག་གཟེར་བཅག་ཅིང་རྣག་ཏུ་ལུ་ན་
སློན་བུའི་གྲང་པ་ལ་ཅུ་གང་དང་ཤིང་མངར་སྐྱར་བ་བ་རྒྱལ་སྐྱངས་ཉེ་དུས་མེད་དུ་བཏང་བ་དང་བ་རའི་འོ་མ་རྩོན་
ལོ་སྟེ་སྟོང་དུ་ལྷོར་རེ་སྐྱེད་ཅིང་ཚ་བ་བྱི་ནས་གོ་འམ་ནས་གྱི་སྐྱུལ་ལ་སྐོ་ལོ་དཀར་ཕོ་བཏང་ལ་བསིངས་པའི་ཚང་དང་

ཅུ་གང་གྲུར་ཀུམ་ལི་ཤི་སྤྱལ་སྤེལ་ཤིང་མངར་ཨ་རུ་ལྷགས་ཕྱེ་ནམས་སྤྲང་གི་ལྷེ་གྲུ་སྤྲུང་ལ་ཚད་རོ་བཅག་ །རྗེས་ལ་
ཚིགས་པ་བཞི་པ་ལྷ་པ་དང་བྲང་སྐྱས་ཏེ་དཀར་ནག་མཚམས་ནས་ཚོན་གང་གྲུན་གཞལ་ཚེ་བ་དང་སྤྲུང་ཡང་ཚོན་
གང་གྲུན་གཞལ་རྒྱུང་བསྐྱེད་གོ། །མཚིན་འབྲམས་ལ་ཡང་ཐོག་མར་ག་བྱར་ཅུ་གྲུར་ལི་སྤེ་བསིལ་གསུམ་གཡུ་རྙིང་
ཨ་བར་སྤྲུང་གསུམ་ལུག་རུ་སྤྲུག་པོ་སྤེ་དགྲུ་པ་ཀ་ར་དང་སྤྲུང། །རྗེས་ལ་གྲུར་ཀུམ་དང་གཡུ་རྙིང་དང་རྒྱུད་རྙིང་
འགར་ཏིང་བག་ཀྲུང་དང་ཕྱག་ཏེ་ཏུ་དཔག་སྤྲུང་སོགས་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིང་བྱ་བ་བྲག་ཤིས་ནམ་རྒྱལ་བའི་བཞེད་པར་
དེ་བ་ཟླ་དུ་མེ་ཏོག་སྤེ་སྤེ་དེ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། བད་སྤོད་ལྷ་པར། ཏིང་ལེ་བྱིན་དང་ཏིང་སག་ཀྲུང་། ཏི་ལུ་ས་
དང་ཏི་ལུ་ལ། །མེ་ཏོག་ཏིང་བཞི་བྱ་བར་གཤགས། །ཞེས་སོ་སོར་བཤད་ཅིང་རྒྱུད་རྙིང་པ་འགའི་མཚན་དུ་ཚི་གྲུ་བྱི་
དུག་ཟེར་བ་དང་འབྲི་ཚེན། །གཡུ་ཐོག་གསེར་མཚན་དང་ཟུར་མཁར་བའི་སྐྱམ་ནང་མར་བྱ་རྒྱུ་དུ་བཞེད་རུང་
རྒྱུ་ཚིག་ཀྲུང་ཏིང་སག་ཀྲུང་ཞེས་པ་འབྲད་ཅིང་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཉིད་མཚིན་འབྲམས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་ལུས་པའི་
དབང་དང་བྲི་ཡང་གྲུའི་མིང་ཏིང་ལི་བྱིན་ཞེས་ཀྲུང་འབྲུང་བ་དང་། ཚི་གྲུ་ཞེས་པའི་མཚན་དང་ཡང་མིང་ཟུར་ཀྲུང་
འབྲུང་པ་བཅས་ཏིང་ཞེས་པ་བྲི་ཡང་གྲུ་དང་སག་སྤྲུང་ཞེས་པ་མིག་ལེ་དུག་ལེ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་རག་ལ་ཞོ་
བཞག་པའི་གཡུ་འཕྲོ་མོ་ཚགས་པ་སག་ཚི་གཉིས་སྤྲུང་བའི་བྱེ་མ་དེ་ཉིད་རའི་མར་དང་སྤྲུང་བ་བསྐོལ་ལ་སྤྲངས་
ཡལ་དུས་ཁོང་དུ་བཏང་ཞིང་ཚེ་རྒྱུང་དང་རུ་སྤྲུང་དང་མཁྲིས་རྩ་གཤམ་རིང་ནམས་རིམ་པས་གཏར་བ་དང་དེ་རྗེས་
ལ་ཚིགས་པ་དགྲུ་པ་དང་རུ་མ་ནས་སྤྲུང་ཚོན་གང་གཞལ་བ་ནས་པོ་དབུས་ཚོན་གང་གཞལ་བའི་ས་མཚིན་པའི་
ཟུར་གསང་དེ་བསྐྱེད་ཅིང་མཚིན་བྲི་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོས་བྱས་རྗེས་ལ་བྱི་རྒྱུད་ལྷར་གྱི་རྩ་སྤོད་དང་དུར་བྱིད་དམ་
མཚལ་དང་པི་པི་ལིང་བྲང་ཁོག་ནང་དུ་ཁྲག་བབས་སྤོད་བའི་སྤོ་བཤལ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུངས། །གཡས་གཡོན་གྱི་
ཚིབ་སྤྲང་ནས་སོར་རེ་གཞལ་བའི་ས་ནས་སོར་རེ་རེ་སྤེ་ཚིབ་མ་བཞིའི་སྤོང་གི་མཚིན་བྲི་དཀར་ནག་ཁ་ཁ་གསུམ་
གཞོན་པ་དེ་དང་བརྒྱུད་པ་ཁ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་འདི་ལ་རྒྱུད་འགར་བཞི་བཞི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ཉམས་པ་སྤེ་དོན་
མེད་དོ། །བྱི་རྒྱུད་ལྷར་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྤོན་མར་དང་སྤྲུང་ཚི་བྱར་ལྷན་བསྐྱེད། །མཚེར་པར་འབྲམས་ན་རྩ་
གང་གྲུར་ཀུམ་ལི་ཤི་རྩ་ཏི་སྤྱལ་སྤེལ་ག་གོ་ལ་སྤེ་བཟང་དུག་དང་ཤིང་ཚོ་མོན་ཆར། །ལི་ག་དུར་དང་དོང་ག་དང་པི་
པི་ལིང་དང་བཅས་པ་ནི་ཀ་ར་སུམ་འགྲུང་དུ་སྤྲུང་བ་རྒྱ་བསྐོལ་གྱིས་སུལ་ལ་བཏང་ཞིང་སྤོན་ལག་རྒྱབ་རྩ་དང་
མཚེར་རྩ་རྩ་མཐུར་གཉིས་ལ་གཏར་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱམ་ཚུ་དང་ཚལ་དང་ལྷེ་ལྷུང་ཚུ་ཀ་ར་མར་སོགས་སྤྲུང་བ་
བཏང་ལ་པོ་གསང་ཚིགས་པ་བརྩུ་གཉིས་པ་དང་བརྩུ་གཅིག་པ་མཚེར་གསང་ལ་བསྐྱེད་གོ། །མཁལ་མར་
འབྲམས་ན་དང་པོ་ཚུན་གྲུར་ཀུམ་སྤྱལ་སྤེལ་གྱི་ཚི་འཇམ་འབྲས་རུ་ཏེ་ཨ་རུ་སྤེ་བདུན་པ་སྤྲུང་བ་དང་། བར་དུ་ཞོ་
ག་མཁལ་མ་འདབ་སྤྲིང་དང་སྤྲུ་གོར་ཆ་རེའི་བྱེ་མ་བཏང་ལ་བྱིན་གཞུག་དང་ལོང་རྩ་གཏར་བ་དང་། ཐ་མ་ལུག་པ་

རྒྱུ་པ་སྤྱི་འབྲུ་གཟེ་མ་ལྷུ་མ་པ་བ་སྤྱི་བ་རའི་མར་ལ་སྤྱི་ག་སྤྱི་གྲུ་ཀུམ་གྲུ་རམ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཚར་བཏབ་པའི་སྤྱི་ན་
 མར་སྤྱི་བ་བསྟེན་ཞིང་བདུན་ཅི་ལྟ་དང་གྲུ་རིལ་གྱི་དུགས་དང་ལུམས་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཟས་སྐོམ་གཉིས་
 རྩོད་བསྟེན་ལ་མཁལ་གསང་ཚོགས་པ་བཅུ་བཞི་པ་བསྟེན་པོ་བར་འགྲམས་ན་སྤྱི་ཚེར་ཚང་ལ་བཏབ་པ་ཚིག་
 རྒྱུ་གི་སྤྱི་གས་བྱ། མཚེར་འགྲམས་ལ་འོལ་མོ་སེ་པོ་སོ་ཚ་འོ་མ་དང་སྤྱི་བ་བཏབ་། རྒྱུ་ཚུ་དང་ཚ་ལ་དང་ལ་
 ལུག་གི་ས་བོན་དང་ཅོང་ཞི་དང་ཚ་གསུམ་སྟེ་འདི་སྐབས་ཁ་རུ་ཚུ་ཅབས་རུ་ཚུ་རྒྱ་ཚུ་བཅས་གསུམ་རྣམས་སྤྱི་ལ་
 རིལ་བུར་སྤྱི་བ་ཞིང་རུ་བུང་སྟོད་ཀ་གྲུང་མོ་དང་སྤྱི་ལག་བར་གྱི་རྩ་ལ་གཏར་བ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་སོ་གསང་མཛུ་
 གྱི་དབུས་མ་དང་རྒྱབ་ཚོགས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་རིམ་པས་བསྟོད། ། འོང་འགྲམས་ལ་ཤིང་ཀུན་དང་ཁ་རུ་ཚུ་དང་
 བྱི་བྱི་བྱི་ལིང་རྣམས་བསྟོལ་བ་ཡང་དུ་བཅུག་པའི་ཐང་དུ་བཏབ་བ་དང་། ཡང་ན་ལ་ལུག་ས་བོན་དང་ཁ་རུ་ཚུ་ཤིང་
 ཚ་བུ་རམ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚང་རམ་ཕྱེ་མ་ཤིང་ཀུན་ཅུར་ནིས་སྤྱི་བ་བཏབ་ལ། འོང་རྩ་གཏར་ཤིང་གྲུ་ཀུམ་ཨ་རུ་
 མཚུ་སྤྱི་དབྱི་མོང་བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལུང་དུར་བྱིད་བཏབ་པའི་བཤལ་གྱིས་སྤྱི་བ་དང་། སྐབས་སུ་ནི་རུ་ཉ་བར་
 པའི་སྟེང་ལུམ་རྩ་བ་སྟེ་བས་པའི་འདྲེན་བྱ་རྗེས་ལ་འོང་གསང་བཅུ་དུག་པ་དང་སྟེ་བ་ནས་གཡས་གཡོན་རུ་ཚོན་དོ་
 རེ་གཞལ་བ་བསྟེན་རྒྱུ་མར་འགྲམས་པ་ན་གྲུ་ཀུམ་དང་པི་ལིང་དུར་བྱིད་མར་བུ་རམ་སྤྱི་བ་པའི་སྟེང་ལུང་རྩ་ཨ་རུ་
 མཚུ་སྤྱི་བ་སྤྱི་པའི་བཤལ་གྱིས་སྤྱི་བས། འོང་རྩ་དང་རྒྱུ་མའི་རྩ་གཏར་ཞིང་། ལུམ་རྩ་དང་སྟེ་སྤྱི་ཚུ་མར་
 བཅས་ཀྱི་རེང་བུ་བྱ། རས་སྤྱི་ཚན་སོགས་ཀྱི་ཚ་དུགས་བྱ་ཞིང་དེའི་རྗེས་ལ་ཚོགས་པ་བཅུ་བདུན་པ་བསྟོ།
 མཁྲིས་འགྲམས་ལ་ཏིག་ཏ་བ་ལེ་ཀའི་ཐང་བཏབ་ལ་ག་དུར་རུ་གྲུ་ལི་ཤི་ལྟོ་སྤྱི་ག་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་དུག་གསེར་མེ་
 མི་དོ་མ་སྤྱི་ལ་བཅས་ཀྱི་མཁྲིས་ཕྱེ་སྤྱི་ཞིང་མཁྲིས་རྩ་གཤའ་རིངས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་མཁྲིས་རྩ་ཀུན་གཏར། པ་ཏོ་ལ་
 རྟེ་རྒྱ་ལུར་དང་དུར་བྱིད་ཨ་རུ་མཚུ་སྤྱི་གྲུ་ཀུམ་བཅས་པས་སྤྱི་བ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཚོགས་པ་བཅུ་པ་བསྟེན་
 པར་བྱའོ། །སྤྱི་བར་འགྲམས་པ་ན་མཁལ་མའི་བཙོས་དང་འདྲ་རུང་སྐབས་སུ་རྒྱ་སྤྱི་རྒྱ་ཚུ་སྤྱི་ག་སྤྱི་ག་སྤྱི་ལ་
 ལུམ་པ་རྣམས་ཚང་དང་སྤྱི་བ་བསྟེན་ཞིང་ཚོགས་པ་བཙོ་བརྒྱད་པ་བསྟེན་དཀྱིལ་ཞེས་པ་དཀྱིལ་ཐང་འདི་སྐབས་
 བསམ་སེར་འགྲམས་པ་ན་མཁལ་མའི་བཙོས་དང་འདྲ་ལ་བྱིན་སྟོག་གཏར་བ་དང་འཇམ་རྩི་བུ་འཇམ་རྩི་རྒྱུད་
 ལྟར་བཏབ་ཞིང་ཚོགས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་དབྱི་སྟེང་སྤྱི་མེས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

༢ ཕྱིའི་འགྲམས་བཙོས་བསྟེན་པ།

དེ་ནས་ཕྱི་ལུལ་འགྲམས་པ་བཙོས་པ་ནི། །༡། འགྲམས་ཉ་སྤྱི་ཨ་ས་འབའ་ཚས་བདུག །གང་ཉེའི་རྩ་གཏར་རྣག་
 ཤོར་སྤྱི་དང་འདྲ། །༢། འགྲམས་ལུམས་གཏར་དེ་བཞིན་དེ་བ་དུ་བཙོས། །ཚོགས་འགྲམས་རྩོད་བཅས་སྤྱི་བས་
 དམར་རྒྱ་ལུག་བརྟེན། །མཚན་མོ་བྱེ་རྟོན་བ་ཕྱིའི་ལུམས་སུ་གཞུག །སྐབས་སུ་ཕྱིང་པ་རྒྱར་བཅུག་ཚོགས་ལ་

བསྐྱུལ། །གང་རྒྱུ་ཙུ་གཏར་རྗེས་ལ་ཕྱིང་དེབ་བཏང་། །དྲོད་མེད་ན་ཚ་རྒྱུ་ཞིང་སྐྱངས་པ་གསོབ། །ཕྱིང་པ་སྐྱུམ་
 ལྟན་སྐྱུལ་ལ་རྒྱ་རྩོལ་བཏུག། །ཨ་ས་འབའ་དུགས་རྗེས་ལ་དེབ་རྩ་བཙལ། །དང་པོ་དལ་ལ་ཕྱི་དུས་བཙགས་པ་
 ཡན། །རྒྱུ་འགྲམས་སྐྱུ་སྐྱོར་བྱས་ལ་ཕྱིང་དེབ་བཙེང་། །སྐྱུ་བས་འགྲམས་རྒྱ་ཚིངས་ཚན་དོ་མེ་བཙའ་དང་། །ཕྱིབ་
 མ་སྐྱོག་རུས་ཆག་འགྲམས་སྐྱུམ་ནན་བྱ། །ཆག་ཚབས་ཆེན་བསྐྱེགས་རྗེས་ཆས་སྐྱུ་གཞུག། །མགོ་པོའི་རྩ་འགྲམས་
 སྐྱང་རྩེ་བ་ཤ་ག། །སྐྱུ་བ་མེད་སྐྱུ་རུའི་ཐང་རྗེས་གར་འགྲམས་གཏར། །འབྱུ་སྐྱ་བཏུད་རྩེ་ལྡ་ཡིས་རྒྱ་ཚིང་
 བཏུག། །སྐྱུ་སྐྱོ་རྩ་སྐྱོ་གར་འབྲུག་མེ་ཡིས་མནན། །བྱང་ཁོག་རྩ་འགྲམས་ག་དུར་བ་ཤ་ག། །རྟིག་ཏ་སྐྱུ་རུའི་ཐང་
 རྗེས་གོང་བཞིན་གཏར། །གང་ག་ཟེར་དུགས་དང་བཏུད་རྩེའི་རྒྱངས་ལུམས་བྱ། །ཡན་ལག་རྩ་འགྲམས་དུགས་
 དང་མེ་ཡིས་མནན། །སྐྱུ་བ་མེད་སྐྱུ་རུ་རྟོང་ལེན་བ་ཤ་ག། །ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོའི་ཐང་བཏང་གང་ཉེ་གཏར། །མདོར་
 བསྐྱུས་ལྷག་རྩ་གཏར་ལ་འཕར་རྩ་བསྐྱེག། །རྟོང་ལེན་རྟིག་ཏ་ཀྱི་ལྷེ་ཞོ་སྐྱར་མནན། །རྒྱ་རྒྱུས་འགྲམས་ན་སྐྱུག་པ་
 ཉེ་ཤིང་པ། །མཁན་པ་བྱུལ་རྟིག་པ་བས་སྐྱར་རྒྱ་འཇམ་བསོ། །བཟོད་ཚད་རྒྱུར་སྐྱང་བཏུད་རྩེའི་རྒྱངས་ལུམས་
 བྱ། །ཆང་དང་ལོ་མར་བསྐྱུ་མཉེ་མེ་ཉིས་བསོ། །སྐྱུ་སྐྱང་ཐལ་བ་དོ་མ་མཁྱིས་རྩོ་རྒྱུས་དང་། །མཐིང་བྱན་བག་ཕྱེ་
 སྐྱང་གར་རྒྱུས་པའི་ཤ། །ཚུ་ལུ་སྐྱར་བྱུགས་ཕྱིང་དེབ་བཏང་ལ་བཙོས། །མདོག་དམར་སྐྱངས་དང་དྲོད་ཆེ་གང་ཉེ་
 གཏར། །སྐྱོས་ན་རྒྱ་སྐྱོ་དབྱེ་ཞིང་རྩལས་རུས་དྲང་། །ཚོག་གེ་མི་བཞག་དལ་བྱས་བརྒྱུ་བསྐྱུམ་བསྐྱུ་བ། །ཚེས་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཕྱི་ཡུལ་དུ་འགྲམས་པ་བཙོས་པ་ནི་ཉེ་འགྲམས་པ་ལ་ཉེ་དེའི་སྐྱུ་ལ་ཟན་རྩོན་ལ་
 སྐྱུ་དང་གོ་སྟོན་བཏབ་པའི་ཨ་ས་དང་འབའ་ཆས་བཏུག་ཅིང་ཉེ་དེ་དང་གང་ཉེ་བའི་རྩ་གཏར་སྐྱངས་པ་དེ་ནས་རྩ་
 མོར་ན་མ་སྐྱི་དང་འདྲ། ཤར་འགྲམས་ན་ལུམས་དང་གཏར་བ་གོང་མ་དེ་བཞིན་ལ་ཚད་རྟིགས་འདུག་ན། བསིལ་
 ཕྱི་དེབ་རྩ་བཙལ། །ཚོགས་འགྲམས་ན་དྲོད་དང་བཙས་ཏེ་སྐྱངས་ཤིང་མདོག་དམར་ན་རྒྱ་བྱུག་བརྟེན། མཚན་མོ་
 བྱེ་མ་སྐྱོན་པའམ་བ་སྐྱེའི་ལུམས་སྐྱུ་གཞུག་ཅིང་སྐྱུ་བས་སྐྱུ་ཕྱིང་པ་རྒྱུར་བཏུག་པས་ཚོགས་ལ་བསྐྱུམ་ཞིང་དེ་དང་ཉེ་
 བའམ་གང་རྒྱུས་པའི་རྩ་གཏར་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་ཕྱིང་དེབ་བཏང་དྲོད་མེད་ལ་ན་ཚ་རྒྱུ་ཞིང་སྐྱངས་པ་དེ་གསོབ་ན་
 ཕྱིང་པ་སྐྱུམ་དང་ལྟན་པ་སྐྱུལ་ལ་རྒྱ་རྩོལ་བསོས་པས་བཏུག་པ་དང་། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཨ་ས་དང་འབའ་ཆས་
 དུགས་བྱས་ལ་དེའི་རྗེས་ལ་ཕྱིང་དེབ་རྩ་བཙལ་ཞིང་དང་པོའི་དུས་ལུས་དལ་བ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་དུས་ན་བཙགས་པ་ཡན་
 བོ། །རྒྱུ་འགྲམས་པ་ལ་སྐྱུ་སྐྱོར་ཏེ་ཞོ་དང་འོ་མར་བག་ཕྱེ་བཏབ་པའི་སྐྱོར་བ་བྱས་ལ་ཕྱིང་དེབ་ཀྱིས་བཙེངས།
 སྐྱུ་བས་འགྲམས་པ་ལ་རྒྱ་ཚིངས་དང་གཙུག་དང་མཚོག་ཁར་ལུ་མཁན་སྐྱུ་སྐྱང་སྐྱང་སྐྱོས་ན་མས་རས་ལ་གཏུམས་
 པ་མར་ནག་ལ་བཙོས་པའི་ཚན་རྩོད་མེ་བཙའ་དང་། །ཕྱིབ་མ་དང་སྐྱོག་རུས་ཆག་པ་དང་འགྲམས་པར་སྐྱུམ་ནན་
 ཏེ་རྟོར་གྱི་མེ་བཙའ་བྱ་ཞིང་ །ཆག་པ་ཚབས་ཆེན་བསྐྱེགས་པའི་རྗེས་རྒྱུད་པ་སྐྱང་མ་སོགས་ཀྱིས་ཆས་སྐྱུ་གཞུག

མགོ་བོའི་ཚ་འགྲམས་ན་སྤང་ཚི་དང་བ་ཤ་ཀ་དང་སྤབ་མེང་དང་སྐྱུ་རུའི་ཐང་བཏང་བའི་རྗེས་ལ་གར་འགྲམས་པ་དེ་
གཏར། འབྲུ་སྒྲ་དང་བདུད་ཚི་ཤུག་འབྲུ་བ་ལུ་མཚོ་མཁན་པ་འོམ་བུ་ལྲས་རྒྱ་ཚེར་བདུག་ཅིང་སྤྱད་སྒོ་གསུམ་དང་
ཚ་སྒོ་གར་འབྲུག་པ་མེས་མནན་ལོ། །བྱང་ཁོག་གི་ཚ་འགྲམས་པ་ལ་ག་དུར་དང་བ་ཤ་ཀ་ཏིག་ཏ་སྐྱུ་རུ་བཅས་པའི་
ཐང་བཏང་བའི་རྗེས་ལོང་བཞིན་དུ་བྱང་ཁོག་གར་འགྲམས་པའི་ཚ་གཏར་བ་དང་གང་གཟེར་སར་དོ་དང་སྤྱུ་ལུས་
དུགས་དང་བཤད་མ་ཐག་པའི་བདུད་ཚི་ལྗེའི་རྒྱངས་ལུམས་བྱ། ཡན་ལག་གི་ཚ་འགྲམས་པ་ལ་ཚན་དོ་དང་སྤྱུ་
ལུས་དུགས་དང་མེས་གང་འགྲམས་མནན། སྤབ་མེང་དང་སྐྱུ་རུ་རྟོང་ལེན་དང་བ་ཤ་ཀ་ཀྱི་སྤྱེད་ཀར་པོ་བཅས་པའི་
ཐང་བཏང་ལ་ཚ་དང་གང་ཉེ་བ་གཏར་བ་སོགས་དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ན་ཁྲག་ཚ་རྣམས་གཏར་ལ་འཕར་ཚ་
རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྟོང་ལེན་དང་ཏིག་ཏ་དང་ཀྱི་སྤྱེད་ཀར་པོ་རྣམས་ཞོ་དང་སྐྱུར་བ་ཕྱིང་དེབ་ཀྱིས་མནན་
ལོ། །རྒྱ་རྒྱས་པ་འགྲམས་པ་ན་སུག་པ་དང་ཉེ་ཤིང་པ། མཁན་པ་དང་བུལ་ཏོག་དང་ཕབས་སྐྱུར་བ་རྒྱ་འཇམ་གྱིས་
བསྐོས་པ་དེ་ནང་དུ་བོད་ཚད་སྤེལ་གང་རྒྱགས་པར་རྒྱར་སྤངས་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བདུད་ཚི་ལྗེའི་རྒྱངས་ལུམས་
བྱ་བ་དང་ཆང་བཟང་པོ་དང་ལོ་མར་གྱི་བསྐྱུ་མཉེ་བྱ་ལ་མེད་ཉེ་མས་བསྐོ་ཞིང་སྤྱུ་སྤྱང་གི་ཐལ་བ་དང་དོམ་མཁྲིས་
དང་དོ་རྒྱས་དང་མཐིང་གི་སྐྱུ་འབྲུ་མིན་པའི་བར་ཤུན་དང་བག་ཕྱེད་དང་། སྤང་མ་གར་པོ་དང་རྒྱས་པའི་ཤ་དང་ཚ་
ལུ་རྣམས་སྐྱུར་བ་བྱུགས་ལ་ཕྱིང་པའི་དེབ་བཏང་ལ་བཅོས་དགོས་ཤིང་མདོག་དམར་པོར་སྤྱངས་པ་དང་བོད་ཚེ་ན་
ཚ་གང་དུ་ཉེ་བ་གཏར། སྤོས་ཤིང་སྤྱངས་ན་རྒྱ་སྒོ་ནས་དབྱེ་ཞིང་གང་སྤོས་དེ་ནས་རབ་རས་དྲང་བ་དང་ཚོགས་ལ་
མི་བཞག་པར་དལ་བུས་བརྒྱང་བ་དང་བསྐྱུམ་པ་བསྐྱུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཚི་སྤྱིར་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་འགྲམས་ཀྱི་ཚ་བ་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྤེལ་ཉེ་བུ་
ཚ་གཅིག་པའོ། ། །

ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། འབྲུགས་ཀྱི་ཚ་བ་བཅོས་པ།

༡༡། །འབྲུགས་ཚད་གསོ་བའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ལུས་ཤིང་མདོར་བསྐྱུན་མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་།
དེ་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བཅས་གསུམ་མོ། །

ལུས་ཤིང་མདོར་བསྐྱུན་མཚམས་སྐྱུར་བ།

དེ་ནས་དྲང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །དྲང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་གྱིས་འདི་སྐད་ལུས། །འབྲུགས་ཞེས་བུ་བའི་རྒྱ་
རྒྱེད་དོ་བོ་གང་། །ཚ་བ་འབྲུགས་པའི་མིང་དུ་ཅི་ཕྱིར་བཏགས། །དབྱེ་བ་རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་བཤད་དུ་

གསོལ། །དེ་སྐད་ལྷུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་མ་ཁད་དེ་ནས་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ལྷུས་སོ། །འཇུགས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་རོ་བོ་གང་
ལགས། ཚ་བ་འཇུགས་པའི་མིང་དུ་དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་རྟགས་དང་བཙོས་པའི་
ཐབས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་སྐད་ཅེས་ལྷུས་པའི་དོན་ལ་ལན་གསུངས་པ།

དེའི་ལན་གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་། རྒྱུན། རོ་བོ། དབྱེ་བ། རྟགས། བཙོས་ཐབས་བཙས་དུག་གོ །

དང་པོ། རྒྱ་བསྟན་པ།

རྒྱ་ལྗོངས་པ་ཚ་བའི་རང་བཞིན་ལ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ལྗོངས་པར་མ་གྱུར་པའི་མཁྱིམ་པ་མཚན་ཉིད་བདུན་ལྔ་ན་
ལས་ཚ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ། རྒྱུན་བསྟན་པ།

དེ་རྒྱུན་དུས་གདོན་ཟས་སྟོད་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་དུས་ཚོད་དང་གདོན་དང་
ཟས་དང་སྟོད་ལམ་རྣམ་བཞིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ། རོ་བོ་དང་མིང་གི་རྒྱ་མཚན་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྟན་པ།

ཉེས་པ་འཇུགས་པས་ཁྲག་ཚད་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །ལུས་རྒྱངས་ཚ་བས་བསྐྱེད་ཕྱིར་འཇུགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་རོ་བོ་དང་མིང་ལྟན་དུ་བརྗོད་དགོས་ཏེ་བརྟེན་པ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་གསུམ་འཇུགས་པས་རྟེན་ཁྲག་ཚད་
ཚེར་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ལུས་རྒྱངས་བདུན་པོ་རྣམས་ཚ་བས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཇུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་རོ་
བོ་དེས་ནད་རྒྱངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་འདྲེས་ཤིང་འཐབས་པས་ཚ་བའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་གནས་པའི་
ཕྱིར་འཇུགས་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་པ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རོ་བོའི་ངེས་པ་བཤད་པ། རང་རང་གི་ནང་ཚན་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་མོ། །

༡ རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ།

དབྱེ་བ་རྒྱས་འཇུགས་སྟོངས་འཇུགས་འཇམ་འཇུགས་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་དང་ངེས་
པ་ནང་ཚན་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས་རྒྱས་འཇུགས་དང་སྟོངས་འཇུགས་དང་འཇམ་འཇུགས་གསུམ་མོ། །

༢ རོ་བོའི་ངེས་པ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱས་འཇུགས་དང་། སྟོངས་འཇུགས་དང་། འཇམ་འཇུགས་གསུམ་མོ། །

༡ རྒྱལ་འབྲུག་གི་ངོ་བོའི་ངེས་པ་བསྟན་པ།

རྒྱལ་འབྲུག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་སོ་དང། རྣམ་ལམས་ལྷན་མཁུ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ལ། །ཟུམ་སྐྱོམ་གྱི་
མར་ཆང་སོགས་བརྟུང་དྲགས་དང། རྩོད་ལམ་ལུས་དག་དྲག་ལྷུང་ཞེ་སྣང་གིས། །མཁུ་འབྲུག་ཚ་བ་ལྷན་
ལ་རྒྱལ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་འབྲུག་དེ་ཡང་ངེས་པ་བཤད་པ་ལ་ཡུལ་ཚ་གཏུང་ཅན་དུས་སྟོན་དང་རང་
བཞིན་མཁུ་པའི་མི་དང་ན་སོ་དང་མ་དང་དེ་རྣམས་ལ་ནད་ལམས་ལྷན་དང་མཁུ་པ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ལ་ཟུམ་
སྐྱོམ་གྱི་མར་ཆང་ལ་སོགས་པ་བརྟུང་ཆེ་དྲགས་པ་དང་སྟོད་ལམ་ཀྱང་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་དྲག་ལྷུང་ཅན་དང་ཞེ་
སྣང་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཁུ་པ་འབྲུག་པ་དང་ཚ་བ་ལྷན་ལ་རྒྱལ་པ་ཡིན་ལོ། །

༢ རྟོང་འབྲུག་གི་ངོ་བོའི་ངེས་པ་བསྟན་པ།

རྟོང་འབྲུག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་སོ་དང། རྣམ་ལམས་ལ་སོགས་རྒྱུང་གས་ཆེ་བ་ལ། རྩོད་ལམ་ལྷན་
སེམས་ལས་གཉིད་ཆག་དང། ཉལ་པོ་དཀའ་བྱུང་ཤེད་མེད་སྟོ་སྟོང་དུས། །ལུས་དག་དྲག་ལྷུང་གིས་རྒྱུང་
ལྷན་འབྲུགས། །མཁུ་ཚད་སྐྱེད་པ་རྒྱུང་གིས་བྱས་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟོང་འབྲུག་གི་ཡུལ་དང་ཅན་གང་བ་
དང་དུས་དབྱར་དུས་རང་བཞིན་རྒྱུང་ཅན་ན་སོ་རྣམས་པ་དང་ནད་ཀྱི་ལམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུང་གས་ཆེ་བ་ལ་སྟོད་
ལམ་ཀྱང་ལྷན་དང་སེམས་ལས་ཆེ་བ་དང་གཉིད་ཆག་དང་ཉལ་པོ་དང་དཀའ་བྱུང་བྱས་པ་དང་ཤེད་མེད་པའི་སྟོ་
སྟོང་གི་དུས་སྟེ་ལུས་དག་གིས་དྲག་ལྷུང་པའི་རྒྱུང་གིས་རྒྱུང་དང་ལྷན་འབྲུགས་ནས་མཁུ་པའི་ཚད་པ་སྐྱེས་
པ་རྒྱུང་གིས་བྱས་པའོ། །

༣ འཇམ་འབྲུག་གི་ངོ་བོའི་ངེས་པ་བསྟན་པ།

འཇམ་འབྲུག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་སོ་དང། རྣམ་ལམས་བད་ཀན་ཅན་ལ་འབྲུགས་བྱུང་བ། །ལྷན་མཁུ་
ཚ་བ་བད་ཀན་འགོ་མནན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འཇམ་འབྲུག་གི་ཡུལ་ལྷན་ཅན་དུས་དབྱིད་ཀ་རང་བཞིན་བད་
ཀན་ན་སོ་བྱིས་པ་དང་ནད་ལམས་བད་ཀན་ཅན་གྱི་མི་ལ་འབྲུགས་བྱུང་བས་ལྷན་མཁུ་ཀྱི་ཚ་བ་བད་ཀན་གྱིས་
འགོ་མནན་པའོ། །

༤ རང་རང་གི་ནང་ཚན་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་འབྲུག་དང། རྟོང་འབྲུག་དང། འཇམ་འབྲུག་
གསུམ་ལོ། །

༡ རྒྱལ་འབྲུག་གི་ནང་ཚན་བསྟན་པ།

དེ་ལ་དང་པོ་རྒྱལ་འབྲུག་དབྱེ་བ་ནི། རྟན་རིགས་བབས་སྒོ་ལུད་པས་དབྱེ་བ་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུམ་ལ་དང་པོ་རྒྱལ་པའི་འབྲུག་གི་དབྱེ་བ་ནི་ཟན་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་བབས་སྒོས་དབྱེ་བ་དང་ལུད་པས་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །

༡༡ ཟན་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

ཟན་རིགས་ཚ་འབྲུག་ཚ་འགྲམས་ཚ་རིམས་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། ཟན་རིགས་ལ་ཚ་འབྲུག་དང་ཚ་འགྲམས་དང་ཚ་རིམས་གསུམ་དང་ཞར་བྱུང་དབྱེ་བའི་མཚུག་བསྟུ་བ་དང་བཞིའོ། །

༡༢ ཚ་འབྲུག་བསྟན་པ།

ཐག་མཁྲིས་འབྲུག་ཚད་རྒྱུ་པ་ཚ་འབྲུག་ཡིན། དབྱེ་བ་ཚ་རྒྱལ་ཚ་སྐྱུག་དུག་ཐབས་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། ཐག་མཁྲིས་ཀྱི་འབྲུག་ཚད་རྒྱུ་པ་ནི་ཚ་བའི་འབྲུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཚ་རྒྱལ་དང་ཚ་སྐྱུག་དང་དུག་ཐབས་དང་གསུམ་མོ། །

༡༣ ཚ་འགྲམས་བསྟན་པ། འབྲུག་ཚད་འགྲམས་ལ་བརྟེན་པ་ཚ་འགྲམས་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཚ་དོལ་ཚ་སྐྱུག་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། འབྲུག་ཚད་འགྲམས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཚ་འགྲམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ལ་ཚ་དོལ་དང་ཚ་སྐྱུག་པ་གཉིས་མོ། །

༡༤ ཚ་རིམས་བསྟན་པ། འབྲུག་ཚད་རིམས་དང་བསྐྱོངས་པ་ཚ་རིམས་ཡིན། དེ་ལ་གཉན་དང་འདུ་བའི་ཚ་རིམས་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། འབྲུག་ཚད་ནི་རིམས་དང་བསྐྱོངས་པ་དེ་ཚ་བའི་རིམས་ཡིན་ཏེ་དེའི་ནང་ཚན་ལ་གཉན་གཟེར་དང་འདུ་བའི་ཚ་རིམས་གཉིས་མོ། །

༡༥ དབྱེ་བའི་མཚུག་བསྟུ་བ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་འབྲུག་རིམས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚ་རྒྱལ་དང་ཚ་སྐྱུག་དང་དུག་ཐབས་དང་ཚ་དོལ་དང་ཚ་སྐྱུག་དང་འབྲུག་ཚད་རིམས་དང་བསྐྱོངས་པ་གཉན་རིམས་དང་འདུ་བའི་རིམས་ཏེ་འབྲུག་རིམས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འགྱུར་པའོ། །

༡༦ བབས་སྒོའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། བབས་སྒོ་སྟོ་སྟོ་མཚིན་མཚེར་མཁལ་མ་དང་། མཁྲིས་པ་རྩ་དང་རྒྱུང་ལ་བབས་པ་བརྒྱན། ལུད་པའི་ཁ་དོག་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཅེས་པ་སྟེ། བབས་སྒོས་དབྱེ་བ་སྟོ་བ་དང་སྟོང་དང་མཚིན་པ་དང་མཚེར་པ་དང་མཁལ་མ་དང་མཁྲིས་པ་དང་རྩ་དང་རྒྱུང་ལ་བབས་པ་དང་བརྒྱན་དོ། ལུད་པའི་ཁ་དོག་ཀྱང་བབས་སྒོ་བརྒྱན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དབྱེ་བ་རྟགས་བཙོས་སྐབས་ལས་རྟོགས་མོ། །

ལྷ་པ། རྟགས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་འབྲུགས་དང་། རྣོངས་འབྲུགས་དང་། འཇམ་འབྲུགས་ཀྱི་རྟགས་དང་གསུམ་མོ། །

༡ རྒྱལ་འབྲུགས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ།

དེ་རྟགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཀག་རྟམ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྟགས་ལ་འང་རྒྱལ་འབྲུགས་རྣོང་འབྲུགས་འཇམ་འབྲུགས་སོགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་ཀག་རྟམ་གསུམ་མོ། །

༡ སྤྱི་རྟགས་བཤད་པ།

སྤྱི་རྟགས་ཅ་རྒྱུད་སློམ་དྲག་མཁའ་ལ་མཚོགས། །ཚུ་མདོག་དམར་སེར་དྲི་རྟམ་རྒྱངས་པ་ཆེ། །ལྷུ་སེར་ཡུན་སྤང་གཟེར་དྲག་དྲེད་དུ་དཀའ། །དབྱུགས་ཚོད་ལུང་པ་དམར་སེར་རྟུད་ལྱུང་འོད། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་རྟགས་ལ་ཅ་རྒྱུད་སློམ་ལ་དྲག་ཅིང་མཁའ་ལ་མཚོགས་པ་དང་ཚུ་མདོག་དམར་སེར་ལ་དྲི་མ་རྟམ་གསུམ་གྱི་རྒྱངས་པ་ཆེ་བ་དང་། ལྷུ་སེར་ཞེས་གང་ཤུམ་བྱེད་པ་ཡུན་སྤང་ལ་གཟེར་དོས་དྲག་པས་དྲེད་དུ་དཀའ་བ་དང་དབྱུགས་ཚོད་ཅིང་ལུང་པ་ལ་དོག་དམར་སེར་རྟུད་ལྱུང་འོད་དོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཡང་ནད་རིགས་དང་། བབས་སྒོ། ལུང་པ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྟགས་དང་གསུམ་མོ། །

ག༡ ཚ་རྒྱལ་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ། བྱེ་བྲག་ཚ་རྒྱལ་ནད་སྒོ་བས་རྒྱལ་པ་ལ། །དོན་ལ་བབས་ན་གྱི་ལྷ་གཟེར་བ་དྲག །སྒོད་རྟུ་བབས་ན་མིག་ཚུ་ལུང་པ་སེར། །སྤྲོན་གཏར་མི་ལེན་པོ་མཚིན་རྩི་མི་བཟོད། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་རྟུ་ཚ་བ་རྒྱལ་པའི་ནད་ཀྱི་སྒོ་བས་རྒྱལ་པ་ལ་ཡང་དོན་ལ་བབས་པ་ནི་གྱི་ལྷ་གཟེར་བ་དྲག་པ་དང་། སྒོད་རྟུ་བབས་པ་ན་མིག་དང་ཚུ་ལུང་པ་ནམས་སེར་ལ་སྤྲོན་གཏར་ལ་སྒོད་སྤྲོན་གང་རྟུ་བརྒྱབ་པ་ཡང་མི་ལེན་ཞིང་པོ་བ་དང་མཚིན་པ་རྩིས་ན་མི་བཟོད་པ་འོད་དོ། །

ག༢ ཚ་སྤྱུགས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ། ཚ་སྤྱུགས་ལུང་པ་མི་འཐོན་ཐེངས་པོར་ལྷ། །ཞོགས་ན་དམར་སེར་རྟུད་ལྱུང་སྤྲོན་ཅམ་འབྱུང། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སྤྱུགས་ནི་ལུང་པ་མི་འཐོན་ཞིང་གང་ཐོན་ཀྱང་ཐེངས་པོར་ལྷ་བ་དང་ཞོག་པ་ན་མདོག་དམར་སེར་རྟུད་ལྱུང་སྤྲོན་ཅམ་འབྱུང་དོ། །

ག༢ རྟུག་ཐབས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ། རྟུག་ཐབས་ན་མ་ཐོག་ནས་བཅར་ལ་ཐེབས། །ལུང་པ་རྟུད་ལྱུང་བསྐྱེགས་ལྷ་བ་འབྲ། །སྒོ་མཚིན་ཚ་བས་སྤྱུག་ཅིང་འབྲུལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། རྟུག་ཐབས་ནི་ན་མ་ཐོག་དེ་ནས་གཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཁའ་སྤྱོད་བཅར་ལ་ཐེབས་གིང་ལུང་པའི་མདོག་རྟུད་ལྱུང་སྤྲོན་ཅམ་བསྐྱེགས་པའི་ལྷ་བ་དང་འབྲུལ་བ་འབྱུང་བ་དང་། སྒོ་བ་དང་མཚིན་པར་ཚ་བས་སྤྱུག་ཅིང་འབྲུལ་བར་བྱེད་དོ། །

ལ༢ ལྷན་པ་འགྲམས་དང་ལྷན་པ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ཚ་དོལ་གྱི་རྟགས་དང་། ཚ་སྐྱགས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་སོ། །

ག༡ ཚ་དོལ་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ། ཚ་དོལ་ལྷད་པ་དམར་སེར་ལྷག་ཏུ་འབྱུང། ཚ་ཁ་བདོལ་ནས་མང་ཏུ་སྐྱུག་ན་འཆི། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་དོལ་ནི་ལྷད་པའི་ཁ་དོག་དམར་སེར་དང་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་ཚ་ཁ་བདོལ་ནས་ལྷག་མང་ཏུ་སྐྱུགས་ན་འཆི་རོ། །

ག༢ ཚ་སྐྱགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། ཚ་སྐྱགས་དང་པོ་སློབ་ལྷག་གིས་རྒྱས། །ལྷད་པ་གྲེན་ཏུ་མ་དོལ་དོན་ལ་སྐྱགས། །མཇུག་ཏུ་པལ་ཆེར་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་མང། །དེ་རྟགས་མགོ་ན་ལུས་སྡི་དང་ག་འགག། །རྟག་ལྷག་ལུ་ཞིང་སྟོད་རྒྱུངས་གསང་ས་གཟེར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སྐྱགས་ནི་དང་པོ་སློབ་ལྷག་གིས་རྒྱས་ལ་ལྷད་པ་གྲེན་ཏུ་མ་བདོལ་བར་དོན་ལ་སྐྱགས་ཤིང་མཇུག་ཏུ་སློབ་པལ་ཆེར་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་མང་སྟེ་དེའི་རྟགས་ལ་མགོ་ན་ཞིང་ལུས་སྡི་ལ་དང་ག་འགགས་པ་དང་། ལ་ནས་རྟག་དང་ལྷག་མང་ཏུ་ལུ་ཞིང་སྟོད་བརྒྱུངས་ལ་གསང་ས་ཆོགས་པ་བཞི་ལྟ་གཟེར་རོ། །

ལ༢ ལྷན་པ་རིམས་དང་བསྟོངས་པ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་འདྲ་བའི་ཚ་རིམས་ཀྱི་རྟགས་དང་། གཉན་རིམས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་སོ། །

ག༡ འདྲ་བའི་ཚ་རིམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། འདྲ་བའི་ཚ་རིམས་ལྷུ་མ་སེར་ཁྱེར་བ་དང་། །ཆོགས་གཞི་མགོ་ན་ཟ་ཟི་རིམས་དང་འདྲ། །གཟེར་དང་ལྷད་པ་སློབ་ཚར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། འདྲ་བའི་ཚ་རིམས་ནི་ལྷུ་མ་སེར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཁྱེར་བ་དང་ཆོགས་གཞི་དང་མགོ་ན་ལ་ཟ་ཟི་སོགས་ནི་རིམས་དང་འདྲ་བ་དང་གཟེར་དང་ལྷད་པ་ནི་སློབ་ཚར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

ག༢ གཉན་རིམས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། གཉན་ཚད་རིམས་ནི་གཟེར་བྱང་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གཟེར་འཕོ་ལྷད་པ་འགྱུར་ལྷོག་མང་བ་ལ། །སྡེ་མཚུ་སྐྱ་སེར་ལུས་དང་ཤེས་པ་ཡང་། །གཉིད་རྒྱུང་བ་སྐྱ་ལྷོག་ཅིང་ཡམས་ཐབས་འབྱུང། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉན་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྤོན་བྱ་བ་དུན་ཡོད་པ་ཟས་སྟོད་གཞོན་གྱིས་དཀྱུགས་ཤིང་ཚད་པ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་རྒྱས་པ་རིམས་སོགས་དང་བསྟོངས་ནས་རྒྱ་སེར་དང་དྲི་མར་བབས་ཤིང་ལུས་རྒྱངས་ཟ་ཞིང་མ་རྒྱུངས་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟེར་བྱང་ཞེས་མིང་ཏུ་བྱ་སྟེ་གཟེར་འཕོ་ཞིང་ལྷད་པ་འགྱུར་ལྷོག་མང་བ་ལ་སྡེ་དང་མཚུ་སྐྱ་སེར་ལ་ལུས་དང་ཤེས་པ་ཡང་བ་དང་གཉིད་རྒྱུང་ཞིང་ཉ་གཞི་བ་སྐྱ་ལྷོག་ཅིང་ཡམས་ཐབས་ཞེས་གཞན་ལ་འགོས་པའང་འབྱུང་རོ། །

༡༢ བབས་སྒྲིའི་དབྱེ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ། སྤྱིང་ལ་བབས་ན་མིག་དམར་ལུ་མཚན་གཟེར། །ཕྱེ་སྐམ་འབྲེལ་པ་མི་
 གསལ་བླ་འཚོལ་སྒྲ། །སྒྲོ་ལ་བབས་ན་ལུད་པ་རྟག་ཞུག་ལུ། །དཔུང་མིག་སྒྲོག་རུས་སོག་དབྱག་བྲང་མདོ་
 བ། །མཚིན་བབས་གཡས་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་མཚིན་སྟེང་ན། །ཤེད་རྒྱུང་ལངས་འདོད་བཤུལ་ཤ་ཕྱི་བ་ཡིན། །མཚེར་
 བབས་འབྱར་རྒྱགས་བཟླ་ཞིང་སྤྱིད་པ་མང་། །ཕྱི་བྱུང་གཡོན་གཟེར་ལུས་ལ་འབྱུམ་རྒྱུང་འོང། །མཁལ་བབས་
 མཁལ་རྟེན་ན་ཞིང་དབྱེ་དགུ་དཀའ། །ཚ་འབྲུགས་ལུས་སྤྱིད་མིག་དམར་སྒྲ་བ་འཚོར། །ལ་སྐམ་རྒྱུ་འདོད་ཕྱེ་
 བྱང་གོ་བ་ཚ། །མཁལ་བབས་ཁ་ཁ་ལུས་སེར་སྒྲ་འདབ་རྩལ། །རྒྱུང་འབྲུགས་ཁ་སྐམ་ལ་ཤེས་པ་འཕྱོ་ལུས་འདར་གཡལ་སྤྱིགས་
 འབྱུང། །ཞེས་པ་སྟེ། འབབ་སྒྲོའང་སྤྱིང་ལ་བབས་པ་ན་མིག་དམར་ལ་ལུ་མའི་དབྱག་དང་མཚན་འོག་གཟེར་བ་
 དང་། ཕྱེ་སྐམ་ལ་འབྲེལ་པ་མི་གསལ་ཞིང་བླ་འཚོལ་མང་བར་སྒྲུའོ། །སྒྲོ་ལ་བབས་པ་ན་ལུད་པ་རྟག་དང་ཞུག་ཏུ་ལུ་
 ཞིང་དཔུང་མིག་དང་སྒྲོག་རུས་པ་སོག་པའི་དབྱག་དང་བྲང་གི་མདོ་ན་བ་དང་མཚིན་པར་བབས་ན་གཡས་ཀྱི་ཕྱི་བ་
 ལོགས་དང་མཚིན་པའི་སྟེང་ན་ཞིང་ཤེད་རྒྱུང་ལ་ལང་སྤྱིང་འདོད་ཕྱི་བཤུལ་ཤ་ཕྱི་བ་ཡིན། །མཚེར་པར་བབས་ན་
 མིག་འབྱར་རྒྱགས་ལ་བཟླ་ཞིང་སྤྱིད་པ་མང་བ་དང་ཕྱི་བྱུང་གཡོན་ཏུ་གཟེར་ཞིང་ལུས་ལ་འབྱུམ་པ་རྒྱུང་རྩུ་འོང། །
 མཁལ་མར་བབས་ན་མཁལ་མ་དང་རྟེན་པ་ན་ཞིང་ལུས་དབྱེ་དགུ་དཀའོ། །ཚ་འབྲུགས་ནི་ལུས་སྤྱིད་ལ་མིག་
 དམར་ཞིང་སྒྲ་བའི་སྐད་འཚོར་བ་དང་ཁ་སྐམ་ལ་རྒྱུ་འདོད་ཕྱི་བྱེ་བྱང་ཞིང་གོ་བ་ཚ་བ་དང་། མཁལ་པར་བབས་
 བ་ཁ་ཁ་ལ་ལུས་སེར་ཞིང་སྒྲ་འདབ་རྩལ་བ་དང་། རྒྱུང་འབྲུགས་ནི་ཁ་སྐམ་ལ་ཤེས་པ་འཕྱོ་ལུས་འདར་གཡལ་
 དང་སྤྱིགས་བྱ་འབྱུང་འོ། །

༡༣ ལུད་པའི་རིགས་ཀྱི་བརྟག་པ་བསྟན་པ། ལུད་རིགས་སྐྱུ་གསོལ་དམར་པོ་སེར་སྐྱུག་དང་། །སྐྱུག་ནག་སྟེ་འོ་
 དམར་བང་སེར་ལ་དངས། །སྟོན་པོ་སྐྱུ་བ་ཅན་དང་བརྒྱུད་ཏུ་བརྟག། །ཅེས་པ་སྟེ། ལུད་པའི་རིགས་སྐྱུ་ལ་སོབ་པ་
 དང་དམར་པོ་དང་སེར་སྐྱུག་དང་སྐྱུག་ནག་དང་སྟེ་པོ་དང་དམར་པོ་བང་བ་དང་སེར་ལ་དངས་པ་དང་སྟོན་པོ་སྐྱུ་བ་
 ཅན་དང་རྟམ་པ་བརྒྱུད་དང་འབབ་སྒྲོ་ཡང་བརྒྱུད་ཏུ་བབས་པས་ལུད་པའི་རིགས་འབྱུང་སྟེ་འོག་ཏུ་གསལ་བ་སྟེར་
 བརྟག་གོ།

༡༤ ཀལ་རུས་བསྟན་པ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་གི་ངེས་པ་དང་། །སྤྱིའི་སྤང་བྲང་འོ། །

༡༥ བྱེ་བྲག་གི་ངེས་པ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ནད་རིགས་ཀྱི་ཞག་ཀག་དང་། །གནས་ཀྱི་ལྷད་པར་བསྟན་པ་དང་
 གཉིས་སོ། །

༡༦ ནད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞག་ཀག་བསྟན་པ། །ཞག་ཀག་སྒོ་ཚ་རུག་ཐབས་བདུན་ཡིན་ཏེ། །གཞན་རྟམས་
 དགུ་ཡིན་བརྒྱ་གཅིག་འདས་འཚོ་མང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒོན་ཀྱི་རུས་ངེས་ལ་ཞག་ཀག་ཅེས་པ་དེ་ཞག་གངས་ལ་

འབྲུང་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་ཚད་དང་ཚ་སྐྱུགས་ལ་སློབ་ཚེས་པ་དེ་དང་ཡང་ན་དུག་ཐབས་སློབ་ལ་བབས་པ་ལ་སློབ་ཚེས་
བས་དུག་ཐབས་ནི་ལུས་རྒྱངས་ལ་སློབས་རྫོགས་པས་ཕོག་ནས་ཞག་བདུན་ཡིན་ཏེ། གཞན་འཇུགས་བཞི་པོ་
རྣམས་དེ་ལས་རྩལ་ཟད་བུལ་བས་དགུ་ཡིན་ཞིང་འདི་རྣམས་ནི་དོན་ལ་སྐྱུགས་ཤིང་འདྲུལ་བར་བྱེད་པའི་ལས་སྐྱུར་
བུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཞག་བདུན་གཅིག་འདས་ནས་ནད་ཀྱི་ཤུགས་གྲིབས་འཚོ་བ་མང་ངོ། །

ལ༢ གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། སློབ་སྦྱང་མཆིན་བབས་པ་སློག་ལ་རྒྱུ་ལ། མཆིར་མཁལ་ཉེན་ཆེ་སློབ་མ་
མཁལ་བབས་འཚོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སློག་ཉེན་ཤས་ཆེ་རྒྱང་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་སློབ་པའི་བུ་དང་སྦྱང་མཆིན་
པ་རྣམས་ལ་བབས་པ་ན་སློག་ལ་རྒྱུ་ལ་ཉེ་འཆི་བ་དང་། མཆིར་པ་མཁལ་མ་གཉིས་ཉེན་ཆེ་བ་དང་སློབ་མ་དང་
མཁལ་པ་ལ་བབས་པ་འཚོ་བ་སྐྱེའོ། །

ཀ༣ སྤྱིའི་སྤང་བསྟན་པ། དེ་ལ་འཆི་རྟགས་བསྟན་པ་དང་། འཚོ་རྟགས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །

ལ༧ འཆི་རྟགས་བསྟན་པ། མོད་ནས་ལུས་ཀྱི་སློབས་ཤོར་གཟི་མདངས་ཉམས་། །ལུད་པ་དུད་ལུ་གཟེར་ལ་
བཅོས་སྦྱང་མེད། །དབུགས་སུང་ལུད་པ་གསོག་ཅིང་འདྲེ་འཚོད། །ནད་ལྷོག་མང་ན་གནད་དུ་བབས་པ་
ཡིན། །ཞག་ཀག་འདས་ཀྱང་འཚོ་བ་ག་ལ་སྤིད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ནད་དེ་གང་ལ་ཕོག་པའི་མོད་དེ་ནས་ལུས་
ཀྱི་སློབས་ཤོར་ལ་གཟི་མདངས་རྣམས་ཉམས་པ་དང་ལུད་པ་ལ་དོག་དུད་པའི་ལུ་བ་ལྟ་བུལ་ངོ་བོ་ཤ་སྐྱོ་ལྟར་འབྲུང་
ཞིང་གཟེར་ལ་བཅོས་པར་སྦྱང་མེད་པ་དང་དབུགས་སུང་ལ་ལུད་པ་གེ་བའི་ནད་དུ་གསོག་ཅིང་གཞོད་པ་སྤང་བ་སྟེ་
འདྲེ་འཚོད་པ་དང་ནད་བཅོས་ཀྱང་འགྱུར་ལྷོག་མང་ན་གནད་དུ་བབས་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ནི་ཞག་ཀག་དེ་རྣམས་
འདས་ཀྱང་འཚོ་བ་ནི་ག་ལ་སྤིད་དེ་མི་སྤིད་ངོ། །

ལ༨ འཚོ་རྟགས་བསྟན་པ། ནད་ལ་ལྷོག་རྒྱུང་དབུགས་དལ་ལུད་པ་ཁོགས། །སྐྱེན་གཏར་གཟེར་ལུད་ཚ་བ་
བཅོས་སྦྱང་ཆེ། །འཚོ་བར་ངེས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤོངས་ལ་འཚོས། །ཞེས་པ་སྟེ། ནད་ལ་འགྱུར་ལྷོག་རྒྱུང་ཞིང་དབུགས་
ངལ་ལ་ལུད་པ་ཁོགས་པ་དང་སྐྱེན་དང་གཏར་ག་བཅས་ཀྱིས་གཟེར་དང་ལུད་པ་སོགས་ཚ་བ་བཅོས་པའི་སྦྱང་ཆེ་
ན་དེ་ནི་འཚོ་བར་ངེས་ཀྱི་ལེ་ལོ་རྣམས་སྤོངས་ལ་འཚོས་ཞེས་གདམས་སོ། །

༡ སྤོངས་འཇུགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། དེ་ལ་སྤྱིའི་རྟགས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱིའི་རྟགས་བཤད་པ།
དེ་ནས་སྤོངས་འཇུགས་ཚ་སྤོངས་གང་སྤོངས་གཉིས། །སྤྱི་རྟགས་གཡལ་དང་འདར་དང་གཟེར་བ་འཕོ། །སྤིང་ག་
ཤེས་པ་མི་བདེ་བྱང་རྒྱབ་ན། །དང་ག་མི་བདེ་བཅེ་ཞིང་ལྷུ་མེར་ཁྱེར། །ལམས་ངན་མགོ་འཁྱོམ་རུས་ཚིག་ན་བ་
དད། །ལུད་པ་སྐྱུ་གསོབ་ཐེང་པོ་ཁོགས་པ་དཀའ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྤོངས་འཇུགས་ལ་ཚ་སྤོངས་དང་གང་

སྟོངས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཉམས་ནི་གཡལ་དང་འདར་བ་དང་གཟེར་བ་འཕོ་བ་དང་སྟིང་ག་དང་ཤེས་པ་མི་བདེ་ཞིང་བྱང་
དང་རྒྱབ་ན་བ་དང་དང་ག་མི་བདེ་ལ་ལུས་བརྗེ་ཞིང་ལྷུ་མ་སེར་ཏེ་གྲང་ལུས་ཁྱེར་བ་དང་། ལམས་ཀྱི་བབས་ངན་ལ་
མགོ་འཁྱོམ་པ་དང་རུས་ཚོགས་ནམས་ན་བ་དང་། ལུད་པ་མདོག་སྐྱུ་སོབ་ལ་ཐང་པོ་ཁོགས་པ་དགའོ། །

༢ བྱེ་བྲག་གི་ཉམས། དེ་ལ་ཚ་སྟོངས་དང་གྲང་སྟོངས་གཉིས་སོ། །

༡༡ ཚ་སྟོངས་ཀྱི་ཉམས་བསྟན་པ། བྱད་པར་ཚ་སྟོངས་རྩ་ནི་སྟོང་ལ་མགྲོགས། །རྒྱ་དམར་ལྷ་བ་ཆེ་ལ་རྒྱངས་པ་
འཛུབ། །མིག་དམར་སྟེ་སྐམ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་དོད་ཆེ། །སྐྱོམ་དད་ཆེ་ལ་ཟ་བྱི་ཆལ་ཚལ་འོང། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱད་པར་
དུ་ཚ་སྟོངས་ཀྱི་རྩ་ནི་སྟོང་ལ་མགྲོགས་པ་དང་རྒྱ་མདོག་དམར་ཞིང་ལྷ་བ་ཆེ་ལ་རྒྱངས་པ་འཛུབ་པ་དང་མིག་དམར་
ཞིང་སྟེ་སྐམ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་དོད་ཆེ་བ་དང་ལ་ །སྐྱོམ་དད་ཆེ་ལ་ཟ་བྱི་དང་ཆལ་ཚལ་འོང་དོ། །

༡༢ གྲང་སྟོངས་ཀྱི་ཉམས་བསྟན་པ། གྲང་སྟོངས་རྩ་མདོག་སྟོ་ལ་ལྷ་བ་གསོབ། །རྩ་ནི་སྟོང་ལ་དལ་ཞིང་ལུས་
ཤེད་རྒྱང། །གཉིད་མེད་སྟིང་འདར་ལུས་འདེབས་སྟོང་སྐྱུག་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། གྲང་སྟོངས་ནི་རྩ་མདོག་སྟོ་ལ་ལྷ་
བ་གསོབ་པ་དང་རྩ་ནི་སྟོང་ལ་དལ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ཤེད་རྒྱང་བ་དང་གཉིད་མེད་ལ་སྟིང་ག་འདར་ཞིང་ལ་ནས་ལུས་
འདེབས་ལ་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད་དོ། །

༣ འཇམ་འཇུགས་ཀྱི་ཉམས་བསྟན་པ། འཇམ་འཇུགས་ལུད་པ་མི་གཙང་གཟེར་ཕྱན་འབྱུང། །རྩ་དང་རྒྱ་ཡི་ཚ་
བ་བགས་ཀྱིས་སྟེ། །མདོར་ན་འཇུགས་ཕྱན་ནད་སྟོབས་རྒྱང་བར་བརྗོད། །ཅེས་པ་སྟེ། འཇམ་འཇུགས་ནི་ལུད་
པ་མི་གཙང་བ་དང་གཟེར་ཕྱན་འབྱུང་ཞིང་རྩ་དང་རྒྱ་ཡི་ཚ་བ་གཉིས་བགས་ཀྱིས་ཞེས་རིམ་གྱིས་སྟེ་སྟེ་མདོར་ན་ན་
འཇུགས་ཕྱན་བྱ་ནམས་ནད་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱང་བར་བརྗོད་དོ། །

དུག་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྟེ་ནམ་པ་
གཉིས་སོ། །

༡ སྤྱིའི་བཅོས་རྒྱལ་བསྟན་པ། སྤྱི་ལ་བཅོས་པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དེ་ལ་ཡང་བཅོས་
པའི་རྒྱལ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་སོ། །

༡ བཅོས་རྒྱལ་བསྟན་པ། དེ་ལ་འཇུགས་ཚད་རྒྱང་པ་གསུམ་དང་། ཚ་འགྲམས། འདུས་རིམས། གཉན་
རིམས། སྟོངས་འཇུགས། འཇམ་འཇུགས་ཀྱི་བཅོས་རྒྱལ་དང་དུག་གོ། །

༡༡ ཚ་འཇུགས་ཀྱི་བཅོས་རྒྱལ་བསྟན་པ། བཅོས་རྒྱལ་ཚ་འཇུགས་མཁྲིས་ཐོག་བབས་པའི་ཕྱིར། །ཞི་སྟོང་
མཁྲིས་པའི་གཉེན་པོས་བཅོས་པ་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་རྒྱལ་ནི་ཚ་འཇུགས་ནད་གཞིའི་མཁྲིས་པའི་

ཐོག་ལ་བབས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མཁྲིས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་པར་འདོད་ན་གོང་ཏུ་ཞག་ཀག་
བཤད་པ་དང་མཁྲིས་བབས་འཚོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚ་འཇུགས་གསུམ་ནི་ཞག་
འཇུགས་མཁྲིས་ཚད་མཚན་ཉིད་བདུན་ལྟར་གྱི་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞི་བ་དང་སྤྱང་བ་སོགས་
མཁྲིས་པའི་སྟོན་གྱི་གཉེན་པོས་བཅས་པ་གཅེས་སོ། །

༡༣ ཚ་འགམས་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ། ཚ་འགམས་དོན་ལ་ཞག་ཚད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །ཚ་རྒྱངས་བསད་ཅིང་
རྩ་ནས་དྲང་བ་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་འགམས་ནི་དོན་ལྡན་གང་རུང་ལ་ཞག་ཚད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་ཚ་རྒྱངས་
བསད་ཅིང་གང་བབས་ཀྱི་རྩ་ནས་དྲངས་པ་གཅེས་སོ། །

༡༣ ཚ་རིམས་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ། ཚ་རིམས་མཁྲིས་ཚད་རྒྱལ་ལ་བབས་པའི་ཕྱིར། །ཚ་བ་རོལ་བསད་
བ་སྤྱར་དབྱུང་བ་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བའི་རིམས་ནི་མཁྲིས་ཚད་རྒྱལ་ལ་བབས་པའི་ཕྱིར་ཚ་བ་རོལ་དུ་བསད་
ལ་ཚད་རོ་དེ་བ་སྤྱར་དབྱུང་བ་གཅེས་སོ། །

༡༤ གཉེན་གཟེར་གྱི་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ། གཉེན་གཟེར་རྒྱ་སེར་དྲི་མར་བཅས་པའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོས་
བསད་ཅིང་རྗེས་ལ་སྤྱང་བ་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་ཞེས་པའི་དོ་བོ་ནི་ལུས་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྲིན་བུ་ཞག་གར་
ཡོད་ཏུ་བྱུང་བར་གནས་པ་བདུན་ཡོད་པ་དེ་བས་སྟོན་གདོན་གྱིས་འཇུགས་ཤིང་སྟོབས་རྒྱས་པས་ལུས་ལ་བཟུང་
ཁོས་པའི་དུག་གིས་ལུས་རྒྱངས་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་གཉེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་འོག་ཏུ། རྒྱ་ལྷོ་ཞག་གནས་དུག་ཅན་
སྲིན་བུ་བདུན། །བརས་ལྟར་དམར་ཞིང་ཕ་ལ་བལྟར་མི་མངོན། །སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་མགོ་རྒྱང་བྱུ་ལུས། །དེ་
ལ་རྒྱུན་ནི་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས། །སྟེད་བྱེད་ཡུལ་དུས་བས་སྟོན་གདོན་རྒྱུན་གྱིས། །སྲིན་ཁོས་ལུས་ལ་བཅོས་
པས་གཉེན་ནད་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཞག་སྲིན་རྒྱང་མེད་དམར་ལ་རྒྱུམ་པ་སྟེ། ཞག་ལ་གནས་ཤིང་རྩ་ནད་ཀུན་
དུ་རྒྱུག། །གཉེན་ནད་ཀུན་གྱི་རྒྱ་དང་མཛོ་ནད་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་འདིར་ནད་བདག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྲིན་པོའི་
དུག་རིམས་དང་བསྐྱེདས་ནས་གཟེར་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་སེར་དང་དྲི་མ་སྟེ་བཤད་གཅི་རྒྱལ་བཅས་ལ་བབས་པའི་ཕྱིར་
གཉེན་དེ་གཉེན་པོས་བསད་ཅིང་དེའི་རྗེས་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་འབྱུང་བས་བཤུགས་ཀྱིས་སྤྱངས་པ་གཅེས་སོ། །

༡༥ རྒྱངས་འཇུགས་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ། རྒྱངས་འཇུགས་ཞག་མཁྲིས་རྒྱང་གིས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། །རྒྱང་
བདུལ་མཁྲིས་ཚད་བསད་ལ་ཚད་རོ་གདོན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱངས་འཇུགས་ནི་ཞག་དང་མཁྲིས་པ་རྒྱང་གིས་འབྱུང་
པའི་ཕྱིར་རྒྱང་བདུལ་ཞིང་མཁྲིས་ཚད་བསད་ལ་ཚད་པའི་རོ་གདོན་པར་བྱའོ། །

ཀ༤ འཇམ་འཇུགས་ཀྱི་བཅོས་ཚུལ་བསྟན་པ། འཇམ་འཇུགས་ཚད་འགོ་བད་ཀན་མནན་པའི་ཕྱིར། འཇམ་ལ་
ཞི་བས་བཅོས་ལ་རྩལ་བྱ་དབྱུང་། ཞེས་པ་སྟེ། འཇམ་འཇུགས་ནི་ཚད་འགོ་བད་ཀན་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་
འཇམ་པོ་ལ་ཞི་བས་བཅོས་ལ་བད་ཀན་རྩལ་བྱ་དབྱུང་བ་གཅེས་སོ། །

ཁ ༡ གཉེན་པོའི་བཅོས་བསྟན་པ། དེ་གཉེན་པོ་དངོས་བསྟན་པ་དང་། ཞར་བྱུང་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །

ཀ༥ གཉེན་པོ་དངོས་བསྟན་པ། གཉེན་པོ་སྣོན་དཔུང་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་བཞི། ཞེས་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྣོན་
དང་དཔུང་དང་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་སྟེ་བཞི་འཇམ་སྣོན་ལ་ནང་གསེས་ཞི་སྦྱོང་གཉིས་བཅས་ལྟོ། །

ཁ༢ གཉེན་པོ་ཞི་བྱེད་བསྟན་པ། རྒྱས་འཇུགས་ཚ་བ་རྒྱས་ཕྱིར་སྦྱིན་མི་དགོས། ཉིག་ཉ་སྟེ་རྟེས་སྦྱུ་རུ་བ་ཤ
ཀ བསྐྱོལ་གངས་ཐང་གིས་ཁག་དབྱེ་མཁྲིས་ཚད་བསད། ཅེ་རྒྱུང་རྩལ་འགོ་སྦྱོད་ཀ་གང་རྒྱས་ཅ། མོད་ནས་
ཉིན་ཞག་བསྟུང་གཏར་བྱངས་ཆེར་དབྱུང་། བྱེ་མ་ག་བྱར་རྒྱལ་སྟོན་ལྟ་བུའི་དགྲ། ཚ་བའི་སྟོབས་སྦྱར་བྱངས་
བསྟེད་བསྟུང་ལ་གཏར། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱས་འཇུགས་ནི་ཚ་བ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་མི་དགོས་ཉེ་ཉིག་ཉ་དང་སྟེ་རྟེས་
དང་སྦྱུ་རུ་བ་ཤ་ཀ་བསྐྱོལ་གང་གི་ཐང་གིས་ཁག་དབྱེ་ཞིང་མཁྲིས་པའི་ཚད་པ་བསད་ལ་ཅེ་རྒྱུང་དང་རྩལ་འགོ་དང་
སྦྱོད་ཀ་རྣམས་གང་རྒྱས་ཀྱི་ཅ་དེ་མོད་ནས་ཉིན་ཞག་གཉིས་ཀར་བསྟུང་དེ་གཏར་བྱངས་ཆེར་དབྱུང་། བྱེ་མ་ག་
བྱར་རྒྱལ་སྟོན་ལྟ་བུའི་དགྲ་པ་ནི་ག་བྱར་རྒྱུ་གང་ཅ་རྣམ་དཀར་པོ་གསུམ་རྒྱལ་སྟོན་གསུམ་པ་དེ་སྟེང་གི་མི་གྱུར་
ཀུམ་བསྟན་པས་ལྟ་བུ་དེ་སྟེང་གླ་ཅི་དོམ་མཁྲིས་བསྟན་པས་བདུན་པ་ཉིག་ཉ་ཉོང་ལེན་བསྟན་པས་དགྲའམ་ཕྱི་རྒྱུད་
དགྲ་པ་གང་རིགས་ཚ་བའི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ཞིང་ཆེ་ན་དགྲ་པ་སོགས་རིམ་པས་བྱངས་ནས་བསྟེད་དེ་བསྟུང་ལ་
གཏར་བར་བྱའོ། །

ཁ༣ གཉེན་པོ་དཔུང་བསྟན་པ། ཅེ་རྒྱུང་རྩལ་འགོ་སྦྱོད་ཀ་གང་རྒྱས་ཅ། མོད་ནས་ཉིན་ཞག་བསྟུང་གཏར་
བྱངས་ཆེར་དབྱུང་། ། རྣམས་སྦྱུ་རུལ་དབྱུང་གཟེར་སྟེང་བསེལ་བས་བདུག ཅེས་པ་སྟེ། དཔུང་བྱེ་རྒྱུང་དང་
རྩལ་འགོ་དང་སྦྱོད་ཀ་སོགས་གང་རྒྱས་ཀྱི་ཅ་དེ་མོད་ནས་ཉིན་ཞག་གཉིས་ཀར་བསྟུང་དེ་གཏར་ལ་བྱངས་ཆེར་
དབྱུང་བ་དང་། རྣམས་སྦྱུ་རུལ་དབྱུང་ཞིང་གཟེར་གང་ཡོད་སྟེང་ཚན་དཀར་དང་ཀྱི་སྟེ་དཀར་པོ་བཅས་བསེལ་
བས་བདུག་པར་བྱའོ། །

ཁ༤ གཉེན་པོ་སྦྱོང་བྱེད་བསྟན་པ། ཚ་བའི་སྟོབས་རྒྱས་སྟེད་རྒྱུང་མཚིན་མཁྲིས་བབས། སྦྱོང་བྱེད་རྒྱལ་སྟོན་བྱི
རྒྱུར་སྦྱར་བས་སྦྱར། ལ་སྦྱར་ཚ་བ་སྟོབས་རྒྱས་བཅོས་བརྟགས་དང་། ཚ་འཇུགས་མཚིན་མཁྲིས་གཉིས་ལ་
བབས་པ་དང་། རྩལ་འཇུར་ཚ་རྒྱགས་ཕྱིར་མ་འདྲོངས། ཚ་དོལ་མ་ཚོད་ཚ་རིམས་མ་འཁུན་པའི། ལག་
དགོས་སྟེང་བྱེ་རྒྱལ་སྟོན་ཆིབས་ལ་བསྦྱར། བྱི་ཆེ་ལ་དོག་སེར་ན་ནད་ཐོན་ཉགས། ལྷག་གིས་བབས་ལ་ཚ་བ་

དག་པར་སྒྲོང། །འཇུག་རྗེས་མི་བདེ་ཤེས་པ་བྱི་བ་འཇུག། །དག་པར་འབྱོངས་ན་བཤའ་རྗེས་བསིལ་གྱིས་
 གཅད། །བྱངས་བཟང་ནད་སྟོབས་ཆེན་སྦྱང་བ་བསྐྱར། །སྤོན་གཏར་སྦྱོངས་གྱིས་གཟེར་བྱེར་བཅོས་བརྟུགས་
 བ། །བྱར་ཆང་བྱེར་བསྐྱུ་འདྲེག་པ་བཀོག་ལ་གསལ། །ཅེས་པ་སྟེ། ཚེ་བའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱོང་རྒྱུ་
 བའམ་མཚེན་མཁྲིས་ལ་བབས་པའི་རྟུགས་བྱུང་ན་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱལ་སྟོན་ཞེས་ཐར་ལུ་བ་རྒྱུར་བཏུལ་བ་དང་ལྷུ་ཙ་
 ལོན་བུ་ཉོང་ལེན་གསེར་མེ་ཉོག་རྣམས་ངི་རྒྱུར་སྦྱར་བས་སྦྱང། །ལ་བསྐྱར་ནི་ཚེ་བ་སྟོབས་རྒྱས་པ་ལ་ག་བྱར་གི་མི་
 དང་བཅོས་གྱིས་བརྟུགས་པ་ལ་ཚེ་ལ་དང་གྱུར་ཀུམ་དང་ཚེ་བས་འཇུགས་ཤིང་མཚེན་པ་དང་མཁྲིས་པ་གཉིས་ལ་
 བབས་པ་ཡིན་ན་བཟག་ལུག་ལུག་ཉུང་དང་ཉུང་ལུ་མ་འགྱུར་ན་ག་བྱར་སེ་རུ་ལ་གཤམ་བཤའ་ལྟར་དང་། ཚེ་སྐྱགས་
 ཕྱིར་མ་འདྲོངས་ན་སྦྱར་བུ་རུ་རྟེན་ཚེ་ལ། ཚེ་དོལ་མ་ཚོད་ན་ཚེ་ལ་རྒྱ་སྐྱེགས་བ་ཤ་ཀ་ཚེ་རིམས་མ་འཇུན་པ་ལ་ཉོག་
 ཏེ་བོང་ང་དཀར་པོ་ག་བྱར་བཅས་པའི་སྤོན་དེ་རྣམས་ནད་གར་དགོས་གི་སྟེང་རུ་རྒྱལ་སྟོན་རྣམས་ཚིབས་ལ་བསྐྱར་
 བ་བཞིན་ནོ། །དྲི་ཆེ་ལ་ལ་དོག་སེར་ན་ནད་ཐོན་པའི་རྟུགས་ཡིན་པས་རྒྱ་ཚན་ནམ་གངས་རྒྱ་གང་ཤིས་གི་ལྷུག་
 གིས་བྱབས་ལ་ཚེ་བ་རྣམས་དག་པར་སྦྱང། །འཇུག་པའི་རྗེས་ལ་མི་བདེ་ཞིང་བྱངས་ངན་པས་ཤེས་པ་བྱི་བའམ་
 དག་པར་འབྱོངས་ན་བཤའ་གི་རྗེས་ལ་རྒྱ་སྟོག་ནས་བྱུག་ཞོ་སྤུམ་སོགས་བསིལ་གྱིས་བཅད་ཅིང་བྱངས་བཟང་ལ་
 བྱེད་གི་སྟོབས་ཆེ་བས་ཚེ་བ་མ་དག་ན་སྦྱང་བ་རྣམས་བསྐྱར་རོ། །སྤོན་དང་སྟོད་སྤོད་གང་རུང་གཏར་བ་སྦྱོང་
 སོགས་གྱིས་གཟེར་བྱེར་ཞིང་བཅོས་བརྟུགས་ན་བྱར་ཆང་ལུལ་བྱེད་བཏང་ནས་བྱེར་བསྐྱུ་ཞིང་འདྲེག་པ་གོང་བཤའ་
 ཉོག་ཏེ་ཉོང་ལེན་སྦྱར་བུ་ཤ་ཀ་བཅས་བཞི་ཐང་གིས་བཀོག་ལ་ག་བྱར་རྒྱལ་སྟོན་གང་འོས་གྱིས་གསལ་དཔར་
 བྱེད། །

།ལ༢ གཉེན་པོ་ལ་བས་བསྟན་པ། །ལ་བས་ཆག་ཚེ་བ་རའི་ཞོ་དར་དང་། །ལྷུང་མང་སྐྱབས་ཚོད་རྒྱ་སྟོག་བསྟེན་
 པར་བྱ། །ལན་ཚེ་ཤ་ཆང་ལ་སོགས་ཉོད་བརྟུད་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། །ལ་བས་ལ་ཆག་ཚེ་གོང་བཤའ་དང་བ་དང་
 རའི་ཞོ་དར་དར་བ་དང་ལྷུང་མང་དང་སྐྱབས་གི་ཚོད་མ་རྒྱ་སྟོག་སྟེ་རྒྱ་ལ་རུམ་པས་མདོག་འགྱུར་ཅམ་བྱས་པ་
 བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་ལན་ཚེ་དང་ཤ་ཆང་ལ་སོགས་པ་ཉོད་བརྟུད་གི་རིགས་བསྟན་པ་སྟེ་སྦྱང་བར་བྱེད། །

།ལ༣ གཉེན་པོ་སྦྱོད་ལམ་བསྟན་པ། །སྦྱོད་ལམ་མེ་དང་ཉི་མ་དྲག་ཤུལ་སྦྱང། །བསེར་བུ་གི་བ་མ་བསིལ་སར་དལ་
 བར་བསྟན། །ཅེས་པ་སྟེ། །སྦྱོད་ལམ་ནི་མེ་དང་ཉི་མ་དང་དྲག་ཤུལ་གི་ལས་རྣམས་སྦྱང་ཞིང་བསེར་བུ་ཞེས་རྒྱུ་
 སོགས་ལྡངས་དང་གི་བ་མ་སོགས་བསིལ་བའི་སར་དལ་བར་བསྟན་དགོས།

།ཀ༣ གཉེན་པོ་ཞར་བྱང་བསྟན་པ། །དེ་སྦྱར་བཅོས་རྗེས་ཚོད་སྟོབས་རྒྱུང་བཟང་ཆག །རྩ་དལ་ལུད་པ་འགྱུར་ལ་
 གཟེར་བ་ཚོགས། །དེ་ནས་ཅན་དན་གི་མི་བསིལ་གསུམ་དང་། །ཉོག་ཏེ་བ་ཤ་ཀ་དང་ཀར་སྦྱར། །སྦྱོ་མང་ཤིང་

མངར་འགོགས་དཀའ་སྟར་བྱ་བསྟན། །གཟེར་མེད་ལྷན་པ་གཙང་ལ་དང་ག་བདེ། །ལྷས་དང་ཤེས་པ་ཡང་ལ་
སྟིང་ཅུ་མེད། །རི་ཐང་མཚམས་སྤྲོ་བ་པས་གསར་བཅུད་སྟོན། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་བཙུག་པའི་རྗེས་ལ་
ཚད་པའི་སྟོབས་ཅུང་ཟད་ཆག་ཅིང་ཅུ་དལ་ཞིང་ལྷན་པ་འགྲུར་ལ་གཟེར་བ་རྣམས་ཚོགས་སོང་བའི་ཚེ་དེ་ནས་
ཅུན་དཀའ་པོ་དང་གི་མི་ཅུ་གྲུར་ལི་ཤི་སྟེ་བསེལ་གསུམ་དང་ཏིག་ཏ་དང་བ་ཤ་ཀ་དང་ཀར་རྣམས་སྦྱར། སྟོ་མང་
བ་ལ་ཤིང་མངར་དང་འགོགས་པ་དཀའ་ན་སྟར་བྱ་བསྟན་ནས་བཏང་བས་གཟེར་མེད་ཅིང་ལྷན་པ་གཙང་ལ་དང་
ག་བདེ་བ་དང་། ལྷས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཡང་ལ་སྟིང་ཅུ་རྣམས་སོང་བ་བྱུང་ན་རི་ཐང་མཚམས་སྤྲོ་བས་པ་ཡིན་
པས་གསར་བའི་བཅུད་རྣམས་སྟོན་པར་བྱའོ། །

༡ བྱེ་བྲག་གི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་རྒྱས་འཁྲུགས་དང་། སྟོངས་འཁྲུགས། འཇམ་འཁྲུགས་ཀྱི་བཙུག་ཐབས་ཏེ་གསུམ་མོ། །

༡ རྒྱས་འཁྲུགས་ཀྱི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་རིགས་དང་བབས་སྟོ་ལྷན་པ་སྦྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་
དུ་རིགས་དང་བབ་པའི་སྟོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

༡༡ རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ཚ་རྒྱས་ཀྱི་བཙུག་དང་། ཚ་སྦྱགས་ཀྱི་བཙུག་ དུག་
ཐབས་ཀྱི་བཙུག་ ཚ་དོལ་ཀྱི་བཙུག་ ཚ་རྒྱགས་ཀྱི་བཙུག་ ཚ་རིམས་ཀྱི་བཙུག་ གཉན་གཟེར་ཀྱི་བཙུག་ཐབས་
བསྟན་པ་སྟེ་བཅུན་མོ། །

༡༢ ཚ་རྒྱས་ཀྱི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ། ཚ་རྒྱས་དོན་བབས་སྟོན་གཏར་བསྟུན་ལ་བཙུག་ །སྟོང་དུ་བབས་ན་
བཤལ་ལས་ལྷག་པ་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་རྒྱས་པ་དོན་ལ་བབས་ན་སྟེ་བཙུག་ལྟར་སྟོན་དང་གར་བབས་
གཏར་བ་བསྟུན་ལ་བཙུག་ཤིང་། སྟོང་དུ་བབས་པ་ན་བཤལ་ལས་ལྷག་པ་མེད་དོ། །

༡༣ ཚ་སྦྱགས་ཀྱི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ། ཚ་སྦྱགས་སྟར་བྱ་བྱ་ག་གེ་སར་དང་། །རྩ་རྟ་ཚ་ལ་དུད་པ་བྱ་བལ་
མ། །ཀར་སྦྱར་ལ་སྦྱོར་སྦྱངས་ཅུང་གངས་མང་བཏང་། །གཟེར་སྟེང་མཚན་དཀའ་ཚར་བོང་རྩོ་འཇམ་
བཅུག །དེས་མ་ཐོན་ན་མན་དག་བཤལ་གྱིས་སྦྱང། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སྦྱགས་ལ་སྦྱར་བྱ་དང་བྱ་ག་གེ་སར་དང་རྩ་
རྟ་དང་ཚ་ལ་དུད་པ་བྱ་བལ་མ་སྟེ་རྩ་བལ་སྦྱང་གུ་དང་ཀར་རྣམས་སྦྱར་ལ་སྦྱོར་སྦྱངས་ནས་གངས་མང་འེ་
བ་ཡང་དུ་བཏང་བ་དང་། གཟེར་གྱི་སྟེང་ཚན་དཀའ་དང་ཚར་བོང་རྩོ་འཇམ་གྱིས་བཅུག་ཅིང་དེས་མ་ཐོན་ན་མན་
དག་ལྟར་སྦྱར་བྱ་རྩ་རྟ་ཚ་ལ་གོང་བཤད་སྟོང་བྱེད་རྒྱལ་སྟོན་བཙུག་ཀྱི་བཤལ་གྱིས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

༡༤ དུག་ཐབས་ཀྱི་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ། དུག་ཐབས་རྒྱལ་སྟོན་གསུམ་སྦྱར་ཅེ་རྒྱུད་བསྟོལ། །ནད་དང་སྟོན་
དཔུད་སྟོག་ལ་ཐོབ་ཤ་བྱ། །སྟེང་མེད་ཁོང་སྦྱངས་ག་བྱར་བརྒྱད་པ་སྦྱར། །ཀར་དུར་མེ་རུལ་ལྷ་བསྟོན་དུ་

བསྟེན། །ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཏུག་ཐབས་ལ་རྒྱལ་ལོན་གསུམ་ནི་ག་བྱར་ཅུ་གང་
 ཚུན་དཀར་པོ་གསུམ་སྐར་ལ་ཅེ་རྒྱུ་བསྟོལ་བ་ནི་གཞོགས་གཡས་གཟེར་ན་ཅེ་རྒྱུ་གཡོན་གཏར། གཡོན་
 གཟེར་ན་ཅེ་རྒྱུ་གཡས་གཏར། ཡང་ན་སྤྲོ་གཡས་ཕྱི་རྩོ་གཡོན་གཏར་རོ། །ནད་དང་སྐྱེད་དཔྱད་གཉིས་སྟོག་
 ལ་ཐོབ་ཤ་བྱ་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེད་མེད་ན་སྟོ་སྟོང་གི་སྐྱེད་ལ་ག་བྱར་སེ་རུལ་གཤམ་བཤད་ཀྱི་ཁྱེ་བ་བསྐྱེད་
 པས་ཁོང་ནས་སྐར་ག་བྱར་གི་ཚི་ཚུན་དཀར་པོ་བསེ་རུ་གྱར་གུམ་མི་མཁྲིས་མཚལ་ཉོང་ལེན་རྣམས་ཏེ་བརྒྱད་
 པར་ཀ་ར་སྐར་བ་ག་བྱར་ཐང་གིས་དབུལ་བ་དང་ཡུན་རྒྱུ་འང་ག་བྱར་དང་སེ་རུལ་ནི་གྲང་རྟིང་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་
 ས་ཁ་དོག་སེར་སྐར་ལ་ཉམས་ཚན་དེའི་ཁྱེ་བ་སྟོན་ཏུ་བསྟེན་པས་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལོ། །
 ལ། ཚ་དོལ་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཚ་དོལ་གྱར་གུམ་དོམ་མཁྲིས་སྐར་མའི་སྐུས། །ཀར་སྐར་ཚོས་ཁྱེད་
 འཕུལ་ལ་རྒྱ་ལྷག་བཅ། །ཁྱེད་མཚོན་ན་མན་དག་བཤམ་གྱིས་སྐར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་དོལ་ལ་གྱར་གུམ་དང་
 དོམ་མཁྲིས་དང་སྐར་མའི་སྐུ་སྟེ་མེ་ཏོག་ཀ་ར་རྣམས་སྐར་བ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱེ་བས་སྐུལ་ལ་རོ་སྟོན་ལ་རྒྱ་ལྷག་གིས་བཅ།
 །ཁྱེད་མཚོན་ན་གོང་བཤད་རྒྱལ་ལོན་གྱི་སྟེང་མན་དག་ཚལ་ཚོས་པ་བ་ཤ་གའི་བཤམ་གྱིས་སྐར་བར་བྱའོ། །
 ཀ། ཚ་སྐུགས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་བཅོས་དང་། རྣལ་ཏུ་སྐུ་གྱི་བཅོས་རྣམས་པ་
 གཉིས་སོ། །
 ག། ཁྱེད་ཀྱི་བཅོས་བསྟན་པ། ཁྱེད་སྐུ་སྐྱེ་རུ་བ་ཤ་གའི་ཐང་དང་། །ག་བྱར་དགུ་སྐར་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ལ་
 བཏང་། །ཚ་འགྲམས་འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་གཏར་ཡིན་པས། །ནད་དང་དཔྱད་གཉིས་ཁྱེད་ལ་ཐོབ་ཤ་བྱ། །ཞེས་པ་
 སྟེ། ཁྱེད་སྐུགས་ལ་སྐྱེ་རུ་དང་བ་ཤ་གའི་ཐང་དང་ག་བྱར་ཚུན་དཀར་པོ་གསུམ་ཅུ་གང་གྱར་གུམ་དོམ་
 མཁྲིས་ཏེ་ག་ཏེ་བ་ཤ་མཚལ་ཏེ་དགུ་པ་ཀ་ར་དང་སྐར་བ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ལ་བཏང་། །ཚ་འགྲམས་ཀྱི་ཚ་བ་དོལ་
 དང་ཚ་སྐུགས་འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་སྟོན་སྐྱེད་གར་བཤམ་སྐུགཏར་བ་ཡིན་པས་ནད་དང་དཔྱད་གཉིས་འདིའི་རུས་
 སྐུ་ཁྱེད་ལ་ཐོབ་ཤ་བྱའོ། །
 ག། རྣལ་ཏུ་སྐུ་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། རྣལ་ཏུ་སྐུགས་བསེ་རུ་བརྒྱུད་པས་ཁྱེད་ཚོད་བསམ། །སྐར་བྱ་བསྐྱེས་སྟོ་
 རྣལ་ཏུ་བྱེད་པ། །རྗེས་ལ་དམར་པོ་གསུམ་གྱིས་སྟོ་བ་གསོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྣལ་ཏུ་སྐུགས་ལ་བསེ་རུ་ཚུན་དཀར་
 དམར་གཉིས་བསེལ་རུ་གྱར་གཉིས་ག་བྱར་ཤིང་མངར་དོམ་མཁྲིས་ཏེ་བརྒྱུད་པ་ཀ་ར་དང་སྐར་བས་ཁྱེད་གི་ཚོད་
 པ་བསམ་ཚ་བ་སྐྱི་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སྐུ་བཤད་པའི་སྐར་བྱ་བསྐྱེས་སྟོ་བའི་རྣལ་ཏུ་བྱེད་པས་ཤིང་རྗེས་ལ་དམར་པོ་
 བཅོད་ཚོས་འབྲི་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྐར་མར་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱིས་སྟོ་བ་གསོ་བར་བྱའོ། །

ཁ༤ ཚ་རིམས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། འདྲ་བའི་ཚ་རིམས་དང་པོ་ཐང་གིས་དབྱེ། འིན་ཚེན་ཞགས་པའི་ཕྱེ་
 མས་རོལ་དུ་བསད། །ཡང་ན་གཙོ་བོ་བརྒྱད་པ་ཤིས་པ་ཡིན། །སྐབས་སུ་རྩལ་དབྱུང་གཟེར་སྐྱར་ཅི་རིགས་
 གཏར། །ཚ་བ་ཚོམས་དཀའ་མན་ངག་བཤལ་གྱིས་སྐྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། འདྲ་བའི་ཚ་བའི་རིམས་དང་པོ་ཨ་བར་
 སྐྱར་གསུམ་ཉིག་ཉ་སྟེ་ཉེས་བཅས་ཀྱི་ཐང་གིས་དབྱེ་ཞིང་རིན་ཚེན་ཞགས་པའི་ཕྱེ་མ་ནི་ག་བྱར་བཅུ་བཞི་པ་རྒྱད་ཕྱི་
 མར་བཤད་པ་ལྟར་གྱིས་རོལ་དུ་བསད། །ཡང་ན་ཕྱི་རྒྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་པ་ཤིས་པ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་སུ་རྩལ་
 དབྱུང་བ་དང་གང་གཟེར་ས་དང་སྐྱར་ལ་ཅི་རིགས་པ་གཏར་ཞིང་ཚ་བ་འཛོམས་པར་དཀའ་ན་མན་ངག་གོང་
 བཤད་རྒྱལ་སློན་སྟེང་ཉིག་ཉ་བོང་ང་ག་དུར་བཅས་པའི་བཤལ་གྱིས་སྐྱར་དགོས་སོ། །

ཁ༥ གཉན་གཟེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། གཟེར་བྱང་ཐོག་མར་སྟེ་ཉེས་ཨ་རུར། །བཅོད་ཀྱི་ཐང་གིས་སློན་
 སྐྱར་འབྲེད་པར་བྱེད། །དེ་ནས་གཟེར་སྟན་གཉན་པོ་ལྟ་སྐྱོར་ལ། །དྲི་རྒྱ་སྐྱར་ཉེ་བྱུང་སྐྱར་ས་ཡང་ཡང་
 བཏར། །ཡང་ན་གཟེར་སྟན་ཚེན་མོ་ཤིས་པ་ཡིན། །སྐྱར་ས་རྗེས་གི་མི་ཚན་དན་ཅུ་གང་དང་། །ཤར་ཀུམ་དོམ་
 མཁྲིས་སྐྱ་རྩི་བོང་ང་དཀར། །བཅོད་ཁུས་འཕུལ་བཏར་གཟེར་སྟེང་སྐྱ་ཚན་བདུག། །གཉན་མ་སོད་པར་ག་བྱར་
 གཏར་ག་སྐང། །དཀར་དང་མངར་བག་མི་གཏར་དུག་དང་མཚུངས། །སོད་ཉུགས་གཟེར་དང་ལུད་པ་སོ་བེན་
 བས། །གཏར་དང་ག་བྱར་གཟེར་དང་ཚད་སྟོབས་སྐྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉན་ནད་གཟེར་བྱང་ལ་ཐོག་མར་སྟེ་
 ཉེས་དང་ཨ་རུར་བཅོད་བཅས་ཀྱི་ཐང་གིས་ཚ་གཉན་སྟན་སྐྱར་འབྲེད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ནས་གཟེར་གྱི་སྟན་གཉན་
 པོ་ཐར་བུ་དང་རྒྱ་རྩི་དང་ར་དུག་གི་མེ་ཉིག་ཨ་བྱག་ཨ་རུ་ཤ་ཚེན་ལྟ་སྐྱོར་གྱི་དྲི་རྒྱ་སྐྱར་ཉེ་བྱུང་བསྐྱར་ས་པ་སྟེ་རྒྱང་
 དེ་བ་ཡང་ཡང་དུ་བཏར། །ཡང་ན་གཟེར་སྟན་ཚེན་མོ་རྒྱ་བྱར་ཡི་རྩི་སྐྱག་ཀ་སྟེ་བཟང་དུག་སྐྱ་རྩི་གྲུ་གྲུལ་མིང་ཅན་
 ཤ་ཚེན་དུག་སྐྱར་ཤུ་དག་དཀར་པོ་ཐར་བུ་རྒྱ་རྩི་རེ་སྐྱག་དྲི་རྒྱ་སྐྱར་བ་ཤིས་པ་ཡིན་ཞིང་སྐྱར་ས་པའི་རྗེས་ལ་གི་མི་
 ཚན་དཀར་པོ་དང་ཅུ་གང་དང་ཤར་ཀུམ་དང་དོམ་མཁྲིས་དང་སྐྱ་རྩི་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་རྣམས་བཅོད་ཀྱི་ཁུ་
 བས་ཕུལ་བ་བཏར་ལ་གཟེར་གྱི་སྟེང་སྐྱ་མ་དང་ཚན་དཀར་གང་མོས་བདུག། གཉན་དེ་མ་གསོད་པར་ག་བྱར་དང་
 སྟོད་སྐྱར་གར་ཡང་གཏར་ག་སྐང་ཞིང་དཀར་གྱི་རིགས་དང་མངར་བའི་རིགས་བག་མི་གཏར་དུག་དང་མཚུངས་
 ཤིང་གསོད་པའི་ཉུགས་གཟེར་ཚོགས་པ་དང་ལུད་པ་མི་འཇུར་བར་རང་སོ་བེན་བས་གཏར་གའི་རིགས་གར་
 བབས་སུ་བྱ་བ་དང་ག་བྱར་གཏོང་བ་ཡང་གཟེར་དང་ཚད་པའི་སྟོབས་ཚེ་རྒྱང་རིག་པས་དབྱུང་དེ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །
 ཀ༡ བབས་ས་གནས་དང་སྐྱར་ནས་བཅོས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། བབས་ས་གནས་དང་སྐྱར་ཉེ་བཅོས་པ་
 བློ། །བསེལ་གསུམ་ཚན་དན་དཀར་པོ་ཀུན་ལ་གཅེས། །རྩི་ཉི་བདུན་པ་བསྟེབས་པས་སྟིང་འཇུགས་སེལ། །ཤིང་
 མངར་བཞི་པས་སྟོ་ཡི་འཇུགས་ཚད་སེལ། །ཞུ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་བསྟེབས་པས་མཚིན་འཇུགས་སེལ། །ཨ་རུ་བཞི་

བསྐྱེད་པ་ལོ་མཆོད་འཇུག་མཚན་སེལ། བྲག་ལྷན་ལྷ་པ་བསྐྱེད་པ་པས་མཁལ་ཚད་སེལ། རྡོ་མ་མཁལ་གསུམ་པ་
 བསྐྱེད་པ་པས་ཅུ་འཇུག་སེལ། ཏྲིག་ཏུ་བཞི་པས་མཁལ་པའི་འཇུག་མཚན་སེལ། །རྫོ་ཏི་དྲུག་པས་རྒྱུང་
 འཇུག་མཚན་སེལ། །ཀུན་ལ་ཀ་ར་དཀར་པོའི་རྟ་ལ་བསྐྱོན། །གང་ལ་བབས་པའི་རང་རང་སྐྱོས་ཅུ་
 གཏར། །རྒྱུང་འཇུག་གཏར་སྤང་ཅུ་འཇུག་གང་རྒྱས་གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བབས་ས་གནས་དང་སྐྱུར་ཏེ་
 བཅོས་པར་བྱ་བ་ནི་ཅུ་གང་གྱུར་གྱུ་ལི་ཤི་སྟེ་བསེལ་གསུམ་དང་ཅན་དཀར་པོ་རྣམས་ནི་ཀུན་ལ་གཅེས་ཤིང་དེ་
 སྟེང་ནད་སོ་སོ་རྫོ་ཏི་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྟེ་གེ་སར་གསུམ་ཨ་ག་རུ་མི་མཁལ་ལུགས་ཕྱེ་སྟེ། བདུན་པ་བསྐྱེད་པ་པས་
 སྟིང་འཇུག་སེལ་ཞིང་ཤིང་མངར་དང་ཨ་རུ་དང་རྒྱན་འབྲུམ་བ་ལེ་ཀ་བཅས་བཞི་པས་སྐྱོ་བའི་འཇུག་གི་ཚད་
 པ་སེལ་བར་བྱེད། །ལྷ་ལྷ་ཏྲིག་ཏུ་བ་ཤ་དུག་ཉུང་རྒྱ་ལྷུང་སྟེ་ལྷ་པ་བསྐྱེད་པ་པས་མཆོད་པའི་འཇུག་སེལ་ཞིང་ཨ་
 རུ་ཏྲིག་ཏུ་བ་ཤ་པར་པ་ཏུ་སྟེ་བཞི་བསྐྱེད་པ་པས་ལོ་མཆོད་ཀྱི་འཇུག་གི་ཚད་པ་སེལ་ལོ། །བྲག་ལྷན་དང་བ་ཤ་ཀ་
 དང་སྟེག་སྟེན་དང་ཨ་རུ་ར་དང་སྐྱུར་ལྷན་ཏེ་ལྷ་པ་བསྐྱེད་པ་པས་མཁལ་མའི་ཚད་པ་སེལ་ཞིང་རྡོ་མ་མཁལ་དང་ལི་
 ག་དུར་དང་ཅུ་ཨ་བ་བཅས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་པས་ཅུའི་འཇུག་སེལ་ལོ། ཏྲིག་ཏུ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དུག་མོ་
 ཉུང་སུམ་ཅུ་ཏྲིག་སྟེ་བཞི་པས་མཁལ་པའི་འཇུག་གི་ཚད་པ་སེལ་ཞིང་རྫོ་ཏི་སྐྱུག་སྟེལ་སྟེ་ཉེས་སུ་ཤེལ་ཅེ་ཤིང་ཚ་
 དི་ལི་ ལིང་སྟེ་དྲུག་པས་རྒྱུང་འཇུག་གི་ཚད་པ་སེལ་བ་དེ་དག་ཀུན་ལ་ཀ་ར་དཀར་པོའི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་པ་གཅེས་
 ཤིང་། སྟིང་ལ་སྟོན་ཀ་སྐྱོ་བར་དྲུག་འགོ་མཆོད་པར་རུ་སྐྱུང་མཆོད་པར་རྟ་མཐུར་མཁལ་མར་བྱིན་གཞུག་མཁལ་
 པར་གཤམ་རིངས་ཏེ་འབབ་སྐྱོ་གང་ལ་བབས་པའི་རང་རང་སྐྱོས་ཀྱི་ཅུ་ལ་གཏར་ཞིང་དེ་ཡང་རྒྱུང་འཇུག་ལ་
 གཏར་གའི་རིགས་གང་ཡང་སྤང་ཞིང་ཅུ་འཇུག་ལ་གང་རྒྱས་པའི་ཅུ་དེ་གཏར་བར་བྱེད། །

ཀཱ་ ལུད་པའི་མདོག་དང་སྐྱུར་བའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ལུད་པའི་མདོག་དང་སྐྱུར་ཏེ་བཅོས་པ་ནི། ལུད་
 པ་སྐྱུ་གསོལ་སྟིང་གི་གཤམ་འཇུག་ཡིན། །རྫོ་ཏི་བཞི་པ་སྐྱུ་རུའི་ཐང་གིས་དབུལ། །སྟོན་ཀ་ཐོང་ཅུ་གཉིས་ལ་
 གཏར་བར་བྱ། ལུད་པ་དམར་ན་སྟོ་ཡི་གཤམ་འཇུག་ཡིན། །ཅུ་གང་ལྷ་པ་ཚོས་ལུས་འཕུལ་ལ་བཏང་། །སྐྱང་ཅུ་
 དྲུག་སྐྱོ་གཉིས་ལ་གཏར་བར་བྱ། ལུད་པ་དམར་སེར་མཆོད་པའི་གཤམ་འཇུག་ཡིན། །གྲུར་གྱུ་བདུན་པ་བ་ཤ་
 ཀས་འཕུལ་བཏང་། ལུད་པ་སྐྱུ་གསོལ་མཆོད་པའི་གཤམ་འཇུག་ཡིན། །ཤི་མི་ལྷ་པ་སེ་རུལ་ཐང་གིས་
 དབུལ། །མཆོད་མཆོད་གཉིས་ལ་རུ་སྐྱུང་གཡས་གཡོན་གཏར། ལུད་པ་སྟེ་འོ་མཁལ་མའི་གཤམ་འཇུག་
 ཡིན། །བཅོད་ལུས་བྲག་ལྷན་བརྒྱུད་འཕུལ་བྱིན་གཞུག་གཏར། །ཅུ་འཇུག་ལུད་པ་དམར་ལ་ཐང་པོར་
 ལུ། །རྡོ་མ་མཁལ་དྲུག་པ་ག་དུར་ཐང་གིས་དབུལ། །གཟེར་བ་གང་ཉེ་གང་རྒྱས་ཅུ་ལ་གཏར། །སེར་ལ་དངས་ན་
 མཁལ་པའི་གཤམ་འཇུག་ཡིན། ཏྲིག་ཏུ་དྲུག་པ་གི་མི་ཐང་གིས་དབུལ། །མཁལ་ཅུ་གཤམ་རིངས་གསེར་མདུང་

གངས་བར་བྱ། །ལུད་པ་སྒྲོན་པོ་ལྷ་གསོག་རྒྱུད་འཁྲུགས་ཡིན། །རུས་ལྷས་ཨ་གར་བདུན་འཕུལ་གངས་མི་
 བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། །ལུད་པའི་མདོག་རིགས་དང་སྐྱུར་ཏེ་བཙོས་པར་བྱ་བ་ནི་ལུད་པ་མདོག་སྐྱུ་ལ་སོབ་པ་ནི་སྟོང་གི་
 གལ་པའི་འཁྲུགས་ཡིན་པས་རྫོ་ཏེ་ཚུན་དཀར་པོ་སྟོང་ཞོ་ག་རྩ་གང་དང་བཙས་བཞི་པ་སྐྱུ་རུའི་ཐང་གིས་དབུལ་
 ཞིང་སྒོད་ཀ་དང་ཐོང་རྩ་གཉིས་ལ་གངས་བར་བྱ་ལུད་པ་མདོག་དམར་ན་སྐོ་བའི་གལ་པའི་འཁྲུགས་ཡིན་པས་རྩ་
 གང་གུར་ཀུམ་ཚུན་དཀར་པོ་ཞིང་མངར་དོམ་མཁྲིས་ཏེ་ལྷ་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱ་བས་སུལ་ལ་བཏང་ཞིང་སྐྱང་རྩ་དང་
 དུག་འགོ་གཉིས་ལ་གངས་བར་བྱ། །ལུད་པ་མདོག་དམར་སེར་ནི་མཚིན་པའི་གལ་པའི་འཁྲུགས་ཡིན་པས་གུར་ཀུམ་ལི་
 ཞི་དོམ་མཁྲིས་སྐྱུར་པ་བྲག་ལུན་པ་ཏོ་ལ་སྟེ་རྒྱ་ཁྱུར་དང་བདུན་པ་བ་ཤ་ཀས་སུལ་ལ་བཏང་། །ལུད་པ་མདོག་སྐྱུག་
 བྲག་ཏུ་བྱུང་ན་མཚེན་པའི་གལ་པའི་འཁྲུགས་ཡིན་པས་གི་མི་གུར་ཀུམ་བ་ལེ་མཚེན་ཨ་རུ་སྟེ་ལྷ་པ་སེ་རུལ་གོང་བཤད་
 ལྟར་གྱི་ཐང་གིས་དབུལ་ཞིང་མཚིན་པ་དང་མཚེན་པ་གཉིས་ལ་རུ་བྱུང་མཚིན་པར་གཡས་དང་མཚེན་པར་གཡོན་
 གངས། །ལུད་པ་མདོག་སྟེ་བོ་མཁལ་མའི་གལ་པའི་གལ་པའི་འཁྲུགས་ཡིན་པས་བཙོད་ཀྱི་ཁྱ་བས་བྲག་ལུན་གུར་ཀུམ་
 སུག་སྟེལ་ཨ་རུ་སྐྱ་རྩ་ལྷུན་ལ་བོང་དཀར་ཏེ་ག་ཏེ་བཙས་བརྒྱད་པ་སུལ་ལ་བཏང་སྟེ་བྱིན་གཞུག་གངས་རྩ་འཁྲུགས་
 བེ་ལུད་པའི་མདོག་དམར་ལ་ཐང་པོར་ལུ་བས་དོམ་མཁྲིས་ལི་ཞི་གུར་ཀུམ་ག་རུར་ཏོང་ལེན་མཚེན་ཏེ་དུག་པ་ག་
 རུར་གྱི་ཐང་གིས་དབུལ་བ་དང་གཟེར་བ་ལ་གཟེར་དང་གང་ཉེ་དང་གང་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་ལ་གངས་བས་ཞུག་དེ་སེར་ལ་
 དངས་པ་བྱུང་ན་མཁྲིས་པའི་གལ་པའི་འཁྲུགས་ཡིན་པས་ཏེ་ག་ཏེ་གསེར་མེ་དུག་ཏུང་དོམ་མཁྲིས་བ་ཤ་ཀ་སྐྱུར་པ་སྟེ་
 དུག་པ་གི་མི་ཐང་གིས་དབུལ་བ་བཏང་ཞིང་མཁྲིས་རྩ་གཤམ་རིངས་དང་གསེར་མཁྲུང་གངས་བར་བྱ། །ལུད་པ་
 མདོག་སྒྲོན་པོ་ལྷ་བ་གསོག་པ་ནི་རྒྱུད་གི་འཁྲུགས་ཡིན་པས་སྟེ་ལོང་སོག་ཡུག་ལྷུག་རྒྱུད་རྣམས་གང་རིགས་ཀྱི་རུས་
 པའི་ཁྱ་བས་ཨ་གར་རྫོ་ཏེ་སུག་སྟེལ་སྟེ་ཏེས་ཕུ་ཤེལ་གུ་གུལ་དཀར་པོ་རུ་ཏེ་སྟེ་བདུན་པ་སུལ་ལ་གངས་བར་མི་
 བྱའོ། །

༡༤ རྒྱས་འཁྲུགས་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་མཇུག་བསྟུ་བ་བསྟན་པ། དང་པོ་ཚ་བ་སྟོབས་རྒྱས་སྟེ་བཙོས་ཏེ། །ཚ་
 སྟོབས་བྲི་ནས་སྟོས་བཙོས་མདེ་ཁར་གདགས། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཚ་བ་སྟོབས་རྒྱས་པ་ལ་སྟེ་བཙོས་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཚ་བའི་སྟོབས་བྲི་ནས་སྟོས་ཀྱི་བཙོས་གང་དགོས་ཀྱི་མདེ་ཁར་གདགས་སོ། །

༡ སྟོངས་འཁྲུགས་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ནས་སྟོངས་འཁྲུགས་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། །ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་ནས་སྟོངས་འཁྲུགས་ཀྱི་བཙོས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ཚ་སྟོངས་དང་། གང་སྟོངས། སྟོངས་འཁྲུགས་ཀྱི་
 བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ་འོ། །

༡༡ ཚ་སྟོངས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཚ་སྟོངས་རྒྱང་དང་ཚ་བ་ཕྱིང་དྲིལ་བཅོས། །ར་གསུམ་མ་རུ་བཞི་ཐང་
 བསྐྱེས་པ་བཏང་། །གཟེར་སྟེང་སྐྱུ་མ་འཁར་གོང་བསྐྱེས་པས་བདུག། །བ་ཞོ་བ་དར་ཤ་གསར་རྒྱང་ཁ་
 མནན། །གཟེར་འདུས་ངན་ལྷག་ཙུ་ལ་ཕྱེ་ཙམ་གཏར། །ཚིགས་ཁ་བྱེ་ན་སར་མེ་ཡིས་མནན། །ག་བྱར་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 ལ་རུས་ལྷན་དབུལ། །ཚ་བ་ཚོམས་དཀའ་སྐྱུ་ལྷན་འཇམ་པོས་སྐྱུང་། །རྗེས་ལ་ཏིག་ཏེ་སྐྱུ་ལྷན་མར་བསྟེན་པར་
 བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སྟོངས་ལ་རྒྱང་དང་ཚ་བ་ཕྱིང་དྲིལ་ཏེ་མཉམ་དུ་བཅོས་དགོས་པས་ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་ར་གསུམ་
 དང་མ་རུ་བཞི་ཐང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་བསྐྱེས་པ་འབའ་སམ་ཐང་ངམ་ད་ལྷ་ལོར་བུ་བདུན་ཐང་དུ་གྲགས་པ་བཏང་ཞིང་
 གཟེར་གྱི་སྟེང་ལ་སྐྱུ་མ་བསྐྱེས་པའམ་མཁར་གོང་བསྐྱེས་པས་བདུག་ཅིང་བ་ཞོ་དང་བ་ར་དང་བ་ཤ་གསར་པ་
 བཅས་ཀྱིས་རྒྱང་ཁ་རྣམས་མནན་ལ་གཟེར་འདུས་ན་ངན་ལྷག་རྣམས་ཙུ་ལ་ཕྱེ་ཙམ་དུ་གང་ཉེ་བར་གཏར་ཞིང་
 ཚིགས་ཀྱི་ཁ་རྣམས་བྱེ་ན་ན་སར་མེས་མནན་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་གྱི་ག་བྱར་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལ་རུས་བཅུད་གོང་བཤད་གསུམ་
 གྱི་ལྷ་བས་དབུལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷར་བྱས་ཀྱང་ཚ་བ་ཚོམས་པར་དཀའ་ན་སྐྱུ་ལྷན་འཇམ་པོ་སྟེ་སྟོ་བཤལ་དེད་
 དཔོན་བཅུ་པའི་སྟེང་འབྲས་གསུམ་བསྐྱེས་པའི་སྐྱུ་ལྷན་མར་བྱས་ནས་སྐྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིག་ཏེ་ལ་པའི་
 སྐྱུ་ལྷན་མར་རྣམས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

༡༢ གང་སྟོངས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། གང་སྟོངས་རུས་བཅུད་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་བསྟེན། །མ་རུ་བཞི་ཐང་རྩོ་
 འཇམ་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེས། །རུས་སྟིང་དུགས་དང་ལྷན་མར་བསྐྱུ་བྱུག་བྱ། །ཤ་གསར་ཚང་གསར་མར་གསར་བྱར་
 དཀར་བཏང་། །འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་མར་སྐྱུར་རྒྱང་གསར་སྟེག། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་སྟོངས་ལ་སྟེ་ལོང་མོག་ཡུ་
 གཞུག་རྒྱང་སྟེ་རུས་པའི་བཅུད་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་བསྟེན་ཞིང་མ་རུ་བཞི་ཐང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་རྩོ་ལ་འཇམ་པ་རྒྱུན་དུ་
 བསྐྱེས་ཞིང་རུས་སྟིང་བཅོས་པའི་དུགས་དང་ལྷན་མར་གྱི་བསྐྱུ་བྱུག་བྱ་བ་དང་ཤ་གསར་དང་ཚང་གསར་པ་དང་
 མར་གསར་དང་བྱར་དཀར་རྣམས་བཏང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་ལྷན་མར་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་སྐྱུར་ལ་རྒྱང་
 གསར་རྣམས་ཚང་མ་བྱུབ་ན་དང་དེ་མིན་སྐྱི་གཙུག་ཨན་སྟོང་དང་པོ་དང་ཚིགས་པ་བདུན་པ་བསྟེག་པ་སོགས་
 བྱའོ། །

༡༣ སྟོངས་འཁྲུགས་བཅོས་ཐབས་མཚུག་བསྐྱུ་བ་བསྟན་པ། མདོར་ན་རྒྱང་ཞི་ཚ་བ་མི་འཕེལ་བཅོས། །ཆགས་
 པ་སྐྱུ་བརྗོད་སེམས་ལས་བསེར་བྱ་དང་། །ཞེ་སྟང་དག་ཤུལ་རུལ་སྐྱུར་བཅུད་དུགས་སྟང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་
 ན་རྒྱང་ཞི་ཞིང་ཚ་བ་མི་འཕེལ་བའི་བཅོས་ཁོ་ན་བྱ་ཞིང་ཆགས་པ་སྟོད་པ་དང་སྐྱུ་བརྗོད་དེ་གཏམ་མང་སྐྱུ་བ་སེམས་
 ལས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་བསེར་བྱ་སྟེ་རྒྱང་དང་ཅན་དང་། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཞེ་སྟང་གི་ལས་དང་ལུས་དག་ཤུལ་དང་ཟས་
 རུལ་སྐྱུར་དང་བཅུད་ཆེ་དུགས་པ་རྣམས་སྟང་བར་བྱའོ། །

༣ འཇམ་འཇུགས་ཀྱི་བཙེམ་ཐབས་བསྟན་པ། འཇམ་འཇུགས་བཙེམ་པ་ར་གསུམ་བསྟུམ་པའི་ཐང་། །ཡུན་
 བསྟེན་ལྷག་དབྱེ་གཟེར་དམིགས་སྦྱར་ལ་གཏང་། །གཙོ་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱེ་མས་ཚ་བ་བསད། །སྐབས་སུ་བད་ཀན་ཚ་
 བ་རྩལ་དུ་དབྱུང་། །ཕྱི་ཐུག་བ་ཞོ་བ་ཤ་རྩ་གྲོག་བཏང་། །སྦྱིད་རྒྱུད་སྦྱངས་རྗེས་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྟ་སྦྱར། །མ་ལྷག་མ་ཚད་
 ཙ་བ་ཐོན་པར་བཙེམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འཇམ་འཇུགས་བཙེམ་པ་ལ་ཨ་བར་སྦྱར་ཏེ་ར་གསུམ་
 བསྟུམ་པའི་ཐང་ཡུན་དུ་བསྟེན་ལ་རྒྱངས་དང་ནད་ལྷག་དབྱེ་བ་སྟེ་གཟེར་དམིགས་གང་འདུག་གི་ཉེ་ས་དང་སྦྱར་ལ་
 གཏང་བ་དེ་གང་ཉེའོ། །ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱེ་མས་ཚ་བ་རྣམས་བསད་ཅིང་སྐབས་སུ་བད་ཀན་གྱི་ཚ་བ་
 རྣམས་རྩལ་དུ་དབྱུང་བ་དང་ཕྱི་ཐུག་དང་བ་ཞོ་དང་བའི་ཤ་དང་རྩ་གྲོག་སྟེ་རྩ་བ་སྟོལ་གང་ལ་རྩམ་པས་མདོག་
 འགྱུར་ཙམ་བཏང་བ་རྣམས་བཏང་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བདེ་སྦྱིད་རྒྱུད་ལྟར་ལོང་བཤད་རྒྱལ་སྟོན་ལྟ་པས་སྦྱངས་པའི་
 རྗེས་ལ་ག་བུར་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྟ་སྦྱིད་རྒྱུད་ལྟར་བ་སོགས་བསེལ་བཙེམ་མ་ལྷག་ཅིང་མ་ཚད་པར་ནད་གཞི་རྩ་བ་ནས་
 ཐོན་པར་བཙེམ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཙི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་འཇུགས་ཀྱི་ཚ་བ་བཙེམ་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་
 ཙ་གཉིས་པའོ། །